ကန့်သတ်

MYANMAR

THE PENAL CODE

မြန်မာနိုင်ငံ

ရာဇသတ်ကြီး

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

ကန့်သတ်

၁၉၇၄ ခုနှစ် အထိ ပြင်ဆင်ပြီး

ရာဇသတ်ကြီး

မာတိကာ

ပုဒ်မများ: စာမျက်နှာ။

အခန်း ၁

နိဒါန်း

၁။ ။ * * * * ၁
၂။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁
၃။ ။ပြည်ပတွင် ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများအတွက်၊ ပြည်တွင်းတွင် ဥပဒေအရ စစ်ဆေးစီရင်ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ၁
၄။ ။ဤရာဇသတ်ကြီးကို ပြည်ပ၌ ကျူးလွန်သောပြစ်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်စေခြင်း ၁
၅။ ။ဤရာဇသတ်ကြီးနှင့် မသက်ဆိုင်သော အချို့ဥပဒေများ ၁

အခန်း ၂

အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာရှင်းလင်းချက်များ

၆။ ။ကင်းလွတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြု၍၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်း ၂
၇။ ။တကြိမ် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြပြီးလျှင်၊ ထိုအဓိပ္ပါယ် ဖေါ်ပြထားသည့်အတိုင်း သုံးစွဲရခြင်း ၂
၈။ ။လိင် ၂
၉။ ။သချ်ာ ၂
၁၀။ ။ယောကျ်ား၊ မိန်းမ ၃
၁၁။ ။"တဦးတယောက်" "တဦး" ၃
၁၂။ ။အများပြည်သူ ၃
၁၃။ ။ * * ၃
၁၄။ ။အစိုးရ ရာထမ်းမှုထမ်း ၃
၁၅။ ။ * * * * ၃
၁၆။ ။ * * * * ၃
၁၇။ ။အစိုးရ ၃
၁၈။ ။ * * * * ၃
၁၉။ ။တရားသူကြီး ၃
၂၀။ ။တရားရုံး ၄

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၂၁။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ... ၄
၂၂။ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း ... ၆
၂၃။ မတရားရယူခြင်း ... ၅
" ။ မတရားဆုံးရှုံးခြင်း ... ၆
" ။ မတရားရယူခြင်း၊ မတရားဆုံးရှုံးခြင်း ... ၆
၂၄။ မရိုးမဖြောင့်ခြင်း ... ၆
၂၅။ လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း ... ၆
၂၆။ ယုံကြည်ရန်အကြောင်း ... ၆
၂၇။ မယား၊ သို့တည်းမဟုတ် စာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံ လက်ရှိပစ္စည်း ... ၇
၂၈။ အတုပြုလုပ်ခြင်း ... ၇
၂၉။ စာတမ်းအမှတ်အသား ... ၇
၃၀။ အဖိုးတန် စာတမ်းအမှတ်အသား ... ၈
၃၁။ သေတမ်းစာ ... ၈
၃၂။ ပြုလုပ်မှုများကို ရည်ညွှန်းသော စကားများတွင် ဥပဒေနှင့်မညီသော ပျက်ကွက်မှုများလည်း ပါဝင်ခြင်း ... ၉
၃၃။ ပြုလုပ်မှု၊ ပျက်ကွက်မှု ... ၉
၃၄။ အကြံတူတခုကို အထမြောက်စေခြင်းငှါ၊ တဦးထက်ပိုသောသူများက ပြုခြင်း ... ၉
၃၅။ ရာဇဝတ်မကင်းသော အသိဉာဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ပြုသော ကြောင့်သာ ရာဇဝတ် ဖြစ်စေထိုက်သောအမှု ... ၉
၃၆။ ပြုလုပ်မှု တစိတ်တဒေသအားဖြင့်ရှင်း၊ ပျက်ကွက်မှု တစိတ်တဒေသအားဖြင့်ရှင်း အကျိုး သက်ရောက်စေခြင်း ... ၉
၃၇။ ပြုလုပ်မှုအများအကိုပေါင်းမိ ပြစ်မှုမြောက်သည့်တွင် ထိုပြုလုပ်မှုများအနက်၊ တခုခုကိုပြုခြင်းဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ... ၁၀
၃၈။ ရာဇဝတ်မှု မြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုတွင် ပါဝင် သက်ဆိုင်သူတို့သည်၊ အသီးအခြားစီဖြစ်သည့် ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်ခြင်း ... ၁၀
၃၉။ မိမိအလိုအလျောက်ပြုခြင်း ... ၁၁
၄၀။ ပြစ်မှု ... ၁၁
၄၁။ အထူးဥပဒေ ... ၁၁
၄၂။ ဒေသန္တရဥပဒေ ... ၁၂
၄၃။ ဥပဒေနှင့်မညီသော ဥပဒေအရ ပြုရန်တာဝန်ရှိခြင်း ... ၁၂
၄၄။ နစ်နာစေခြင်း ... ၁၂
၄၅။ အသက် ... ၁၂
၄၆။ သေခြင်း ... ၁၂
၄၇။ တိရစ္ဆာန် ... ၁၂
၄၈။ ရေယာဉ် ... ၂
၄၉။ နှစ်၊ လ ... ၁၂

ပုဒ်မများ။ — စာမျက်နှာ။

၅၀။ ။ * * * ၁၂

၅၁။ ။ကျမ်းသမှာ — — — — ၁၂

၅၂။ ။သဘောရိုး — — — — ၁၃

၅၂က။ ။လက်သင့်ခံခြင်း — — — — ၁၃

အခန်း ၃

ပြစ်ဒဏ်များ

၅၃။ ။ပြစ်ဒဏ်များ — — — — ၁၃

၅၄။ ။သေဒဏ်ကိုပြောင်းတဲခြင်း — — — ၁၃

၅၅။ ။တသက်တကျွန်းဒဏ်ကိုပြောင်းလဲခြင်း — — — ၁၃

၆။ ။ * * * * ၁၄

၇။ ။ပြစ်ဒဏ်ကာလအပိုင်းအခြား — — — ၁၄

၁။ ။တကျွန်းပို့ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို မပို့သေးမီ၊ မည်သို့ပြုလုပ်ရမည့်အကြောင်း ၁၄

၅၉။ ။ထောင်ဒဏ်အစား၊ တကျွန်းပို့ဒဏ် — — — ၁၄

၆၀။ ။ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သည့် အမှုအချို့တွင် အလုပ်ကြမ်းနှင့် ကာလအားလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်မဲ့နှင့် ကာလအားလုံးဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ကာလတစိတ်တဒေသ၊ သို့တည်းမဟုတ်အလုပ်မဲ့နှင့် ကာလတစိတ်တဒေသဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်း — — — — ၁၄

၆၁။ ။ * * * * ၁၄

၆၂။ ။ * * * * ၁၄

၆၃။ ။ငွေဒဏ်အရေအတွက် — — — — ၁၄

၆၄။ ။ငွေဒဏ်မဆောင်သည့်အတွက်၊ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း — — ၁၄

၆၅။ ။ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်၊ နှစ်ရပ်စလုံးချမှတ်ထိုက်သည့် အမှုများတွင် ငွေဒဏ်မဆောင်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ကာလကန့်သတ်ခြင်း — — ၁၅

၆၆။ ။ငွေဒဏ်မဆောင်သဖြင့် ချမှတ်သည့် ထောင်ဒဏ်အမျိုးအစား — ၁၅

၆၇။ ။ငွေဒဏ်သက်သက် ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုးအတွက်၊ ငွေဒဏ်မဆောင်သဖြင့် ငွေဒဏ်အစား ချမှတ်သည့် ထောင်ဒဏ်ကာလသတ်မှတ်ခြင်း — ၁၅

၆၈။ ။ငွေဒဏ်ဆောင်သည့်အခါ ထောင်ဒဏ်ရပ်စဲခြင်း — — ၁၅

၆၉။ ။ငွေဒဏ်အချိုးကျဆောင်သည့်အတိုင်း ထောင်ဒဏ်ရပ်စဲခြင်း — — ၁၅

၇၀။ ။ခြောက်နှစ်အတွင်းဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ခံနေရစဉ်အတွင်းဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ကို တောင်းခံနိုင်ခြင်း — — — — ၁၆

"။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ သေဆုံးသော်လည်း၊ ထိုသူပိုင်ပစ္စည်းသည် တာဝန်မလွတ်ကင်းခြင်း — — — — ၁၆

၇၁။ ။ပြစ်မှု အမျိုးမျိုးပေါင်းစုရှိဖြစ်သော ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ကိုကန့်သတ်ခြင်း ၁၆

၇၂။ ။ပြစ်မှုများအနက်၊ မည်သည့်ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိသည်ဟု စီရင်ချက်တွင် သံသယဖြစ်လျှင်၊ ပြစ်မှုတခုအတွက်ပြစ်ဒဏ် — — ၁၇

၇၃။ ။အလုံထောင်ချခြင်း — — — — ၁၇

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၇၄။ ။အသိုထောင်ချသောကာလကို ကန့်သတ်ခြင်း ၁၇

၇၅။ ။အခန်း ၁၂ အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခန်း ၁၇ အရ၊ ယခင်ပြစ်ဒဏ်ခံရဘူးသူအား၊ အချို့ပြစ်မှုများ အတွက် ပြစ်ဒဏ်တိုးပေးခြင်း ၁၇

အခန်း ၄

ကင်းလွတ်ချမြဲအချက်များ

၇၆။ ။ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြောင်းချင်းရာကို အယူအဆလွဲခြင်း ကြောင့် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသည် ယုံကြည်၍ပြုလုပ်ခြင်း ၁၈

၇၇။ ။တရားစီရင်ရေး ဆောင်ရွက်ရာ၌ တရားသူကြီး၏ ပြုလုပ်မှု ၁၈

၇၈။ ။တရားရုံးစီရင်ချက်အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်အရပြုလုပ်မှု ၁၈

၇၉။ ။ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သ၏ ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြောင်းချင်းရာကို အယူအဆ လွဲခြင်းကြောင့် ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သည်ဟု ယုံကြည်၍ပြုလုပ်ခြင်း ၁၈

၈၀။ ။ဥပဒေနှင့်ညီသော ပြုလုပ်မှုကိုပြုရာတွင် မတော်တဆဖြစ်ခြင်း ၁၉

၈၁။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော အကြံမရှိဘဲ၊ အခြားသော ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာဆီး လိုသဖြင့်၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသော ပြုလုပ်မှု ၁၉

၈၂။ ။အသက် ခုနစ်နှစ်အောက် ကလေး၏ ပြုလုပ်မှု ၂၀

၈၃။ ။အမြော်အမြင် အဆင်အခြင် မပြည့်စုံသေး၍၊ အသက် ခုနစ်နှစ်အထက်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် အရွယ်ရှိသော ကလေး၏ပြုလုပ်မှု ၂၀

၈၄။ ။စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၏ပြုလုပ်မှု.... .... ၂၀

၈၅။ ။မသိ အလိုမတူဘဲ၊ မူးယစ်အောင် သူတပါးက တိုက်ကျွေးသဖြင့်၊ မသိနိုင်သူ၏ ပြုလုပ်မှု ၂၀

၈၆။ ။အထူးအသိဥာဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအကြံနှင့်ပြုမှ ပြစ်မှုမြောက်မည့် ပြုလုပ်မှုကို မူးယစ်နေသူပြုခြင်း ၂၀

၈၇။ ။သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ အကြံမရှိဘဲနှင့်၎င်း၊ ထိုသို့ ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို မသိဘဲနှင့်၎င်း၊ အပြုခံရသူ သဘော တူချက်ဖြင့်၎င်း ပြုလုပ်မှု ၂၁

၈၈။ ။သေစေရန် ကြံရွယ်ခြင်းမရှိ၊ တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါ ထိုသူ၏ သဘောတူချက်ဖြင့် သဘောရိုးနှင့်ပြုသည့် ပြုလုပ်မှု ၂၁

၈၉။ ။ကလေး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၏ အကျိုးငှါ၊ အုပ်ထိန်းသူက ဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ သဘောတူချက်နှင့်ဖြစ်စေ သဘောရိုးဖြင့် ပြုလုပ်သည့် ပြုလုပ်မှု ၂၂

၉၀။ ။ကြောက်ရွံ့၍ဖြစ်စေ၊ ကြောင်းချင်းရာ အမှန်မသိ၍ဖြစ်စေ သဘောတူခြင်း ၂၃

"။ ။စိတ်ပေါ့သွပ်သူက၊ သို့တည်းမဟုတ် မူးယစ်သူက သဘောတူခြင်း.. .... ၂၃

"။ ။ကလေးက သဘောတူခြင်း ၂၃

၉၁။ ။ဖြစ်စေမည့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ထောက်ထားခြင်းမပြုဘဲ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည့် ပြုလုပ်မှုများကို ခြွင်းချန်ခြင်း ၂၃

၉၂။ ။ထိုဦး တယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါ၊ ထိုသူသဘောတူချက် မရရှိဘဲ၊ သဘောရိုးဖြင့် ပြုလုပ်မှု ၂၃

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၉၃။ ။သဘောရိုးဖြင့် အကြောင်းကြားခြင်း — — — ၂၅
၉၄။ ။ခြိမ်းခြောက်၍ ခိုင်းစေသောကြောင့် ပြုလုပ်ရသည့် ပြုလုပ်မှု — ၂၅
၉၅။ ။ဘေးအန္တရာယ် အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်စေသည့် ပြုလုပ်မှု — — ၂၆

ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်

၉၆။ ။ကာကွယ်ခုခံရာတွင် ပြုလုပ်မှု — — — ၂၆
၉၇။ ။လူ့ကိုယ်နှင့်ပစ္စည်းများကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် — — ၂၆
၉၈။ ။စိတ်ပေါ့သွပ်သူ စသည်တို့၏ ပြုလုပ်မှုကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် — ၂၆
၉၉။ ။ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိသည့် ပြုလုပ်မှုများ — — ၂၇
”။ ။ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို မည်မျှဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း — — ၂၇
၁၀၀။ ။လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့်အခါတွင် လူသေစေရန်ပြုနိုင်ခြင်း ၂၇
၁၀၁။ ။လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် မည်သည့်အခါတွင် သေစေခြင်းမှတပါး အခြား ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေရန် ပြုနိုင်ခြင်း .... — — ၂၈
၁၀၂။ ။လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် စတင်ဖြစ်ပေါ်သည့်အခါနှင့် ဆက်လက် တည်ရှိနေမည့် ကာလအပိုင်းအခြား .... — — ၂၈
၁၀၃။ ။ပစ္စည်း ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့်အခါတွင် လူကိုသေစေရန် ပြုနိုင်ခြင်း ၂၈
၁၀၄။ ။ပစ္စည်းကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့်အခါတွင် သေစေခြင်းမှတပါး အခြား ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေရန် ပြုနိုင်ခြင်း .... — — ၂၉
၁၀၅။ ။ပစ္စည်းကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် စတင်ဖြစ်ပေါ်သည့်အခါနှင့် ဆက်လက် တည်ရှိနေမည့် ကာလ အပိုင်းအခြား .... — ၂၉
၁၀၆။ ။အပြစ်မရှိသူအား အန္တရာယ်ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်စေကာမူ သေစေလောက်သော လက်ရောက်မှုမှ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် — — — ၃၀

အခန်း ၅

အားပေးကူညီမှု

၁၀၇။ ။အားပေးကူညီခြင်း — — — — ၃၀
၁၀၈။ ။အားပေးကူညီသူ — — — — ၃၀
၁၀၈-က။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပြင်ပတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်စေရန် ထိုနိုင်ငံတော်အတွင်း၌ အားပေးကူညီခြင်း — — ၃၃
၁၀၉။ ။အားပေးကူညီမှုအတွက် သီးခြားပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ချက်မရှိလျှင် ချမှတ်ရမည့် ပြစ်ဒဏ် .... — ၃၃
၁၁၀။ ။အားပေးကူညီသူ၏ ကြံရွယ်ချက်နှင့် ကွဲလွဲသော ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် အားပေး ကူညီခံရသူ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုအတွက်အားပေးကူညီသူခံရမည့်ပြစ်ဒဏ် ၃၄
၁၁၁။ ။အားပေးကူညီခြင်းခံရသည့် ပြုလုပ်မှုမဟုတ်ဘဲကွဲလွဲသောပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန် ရာတွင် အားပေးကူညီသူခံရမည့်တာဝန် — — ၃၄
”။ ။ခြွင်းချက် — — — — ၃၄

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ

၁၁၂။ ။အားပေးကူညီခြင်းခံရသောပြုလုပ်မှုနှင့် သီးခြားပြုသည့် ပြုလုပ်မှုတို့အတွက် အားပေးကူညီသူသည် ထပ်ဆင့်ပြစ်ဒဏ်ခံထိုက်ခြင်း .... — ၃၅

၁၁၃။ ။အားပေးကူညီသူကြံရွယ်သည့်ပြုလုပ်မှုနှင့် ကွဲလွဲသောအားပေးကူညီခြင်းခံရသည့် ပြုလုပ်မှုကြောင့်အကျိုးသက်ရောက်မှုအတွက်အားပေးကူညီသူခံရမည့်တာဝန် ၃၆

၁၁၄။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အားပေးကူညီသူကိုယ်တိုင် ရှိနေခြင်း ၃၆

၁၁၅။ ။သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်စေရန် အားပေးကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကိုမကျူးလွန်လျှင် အားပေးကူညီမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ၃၆

”။ ။ဆိုခဲ့သော အားပေးကူညီမှုကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေလျှင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ၃၆

၁၁၆။ ။ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကို မကျူးလွန်လျှင်၊အားပေးကူညီမှုအတွက် အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ၃၇

”။ ။အားပေးကူညီသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အားပေးကူညီခြင်း ခံရသူသည်၊ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကိုတားမြစ်ရန် တာဝန်ဝတ္တရားရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်လျှင် ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက်ခံရမည့်ပြစ်ဒဏ် ၃၇

၁၁၇။ ။လူဦးတသောင်းက အများပြည်သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ဆယ်ယောက်ထက်ပိုသော သူတို့ကိုဖြစ်စေ ပြစ်မှုကျူးလွန်စေရန် အားပေးကူညီခြင်း ၃၈

၁၁၈။ ။သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ကြံစည်ချက်ကိုထိမ်ချန်ခြင်း။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့လျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုမရှိခဲ့လျှင် ၃၈

၁၁၉။ ။တားမြစ်ရန်တာဝန်ဝတ္တရားရှိသောပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံစည်ချက်ကိုထိမ်ချန်ခြင်း။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းရှိခဲ့လျှင် ၃၉

”။ ။သေဒဏ်အစရှိသော ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှုဖြစ်လျှင် ၃၉

”။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိခဲ့လျှင် ၃၉

၁၂၀။ ။ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံစည်ချက်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းရှိခဲ့လျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိခဲ့လျှင် ၃၉

အခန်း ၅-က

ရာဇဝတ်မကောင်းသောပူးပေါင်းကြံစည်မှု

၁၂၀-က။ ။ရာဇဝတ်မကောင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှု၏ အင်္ဂါ — ၄၀

၁၂၀-ခ။ ။ ရာဇဝတ်မကောင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် — ၄၀

အခန်း ၆

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများ

၁၂၁။ ။နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်ခြင်း ၄၀

၁၂၂။ ။နိုင်ငံတော် သစ္စာ ဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်ပုန်ကြိုးအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၄၀

ပုဒ်မများ။ ... စာမျက်နှာ။

၁၂၃။ ။နိုင်ငံတော် သစ္စာဖေါက်ဖျက်ပုန်ကန်မှုကြီး ကျူးလွန်သကို အားပေးခြင်း၊ သိတည်းမဟုတ် လက်သင့်ခံခြင်း၊ သိတည်းမဟုတ် နစ်သိမ့်စေခြင်း ၄၁

၁၂၄။ ။နိုင်ငံတော် သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိမ်ချန်ခြင်း ၄၁

၁၂၄-က။ ။အကြည်ညိုပျက်အောင်ပြုခြင်း ၄၂

၁၂၄-ခ။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ အနိုင်အထက် ဖြိုဖျက်စေရန်နှိုးဆော်ခြင်း ၄၂

၁၂၅။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်သော အာရှတိုက် နိုင်ငံ ဘုရားကို စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ခြင်း ၄၃

၁၂၆။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ငြိမ်းချမ်းလျက်ရှိသော နိုင်ငံနယ်ပယ်တွင် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးခြင်း ၄၃

၁၂၇။ ။ပုဒ်မ ၁၂၅ နှင့် ၁၂၆ တွင် ဖေါ်ပြသည့်အတိုင်း စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရာတွင်သော် ၎င်း၊ တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးရာတွင်သော်၎င်း၊ ရသောပစ္စည်းကို လက်ခံခြင်း ၄၄

၁၂၈။ ။နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကို၊ သိတည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက မိမိ အလိုအလျောက် လွတ်ပြေးစေခြင်း ၄၄

၁၂၉။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းပေါ့လျော့မှုကြောင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကို၊ သိတည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းကိုလွတ်ပြေးစေခြင်း ၄၄

၁၃၀။ ။နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား၊ သိတည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းလွတ်ပြေးရာတွင် ကူညီခြင်း၊ ကယ်ခြင်း၊ လက်သင့်ခံခြင်း ၄၄

အခန်း ၆-က

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ပါလီမန်တို့၏ အက်ဥပဒေများ၌ ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်အချို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြစ်မှုများ

၁၃၀-က။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် ပါလီမန်တို့၏ အက်ဥပဒေများ၌ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်အချို့နှင့် စပ်လျဉ်းသောပြစ်မှုများ ၄၅

အခန်း ၆-ခ

အခြားနိုင်ငံများကိုအသရေပျက်စေမှု

၁၃၀-ခ။ ။အခြားနိုင်ငံများကို အသရေပျက်စေမှု .... — — ၄၅

အခန်း ၇

ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်၊ လေတပ်နှင့်ဆိုင်သော ပြစ်မှုများ

၁၃၁။ ။စစ်ပုန်ကန်မှုကို အားပေးကူညီခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သားအား တာဝန်ဝတ္တရားမှ သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်ခြင်း .... — ၄၆

၁၃၂။ ။အားပေးကူညီခြင်းကြောင့်၊ ကျူးလွန်သော ပုန်ကန်မှုကို အားပေးကူညီခြင်း ၄၆

၁၃၃။ ။အထက်အရာရှိ ဝတ်ထရားထမ်းဆောင်ရာတွင် ထိုအရာရှိအပေါ်၌ လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်စေရန်စစ်သားအား၊ အားပေးကူညီခြင်း — — ၄၆

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၁၃၄။ ။ကျူးလွန်သော လက်ရောက်မှုကို အားပေးကူညီခြင်း — — ၄၆
၁၃၅။ ။တပ်သားအား စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်စေရန် အားပေးကူညီခြင်း — ၄၇
၁၃၆။ ။စစ်ပြေးကိုလက်သင့်ခံခြင်း — — ၄၇
၁၃၇။ ။သင်္ဘောမှူးပေါ့လျော့မှုကြောင့်၊ စစ်ပြေးသည် သင်္ဘောပေါ်တွင် ဝှန်းနေနိုင်ခြင်း ၄၇
၁၃၈။ ။စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်မှုကိုပြုရန် တပ်သားကိုအားပေးကူညီခြင်း — — ၄၇
၁၃၉။ ။အချို့အက်ဥပဒေများကို လိုက်နာရသူများ — — ၄၇
၁၄၀။ ။ထပ်သား၏ စစ်ဝတ်တန်ဆာကို ဝတ်ဆင်ခြင်း၊သို့တည်းမဟုတ် စစ်အမှတ်အသားကို ကိုင်ဆောင်ခြင်း — — — ၄၈

အခန်း ၈

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ရေးကို ပျက်စေသောပြစ်မှုများ

၁၄၁။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး — — — ၄၈
၁၄၂။ ။ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး၌ပါဝင်သူဖြစ်ခြင်း — ၄၉
၁၄၃။ ။ပြစ်ဒဏ် — — — — ၄၉
၁၄၄။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် သေစေလောက်သော လက်နက်ကိုစွဲကိုင်ကာ ပါဝင်ခြင်း — — — — ၄၉
၁၄၅။ ။လူစုခွဲရန် အမိန့်ပေးပြီးကြောင်းသိပါလျက်၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး၌ ပါဝင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေခြင်း — ၄၉
၁၄၆။ ။ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု — — — — ၄၉
၁၄၇။ ။ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် — — — ၄၉
၁၄၈။ ။သေစေလောက်သော လက်နက်ကိုစွဲကိုင်လျက် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုပြုခြင်း — ၄၉
၁၄၉။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူတိုင်းသည်၊ တူသောရည်ရွယ်ချက် အတိုင်းဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိခြင်း ၅၀
၁၅၀။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်စေရန် လူကိုငှါးရမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးရမ်းခြင်းကို အလိုတူရှာဖွေခြင်း — — ၅၀
၁၅၁။ ။ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသော အစုအဝေးကို၊ လူစုခွဲရန် အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပြီးနောက်၊ ထိုအစုအဝေးတွင် သိလျက်နှင့်ပါဝင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေခြင်း — — ၅၀
၁၅၂။ ။ရုန်းရင်းဆန်ခတ် စသည်တို့ကို နှိမ်နင်းနေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို လက်ရောက်မှုပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း — — ၅၀
၁၅၃။ ။ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍ ရမ်းကားလိုသောသဘောဖြင့် ရန်စခြင်း ၅၁
" ။ ။ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သော် — — — ၅၁
" ။ ။မကျူးလွန်ခဲ့သော် — — — — ၅၁
၁၅၃-က။ ။အမျိုးအစားတခုနှင့်တခု ရန်ငြိုးထားစေရန် အားပေးအားမြှောက်ပြုခြင်း ၅၁
၁၅၄။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးစုဝေးရာမြေကိုပိုင်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိအသုံးပြုနေသူ — — — — ၅၁

မာတိကာ

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၁၅၅။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါ၊ ရန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကျူးလွန်သည့်အတွက် ထိုသူ၏တာဝန် ၅၂

၁၅၆။ ။ပိုင်သူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိအသုံးပြုနေသူ၏ အကျိုးငှါ၊ ရန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ကျူးလွန်သည့်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်၏တာဝန် ၅၂

၁၅၇။ ။ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးအတွက် ငှါးရမ်းခြင်းခံရသူကို လက်သင့်ခံခြင်း ၅၃

၁၅၈။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်းရင်းဆန်ခတ်ပြုမှု၌ ပါဝင်စေရန်သော်၎င်း၊လက်နက်ဆောင်လျက် သွားရန်သော်၎င်းအငှါးခံခြင်း ၅၃

၁၅၉။ ။သတ်ပုတ်နှောင်ယှက်မှု ၅၃

၁၆၀။ ။သတ်ပုတ်နှောင်ယှက်မှု ကျူးလွန်ခြင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၅၄

အခန်း ၉

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတို့ ကျူးလွန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ပြစ်မှုများ

၁၆၀။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက၊ ရာထူးဆိုင်ရာ ပြုလုပ်မှုတခုခုအတွက် ဥပဒေနှင့်ညီသော အခကြေးငွေမှတပါး၊ အခြားတံစိုးကိုယူခြင်း ၅၄

၁၆၂။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို တရားမဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်မညီသော နည်းဖြင့် သွေးဆောင်ရန် တံစိုးယူခြင်း ၅၅

၁၆၃။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအပေါ်၌ မိမိ၏သြဇာကို အသုံးပြုသည့်အတွက် တံစိုးယူခြင်း ၅၅

၁၆၄။ ။ပုဒ်မ ၁၆၂၊ ၁၆၃ များတွင် ဖော်ပြထားသောပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာ၌ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကအားပေးကူညီသည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ် ၅၆

၁၆၅။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်၊ မိမိဆောင်ရွက်သည့် မှုခင်းကိစ္စနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သူတဦးထံမှ အဘိုးစားနားမပေးဘဲ၊ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကို ရယူခြင်း ၅၆

၁၆၆။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက တဦးတယောက်သောသူကို နစ်နာစေရန် ကြံရွယ်၍ ဥပဒေကိုဖီဆန်ခြင်း ၅၇

၁၆၇။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက နစ်နာစေရန်ကြံရွယ်၍မမှန်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို ပြုခြင်း ၅၇

၁၆၀။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်လျက် စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခြင်း ၅၈

၁၆၉။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်လျက် ပစ္စည်းကိုဝယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံဆွဲခြင်း ၅၈

၁၇၀။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းယောင်ဆောင်ခြင်း ၅၈

၁၇၁။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတို့ ဝတ်ဆင်ကိုင်ဆောင်သော အဝတ်တန်ဆာတို့ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားများကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော ကြံရွယ်ချက်နှင့် ဝတ်ဆင်ကိုင်ဆောင်ခြင်း ၅၈

ပုဒ်မများ။ ... စာမျက်နှာ

အခန်း ၉-က

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှုများ

၁၇၁-က။ ။အရွေးခံသူ၊ ရွေးကောက်မှုအခွင့်အရေး၊ အစိုးပိုင်ယ်ဖေါ်ပြချက် ... ၅၉

၁၇၁-ခ။ ။လာဘ်ပေးယူမှု ၅၉

၁၇၁-ဂ။ ။ရွေးကောက်ပွဲ၌ မလျော်သြဇာသုံးခြင်း ၆၀

၁၇၁-ဃ။ ။ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူတပါး အယောင်ဆောင်ခြင်း ၆၀

၁၇၁-င။ ။လာဘ်ပေးယူမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၆၁

၁၇၁-စ။ ။ရွေးကောက်ပွဲ၌ မလျော်သြဇာသုံးမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါး အယောင်ဆောင်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၆၁

၁၇၁-ဆ။ ။ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန်ဖေါ်ပြခြင်း ... ၆၁

၁၇၁-ဇ။ ။ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေနှင့်မညီသောပေးခြင်း ... ၆၁

၁၇၁-ဈ။ ။ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ငွေစာရင်းထားရှိရန် ပျက်ကွက်ခြင်း ... ၆၂

၁၇၁-ည။ ။မဲပြားမဲလက်မှတ်တခုခုကို ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ လက်ရှိထားခြင်း ... ၆၂

အခန်း ၁၀

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ ဥပဒေရ အာဏာကိုမထီလေးစားပြုခြင်း

၁၇၂။ ။သမ္မာန်စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမိန့်ဆင့်စာချုပ်ခြင်းကို တိမ်းရှောင်ခြင်း ၆၂

၁၇၃။ ။သမ္မာန်စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမိန့်ဆင့်စာချုပ်သည်ကိုဖြစ်စေ၊ ကျေညာသည်ကိုဖြစ်စေတားဆီးခြင်း ၆၃

၁၇၄။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ထုတ်ဆင့်သောအမိန့်ကို ဆန့်ကျင်၍၊ မလာက်ရောက်ဘဲနေခြင်း ၆၃

၁၇၅။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ စာတမ်း အမှတ်အသားတင်ပြရန် ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိသူကတင်မပြဘဲပျက်ကွက်ခြင်း ၆၃

၁၇၆။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ တိုင်ကြားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းပေးရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသူကမတိုင်ကြားဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းမပေးဘဲ ပျက်ကွက်ခြင်း ၆၄

၁၇၇။ ။မမှန်သတင်းပေးခြင်း ၆၄

၁၇၈။ ။ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာပြုစေရန်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက နည်းလမ်းတကျခိုင်းသည်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း ၆၅

၁၇၉။ ။မေးပိုင်သည့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက မေးသည်ကို ပြေဆိုရန်ငြင်းပယ်ခြင်း ... ၆၅

၁၈၀။ ။ထွက်ဆိုချက်ကို လက်မှတ်ထိုးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ၆၅

၁၈၁။ ။ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ ပြု၍ မမှန်ထွက်ဆိုခြင်း ... ၆၅

၁၈၂။ ။အခြားသူတဦးတယောက်နစ်နာစေခြင်းငှါ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား ဥပဒေရ အာဏာကိုအသုံးပြုစေရန် ကြံရွယ်၍ မမှန်သတင်းပေးခြင်း ... ၆၅

၁၈၃။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ပစ္စည်းသိမ်းယူခြင်းကို ခံခြင်း ... ၆၆

၁၈၄။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ပစ္စည်းရောင်းခြင်းကို ဟန့်တားခြင်း ၆၆

၁၈၅။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ရောင်းသောပစ္စည်းကို ဥပဒေနှင့်အညီမဟုတ်ဘဲဝယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံဆဲခြင်း ၆၇

ပုဒ်မများ။ မျက်နှာ။

၁၈၆။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၊ ပြည်သူဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေသည်ကို ဟန့်တားခြင်း ၆၇

၁၈၇။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို ကူညီရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသူက ကူညီရန်ပျက်ကွက်ခြင်း ၆၇

၁၈၈။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက နည်းလမ်းတကျ ထုတ်ပြန်ကြေညာသော အမိန့်ကိုဖီဆန်ခြင်း ၆၇

၁၈၉။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို နစ်နာစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ၆၈

၁၉၀။ ။ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုအတွက်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံ လျှောက်ထားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်စေရန် တဦးတယောက်သောသူအား သွေးဆောင်လိုသည့်အတွက် နစ်နာစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ၆၈

အခန်း ၁၁

မမှန်သက်သေခံမှုနှင့် ဖြောင့်မန်စွာ တရားစီရင်ရေးကို ဆန့်ကျင်သော ပြစ်မှုများ

၁၉၁။ ။မမှန်သက်သေခံခြင်း ၆၉

၁၉၂။ ။မမှန်သက်သေခံဖန်တီးခြင်း ၇၀

၁၉၃။ ။မမှန်သက်သေခံခြင်းအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၇၁

၁၉၄။ ။သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရအောင်ကြံရွယ်၍၊ မမှန်သက်သေခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံဖန်တီးခြင်း ၇၁

" ။ ။အပြစ်ကင်းသူမှာ ပြစ်ဒဏ်အရ ထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရ၍၊ သေဒဏ်ခံရပြီးဖြစ်လျှင် ၇၂

၁၉၅။ ။ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ စီရင်ခြင်းခံရအောင် ကြံရွယ်၍၊ မမှန်သက်သေခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံကို ဖန်တီးခြင်း ၇၂

၁၉၆။ ။မမှန်ဟုသိသော သက်သေခံချက်ကို အသုံးပြုခြင်း ၇၂

၁၉၇။ ။မမှန်သောအာဝဏ်ခံလက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း ၇၂

၁၉၈။ ။မမှန်ကြောင်းသိသော သက်သေခံလက်မှတ်ကို အမှန်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခြင်း ၇၃

၁၉၉။ ။သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေအရ လက်ခံနိုင်သော ကြေညာချက်တွင် မမှန်ဖော်ပြခြင်း ၇၃

၂၀၀။ ။ဆိုခဲ့သောကြေညာချက်သည် မမှန်ဟုသိလျက်နှင့် အမှန်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခြင်း ၇၃

၂၀၁။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ကာကွယ်ရန်အလို့ငှါ၊ သက်သေခံကို ပျောက်ပျက်စေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သတင်းပေးခြင်း ၇၃

၂၀၁။ ။သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ၇၃

" ။ ။တသက်တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ၇၄

" ။ ။ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သည့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ၇၄

၂၀၂။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း သတင်းပေးရန်တာဝန်ရှိသူက သတင်းမပေး တမင်ပျက်ကွက်ခြင်း ၇၄

၂၀၃။ ။ကျူးလွန်ပြီးသော ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သတင်းပေးခြင်း ၇၄

၂၀၄။ ။သက်သေခံအဖြစ် တင်မပြနိုင်အောင် စာတမ်းအမှတ်အသားကို ဖျက်ဆီးခြင်း ၇၅

၂၀၅။ ။တရားမမှု၊ ရာဇဝတ်မှုများတွင် ပြုလုပ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ မှုခင်းကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ သူတပါးအယောင်ဆောင်ခြင်း ၇၅

ပုဒ်မများ။		စာမျက်နှာ။
၂၀၆။	။အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အပြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဧာရီပြုရာ၌ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို မသိမ်းယနိုင်အောင်လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်း	၇၅
၂၀၇။	။အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အပြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဧာရီပြုရာ၌ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို မသိမ်းယူနိုင်အောင် လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် တောင်းဆိုခြင်း	၇၆
၂၀၈။	။ပေးဆပ်ရန်မရှိသောကြေးမြီအတွက် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဒီကရီ အချခံခြင်း	၇၆
၂၀၉။	။မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် တရားရုံးတွင် မမှန်သောဘောင်းဆိုချက်ပြုခြင်း	၇၇
၂၁၀။	။မရထိုက်သောငွေအတွက် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဒီကရီရယူခြင်း	၇၇
၂၁၁။	။နစ်နာစေရန်အကြံနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု မမှန်စွပ်စွဲခြင်း	၇၇
၂၁၂။	။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို လက်သင့်ခံခြင်း	၇၈
” ။	။သေဒဏ်ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက	၇၈
” ။	။တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက	၇၈
၂၁၃။	။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လက်ဆောင် စသည်တို့ကို ယူခြင်း	၇၉
” ။	။သေဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက	၇၉
” ။	။တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက	၇၉
၂၁၄။	။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ကာကွယ်ခြင်းအတွက် လက်ဆောင်ပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပြန်အပ်ခြင်း	၇၉
” ။	။သေဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှု ဖြစ်ပါက	၇၉
” ။	။တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက	၇၉
၂၁၅။	။ခိုးရာပါပစ္စည်း စသည်တို့ကို ပြန်ရစေရန်ကူညီသည့်အတွက် လက်ဆောင်ယူခြင်း	၈၀
၂၁၆။	။အချုပ်မှထွက်ပြေးသော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကိုဖြစ်စေ၊ ဖမ်းဆီးရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကိုဖြစ်စေ လက်သင့်ခံခြင်း	၈၀
” ။	။သေဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက	၈၀
” ။	။တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက	၈၁
၂၁၆-က။	။လုယက်သူများကိုဖြစ်စေ၊ ဓါးပြများကိုဖြစ်စေ လက်သင့်ခံသည့် အတွက် ပြစ်ဒဏ်	၈၁
၂၁၆-ခ။	။ * * * *	၈၂
၂၁၇။	။ဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကိုဖီဆန်ခြင်း ... အစိုးရအမှုထမ်းက တဦးတယောက်သောသူအား ပြစ်ဒဏ်မှကယ်ဆယ်ရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကို သိမ်းယူခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကိုဖီဆန်ခြင်း	၈၂
၂၁၈။	။တဦးတယောက်သောသူအား ပြစ်ဒဏ်မှကယ်ဆယ်ရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကို သိမ်းယူခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ရေးသားချက်ကိုဖြစ်စေ မှတ်တမ်းကိုဖြစ်စေ၊ မှားယွင်းသော ပြုခြင်း	၈၂
၂၁၉။	။တရားစီရင်သော မှုခင်း၌တွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ အစီရင်ခံချက်စသည်တို့ကို တရားမဝံ့ပြုခြင်း	၈၂

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၂၂၀။ ။အာဏာရှိသူက ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ မိမိဆောင်ရွက်နေကြောင်းသိလျက်နှင့် စစ်ဆေးစီရင်စေရန်လွှဲအပ်တင်ပို့ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားခြင်း ၈၃

၂၂၁။ ။ဖမ်းဆီးရန် တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်၊ မဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်ခြင်း ၈၃

၂၂၂။ ။ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီအမိန့်ချခြင်းခံရသူကိုဖမ်းဆီးရန်တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် မဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်ခြင်း ၈၃

၂၂၃။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် အချုပ်မှထွက်ပြေးခြင်း ၈၄

၂၂၄။ ။မိမိအား ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကိုခုခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ဟန့်တားခြင်း ၈၄

၂၂၅။ ။အခြားသူအား ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို ခုခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း ၈၄

၂၂၅-က။ ။ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသော အမှုများတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်၊ ဖမ်းဆီးရန်ပျက်ကွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်မှထွက်ပြေးသည်ကို လျစ်လျူရှုခြင်း ၈၅

၂၂၅-ခ။ ။ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသော အမှုများတွင် ဥပဒေနှင့်အညီဖမ်းဆီးသည်ကို ခုခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်မှထွက်ပြေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်သူတပါးကို ကယ်လွှတ်ခြင်း ၈၆

၂၂၆။ ။တကျွန်းသို့ ပို့ထားရာမှ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ပြန်လာခြင်း ၈၆

၂၂၇။ ။ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးစဉ်က ထားရှိသော စည်းကမ်းချက်ကို ဖေါက်ဖျက်ခြင်း ၈၆

၂၂၈။ ။တရားစီရင်မှုဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို တမင်စော်ကားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်ခြင်း ၈၆

၂၂၉။ ။ဂျူရီလူကြီးယောင်ဆောင်ခြင်း ၈၆

အခန်း ၁၂

ဒင်္ဂါးမှစ၍၊ အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းများနှင့် သက်ဆိုင်သောပြစ်မှုများ

၂၃၀။ ။ဒင်္ဂါးဟူသောစကား၏ အဓိပ္ပါယ် ဖေါ်ပြချက် ၈၇

"။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါး ၈၇

၂၃၁။ ။ဒင်္ဂါးကိုအတုပြုခြင်း ၈၇

၂၃၂။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးကို အတုပြုခြင်း ၈၈

၂၃၃။ ။ဒင်္ဂါးအတုပြုသည့် ကိရိယာကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းမြင်း ၈၈

၂၃၄။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုပြုသည့် ကိရိယာကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ရောင်းခြင်း ၈၈

၂၃၅။ ။ဒင်္ဂါးအတုပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန်အလို့ငှါ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုဗေဒ္ဒည်းကိုဖြစ်စေ လက်ရှိထားခြင်း ၈၈

"။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးဖြစ်လျှင် ၈၈

၂၃၆။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အပတွင် ဒင်္ဂါးအတုပြုသည်ကို နိုင်ငံတော်အတွင်းက နေ၍ အားပေးကူညီခြင်း ၈၉

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၂၃၇။ ။ဒဂ်ါးအတုကို နိုင်ငံဆောင်အတွင်းသို့သွင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အပသို့ထုတ်ခြင်း ၈၉

၂၃၈။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒဂ်ါးအတုကို နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့သွင်းခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် အပသို့ထုတ်ခြင်း ၈၉

၂၃၉။ ။လက်ရှိရထားသောဒဂ်ါးသည်၊ ဒဂ်ါးအတုဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် ထိုဒဂ်ါးကို ပေး အပ်ခြင်း ၈၉

၂၄၀။ ။လက်ရှိရထားသောဒဂ်ါးသည်၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒဂ်ါး အတုဖြစ်မှန်းသိ လျက်နှင့် ထိုဒဂ်ါးကို ပေးအပ်ခြင်း ၈၉

၂၄၁။ ။ပဌမလက်ဝယ်ရစဉ်က ဒဂ်ါးအတုဖြစ်မှန်းမသိသော ဒဂ်ါးကို၊ ဒဂ်ါးအစစ်အနေနှင့် ပေးအပ်ခြင်း ၉၀

၂၄၂။ ။လက်ဝယ်ရစဉ်က ဒဂ်ါးအတုမှန်းသိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း ၉၀

၂၄၃။ ။လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒဂ်ါးအတုမှန်းသိလျက်နှင့် လက်ရှိ ထားခြင်း ၉၀

၂၄၄။ ။ဒဂ်ါးစက်ရုံတွင် လုပ်ကိုင်သူက ဒဂ်ါးကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားသော အလေးချိန်မ ဖြစ်စေ၊ သတ္တုအရောအစပ်မဖြစ်စေ ကွဲလွဲစေခြင်း ၉၀

၂၄၅။ ။ဒဂ်ါးစက်ရုံမှ ဒဂ်ါးသွန်းကိရိယာကို ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ယူထုတ်ခြင်း ၉၁

၂၄၆။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ ဒဂ်ါး၏အလေးချိန်ကို လျှော့ပေါ့ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ္တုအရော အစပ်ကို ပြောင်းလဲခြင်း ၉၁

၂၄၇။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘော နှင့်ဖြစ်စေ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒဂ်ါး၏ အလေးချိန်ကိုလျှော့ပေါ့ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ္တုအရောအစပ်ကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ ၉၁

၂၄၈။ ။အခြားအမျိုးအစားအနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်အကြံဖြင့် ဒဂ်ါး၏အသွင်အပြင်ကို ပြောင်းလဲခြင်း ၉၁

၂၄၉။ ။အခြားအမျိုးအစားအနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်အကြံဖြင့်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒဂ်ါး၏ အသွင်အပြင်ကို ပြောင်းလဲခြင်း ၉၁

၂၅၀။ ။လက်ရှိထားသော ဒဂ်ါးကို ပြောင်းလဲထားကြောင်းသိလျက်နှင့် သူတပါးသို့ ပေးအပ်ခြင်း ၉၂

၂၅၁။ ။လက်ရှိထားသော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒဂ်ါးကို ပြောင်းလဲထားကြောင်းသိ လျက်နှင့် သူတပါးသို့ ပေးအပ်ခြင်း ၉၂

၂၅၂။ ။လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလဲထားသော ဒဂ်ါးမှန်းသိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း ၉၂

၂၅၃။ ။လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလဲထားသော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒဂ်ါးမှန်းသိ လျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း ၉၂

၂၅၄။ ။ပဌမလက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလဲထားမှန်းမသိသော ဒဂ်ါးကို ဒဂ်ါးအစစ်အနေ နှင့် သူတပါးသို့ ပေးအပ်ခြင်း ၉၂

၂၅၅။ ။အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းကိုအတုပြုခြင်း ၉၃

၂၅၆။ ။အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုရန် ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ လက်ရှိထားခြင်း ၉၃

၂၅၇။ ။အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုရန် ကိရိယာသုံးကိုင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်း ခြင်း ၉၃

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၂၅၈။ ။အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းအတုကိုရောင်းခြင်း — — — ၉၃
၂၅၉။ ။အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းအတုကို လက်ရှိထားခြင်း .... — — ၉၃
၂၆၀။ ။အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းအတုမှန်းသိလျက် အစစ်အမှန်အနေနှင့် သုံးစွဲခြင်း — ၉၄
၂၆၁။ ။အစိုးရကို နစ်နာစေရန်အကြံနှင့် တံဆိပ်ခေါင်းပါရှိသည့် အရာဝတ္ထုမှ စာရေးအသားကိုပယ်ဖျက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားတွင် သုံးစွဲထားသော တံဆိပ်ခေါင်းကိုခွါပစ်ခြင်း .... — — ၉၄
၂၆၂။ ။အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းကို ယခင်က သုံးပြီးဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့် သုံးစွဲခြင်း ၉၄
၂၆၃။ ။တံဆိပ်ခေါင်းသုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်း အမှတ်အသားကို ဖျက်ပစ်ခြင်း — ၉၄
၂၆၃-က။ ။တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်များကို တားမြစ်ခြင်း — — — ၉၄

အခန်း ၁၃

အလေးအချိန်အတွယ်တင်းတောင်းနှင့် အတိုင်းအတာများဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ

၂၆၄။ ။မမှန်သော အချိန်အတွယ်ကိရိယာကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောဖြင့် သုံးခြင်း .... — — — — ၉၅
၂၆၅။ ။မမှန်သော အလေးတင်းတောင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုသို့သော အတိုင်းအတာကိုသော်၎င်း လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသောသဘောဖြင့် သုံးခြင်း — ၉၅
၂၆၆။ ။မမှန်သော အလေးတင်းတောင်း အတိုင်းအတာကို လက်ရှိထားခြင်း — ၉၆
၂၆၇။ ။မမှန်သော အလေးတင်းတောင်း အတိုင်းအတာကိုလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း .... — — — — ၉၆

အခန်း ၁၄

ပြည်သူ့ကျန်းမာမှု၊ လုံခြုံမှု၊ သက်သာမှု၊ သိက္ခာစောင့်စည်းမှုနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားရှိမှုကိုထိခိုက်စေသောပြစ်မှုများ

၂၆၈။ ။အများပြည်သူနှောင့်ယှက်မှု — — — ၉၆
၂၆၉။ ။အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုး ပြန့်ပွါးစေတန်ရာသည့်ပေါ့လျော့မှု .... : .... — ၉၆
၂၇၀။ ။အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုး ပြန့်ပွါးစေတန်ရာသည့် ဘေးသင့်စေမှု .... — — ၉၇
၂၇၁။ ။ကူးစက်တတ်သောရောဂါကာကွယ်ရေး (ကွာရန်တင်း) နည်းဥပဒေကိုဖီဆန်ခြင်း ၉၇
၂၇၂။ ။ရောင်းရန်ကြံရွယ်သော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကို ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့်ရောခြင်း ၉၇
၂၇၃။ ။အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်ကို ရောင်းခြင်း — — ၉၇
၂၇၄။ ။ဆေးဝါးဝတ္ထုကို ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့် ရောခြင်း — — ၉၇
၂၇၅။ ။ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့်ရောထားသည့် ဆေးဝါးဝတ္ထုများကို ရောင်းခြင်း ၉၈
၂၇၆။ ။ဆေးဝါးဝတ္ထုတမျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆေးစပ်မှုတမျိုးကို အခြားတမျိုးအဖြစ်ဖြင့်ရောင်းခြင်း .... — — — ၉၈

ပုဒ်မများ။		စာမျက်နှာ။
၂၇၇။	။အများပြည်သူဆိုင်ရာ စိမ့်၊ စမ်း၊ ရေလှောင်ကန် သေည်တို့ကို ညစ်ညမ်းစေအောင် ပြုခြင်း	၉၈
၂၇၈။	။ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေရန် လေကိုတခခပြုခြင်း	၉၈
၂၇၉။	။အများပြည်သူဆိုင်ရာလမ်းတွင် အရမ်းမောင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အရမ်းစီးခြင်း	၉၈
၂၇၉-က။	။သွားလာနေသောယာဉ်ကို ဘေးဖြစ်စေသော အရာဝတ္ထုဖြင့် ပစ်ခတ်ခြင်း	
၂၈၀။	။ရေယာဉ်ကို အရမ်းဦးစီးသွားလာစေခြင်း	၉၉
၂၈၁။	။မမှန်သော မီးရောင်ကိုဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ဘောကိုဖြစ်စေ ပြခြင်း	၉၉
၂၈၂။	။ဘေးမကင်းသောရေယာဉ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဝန်ပိုတင်သော ရေယာဉ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ရေလမ်းခရီးတွင် လူကို အခနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း	၉၉
၂၈၃။	။အများပြည်သူဆိုင်ရာလမ်းတွင်၊သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာ ရေယာဉ်သွားလာရာ လမ်းကြောင်းတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်စေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း	၁၀၀
၂၈၄။	။အဆိပ်ရှိအရာဝတ္ထုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း	၁၀၀
၂၈၅။	။မီးနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်မီးလောင်လွယ်သောအရာဝတ္ထုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း	၁၀၀
၂၈၆။	။ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း	၁၀၀
၂၈၇။	။စက်ကိရိယာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း	၁၀၁
၂၈၈။	။အဆောက်အအုံများကို ပြိုခြင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ပေါ့လျော့ခြင်း	၁၀၁
၂၈၉။	။တိရစ္ဆာန်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း	၁၀၁
၂၉၀။	။ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသောအချက်တွင် အများပြည်သူဆိုင်ရာနှောင့်ယှက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်	၁၀၁
၂၉၁။	။တားဝရမ်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တားမြစ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ဆင့်ပြီးနောက် နှောင့်ယှက်မှုကို ဆက်လက်၍ပြုခြင်း	၁၀၁
၂၉၂။	။ညစ်ညမ်းသောစာအုပ် စသည်များကို ရောင်းချခြင်းစသည်များ	၁၀၂
၂၉၃။	။ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုများကို ငယ်ရွယ်သူတို့အား ရောင်းချခြင်းစသည်များ	၁၀၃
၂၉၄။	။ညစ်ညမ်းသော ပြုလုပ်မှုများနှင့် ညစ်ညမ်းသောသီချင်းများ	၁၀၃
၂၉၄-က။	။ထီရုံထောင်ခြင်း	၁၀၃

အခန်း ၁၅

ဘာသာ သာသနာဆိုင်ရာပြစ်မှုများ

၂၉၅။	။လူတစုအားကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သာသနာကို စော်ကားရန်အကြံဖြင့် ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသောနေရာကိုဖျက်ဆီးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်ညံ့စေခြင်း	၁၀၄
၂၉၅-က။	။လူတစုအားကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သာသနာကိုဖြစ်စေ၊ ဘာသာ သာသနာရေး ယုံကြည်မှုကိုဖြစ်စေ၊စော်ကားခြင်းဖြင့် ထိုလူတစု၏ ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာရေးစိတ်ဓါတ်ကို နာကြည်းစေရန် ကြံရွယ်၍ မသမာစိတ်ဖြင့် ထမင်ကျူးလွန်သောပြုလုပ်မှုများ	၁၀၄

ပုဒ်မများ။ ... စာမျက်နှာ။

၂၉၆။ ။ဘာသာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အစုအဝေးကို နှောင့်ယှက်ခြင်း ... ၁၀၄
၂၉၇။ ။သင်းချိုင်းစသော ဝန်ရာအရပ်များကို ကျူးကျော်စော်ကားခြင်း ... ၁၀၄
၂၉၈။ ။ဘာသာရေးစိတ်ကိုနာစေရန် တမင်ကြံရွယ်၍ စကားစသည်များကို ပြောဆိုခြင်း ၁၀၅

အခန်း ၁၆

လူ့ကိုယ်ကိုထိခိုက်သောပြစ်မှုများ

လူ့အသက်ကိုထိခိုက်သောပြစ်မှုများ

၂၉၉။ ။ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှု ၁၀၅
၃၀၀။ ။လူသတ်မှု ၁၀၆
၃၀၀-က။ ။ ၁၀၆
၃၀၁။ ။ ၁၀၇
၃၀၂။ ။လူသတ်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၀၇
၃၀၃။ ။ * * * * ၁၀၈
၃၀၄။ ။လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၀၈
၃၀၄-က။ ။ပေါ့လျော့ခြင်းဖြင့် သေစေမှု ၁၀၀
၃၀၅။ ။ကလေးဖြစ်စေ၊ ရူးသွပ်သူဖြစ်စေ မိမိကိုယ်ကိုမိမိသတ်ခြင်းကို အားပေးကူညီခြင်း ၁၀၈
၃၀၆။ ။တဦးတယောက်သောသူ မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်ခြင်းကို အားပေးကူညီခြင်း ... ၁၀၈
၃၀၇။ ။လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း ၁၀၈
”။ ။တသက်တကျွန်းဒဏ် ခံနေရသူတို့က အားထုတ်ခြင်း ၁၀၈
၃၀၈။ ။ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း ... ၁၀၉
၃၀၉။ ။မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်ရန် အားထုတ်ခြင်း ၀၀၉
၃၁၀။ ။လူသတ်ဓါးပြ ၁၁၀
၃၁၁။ ။ပြစ်ဒဏ် ၁၁၁

ကိုယ်ဝန် ပျက်စေခြင်း၊ မဖွါးသေးသည့် ကလေးကို နာကျင်စေခြင်း၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် ကလေးကို စွန့်ပစ်ခြင်း၊ ကလေးမီးဖွါးကြောင်းကို ထိမ်ချန်ခြင်း

၃၁၂။ ။ကိုယ်ဝန်ပျက်စေခြင်း ၁၁၀
၃၁၃။ ။ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမက သဘောမတူဘဲ ကိုယ်ဝန်ပျက်စေခြင်း ... ၁၁၀
၃၁၄။ ။ကိုယ်ဝန်ပျက်စေရန်အကြံနှင့် ပြုသော ပြုလုပ်မှုဖြင့် သေစေခြင်း ... ၁၁၀
”။ ။ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမက သဘောမတူဘဲ ပြုခြင်း ၁၁၀
၃၁၅။ ။ကလေးအရှင်မမွေးဖွါးခြင်းကို တားဆီးရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ မွေးဖွါးပြီးနောက် သေစေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုခြင်း ၁၁၁
၃၁၆။ ။လှုပ်ရှားသောကိုယ်ဝန်ရှိ အမိဝမ်းတွင်းကလေးကို သေစေခြင်း ၁၁၁

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၃၁၇။ ။မိဘက၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိန်းသိမ်းသူက အသက်ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက်ကလေးကို စွန့်ပစ်ခြင်း ၁၁၁

၃၁၈။ ။ကလေးအလောင်းကို ထိတ်တဆိတ်ဖျောက်ဖျက်ခြင်းဖြင့် မွေးဖွားသည်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း ၁၁၁

နာကျင်စေမှု

၃၁၉။ ။နာကျင်စေမှု ၁၁၂

၃၂၀။ ။အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု ၁၁၂

၃၂၁။ ။မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု ၁၁၂

၃၂၂။ ။မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု ၁၁၂

၃၂၃။ ။မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၁၃

၃၂၄။ ။ဘေးဖြစ်စေတတ်သော လက်နက်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းဖြင့် မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု ၁၁၃

၃၂၅။ ။မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၁၃

၃၂၆။ ။ဘေးဖြစ်စေတတ်သော လက်နက်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု ၁၁၃

၃၂၇။ ။ပစ္စည်းကို ချောက်လှန့်တောင်းရန်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် မညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုစေခြင်းငှါ အတင်းအဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု ၁၁၄

၃၂၈။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်ကြံရွယ်၍ အဆိပ်စသည်များဖြင့် နာကျင်စေမှု ၁၁၄

၃၂၉။ ။ပစ္စည်းကို ချောက်လှန့်တောင်းရန်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုစေခြင်းငှါ အတင်းအဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု ၁၁၄

၃၃၀။ ။ချောက်လှန့်၍ ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကို ပြန်ပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု ၁၁၄

၃၃၁။ ။ချောက်လှန့်၍ ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကို ပြန်ပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု ၁၁၅

၃၃၂။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ဟန့်တားရန် မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု ၁၁၅

၃၃၃။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ဟန့်တားရန် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု ၁၁၆

၃၃၄။ ။ဒေါသထွက်အောင် ပြုမူကြောင့် မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု ၁၁၆

၃၃၅။ ။ဒေါသထွက်အောင်ပြုမူကြောင့် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု ၁၁၆

၃၃၆။ ။အခြားသူ၏အသက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံရေးကိုဘေးဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှု ၁၁

၃၃၇။ ။အခြားသူ၏အသက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံရေးကို ဘေးဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုခြင်းဖြင့် နာကျင်စေမှု ၁၁၆

၃၃၈။ ။အခြားသူ၏အသက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံရေးကို ဘေးဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုခြင်းဖြင့် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု ၁၁၇

ပုဒ်မများ။		စာမျက်နှာ။
	မတရားတားဆီးကန့်ကွက်ခြင်းနှင့် မတရားချုပ်နှောင်ထားခြင်း	
၃၃၉။	။မတရားတားဆီးကန့်ကွက်မှု	၁၁၇
၃၄၀။	။မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု	၁၁၇
၃၄၁။	။မတရားတားဆီးကန့်ကွက်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်	၁၁၇
၃၄၂။	။မတရားချုပ်နှောင်ထားမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်	၁၁၈
၃၄၃။	။သုံးရက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးရက်ထက်ပို၍ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု	၁၁၈
၃၄၄။	။ဆယ်ရက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်ရက်ထက်ပို၍ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု	၁၁၈
၃၄၅။	။လွှတ်ခွင့်အမိန့်သတ်ဆင့်ခြင်းခံရပြီးသောသူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု	၁၁၈
၃၄၆။	။လျှို့ဝှက်စွာ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု	၁၁၈
၃၄၇။	။ပစ္စည်းကိုချောက်လှန့်တောင်းရန်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုစေခြင်းငှါ အဘင်းအစမပြုရန်ဖြစ်စေ မတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားမှု	၁၁၈
၃၄၈။	။ချောက်လှန့်၍ ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုပြန်ပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု	၁၁၉
	ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုနှင့် လက်ရောက်မှု	
၃၄၉။	။အနိုင်အထက်ပြုမှု	၁၁၉
၃၅၀။	။ရာဇဝတ်မကင်းသောအနိုင်အထက်ပြုမှု	၁၁၉
၃၅၁။	။လက်ရောက်မှု	၁၂၁
၃၅၂။	။အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ၊ အခြား အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောလက်ရောက်မှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်	၁၂၂
၃၅၃။	။တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုဟန့်တားရန် လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုခြင်း	၁၂၂
၃၅၄။	။မိန်းမ၏ ကာယိန္ဒြေပျက်စီးစေရန်အကြံဖြင့် လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊သို့တည်းမဟုတ်ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုခြင်း	၁၂၃
၃၅၅။	။အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ၊ အခြား အကြောင်းကြောင့် တဦးတယောက်သောသူအား အရှက်တကွဲအကျိုးနည်းဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ခြင်း၊သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း	၁၂၃
၃၅၆။	။တဦးတယောက်သောသူ သယ်ယူလာသောပစ္စည်းကို ခိုးယူရန်အားထုတ်ရာတွင် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကိုပြုခြင်း	၁၂၃
၃၅၇။	။တဦးတယောက်သောသူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားရန် အားထုတ်ရာတွင် လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း	၁၂၃
၃၅၈။	။အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုခံရ၍၊ လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုခြင်း	၁၂၄

မာတိကာ

ပုဒ်မများ။ — စာမျက်နှာ။

လူခိုးမှု၊ သေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ ကျွန်ပြုမှုနှင့်အနိုင်အထက်ခိုင်းစေမှု

၃၅၉။ ။လူခိုးမှု — ၁၂၄
၃၆၀။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ လူခိုးမှု — ၁၂၄
၃၆၁။ ။ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူထံမှ လူခိုးမှု — ၁၂၄
၃၆၂။ ။လူကိုသေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု — ၁၂၄
၃၆၃။ ။လူခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် — ၁၂၅
၃၆၄။ ။လူကိုသတ်ရန် ခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု — ၁၂၅
၃၆၅။ ။လူကိုလျှို့ဝှက်စွာ မတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားရန်အကြံဖြင့် ခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု — ၁၂၅
၃၆၆။ ။အိမ်ထောင်ပြုရန် အတင်းအဓမ္မ ထိမ်းမြားပေးစားရန် စသည်တို့အတွက် မိန်းမငယ်ကိုခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်မှု — ၁၂၅
၃၆၆-က။ ။ကာမပစ္စားအဖြစ်ဖြင့် အရွယ်မရောက်သေးသော မိန်းကလေးကို ရှာပေးခြင်း — ၁၂၆
၃၆၆-ခ။ ။နိုင်ငံခြားမှ မိန်းကလေးကို နိုင်ငံတွင်းသွင်းမှု — ၁၂၆
၃၆၇။ ။အပြင်းအထန်နာကျင်စေခြင်း၊ ကျွန်ပြုခြင်း စသည်တို့ကိုခံစေရန် လူကိုခိုးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု — ၁၂၆
၃၆၈။ ။ခိုးယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်ခြင်းခံရသည်ကို မတရားသဖြင့် ဝှက်သိမ်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားမှု — ၁၂၇
၃၆၉။ ။အသက် ၁၀ နှစ်အောက်ကလေး၏ကိုယ်မှ ပစ္စည်းကို ခိုးရန်အကြံဖြင့် ထိုကလေးကိုခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု — ၁၂၇
၃၇၀။ ။ကျွန်အဖြစ် ဝယ်ယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲမှု — ၁၂၇
၃၇၁။ ။အမြဲတစေ ကျွန်ရောင်းဝယ်မှု — ၁၂၇
၃၇၂။ ။အရွယ်မရောက်သေးသူကို ပြည့်တန်ဆာကိစ္စ စသည်များအလို့ငှါ ရောင်းမှု — ၁၂၇
၃၇၃။ ။အရွယ်မရောက်သေးသူကို ပြည့်တန်ဆာကိစ္စ စသည်များအလို့ငှါ ဝယ်မှု — ၁၂၈
၇၄။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အတင်းအဓမ္မ ခိုင်းစေမှု — ၁၂၈

မုဒိမ်းမှု

၃၇၅။ ။မုဒိမ်းမှု — ၁၂၉
၃၇၆။ ။မုဒိမ်းမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် — ၁၂၉

ဓမ္မတာနှင့်ဆန့်ကျင်သောပြစ်မှုများ

၃၇၇။ ။ဓမ္မတာနှင့်ဆန့်ကျင်သောပြစ်မှု — ၁၂၉

အခန်း ၁၇

ပစ္စည်းကိုထိခိုက်သည့်ပြစ်မှုများ

ခိုးမှု

၃၇၈။ ။ခိုးမှု — ၁၃၀
၃၇၉။ ။ခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် — ၁၃

ပုဒ်မများ။		စာမျက်နှာ။
၃၈၀။	။နေအိမ်သည်ဘိအတွင်းတွင် ခိုးမှု — — —	၁၃၂
၃၈၁။	။စေခိုင်းသူ၏ လက်၌ရှိပစ္စည်းကို စာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံက ခိုးမှု —	၁၃၃
၃၈၂။	။ခိုးမှုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ၊ ထားဆီး ရန်ဖြစ်စေ ပြင်ဆင်ပြီးမှ ကျူးလွန်သောခိုးမှု — — —	၁၃၃

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု

၃၈၃။	။ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု .... — — —	၁၃၃
၃၈၄။	။ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်	၁၃၄
၃၈၅။	။ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်အား နစ်နာစေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုခြင်း .... —	၁၃၄
၃၈၆။	။တဦးတယောက်အား သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည်ဟုကြောက်အောင်ပြု၍၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု — —	၁၃၄
၃၈၇။	။ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်သောသူအား သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုခြင်း	၁၃၅
၃၈၈။	။သေဒဏ်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်မှစ၍၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုးနှင့် စွပ်စွဲမည်ဟုခြိမ်းခြောက်၍ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု —	၁၃၅
၃၈၉။	။ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်သောသူအား ပြစ်မှုတခုနှင့်စွပ်စွဲမည်ဟုကြောက်အောင်ပြုခြင်း — — —	၁၃၅

လုယက်မှုနှင့်ဓါးပြမှု

၃၉၀။	။လုယက်မှု .... — — —	၁၃၅
”။	။ခိုးမှုမှ လုယက်မှုဖြစ်လာခြင်း .... — —	၁၃၅
”။	။ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုမှ လုယက်မှုဖြစ်လာခြင်း — —	၁၃၆
၃၉၁။	။ဓါးပြမှု — — — — —	၁၃၇
၃၉၂။	။လုယက်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် — — — —	၁၃၇
၃၉၃။	။လုယက်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အားထုတ်မှု — — —	၁၃၇
၃၉၄။	။လုယက်မှုကိုကျူးလွန်ရာတွင် မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု —	၁၃၇
၃၉၅။	။ဓါးပြမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် — — — —	၁၃၇
၃၉၆။	။လူသတ်မှုပါသောဓါးပြမှု — .... — —	၁၃၇
၃၉၇။	။သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ အားထုတ်မှုပါသော လုယက်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓါးပြမှု .... — —	၁၃၈
၃၉၈။	။ * * * *	၁၃၈
၃၉၉။	။ဓါးပြမှုကိုကျူးလွန်ရန်ပြင်ဆင်မှု .... — — —	၁၃၈
၄၀၀။	။ဓါးပြဂိုဏ်းဖွဲ့ပါဝင်သူအတွက်ပြစ်ဒဏ် — — —	၁၃၈
၄၀၁။	။သူခိုးဂိုဏ်းဖွဲ့ပါဝင်သူအတွက်ပြစ်ဒဏ် — — —	၁၃၈
၄၀၂။	။ဓါးပြမှုကျူးလွန်ရန်စုဝေးမှု — — — —	၁၃၈

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ပစ္စည်းအလွဲသုံးစားမှု

၄၀၃။ ။ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားမှု ၁၃၈

၄၀၄။ ။သေဆုံးသူ၏ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် သေသူ့လက်ရှိပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုမှု ၁၄၀

ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှု

၄၀၅။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှု ၁၄၁

၄၀၆။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၄၂

၄၀၇။ ။သယ်ဆောင်သူ စသည်တို့က ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း ၁၄၂

၄၀၈။ ။စာရေးကဖြစ်စေ၊ အစေခံကဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကိုကျူးလွန်ခြင်း ၁၄၂

၄၀၉။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကဖြစ်စေ၊ ဘဏ်တိုက်စိုးကဖြစ်စေ၊ ကုန်သည်ကဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း ၁၄၃

ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံမှု

၄၁၀။ ။ခိုးရာပါပစ္စည်း ၁၄၃

၄၁၁။ ။ခိုးရာပါပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် လက်ခံခြင်း ၁၄၃

၄၁၂။ ။ဓါးပြတိုက်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ရရှိသည့် ခိုးရာပါပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် လက်ခံခြင်း ၁၄၃

၄၁၃။ ။ခိုးရာပါပစ္စည်းကို အမြဲတစေ ရောင်းဝယ်ဆက်ဆံခြင်း ၁၄၄

၄၁၄။ ။ခိုးရာပါပစ္စည်းကို ဝှက်သိမ်းရာတွင် ကူညီခြင်း ၁၄၄

လိမ်လည်မှု

၄၁၅။ ။လိမ်လည်မှု ၁၄၄

၄၀၆။ ။သူတပါးအယောင်ဆောင်၍လိမ်လည်ခြင်း ၁၄၆

၄၁၇။ ။လိမ်လည်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၄၆

၄၁၈။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည်၊ မိမိက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိသူအား မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်းဖြစ်စေမည်ကိုသိလျက်နှင့် လိမ်လည်ခြင်း ၁၄၆

၄၁၉။ ။သူတပါးယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၄၆

၄၂၀။ ။ပစ္စည်းကိုပေးအပ်စေရန် လိမ်လည်၍ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖျားယောင်းခြင်း ၁၄၆

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

စာချုပ် စာတမ်းကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား ချုပ်ဆိုခြင်းနှင့် ပစ္စည်းကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၄၂၁။ ။မြီရှင်တို့ ခွဲဝေယူခြင်းကို တားဆီးရန် ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖုံးကွယ်ထားခြင်း ၁၄၇

၄၂၂။ ။မြီရှင်များ ရရှိနိုင်သော အကြွေးပေးဆပ်ခြင်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ တားဆီးခြင်း ၁၄၇

၄၂၃။ ။အဘိုးစားနားကို မဟုတ်မမှန် ဖော်ပြခြင်းပါရှိသော အပြောင်းအလဲ စာချုပ်စာတမ်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ချုပ်ဆိုခြင်း ၁၄၇

၄၂၄။ ။မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကိုဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းခြင်း ၁၄၈

အကျိုးဖျက်ဆီးမှု

၄၂၅။ ။အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၄၈

၄၂၆။ ။အကျိုးဖျက်ဆီးမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၄၉

၄၂၇။ ။အဘိုးငွေ ငါးဆယ်ကျပ်အောက်မနည်း ပျက်စီးနစ်နာစေသော အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၄၉

၄၂၈။ ။အဘိုးငွေ တဆယ်ကျပ်အောက်မနည်း တန်ဘိုးရှိသော တိရစ္ဆာန်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အင်္ဂါပျက်ယွင်းစေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၄၉

၄၂၉။ ။အဘိုးမည်မျှထိုက်တန်စေကာမူ နွားတိရစ္ဆာန် စသည်တို့ကိုသော်၎င်း၊ ငါးဆယ်ကျပ်အောက်မနည်း တန်ဘိုးရှိသော တိရစ္ဆာန်ကိုသော်၎င်း သတ်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အင်္ဂါပျက်ယွင်းစေခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၀

၄၃၀။ ။ရေသွယ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ရေကြောင်းကို မဘာရားလွဲဖယ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၀

၄၃၁။ ။ပြည်သူ့သွားလာရာလမ်း၊ တံတား၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်းများကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၀

၄၃၂။ ။ပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ရေသွားလမ်းကို ရေလျှံစေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပိတ်ဆို့စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဆုံးရှုံးခြင်းကို ဖြစ်စေသော အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၀

၄၃၃။ ။မီးပြတိုက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပင်လယ်အမှတ်အသားကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အသုံးဝင်မှု လျော့ပါးစေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၁

၄၃၄။ ။ပြည်သူ့အာဏာပိုင်အမိန့်နှင့် စိုက်ထူထားသော မြေမှတ်တိုင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၁

၄၃၅။ ။အဘိုးငွေ တရာအောက်မနည်းသော တန်ဘိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် (စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသက် ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်) ငွေတဆယ်အောက်မနည်းသော တန်ဘိုးကို ဆုံးရှုံးစေရန်အကြံဖြင့် မီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေါက်ကွဲတတ်သောအရာဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၁

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၄၃၆။ ။အိမ်အစရှိသည်တို့ကို ဖျက်ဆီးရန်ကြံရွယ်၍ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲ တတ်သည့်အရာဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၁

၄၃၇။ ။ကုန်းပတ်ပါရှိသော ရေယာဉ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝန်စည်တန်ချိန် ၂၀ဆယ် အောက်မနည်း တင်ဆောင်နိုင်သောရေယာဉ်ကို ပျက်စီးစေရန်ဖြစ်စေ၊ ဘေး မကင်းစေရန်ဖြစ်စေ ကြံရွယ်၍ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၂

၄၃၈။ ။မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဖြင့် ကျူးလွန်သည့် ပုဒ်မ ၄၃၇ ရှိ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၅၂

၄၃၉။ ။ခိုးမှုအစရှိသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အကြံဖြင့် ရေယာဉ်ကို ထမင်သောင်တင် စေသည့်အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကမ်းတင်စေသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၅၂

၄၄၀။ ။သေစေမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေမှုအတွက် ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ကျူးလွန်သည့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ၁၅၂

ရာဇဝတ်မကင်းသောကျော်နင်းမှုများ

၄၄၁။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှု ၁၅၂

၄၄၂။ ။အိမ်ကျော်နင်းမှု ၁၅၄

၄၄၃။ ။ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု ၁၅၄

၄၄၄။ ။ညဉ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု ၁၅၄

၄၄၅။ ။အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု ၁၅၄

၄၄၆။ ။ညဉ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု ၁၅၅

၄၄၇။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၅၅

၄၄၈။ ။အိမ်ကျော်နင်းမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၅၅

၄၄၉။ ။သေဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အိမ်ကျော်နင်းမှု ၁၅၅

၄၅၀။ ။တသက်တကျွန်းဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အိမ်ကျော်နင်းမှု ၁၅၅

၄၅၁။ ။ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အိမ်ကျော်နင်းမှု ၁၅၅

၄၅၂။ ။နာကျင်စေမှုကိုဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်ရန်ပြင်ဆင်၍ အိမ်ကျော်နင်းမှု ၁၅၆

၄၅၃။ ။ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၅၆

၄၅၄။ ။ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု ၁၅၆

၄၅၅။ ။နာကျင်မှုကိုဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးမှုကိုဖြစ်စေ ပြုရန် ပြင်ဆင်ပြီးနောက်၊ ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက် ထွင်းမှု ၁၅၆

၄၅၆။ ။ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၅၆

၄၅၇။ ။ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု ၁၅၇

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

၄၅၈။ ။နာကျင်စေမှုကိုဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးမှုကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်ပြီးနောက်၊ ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဉ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု ၁၅၇

၄၅၉။ ။ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်စဉ် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု ၁၅၇

၄၆၀။ ။ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်ရာ၌ ထဲဖက်ပါဝင်သူများမှ တဦးတယောက်က သေစေမှုကိုသော်၎င်း၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကိုသော်၎င်၊ ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုပါဝင်သူများအားလုံး ခံထိုက်သောပြစ်ဒဏ် ၁၅၇

၄၆၁။ ။ထည့်စရာကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ဖေါက်ဖွင့်မှု ၁၅၈

၄၆၂။ ။သိုလှောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အပ်နှံခံရသူက အလားတူ ပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်သည့်အခါ ချမှတ်ရမည့်ပြစ်ဒဏ် ၁၅၈

အခန်း ၁၈

စာတမ်း အမှတ်အသားနှင့်၎င်း၊ ကုန်တံဆိပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတံဆိပ်များနှင့်၎င်း စပ်လျဉ်းသောပြစ်မှုများ

၄၆၃။ ။လိမ်လည်အတုပြုမှု ၁၅၈

၄၆၄။ ။မဟုတ်မမှန်သည့်စာတမ်းအမှတ်အသားပြုခြင်း ၁၅၈

၄၆၅။ ။လိမ်လည်အတုပြုမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၆၂

၄၆၆။ ။ရုံးမှတ်တမ်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာစာရင်းစသည်တို့ကို လိမ်လည် အတုပြုမှု ၁၆၂

၄၆၇။ ။အဘိုးတန်စာတမ်း၊ အမှတ်အသား၊ သေတမ်းစာ စသည်တို့ကို လိမ်လည်အတုပြုမှု ၁၆၂

၄၆၈။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန်အလို့ငှါ လိမ်လည်အတုပြုမှု ၁၆၃

၄၆၉။ ။သူတပါး၏ ဂုဏ်သရေကို နစ်နာထိခိုက်စေရန်အလို့ငှါ လိမ်လည်အတုပြုမှု ၁၆၃

၄၇၀။ ။လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသား ၁၆၃

၄၇၁။ ။လိမ်လည်အတုပြုထားသည့်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုအစစ်အမှန်အနေနှင့်အသုံးပြုမှု ၁၆၃

၄၇၂။ ။ပုဒ်မ ၄၆၇ အရ၊ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံဖြင့် တံဆိပ်တုံးစသည်တို့ကိုပြုမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားမှု ၁၆၃

၄၇၃။ ။အခြားပုဒ်မအရ၊ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန်အကြံဖြင့် တံဆိပ်တုံးစသည်တို့ကိုပြုမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားမှု ၁၆၄

၄၇၄။ ။ပုဒ်မ ၄၆၆ ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ၄၆၇ ၌ဖေါ်ပြထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားကို လိမ်လည်အတုပြုထားကြောင်းသိလျက်နှင့်၎င်း၊ အစစ်အမှန်အနေနှင့်အသုံးပြုရန် အကြံဖြင့်၎င်းလက်ရှိထားမှု ၁၆၄

၄၇၅။ ။ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင် ဖေါ်ပြထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားတို့ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း သင်ရှားစေရန်အလို့ငှါ၊ အသုံးပြုသည့်ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို အတုပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုထားသော အမှတ်အသားပါသည့် အရာဝတ္ထုကို လက်ရှိထားခြင်း ၁၆၄

ပုဒ်မများ။ မာမျက်နှာ။

၄၇၆။ ။ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင်ဖေါ်ပြထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားမှတပါး၊ အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားကို အမှန်ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားစေရန် အလို့ငှါ၊ အသုံးပြုသည့်ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို အတုပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုထားသော အမှတ်အသားပါသည့် အရာဝတ္ထုကို လက်ရှိထားခြင်း ၁၆၅
၄၇၇။ ။သေတမ်းစာကိုသော်၎င်း၊ မွေးစားရန် ခွင့်ပြုချက်ကိုသော်၎င်း၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုသော်၎င်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောဖြင့် ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းစသည့်အမှု ၁၆၅
၄၇၇-က။ ။စာရင်းများကို မဟုတ်မမှန်ပြုခြင်း ၁၆၅

ကုန်တံဆိပ်၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်နှင့်အခြားတံဆိပ်များ

၄၇၈။ ။ကုန်တံဆိပ် ၁၆၆
၄၇၉။ ။ပစ္စည်းတံဆိပ် ၁၆၆
၄၈၀။ ။ကုန်တံဆိပ်လိမ်ကိုသုံးစွဲခြင်း ၁၆၆
၄၈၁။ ။ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ကိုသုံးစွဲခြင်း ၁၆၆
၄၈၂။ ။ကုန်တံဆိပ်လိမ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ကိုဖြစ်စေ သုံးစွဲသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ် ၁၆၇
၄၈၃။ ။အခြားသူသုံးစွဲသော ကုန်တံဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုသော်၎င်း အတုပြုခြင်း ၁၆၇
၄၈၄။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသုံးစွဲသော အမှတ်အသားကို အတုပြုခြင်း ၁၆၇
၄၈၅။ ။ကုန်တံဆိပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုဖြစ်စေ အတုပြုရန် ကိရိယာတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခြင်း ၁၆၇
၄၈၆။ ။ကုန်တံဆိပ်လိမ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်နှင့်ဖြစ်စေ အမှတ်အသားထားသော ကုန်စည်များကိုရောင်းခြင်း ၁၆၈
၄၈၇။ ။ကုန်စည်များပါရှိသော ထည့်စရာအပေါ်၌ အမှတ်အသားလိမ်ပြုခြင်း ၁၆၈
၄၈၈။ ။ဆိုခဲ့သော အမှတ်အသားလိမ်ကို သုံးစွဲသည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၆၈
၄၈၉။ ။နစ်နာစေရန်အကြံဖြင့် ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို တမျိုးတဖုံပြုခြင်း ၁၆၉

ငွေစက္ကူနှင့် ဘဏ်ငွေလက်မှတ်များ

၄၈၉-က။ ။ငွေစက္ကူများကို ဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်များကို ဖြစ်စေ လိမ်လည်အတုပြုခြင်း ၁၆၉
၄၈၉-ခ။ ။ငွေစက္ကူအတုကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်အတုကိုဖြစ်စေ အစစ်အမှန်အနေဖြင့် သုံးစွဲခြင်း ၁၆၉
၄၈၉-ဂ။ ။ငွေစက္ကူအတုကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်အတုကိုဖြစ်စေ၊ လက်ရှိထားခြင်း ၁၆၉
၄၈၉-ဃ။ ။ငွေစက္ကူကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ အတုပြုရန် ကိရိယာကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းများကိုသော်၎င်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခြင်း ၁၇၀

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

အခန်း ၁၉

ဆောင်ရွက်မှု၊ ပဋိညာဉ်ကို ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်အောင် ဖေါက်ဖျက်ခြင်း

၄၉၀။ ။ * * * * ၁၇၁
၄၉၁။ ။အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်သူကို ပြုစုကြည့်ရှုရန်၊ အလိုရှိသည့်အရာများကို ဖြည့်စွမ်းရန် ဖြစ်သော ပဋိညာဉ်ကိုဖေါက်ဖျက်မှု ၁၇၀
၄၉၂။ ။ * * * * ၁၇၀

အခန်း ၂၀

ထိမ်းမြားခြင်းဆိုင်ရာပြစ်မှုများ

၄၉၃။ ။တရားဝင်ထိမ်းမြားကြောင်းကို ယုံကြည်စေရန်၊ ယောကျ်ားက လှည့်ဖြား လိုသောသဘောဖြင့်သေးဆောင်၍ ကာမစပ်ယှက်ခြင်း ၁၇၀
၄၉၄။ ။လင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မယားရှိနေစဉ် ကာလအတွင်း ထပ်မံထိမ်းမြားခြင်း ၁၇၁
၄၉၅။ ။နောက်ထပ် ထိမ်းမြားမည့်သူအား အထက်က ထိမ်းမြားခြင်းအကြောင်းကို ထိမ်ချန်သည့်အတွက်ထပ်တူပြစ်ဒဏ် ၁၇၁
၄၉၆။ ။တရားဝင် ထိမ်းမြားခြင်းမမြောက်ဘဲ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောဖြင့် ထိမ်းမြားခြင်းအခမ်းအနားကိုခံယူမှု ၁၇၁
၄၉၇။ ။မယားခိုးမှု ၁၇၁
၄၉၈။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသောအကြံနှင့် တရားဝင်မယားကို ဖြားယောင်းခြင်းဖြင့် ထွက်သွားစေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ယူသွားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တားဆီးခြင်း ၁၇၂

အခန်း ၂၁

အသရေဖျက်မှု

၄၉၉။ ။အသရေဖျက်မှု ၁၇၂
ပဌမ ကင်းလွတ်ချက်။ ။အများပြည်သူ၏ အကျိုးအလို့ငှာ မှုလုပ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ကျေညာရန် လိုအပ်သည် မှန်ကန်သော အရာကိုစွပ်စွဲခြင်း ၁၇၃
ဒုတိယ ကင်းလွတ်ချက်။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ တာဝန်ဝတ်တရား ဆိုင်ရာ အပြုအမူ ၁၇၃
တတိယကင်းလွတ်ချက်။ ။အများပြည်သူပြဿနာဆိုင်ရာ တဦးတယောက်သော သူ၏ အပြုအမူ ၁၇၃
စတုတ္ထကင်းလွတ်ချက်။ ။တရားရုံးများ၏ မှုခင်း ဆောင်ရွက်ချက်များကို ကျေညာခြင်း ၁၇၄
ပဉ္စမ ကင်းလွတ်ချက်။ ။တရားရုံးတွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့် အမှု၏ အရည်အသွေး၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်သေများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သော သူများ၏အပြုအမူ ၁၇၄
ဆဋ္ဌမ ကင်းလွတ်ချက်။ ။အထင်အရှား ဆောင်ရွက်မှု၏ အရည်အသွေး ၁၇၅

ပုဒ်မများ။ စာမျက်နှာ။

သတ္တမကင်းလွတ်ချက်။ ။တဦးတယောက်သောသူအပေါ်၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အခွင့်အာဏာ ရှိသူက သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း ၁၇၅

အဋ္ဌမ ကင်းလွတ်ချက်။ ။လူသဦးတယောက် အကြောင်းကို အခွင့်အာဏာရရှိသူအား၊ သဘောရိုးဖြင့်ပြောဆိုစွပ်စွဲခြင်း ၁၇၆

နဝမ ကင်းလွတ်ချက်။ ။တဦးတယောက်သော သူက မိမိအကျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူ၏ အကျိုးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန် သဘောရိုးဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း ၁၇၆

ဒသမ ကင်းလွတ်ချက်။ ။သတိပေးခြင်းခံရသူ အကျိုးအတွက် ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက်ဖြစ်စေ ရည်ရွယ်၍ သတိပေးခြင်း ... ၁၇၇

၃၀၀။ ။အသရေဖျက်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၇၇

၃၀၁။ ။အသရေပျက်စေမည်ဟုသိရသော အကြောင်းအရာကို ပုံနှိပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုထွင်းခြင်း ၁၇၇

၃၀၂။ ။အသရေပျက်စေသော အကြောင်းပါရှိသည့် ပုံနှိပ်ထားသောအရာကိုဖြစ်စေ၊ ထုထွင်းထားသောအရာကိုဖြစ်စေ ရောင်းခြင်း ၁၇၇

အခန်း ၂၂

ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှု၊ စော်ကားမှုနှင့် စိတ်ငြိုငြင်စေမှု

၃၀၃။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှု ၁၇၇

၃၀၄။ ။ငြိမ်ဝပ်ရေး ပျက်ပြားစေရန်အကြံဖြင့် တမင်စော်ကားခြင်း ၁၇၈

၃၀၅။ ။အများပြည်သူ၏အကျိုး ပျက်စီးစေမှုကိုဖြစ်သော ဖေါ်ပြချက် ၁၇၈

၃၀၆။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်၊ အကယ်၍၊ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည် သေစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေစေနိုင်သည်တို့ ဖြစ်လျှင် ၁၇၉

၃၀၇။ ။ပေးစာဖြင့် ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှု ၁၇၉

၃၀၈။ ။သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာအယူဝါဒအရ အပြစ်ရောက်မည်ဟု ယုံကြည်စေရန် တဦးတယောက်သောသူအား သွေးဆောင်ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်မှု ၁၇၉

၃၀၉။ ။မိန်းမတို့ ကာယိန္ဒြေကို စော်ကားရန် ရည်ရွယ်သောစကား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်အမူအရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်မှု ၁၈၀

၃၁၀။ ။မူးယစ်သူက အများနှင့်ဆိုင်သော နေရာ၌ မလျော်သော အမူကိုပြုခြင်း ၁၈၀

အခန်း ၂၃

ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အားထုတ်မှုများ

၃၁၁။ ။ထောင်ဒဏ်ပြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သောပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်းအတွက်ပြစ်ဒဏ် ၁၈၀

ရာဇသတ်ကြီး

(၁၈၆၀ ခု၊ မေလ ၁ ရက်။)

အခန်း ၁။

နိဒါန်း။

၁။ ။ • • • •

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် အတွင်း၌ ကျူးလွန် သော ပြစ်မှုများ အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၂။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် အတွင်းတွင် ဤရာဇသတ်ကြီး ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင်၍ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း မပြုလုပ်ဘဲ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်။ အခြားနည်း အားဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်ခြင်း မရှိစေရ။

ပြည်ပတွင်ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများအတွက် ပြည်တွင်း တွင် ဥပဒေအရ စစ်ဆေး စီရင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း။

၃။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အပ၌ ကျူးလွန်သော ဤရာဇသတ်ကြီး ဆိုင်ရာပြစ်မှုအတွက်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်၏ တည်ဆဲဥပဒေ တခုခုအရ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံရန် ထိုက်သင့်လျှင်၊ ထိုသူကို ပြည် ထောင်စု နိုင်ငံတော်မှာပင်း ကျူးလွန်သော ဤရာဇသတ်ကြီး ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုအတွက် စစ်ဆေးစီရင်ဘိသကဲ့သို့ စစ်ဆေးစီရင် ရမည်။

ဤရာဇသတ်ကြီးကို ပြည်ပ၌ ကျူးလွန်သောပြစ်မှုများ နှင့် သက်ဆိုင်စေခြင်း။

၄။ ။ဤရာဇသတ်ကြီးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မည်သည့် အရပ်၌မဆို ရှိနေသော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသား ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်စေရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဤပုဒ်မ အလို့ငှါ “ပြစ်မှု” ဆိုသောစကားတွင်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တော်အပ၌ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှု ဖြစ်စေကာမူ၊ ဤရာဇသတ်ကြီး၌ အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထား သော ပြစ်မှုမျိုး ဖြစ်လျှင်၊ ထိုပြစ်မှုလည်း ပါဝင်သည်။

ဤရာဇသတ်ကြီးနှင့် မသက် ဆိုင်သော အချို့ဥပဒေများ။

၅။ ။ဤရာဇသတ်ကြီး၌ ပါရှိသောအချက်ကြောင့်၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေ၊ တပ်တခုခုတွင်ထမ်းရွက်သော စစ်သားများအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိများအား ပြစ်ဒဏ်စီရင်ရေး အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အက်ဥပဒေကိုသော်၎င်း၊ အထူး ဥပဒေ တခုခုကိုသော်၎င်း၊ ဒေသန္တရ ဥပဒေ တခုခုကိုသော်၎င်း ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရ။

အခန်း ၂။

အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းချက်များ။

ကင်းလွတ်ချက်များကို အထောက် အထားပြု၍၊ ဤ အက်ဥပဒေတွင် အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူခြင်း။

၆။ ။ဤရာဇသတ်ကြီး တစောင်လုံးတွင် ပြစ်မှု၏ အင်္ဂါအရပ်ရပ်ကိုငှင်း၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ပြဋ္ဌာန်းချက် အရပ်ရပ်ကိုငှင်း၊ ထိုအင်္ဂါ အရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ပြဋ္ဌာန်းချက်အရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ ရှင်းလင်းပြသည့် ဥပမာ အရပ်ရပ်ကိုငှင်း အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူသည့်အခါတိုင်း "အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ရမြဲ အချက်များ" ဟူသောအခန်းပါ ကင်းလွတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြု၍ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည်။

ဥပမာများ။

(က) ဤရာဇသတ်ကြီးတွင် ပြစ်မှုများ၏ အင်္ဂါများကို ဖေါ်ပြသည့် ပုဒ်မများ၌၊ အသက် ၇ နှစ်မပြည့်သေးသော ကလေးသူငယ်သည်၊ ထိုပြစ်မှုများကို မကျူးလွန်နိုင်ကြောင်း ဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိသော်လည်း၊ အသက် ၇ နှစ်မပြည့်သေးသည့် ကလေးသူငယ်ပြုသောအရာသည် ပြစ်မှု မမြောက်စေရဟု ပြဋ္ဌာန်းသည့် အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ရမြဲအချက်ကို အထောက်အထားပြု၍၊ ပြစ်မှု၏အင်္ဂါများကို အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည်။

(ခ) လူသတ်မှု ကျူးလွန်သူ မောင်မဲကို၊ ရဲအရာထမ်း မောင်ဖြူကဝရမ်းမပါဘဲ ဖမ်းဆီးရာတွင်၊ မောင်ဖြူသည် မတရားချုပ်နှောင်ထားမှုကို ကျူးလွန်ရာမရောက်။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးရန် တာဝန်ရှိသဖြင့်၊ ထိုသို့ဖမ်းဆီးခြင်းသည် "ဥပဒေအရပြုရန် တာဝန်ရှိသပြုသော အရာသည် ပြစ်မှုမမြောက်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ရမြဲ အချက်၌ ကျရောက်သက်ဆိုင်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

တကြိမ် အဓိပ္ပါယ် ဖေါ်ပြပြီးလျှင်၊ ထိုအဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသည့် အတိုင်း သုံးစွဲရခြင်း။

၇။ ။ဤရာဇသတ်ကြီးတွင် တနေရာ၌ အဓိပ္ပါယ် ဖေါ်ပြထားသော စကားတရပ်ရပ်ကို အဓိပ္ပါယ် ဖေါ်ပြထားသည့် အတိုင်း တစောင်လုံးတွင် သုံးစွဲသည်။

လိင်။

၈။ ။ဝိဘတ်နှင့်တွဲသည်ဖြစ်စေ၊ မတွဲသည်ဖြစ်စေ "သူ" ဆိုသည့်နာမ်စားကို ယောကျ်ား မိန်းမနှစ်မျိုးလုံးအတွက် သုံးစွဲသည်။

သချ်ာ။

၉။ ။ရှေ့နောက်စကားတို့၌ အဓိပ္ပါယ် မဆန့်ကျင်လျှင်၊ ကေဝုစ်အဓိပ္ပါယ် သက်သည့်စကားတွင် ဗဟုဝစ် အဓိပ္ပါယ်သက်ဝင်သည်။ ဗဟုဝစ်အဓိပ္ပါယ် သက်သည့် စကားတွင်လည်း ကေဝုစ်အဓိပ္ပါယ်သက်ဝင်သည်။

ယောကျ်ား၊ မိန်းမ။

၁၀။ ။"ယောကျ်ား" ဆိုသည်မှာ၊ အသက်အရွယ်ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ လူယောကျ်ားကိုဆိုလိုသည်။ "မိန်းမ" ဆိုသည်မှာ၊ အသက်အရွယ်ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ လူမိန်းမကိုဆိုလိုသည်။

"တဦး တယောက်"၊ "တဦး"။

၁၁။ ။"တဦးတယောက်သောသူ"၊ "သူတဦး" ဆိုသည်တွင်၊ ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသည်ဖြစ်စေ၊ မဖွဲ့စည်းသည်ဖြစ်စေ ကုမ္ပဏီ၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လူအစုလည်း ပါဝင်သည်။

အများပြည်သူ။

၁၂။ ။"အများပြည်သူ" သို့တည်းမဟုတ် "ပြည်သူ" ဆိုသည်တွင်၊ အများပြည်သူတို့အနက် မည်သည့်အမျိုးအစားမဆို၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်လူမျိုးစုမဆို ပါဝင်သည်။

၁၃။ ။ * * * *

အစိုးရရာထမ်းမှုထမ်း။

၁၄။ ။"အစိုးရရာထမ်းမှုထမ်း" ဆိုရာ၌၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရသော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော် သမတကသော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်သမတ၏ အာဏာအရသော်၎င်း ဆက်လက်ထမ်းရွက်ရသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ခန့်ထားခြင်းခံရသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စေခိုင်းခြင်းခံရသူရာထမ်းမှုထမ်းအရပ်ရပ်တို့ ပါဝင်သည်။

၁၅။ ။ * * * *

၁၆။ ။ * * * *

အစိုးရ။

၁၇။ ။"အစိုးရ" ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် တဝှမ်းလုံးတွင် မည်သည့်အရပ်၌မဆို၊ ဥပဒေအရ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာရရှိသော သူတဦးကိုဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေ ဆိုလိုသည်။

၁၈။ ။ * * * *

တရားသူကြီး။

၁၉။ ။"တရားသူကြီး" ဆိုသည်မှာ၊ တရားသူကြီးရာထူးအမည်ခံသူကိုသာ ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ တရားမမှုတွင်ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုတွင်ဖြစ်စေ ဆုံးခန်းရောက်စေသည့် စီရင်ချက်ကိုသော်၎င်း၊ အယူမခံလျှင် ဆုံးခန်းရောက်စေမည့် စီရင်ချက်ကိုသော်၎င်း၊ အခြားအာဏာပိုင် တဦးဦးက အတည်ပြုလျှင် ဆုံးခန်းရောက်စေမည့် စီရင်ချက်ကိုသော်၎င်း ချမှတ်ရန် ဥပဒေအရ အာဏာရသူကိုလည်း ဆိုလိုသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့သော အာဏာရသော လူစုတွင် ပါဝင်သည့်သူတဦးဦးကိုလည်း ဆိုလိုသည်။

ဥပမာများ။

(က) * * * *

(ခ) အယူခံခွင့်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ငွေအကျော်သော်၎င်း၊ ထောင်အကျော်သော်၎င်း စီရင်နိုင်သည့် စဲချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ စီရင်ခွင့် အာဏာရှိသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားသူကြီးဖြစ်သည်။

(ဂ) * * * *

(ဃ) စွဲချက်တခုခုကို စစ်ဆေးရန်သာအာဏာရှိ၍၊ ထိုစွဲချက်ကို စစ်ဆေးစီရင်စေရန် အခြားရုံးသို့ လွှဲအပ်တင်ပို့ရသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားသူကြီးမဟုတ်။

၂၁။ ။"တရားရုံး" ဆိုသည်မှာ၊ တရားစီရင်ဆဲအခါတွင် တဦးတည်းတရားစီရင်ရန် ဥပဒေအရ အာဏာရရှိသော တရားသူကြီးကိုသော်၎င်း၊ အစုအညီ စည်းဝေး၍ တရားစီရင်ရန် ဥပဒေအရ အာဏာရရှိသော တရားသူကြီးစုကိုသော်၎င်း ဆိုလိုသည်။

တရားရုံး။

၂၁။ ။"ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း" ဆိုသည်မှာ၊ အောက်ဖော်ပြပါ သူအမျိုးမျိုးကို ဆိုလိုသည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း။

ပဌမ။ ။အစိုးရပဋိညာဉ်ခံအမှုထမ်း။

ဒုတိယ။ ။နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်ဆိုင်ရာ ရေးရာပိုင် အရာရှိ။

တတိယ။ ။တရားသူကြီး။

စတုတ္ထ။ ။ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပျက်ပုံ အချင်းအရာကိုဖြစ်စေ ရာထူးအလျောက် မေးမြန်း စုံထောက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစီရင်ခံရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားကိုပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မန်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကို ရယူထိန်းသိမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံထုခွဲရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ အမိန့်ဆင့်စာ စသည်များကို အတည်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျမ်းသစ္စာတိုက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာပြန်ဆိုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုံးတော်တွင် ငြိမ်ဝပ်စေရအောင် စောင့်ရှောက်ရန် တာစနစ်ဝတ်တရားရှိသော တရားရုံးအရာရှိ။ ထို့ပြင် ဆိုခဲ့သော တာဝန်ဝတ်တရား အရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် တရားရုံး၏ အထူးသီးခြား အာဏာလွှဲအပ်ခြင်းကို ခံရသူ။

ပဉ္စမ။ ။တရားရုံးကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ ကူညီသော ဂျူရီလူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေးရွာကော်မီတီလူကြီး။

ဆဋ္ဌမ။ ။ဆုံးဖြတ်ရန်သော်၎င်း၊ အစီရင်ခံရန်သော်၎င်း မည်သည့်အမှုကိုမဆို၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်အကြောင်းအရာကိုမဆို၊ တရားရုံး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အာဏာရ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ လွှဲအပ်ခြင်းကို ခံရသော အနုညာတ ခုံလူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားလူကြီး။

သတ္တမ။ ။တဦးတယောက်သောသူကို ချုပ်နှောင်ပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားပိုင်ခွင့် အာဏာရ ရာထူးလက်ရှိဖြစ်သူ။

အဋ္ဌမ။ ။ရာထူးအလျောက် ပြစ်မှုများကို တားမြစ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအကြောင်းအရာကို သတင်းပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့ကို ဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေရန်သော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကိုဖြစ်စေ၊ လုံခြုံရေးကိုဖြစ်စေ၊ သက်သာရေးကိုဖြစ်စေ စောင့်ရှောက်ရန်သော်၎င်း တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အစိုးရအရာရှိ။

နဝမ။ ။ရာထူးအလျောက်အစိုးရအတွက် ပစ္စည်းကိုရယူရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အစိုးရအတွက် စစ်ဆေးခန့်မှန်းရန်၊ ထိုထည်းမဟုတ် တန်ဘိုးဖြတ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်စည်းကြပ်ရန်၊သို့တည်းမဟုတ် ပဋိညာဉ်ပြုရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသောအရာရှိ။ အခွန်တော်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့်အမိန့်ဆင့်စာစသည်များကို အတည်ဖြစ်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အစိုးရငွေကြေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အမှုကိစ္စကို မေးမြန်းစုံစမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစီရင်ခံရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အစိုးရငွေကြေး အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စာတမ်းအမှတ်အသားကိုပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အစိုးရငွေကြေး အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အကျိုးစီးပွါးကိုစောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်ဥပဒေကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိစေရအောင်တားဆီးရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသောအရာရှိ။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်က ခန့်ထားရှိ၍ နိုင်ငံတော်၏အမှုကိုထမ်းရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် လစာကိုယူသော အရာရှိ။ အများပြည်သူဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အခကြေးငွေသော်၎င်း၊ ကော်မရှင်ခသော်၎င်း ရရှိသော အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး။

ဒသမ။ ။ကျေးရွာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မြို့တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်တွင်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော လောကီရေးကိစ္စအတွက် ရာထူးအလျောက်ပစ္စည်းကို ရယူရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ စစ်ဆေးခန့်မှန်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်ဘိုးဖြတ်ရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အခွန်ကောက်ခံရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ ကျေးရွာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မြို့၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်နေသူတို့၏ဆိုင်ရာ ဆိုင်ခွင့်များကိုသေချာစွာ သိသာနိုင်အောင် စာတမ်း အမှတ်အသားပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်ကန်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။

ကေဒသမ။ ။ရွေးကောက်ပွဲစာရင်းကို စီမံရေးသားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပြန်ကြေညာရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထပ်မံပြင်ဆင်ရန် အာဏာရ ရာထူးလက်ရှိဖြစ်သူ၊ ရွေးကောက်ပွဲတခုအတွက်ဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသအတွက်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာရ ရာထူးလက်ရှိဖြစ်သူ။

ဥပမာ။

မြူနီစီပါယ်လူကြီးတိုင်းသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။အထက်က ဖော်ပြခဲ့သောသူများသည် အစိုးရကခန့်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ မခန့်ထားသည်ဖြစ်စေ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။"ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း" ဆိုသည့်စကားရပ် ပါရှိသည့် နေရာတိုင်းတွင်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ရာထူးလက်ရှိ ဖြစ်နေခြင်းသည် ဥပဒေသဘောအရ ချို့ယွင်းနေစေကာမူ၊ ထိုရာထူးလက်ရှိဖြစ်နေသူကိုလည်းဆိုသည်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။"ရွေးကောက်ပွဲ" ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စု ပါလီမန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မြူနီစီပါယ်အဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အခြား အာဏာရ အဖွဲ့ဝင်လူကြီးကိုဖြစ်စေ၊ အရာရှိကိုဖြစ်စေ ရွေးချယ်ရန်ကိစ္စအလို့ငှါ ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသည့် စံနစ်အတွင်း ရွေးကောက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း။

၂၂။ ။"ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း" ဆိုသည်တွင်၊ မြေ၊ ထိုပြင် မြေ၌ စွဲကပ်သော အရာများ၊ သို့တည်းမဟုတ် မြေ၌စွဲကပ်သော အရာတွင် အမြဲတွယ်ထားသည့် အရာများမပါ၊ အကောင်အထည် ရှိသော ကျန်ဝတ္ထုပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို ပါဝင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ဆိုလိုသည်။

မတရားရယူခြင်း။

၂၃။ ။"မတရားရယူခြင်း" ဆိုသည်မှာ၊ ရယူသူသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ပိုင်ခွင့်မရှိသော ပစ္စည်းကို မတရားသောနည်းဖြင့်ရယူခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

မတရားဆုံးရှုံးခြင်း။

"မတရားဆုံးရှုံးခြင်း" ဆိုသည်မှာ၊ ဆုံးရှုံးသူသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ပိုင်ခွင့်ရှိသောပစ္စည်းကို မတရားသော နည်းဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

မတရားရယူခြင်း၊ မတရားဆုံးရှုံးခြင်း။

တဦးတယောက်သောသူသည် မတရားရရှိသောအခါ၌သော်၎င်း၊ မတရား ဆက်လက်ထားရှိသောအခါ၌သော်၎င်း မတရား ရယူသည်မည်၏။ တဦးတယောက်သောသူသည် ပစ္စည်းကို မရနိုင်အောင် မတရား တားဆီးခံရသောအခါ၌ သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကို မတရား လက်လွှတ်ခံရသောအခါ၌သော်၎င်း မတရားဆုံးရှုံးသည်မည်၏။

မရိုးမဖြောင့်ခြင်း။

၂၄။ ။မတရားရယူစေရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ၊ မတရားဆုံးရှုံးစေရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအားပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် "မရိုးမဖြောင့်" ပြုသည်မည်၏။

လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း။

၂၅။ ။မည်သမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံနှင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် "လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍" ပြုသည်မည်၏။ထိုအကြံမျိုးမရှိလျှင်၊လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ ပြုသည်မမည်။

ယုံကြည်ရန်အကြောင်း။

၂၆။ ။ယုံကြည်ရန် လုံလောက်သော အချက်အလက်ရှိသောအခါမှာမှတပါး၊ မည်သည့်အရာကိုမျှ "ယုံကြည်ရန်အကြောင်း" ရှိသည်မမည်။

မယား၊ သို့တည်း မဟုတ် စာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံလက်ရှိပစ္စည်း။

၂၇။ ။ပစ္စည်းတစုသည် တဦးတယောက်သောသူ၏ မယား၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ စာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ အစေခံလက်တွင် ထိုသူပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့်ရှိသည့်အခါ၊ ဤရာဇသတ်ကြီးအလို့ငှါ ထို ပစ္စည်းသည် ထိုသူ၏လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။စာရေးအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အစေခံအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း ခေတ္တ ဖြစ်စေ၊ သီးခြားကိစ္စတရပ်ရပ်အတွက်ဖြစ်စေ စေခိုင်းခံရသူသည် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်အလို့ငှါ၊ စာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အတုပြုခြင်း။

၂၈။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် အရာဝတ္ထုတခု၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဆင်တူယိုးမှား ပြုရာ၌၊ ထိုသို့ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ လှည့်ဖြားရန်ကြံရွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လှည့်ဖြားခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်ကိုသိလျှင်၊ ထိုသူသည် အတုပြုသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။အတုပြုခြင်းတွင် ပုံသဏ္ဍာန်ထပ်တူကျနရန်မလို။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။မှားလောက်အောင် ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်နေလျှင်၊ လှည့်ဖြားရန် အကြံမရှိဟုသော်၎င်း၊ လှည့်ဖြားခြင်းဖြစ်တန်ရာသည်ကို မသိဟုသော်၎င်း သက်သေထင်ရှား မပြနိုင်သမျှကာလပတ်လုံး၊ လှည့်ဖြားရန် အကြံရှိသည်ဟုသော်၎င်း၊ လှည့်ဖြားခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိသည်ဟုသော်၎င်း ဤကိစ္စအလို့ငှါ ယူဆရမည်။

စာတမ်းအမှတ်အသား။

၂၉။ ။"စာတမ်းအမှတ်အသား" ဆိုသည်မှာ၊ အကြောင်းအရာတခုခု၏ သက်သေခံ အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲရန် ကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲနိုင်သော အက္ခရာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဂဏန်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုနည်းများအနက် တနည်းထက်ပိုသောနည်းများဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့် အရာဝတ္ထုပေါ်၌မဆို ရေးသားထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်ပြထားသော အကြောင်းအရာကို ဆိုလိုသည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ဆိုခဲ့သော အက္ခရာများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂဏန်းများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားများကို မည်သည့်ဝတ္ထုပေါ်တွင် မည်သည့်နည်းဖြင့် ရေးသား ဖေါ်ပြထားသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုခဲ့သော အကြောင်းအရာတို့ကို သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် တရားရုံး အတွက် ကြံရွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြံရွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ တင်ပြသည်ဖြစ်စေ၊ မတင်ပြသည်ဖြစ်စေ ဤအချက်များသည် အရေးကြီးသော အချက်များမဟုတ်။

ဥပမာများ။

ပဋိညာဉ်ပြုကြောင်း သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သည့် စည်းကမ်းချက်များကို ဖေါ်ပြသောရေးသားချက်သည် စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

ငွေထုတ်ပေးရန် ဘဏ်တိုက်သို့ ညွှန်ကြားသော ချက်လက်မှတ်သည် စာတမ်းအမှတ် အသားဖြစ်သည်။

"ကိုယ်စားလှယ်စာ" သည်စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန[ရုံးချုပ်]
စာကြည့်တိုက် ၃၂၄

သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုရန်ကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုနိုင်သော မြေပုံသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားရှိသော ပုံသည် စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ညွှန်ကြားချက်ပါရှိသောစာသည် စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ကန့်သည်တို့၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတို့ ထုံးတမ်းအတိုင်း ရေးမှတ်သော အက္ခရာများသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂဏန်းများသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားများသည်၊ ရေးသားထားသည်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်မပေါ်စေကာမူ ကုန်သည်တို့၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ဥပမာ။

မိမိညွှန်ကြားသူသို့ ငွေပေးချေရန်ဖြစ်သော ငွေလွှဲစာချုပ်ကျောဘက်တွင် မောင်ဖြူက မိမိ၏အမည်ကိုရေးသားလျှင်၊ ထိုရေးသားချက်သည် ကုန်သည်တို့ထုံးတမ်းအတိုင်း ထိုလက်မှတ်လက်ရှိဖြစ်သူအား ငွေပေးချေရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုရေးသားချက်သည် စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည့်အပြင်၊ အချည်းရေးထိုးသော လက်မှတ်အထက်တွင် "လက်ရှိဖြစ်သူအား ပေးပါ" ဟူသော စကားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုအဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်သည့် စကားကိုဖြစ်စေ ရေးသား ဘိသကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည်။

၃၀။ ။"အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသား" ဆိုသည်မှာ၊ တရားဝင် အခွင့်အရေးကို ပြုလုပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချဲ့ထွင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲအပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ကန့်သတ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်သိမ်းသော၊ သို့တည်းမဟုတ် စွန့်လွှတ်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ပြုလုပ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချဲ့ထွင်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲအပ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကန့်သတ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်သိမ်းသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် စွန့်လွှတ်သည့်အနေ သက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်က ဥပဒေအရ၊ တာဝန်ရှိကြောင်းသော်၎င်း၊ တရားဝင်အခွင့်အရေး မရှိကြောင်းသော်၎င်း ဝန်ခံသော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ဆိုလိုသည်။

အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသား။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ငွေလွှဲစာချုပ်ကျောဘက်တွင် မိမိ၏အမည်ကို ရေးသားရာ၊ ထိုရေးသားချက်သည် ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို တရားနှင့်အညီ စာချုပ်လက်ရှိဖြစ်သူအား လွှဲအပ်လိုက်သော သဘောသက်ရောက်သောကြောင့်၊ ထိုရေးသားချက်သည် "အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား" ဖြစ်သည်။

၃၁။ ။"သေတမ်းစာ" ဆိုသည်မှာ၊ ရေးသားသူ သေဆုံးပြီးသည့်နောက် ပစ္စည်းများကို ခန့်ခွဲစီရင်စေရန် ညွှန်ကြားခဲ့သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို ဆိုလိုသည်။

သေတမ်းစာ။

၃၂။ ။ရှေ့နောက်စကားတို့၌ ဆန့်ကျင်သောရည်ရွယ်ချက်မပေါ်ပေါက်လျှင်၊ ဤရာဇသတ်ကြီး၏အပိုင်းတိုင်း၌ ပြုလုပ်မှုများကိုရည်ညွှန်းသော စကားများသည်၊ဥပဒေနှင့် မညီသော ပျက်ကွက်မှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

ပြုလုပ်မှုများကို ရည်ညွှန်းသော စကားများတွင် ဥပဒေနှင့် မညီသော ပျက်ကွက်မှုများလည်းပါဝင်ခြင်း။

၃၃။ ။"ပြုလုပ်မှု" ဆိုသည်မှာ၊ တကြိမ်တည်းပြုလုပ်ခြင်းကိုလည်းဆိုလိုသည်၊ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ပြုလုပ်ခြင်းများကိုလည်း ဆိုလိုသည်။ "ပျက်ကွက်မှု" ဆိုသည်မှာ၊ တကြိမ်တည်း ပျက်ကွက်ခြင်းကိုလည်း ဆိုလိုသည်၊ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ပျက်ကွက်ခြင်းများကိုလည်း ဆိုလိုသည်။

ပြုလုပ်မှု၊ ပျက်ကွက်မှု။

၃၄။ ။တဦးထက်ပိုသောသူများသည် မိမိတို့၏ အကြံတူတခုကို အထမြောက်စေရန် ရည်ရွယ်၍၊ ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုကို ပြုခဲ့လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုကို တဦးတည်းပြုဘိသကဲ့သို့ ထိုသူအသီးသီး၌ တာဝန်ရှိသည်။

အကြံတူ တခုကို အထမြောက်စေခြင်းငှါ တဦးထက်ပိုသော သူများက ပြုခြင်း။

၃၅။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော အသိဉာဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ပြုသောကြောင့်သာ ရာဇဝတ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုကို တဦးထက်ပိုသောသူများက ပြုခဲ့လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုကို ထိုသို့သော အသိဉာဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့သော အကြံနှင့် ဖြစ်စေ ပြုသူအသီးသီး၌သာ၊တဦးတည်းပြုဘိသကဲ့သို့ တာဝန်ရှိသည်။

ရာဇဝတ် မကင်းသော အသိဉာဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ပြုသော ကြောင့်သာ၊ ဝတ်ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်သောအခါ။

၃၆။ ။ပြုလုပ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ပျက်ကွက်မှုဖြင့်ဖြစ်စေအကျိုးသက်ရောက်စေခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အကျိုးသက်ရောက်စေရန် အားထုတ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုမြောက်လျှင်၊ ပြုလုပ်မှု တစိတ်တဒေသနှင့် ပျက်ကွက်မှု တစိတ်တဒေသတို့ ပေါင်းခြင်းဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်စေခြင်းသည်လည်း ထိုပြစ်မှု ပင်မြောက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ပြုလုပ်မှု တစိတ် တဒေသအားဖြင့်၎င်း၊ ပျက်ကွက်မှု တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ၎င်း အကျိုးသက်ရောက်စေခြင်း။

ဥပမာ။

အစားအစာမပေး ဥပဒေနှင့် မညီသော ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် ရိုက်နှက်ခြင်းတို့ ပေါင်းခြင်းအားဖြင့် မောင်ဖြူသည် မောင်မအား ကမင်သေစေ၏။ မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

၃၇။ ။ပြုလုပ်မှု အများကို ပေါင်းမှ ပြစ်မှုတခုမြောက်သည်တွင်၊ မည်သူမဆိုထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာ၌၊ ဆိုခဲ့သော ပြုလုပ်မှုများအနက် တခုကို တဦးတည်းသော်၎င်း၊ အခြားသူနှင့် တပေါင်းတည်းသော်၎င်း ပြုခြင်းဖြင့် တပေါင်းတည်း ဆောင်ရွက်လျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

ပြုလုပ်မှု အများကို ပေါင်းမှ ပြစ်မှုမြောက်သည်တွင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုများ အနက်၊ တခုခုကို ပြုခြင်းဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့သည် တဦးစီတချိန်စီ အဆိပ်အနည်းငယ်သင့်စေခြင်းဖြင့် မောင်နီကို သတ်ရန် သဘောတူကြသည့်အတိုင်း၊ မောင်နီကိုသတ်ရန် ကြံရွယ်၍ အဆိပ်သင့်စေ၏။ မောင်နီသည် ထိုသို့အကြိမ်ကြိမ်သင့်စေသည့်အဆိပ်ကြောင့်သေဆုံး၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့သည် လူသတ်မှု ကျူးလွန်ရာ၌၊ တပေါင်းတည်း ဆောင်ရွက်ကြ၏။ ထိုပြင် ထိုသူအသီးသီးသည် မောင်နီအား သေစေသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုသည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူတို့၏ ပြုလုပ်မှုများသည် တခြားစီဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် နှစ်ဦးလုံးပင် လူသတ်မှုပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့သည် တဘက်ထောင်မှူးများဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း၊ အကျဉ်းသား မောင်နီကို ခြောက်နာရီကျတလှည့်စီ စောင့်ထိန်းကြရ၏။ မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့သည် မောင်နီအား ကျွေးမွေးရန် ပေးအပ်ရှိသော အစားအစာကိုဆိုင်ရာ အလှည့်ကျသော အခါများတွင် မောင်နီသေစေရန် ကြံရွယ်၍ မကျွေးဘဲ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပျက်ကွက်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့အကြံမြောက်စေရန်၊ သိလျက်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြ၏။ မောင်နီသည် အစာငတ်သဖြင့် သေဆုံးသည်။ ဤတွင် မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲ နှစ်ဦးလုံးသည် မောင်နီကို သတ်မှုအတွက် လူသတ်မှုပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည်။

(ဂ) ထောင်မှူး မောင်ဖြူသည် အကျဉ်းသား မောင်နီကို စောင့်ထိန်းရသည်။ မောင်ဖြူသည် မောင်နီသေစေရန်ကြံရွယ်၍မောင်နီအား အစားအစာမပေး၊ ဥပဒေနှင့် မညီသော ပျက်ကွက်မှုကိုပြု၏။ ထို့ကြောင့် မောင်နီသည် အင်အားယုတ်လျော့သည်၊ သို့ရာတွင် သေခြင်းသို့ မရောက်သေးချေ။ ထိုနောက် မောင်ဖြူသည်ရာထူးမှ နုတ်ခြင်းကို ခံရသည်။ မောင်ဖြူကို မောင်မဲက ဆက်ခံသည်။ မောင်မဲသည်မောင်ဖြူနှင့် ပူးပေါင်း ကြံစည်ခြင်းသော်၎င်း၊ မောင်ဖြူနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းသော်၎င်း မပြုသော်လည်း၊ မောင်နီ သေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် အစားအစာမပေး၊ ဥပဒေနှင့် မညီသောပျက်ကွက်မှုကိုပြုသောကြောင့်၊ မောင်နီအစာငတ်၍ သေဆုံးလျှင်၊ မောင်မဲသည် လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။ မောင်ဖြူမှာတား မောင်မဲနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူ မဟုတ်သောကြောင့်၊ လူသတ်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုအတွက်သာလျှင် အပြစ်ရှိသည်။

၃၈။ ။တဦးထက်ပိုသော သူများသည် ရာဇဝတ်မှု မြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုကို ကျူးလွန်ရာ၌ ပါဝင် သက်ဆိုင်မှုလျှင်၊ ထိုသို့ပါဝင်သက်ဆိုင်ခြင်းဖြင့် သီးခြားပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သည်။

ရာဇဝတ်မှု မြောက်သော ပြုလုပ်မှု တခုတွင်ပါဝင် သက်ဆိုင်သူတို့သည်၊ အသီးအခြားစီဖြစ်သည့် ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်ခြင်း။

၃၇။ ။ပြုလုပ်မှု အများကို ပေါင်း၍ ပြစ်မှုတခုမြောက်သည့်တွင်၊ မည်သူမဆိုထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာ၌၊ ဆိုခဲ့သော ပြုလုပ်မှုများအနက် တခုခုကို တဦးတည်းသော်၎င်း၊ အခြားသူနှင့် ပေါင်းဖက်၍သော်၎င်း ပြုခြင်းဖြင့် တမင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

ပြုလုပ်မှု အများကို ပေါင်း၍ ပြစ်မှုမြောက်သည့်တွင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုများ အနက်၊ တခုခုကို ပြုခြင်းဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့သည် တဦးစီတခါနှစီ အဆိပ်အနည်းငယ်သင့်စေခြင်းဖြင့် မောင်နီ့ကို သတ်ရန် သဘောတူကြသည့်အတိုင်း၊ မောင်နီကိုသတ်ရန် ကြံရွယ်၍ အဆိပ်ဆင့်စေ၏။ မောင်နီသည် ထိုသို့အကြိမ်ကြိမ်သင့်စေသည့်အဆိပ်ကြောင့်သေဆုံး၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့သည် လူသတ်မှု ကျူးလွန်ရာ၌ တမင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြ၏။ ထိုပြင် ထိုသူအသီးသီးသည် မောင်နီအား သေစေသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုသည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူတို့၏ ပြုလုပ်မှုများသည် တခြားစီဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် နှစ်ဦးလုံးပင် လူသတ်မှုပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့သည်တွဲဘက်ထောင်မှူးများဖြစ်ကြသည့်အတိုင်းအကျဉ်းသား မောင်နီကို ခြောက်နာရီကျတလှည့်စီ စောင့်ထိန်းကြရ၏။ မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့သည် မောင်နီအား ကျွေးမွေးရန် ပေးအပ်ရှိသော အစားအစာကို၊ ဆိုင်ရာ အလှည့်ကျသော အခါများတွင် မောင်နီသေစေရန် ကြံရွယ်၍ မကျွေးဘဲ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပျက်ကွက်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့အကြံမြောက်စေရန်၊ သိလျက်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြ၏။ မောင်နီသည် အစာငတ်သဖြင့် သေဆုံးသည်။ ဤတွင် မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲ နှစ်ဦးလုံးသည် မောင်နီကို သတ်မှုအတွက် လူသတ်မှုပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည်။

(ဂ) ထောင်မှူး မောင်ဖြူသည် အကျဉ်းသား မောင်နီကို စောင့်ထိန်းရသည်။ မောင်ဖြူသည် မောင်နီသေစေရန်ကြံရွယ်၍မောင်နီအား အစားအစာမပေး၊ ဥပဒေနှင့် မညီသော ပျက်ကွက်မှုကိုပြု၏။ ထိုကြောင့် မောင်နီသည် အင်အားယုတ်လျော့သည်၊ သို့ရာတွင် သေခြင်းသို့ မရောက်သေးချေ။ ယင်းနောက် မောင်ဖြူသည်ရာထူးမှ နုတ်ခြင်းကို ခံရသည်။ မောင်ဖြူကို မောင်မဲက ဆက်ခံသည်။ မောင်မဲသည်မောင်ဖြူနှင့် ပူးပေါင်း ကြံစည်ခြင်းသော်၎င်း၊မောင်ဖြူနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းသော်၎င်း မပြုသော်လည်း၊မောင်နီ သေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် အစားအစာမပေး၊ ဥပဒေနှင့် မညီသောပျက်ကွက်မှုကိုပြုသောကြောင့်၊မောင်နီအစာငတ်၍ သေဆုံးလျှင်၊မောင်မဲသည် လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။ မောင်ဖြူမှာကား မောင်မဲနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူ မဟုတ်သောကြောင့်၊ လူသတ်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုအတွက်သာလျှင် အပြစ်ရှိသည်။

၃၈။ ။တဦးထက်ပိုသော သူများသည် ရာဇဝတ်မှု မြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုကို ကျူးလွန်ရာ၌ ပါဝင် သက်ဆိုင်ခဲ့လျှင်၊ ထိုသို့ပါဝင်သက်ဆိုင်ခြင်းဖြင့် သီးခြားပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သည်။

ရာဇဝတ်မှု မြောက်သော ပြုလုပ်မှု တခုတွင်ပါဝင် သက်ဆိုင်သူတို့သည်၊ အသီးအခြားစီဖြစ်သည့် ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်ခြင်း။

ဥပမာ။

မောင်နီသည် မောင်ဖြူအား အလွန်အကျူး အမျက်ဒေါသထွက်အောင် ပြုလဖြင့်၊ မောင်ဖြူက မောင်နီကို သတ်၏။ မောင်မက ထိုသို့အမျက်ဒေါသ ထွက်အောင်ပြုခြင်းမခံရဘဲလျက်၊ မောင်နီအပေါ်၌ မုန်းထား၍၊ မောင်ဖြူက မောင်နီကို သတ်ရာတွင် သေစေရန် အကြံဖြင့် ကူညီ၏။ မောင်မမှာ လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။ မောင်ဖြူမှာ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

မိမိ အလိုအလျောက်ပြုခြင်း။

၃၉။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် အကျိုးသက်ရောက်စေရန် ကြံရွယ်၍ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုစဉ် အကျိုးသက်ရောက်မည်ကို သိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ၊ အကျိုးသက်ရောက်တန်ရာသည်ကို ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် မိမိအလိုအလျောက် ပြုသည်မည်၏။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် လုယက်ရာတွင် လွယ်ကူစေရန်အလို့ငါ မြို့ကြီးတမြို့တွင် လူနေအိမ်တဆောင်ကို မီးရှို့ရာ လူတယောက် သေဆုံး၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် မည်သူ့ကိုမျှ သေစေရန် မကြံရွယ်ငြားမူကား မိမိကြောင့် ထိုသူ့ သေဆုံးရသည်ကိုပင် ဝမ်းနည်းခြင်းဖြစ်သော်လည်း၊ ပြုစဉ်က ထိုသူ့ သေတန်ရာသည်ကို သိလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် လူသေစေခြင်းကို မိမိအလိုအလျောက် ပြုသည်မည်၏။

ပြစ်မှု။

၄၀။ ။ဤပုဒ်မရှိ အောက်ပါစာပိုဒ် ၂ နှင့် ၃ တို့တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် အခန်းနှင့် ပုဒ်မများတွင်မှတပါး "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကားသည် ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သော အရာကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း ၄၊ အခန်း ၅ က၊ ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၆၄၊ ၆၅၊ ၆၆၊ ၆၇၊ ၇၁၊ ၁၀၉၊ ၁၁၀၊ ၁၁၂၊ ၁၁၄၊ ၁၁၅၊ ၁၁၆၊ ၁၁၇၊ ၁၈၇၊ ၁၉၄၊ ၁၉၅၊ ၂၀၃၊ ၂၁၁၊ ၂၁၃၊ ၂၁၄၊ ၂၂၁၊ ၂၂၂၊ ၂၂၃၊ ၂၂၄၊ ၂၂၅၊ ၃၂၇၊ ၃၂၈၊ ၃၂၉၊ ၃၃၀၊ ၃၃၁၊ ၃၄၇၊ ၃၄၈၊ ၃၈၈၊ ၃၈၉ နှင့် ၄၄၅ တို့တွင် "ပြစ်မှု" ဆိုသောစကားသည်၊ ဤရာဇသတ်ကြီးအရဖြစ်စေ၊ အထူးဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဒေသန္တရ ဥပဒေအရဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သော အရာကိုဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၁၄၁၊ ၁၇၆၊ ၁၇၇၊ ၂၀၁၊ ၂၀၂၊ ၂၁၂၊ ၂၁၆ နှင့် ၄၄၁ တို့တွင် "ပြစ်မှု" ဆိုသောစကားသည်၊ ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သော အရာအပြင်၊ အထူးဥပဒေအရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒေသန္တရဥပဒေအရ ငွေဒဏ်ပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ ခြောက်လထက်မနည်း ထောင်ဒဏ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သော အရာများလည်း ပါဝင်သည်။

အထူးဥပဒေ။

၄၁။ ။"အထူးဥပဒေ" ဆိုသည်မှာ သီးခြားအကြောင်းအရာတခုနှင့် သက်ဆိုင်သော ဥပဒေကို ဆိုလိုသည်။

၄၂။ ။"ဒေသန္တရဥပဒေ" ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ဒေသတခုခုနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော ဥပဒေကို ဆိုလိုသည်။

ဒေသန္တရဥပဒေ။

၄၃။ ။"ဥပဒေနှင့်မညီသော" ဆိုသည့်စကားသည် ပြစ်မှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရ တားမြစ်ခြင်းခံရသော အရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ တရားမကြောင်း စွဲဆိုနိုင်ရန် ဖြစ်သည့်အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်သည်။

ဥပဒေနှင့်မညီသော။

"ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ရန် တာဝန်ရှိသောအရာ" ဆိုသည်မှာ၊မပြုဘဲပျက်ကွက်လျှင်၊ဥပဒေနှင့် မညီဖြစ်နေမည့်အရာဟူသမျှကို ဆိုလိုသည်။

ဥပဒေအရပြုရန်တာဝန်ရှိခြင်း။

၄၄။ ။"နစ်နာစေခြင်း" ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဂုဏ်သရေကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့် မညီသော ထိခိုက်စေခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

နစ်နာစေခြင်း။

၄၅။ ။"အသက်"ဆိုသည်မှာ ရှေ့နောက်စကားတို့၌ အဓိပ္ပါယ်မဆန့်ကျင်လျှင်၊ လူ၏ အသက်ကိုဆိုလိုသည်။

အသက်။

၄၆။ ။"သေခြင်း" ဆိုသည်မှာ ရှေ့နောက်စကားတို့၌ အဓိပ္ပါယ် မဆန့်ကျင်လျှင်၊ လူသေခြင်းကိုဆိုလိုသည်။

သေခြင်း။

၄၇။ ။"တိရစ္ဆာန်" ဆိုသည်မှာ လူမှတပါး အခြားသက်ရှိ သတ္တဝါကို ဆိုလိုသည်။

တိရစ္ဆာန်။

၄၈။ ။"ရေယာဉ်" ဆိုသည်မှာ ရေကြောင်းခရီး၌ လူကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ သယ်ယူပို့ဆောင်သောအရာကို ဆိုလိုသည်။

ရေယာဉ်။

၄၉။ ။"နှစ်" ၊သို့တည်းမဟုတ် "လ" ဆိုသည့်စကားကို သုံးစွဲသည့်အခါတိုင်းတွင်၊ ထို "နှစ်" ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထို "လ" ကို ဗြိတိသျှပြက္ခဒိန်အရ ရေတွက်ရမည်။

နှစ်၊ လ။

၅၀။ ။ * * * *

၅၁။ ။"ကျမ်းသစ္စာ" ဆိုသည့်စကားတွင် ဥပဒေက ကျမ်းသစ္စာ အစား ခွင့်ပြုသော ကတိသစ္စာပြုချက်၊ ထို့ပြင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းရှေ့တွင် ဥပဒေအရ သော်၎င်း၊ ဥပဒေ၏ ခွင့်ပြုချက်အရသော်၎င်း ပြုသည့်ကျေညာချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားရုံးအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အပတွင်ဖြစ်စေ သက်သေထင်ရှားစေခြင်းအလို့ငှါ အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်သော ကျေညာချက်လည်း ပါဝင်သည်။

ကျမ်းသစ္စာ။

သဘောရိုး။

၅၂။ ။ထိုက်သင့်သော သတိပြုခြင်းနှင့် စိတ်အာရုံပြုခြင်းတို့ ကင်းသော ပြုလုပ်မှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်မှုသည် "သဘောရိုး" နှင့် ပြုလုပ်သည် မမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သည်မမည်။

လက်သင့်ခံခြင်း။

၅၂-က။ ။ပုဒ်မ ၁၃၀ နှင့် ၂၁၇ တို့တွင်၊ လင်က မယားကိုသော်၎င်း၊ မယားက လင် ကို သော်၎င်း၊ လက်သင့်ခံသော အမှုမျိုးမှာမှတပါး "လက်သင့် ခံခြင်း" ဆိုသော စကားရပ်တွင်၊ လူတဦးတယောက်အား ခိုလှုံရာကိုဖြစ်စေ၊အစားအသောက်ကိုဖြစ်စေ၊ ငွေကြေးကိုဖြစ်စေ၊ အထည်အဝတ်ကိုဖြစ်စေ၊ လက်နက်ကိုဖြစ်စေ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်ကိုဖြစ်စေ၊ ယာဉ်တမျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေ ထောက်ပံ့ခြင်းပါဝင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဤပုဒ်မ၌ ဖေါ်ပြထားသော အရာအမျိုးဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ထိုသူတိမ်းရှောင် နိုင်စိမ့်သောငှါ တနည်းနည်းဖြင့် ကူညီခြင်း ပါဝင်သည်။

အခန်း ၃။

ပြစ်ဒဏ်များ။

ပြစ်ဒဏ်များ။

၅၃။ ။ဤရာဇသတ်ကြီးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့ ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ်များမှာ—

ပဌမ။ ။သေဒဏ်။

ဒုတိယ။ ။တကျွန်းပို့ဒဏ်။

တတိယ။ ။ • • • •

စတုတ္ထ။ ။ထောင်ဒဏ်။ ။ထိုထောင်ဒဏ်မှာလည်း—

(၁) အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်။

(၂) အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်။

ပဉ္စမ။ ။ • • • •

ဆဋ္ဌမ။ ။ငွေဒဏ်။

သေဒဏ်ကိုပြောင်းလဲခြင်း။

၅၄။ ။သေဒဏ်ချမှတ်သည့် အမှုတိုင်းတွင်၊ ထိုသို့ချမှတ်ခြင်းခံရသူ သဘောမတူဘဲ နိုင်ငံတော်သမတသည် သေဒဏ်မှ ဤရာဇသတ်ကြီးတွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အခြား ပြစ်ဒဏ်တမျိုးမျိုးသို့ ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

တသက် တကျွန်း၊ ဒဏ်ကို ပြောင်းလဲခြင်း။

၅၅။ ။တသက်တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်သည့်အမှုတိုင်းတွင်၊ ထိုသို့ချမှတ်ခြင်းခံရသူသဘော မတူဘဲ နိုင်ငံတော်သမတသည် တသက်တကျွန်း ဒဏ်မှ ဆယ်လေးနှစ်ထက် မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးသို့ ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

၅၆။ ။ • • • •

၅၇။ ။ပြစ်ဒဏ်ကာလအပိုင်းအခြားကို ရေတွက်ရာတွင် တသက်တကျွန်းဒဏ်ကို နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ် တကျွန်းပို့ဒဏ်နှင့် အညီထား၍ ရေတွက်ရမည်။

ပြစ်ဒဏ်ကာလအပိုင်း အခြား။

၅၈။ ။တကျွန်းပို့ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံရသူကိုကျွန်းသို့မပို့ရသေးမီ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ချမှတ်သကဲ့သို့ ထားရှိရမည်။ ထောင်အတွင်း အကျဉ်းခံနေရသည့် ကာလကိုလည်း၊ တကျွန်းပို့ဒဏ် ခံနေရသည့် ကာလကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်။

တကျွန်းပို့ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို မပို့သေးမီ၊ မည်သို့ပြုလုပ်ရမည့် အကြောင်း။

၅၉။ ။အမှုအသီးသီးတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတဦးအား ထောင်ဒဏ် ခုနစ်နှစ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ချမှတ်ထိုက်သည့်အခါ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည့် တရားရုံးသည် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်မည့်အစား၊ ခုနစ်နှစ်ထက် မလျော့သော၊ ထိုပြင် ဥပဒေသတ်ကြီးအရ ထိုက်သင့်သည့် ထောင်ဒဏ် ကာလအပိုင်းအခြားထက် မပိုသော ကာလထိ တကျွန်းပို့ဒဏ် ချမှတ်ပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

ထောင်ဒဏ်အစား၊ တကျွန်းပို့ဒဏ်။

၆၀။ ။အမှုအသီးသီးတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ တဦးအား ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ထိုက်သည့်အခါ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် သည့် တရားရုံးသည် ထိုသူအား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ကာလအားလုံးအတွက် သော်၎င်း၊ အလုပ် မဲ့နှင့် ထောင်ဒဏ်ကာလ အားလုံးအတွက်သော်၎င်း၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ကာလတစိတ်တဒေသအပြင် အလုပ်မဲ့နှင့် ကျန်ရှိသော ထောင်ဒဏ်ကာလ အတွက် သော်၎င်း ချမှတ်ခွင့် ရှိစေရမည်။

ထောင်ဒဏ် ချမှတ်သည့် အမှုအချို့တွင် အလုပ်ကြမ်းနှင့်ကာလအားလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်မဲ့နှင့် ကာလအားလုံးဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ကာလ တစိတ်တဒေသ၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်မဲ့နှင့် ကာလ တစိတ် တဒေသဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်း။

၆၁။ ။ • • • •

၆၂။ ။ • • • •

၆၃။ ။ငွေဒဏ်ကို မည်၍မည်မျှထက်မပိုရဟု ပေါ်ပြခြင်းမရှိလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား အကန့်အသတ်မရှိ ငွေဒဏ် ချမှတ် နိုင်သော်လည်း မများလွန်းစေရ။

ငွေဒဏ်အရေအတွက်။

၆၄။ ။ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်၊ နှစ်ရပ်လုံး ချမှတ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုတိုင်းအတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ငွေဒဏ် ချမှတ်သော်၎င်း၊

ထောင်ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဒဏ်သော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်သက်သက်သော်၎င်း ချမှတ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုတိုင်းအတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ငွေဒဏ်သက်သက် ချမှတ်သော်၎င်း။

ငွေဒဏ် မဆောင် အတွက် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း။

ငွေဒဏ်မဆောင်လျှင်၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည့် တရားရုံးက ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ထိုထောင်ဒဏ်ကိုချမှတ်ပြီးဖြစ်သော အခြားထောင်ဒဏ်၌ သော်၎င်း၊ ပြောင်းလဲပေးသည့် အခြားထောင်ဒဏ်၌သော်၎င်း ထည့်ပေါင်းရမည်။

၆၅။ ။ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးချမှတ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုမျိုးအတွက် ရုံးတော်က ချမှတ်သော ငွေဒဏ်ကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက မဆောင်လျှင်၊ ထိုငွေဒဏ်အစား တရားရုံးက ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌၊ ထိုထောင်ဒဏ်သည် ထိုပြစ်မှုအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အများဆုံး ထောင်ဒဏ်၏ လေးပုံ တပုံထက်မပိုစေရ။

ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ် နှစ်ရပ်စလုံး ချမှတ်ထိုက်သည့် အမှုများတွင် ငွေဒဏ်မဆောင်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ကာလကန့်သတ်ခြင်း။

၆၆။ ။ပြစ်မှုကိုစီရင်ရာ၌ ချမှတ်သောငွေဒဏ်ကို မဆောင်သဖြင့် ထိုငွေဒဏ်အစား ထောင်ဒဏ်ကိုချမှတ်ရာတွင်၊ ထိုထောင်ဒဏ်သည် ထိုပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်နိုင်သော မည်သည့်ထောင်ဒဏ်မျိုးမဆို ဖြစ်နိုင်သည်။

ငွေဒဏ် မဆောင် သဖြင့်၊ ချမှတ်သည့် ထောင်ဒဏ် အမျိုးအစား။

၆၇။ ။ငွေဒဏ်သက်သက်သာ ချမှတ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုမျိုးအတွက် ငွေဒဏ်မဆောင်သဖြင့် ငွေဒဏ်အစားချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်သည် အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်ရမည်။ ထိုသို့ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်ကာလ အပိုင်းအခြားသည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ရမည်။

ငွေဒဏ် ငါးဆယ်ထက် မပိုလျှင်၊ နှစ်လထက်မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်တရာထက်မပိုလျှင်၊ လေးလထက်မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်တရာထက်ပိုလျှင်၊ ခြောက်လထက် မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်။

ငွေဒဏ် သက်သက် ချမှတ်ထိုက်သောပြစ်မှုမျိုး၊ အတွက် ငွေဒဏ် မဆောင်သဖြင့်၊ ငွေဒဏ်အစား ချမှတ် သည့် ထောင်ဒဏ် ကာလ သတ်မှတ်ခြင်း။

၆၈။ ။ငွေဒဏ်ဆောင်သည့်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရသည့်အခါ၊ ထောင်ဒဏ်သည်ရပ်စဲရမည်။

ငွေဒဏ် ဆောင်သည့် အခါ၊ ထောင်ဒဏ်ရပ်စဲခြင်း။

၆၉။ ။ငွေဒဏ်မဆောင်သဖြင့် တရားရုံးက ငွေဒဏ်အစား ချမှတ်သောထောင်ဒဏ် ကာလမစေ့ကုန်မီ၊ကျခံရန် ရှိသေးသော ထောင်ဒဏ် ကာလ အတွက် ငွေဒဏ်ကို ဆောင်ခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် အညီဆောင်ရွက်သဖြင့်ငွေရခဲ့သော်၊ ပေးဆောင်သော ငွေဒဏ် အချိုးကျအတိုင်း၊ ထောင်ဒဏ်ကာလ ရပ်စဲရမည်။

ငွေဒဏ် အချိုးကျ ဆောင် သည့်အတိုင်း ထောင်ဒဏ်ရပ် စဲခြင်း။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ငွေဒဏ်တရာ မဆောင်သဖြင့်၊ ထောင်ဒဏ်လေးလ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရ၏။ အကယ်၍ ထောင်ဒဏ် တလမစေ့မီ ငွေဒဏ် ခုနစ်ဆယ်ငါးကျပ်ကိုဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရရှိလျှင်၊ ပဌမတလစေ့လျှင် မစေ့ခြင်း၊မောင်ဖြူကို ထောင်မှလွှတ်စေရမည်။ အကယ်၍၊ ပဌမတလစေ့သည့်အခါ၌သော်၎င်း၊ စေ့ပြီးနောက် အကျဉ်းခံနေစဉ်အခါ၌သော်၎င်း ငွေခုနစ်ဆယ့် ငါးကျပ်ကိုဆောင်လျှင်၊ သို့

တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် အညီဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရရှိလျှင်၊ မောင်ဖြူကို ချက်ခြင်းထောင်မှ လွှတ်စေရမည်။ ပဋ္ဌမနှစ်လ မစေကုန်မီငွေဒါးဆယ်ကိုဆောင်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ်ဥပဒေနှင့် အညီဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရရှိလျှင်၊ ပဋ္ဌမနှစ်လ စေလျှင်စေ့ခြင်း၊ မောင်ဖြူကိုထောင်မှ လွှတ်စေရမည်။ ငွေဒါးဆယ်ကို ပဋ္ဌမနှစ်လ စေ့သည့်အခါတွင် ဖြစ်စေ၊ စေ့ပြီးမှ ဖြစ်စေ ဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရရှိလျှင်၊ မောင်ဖြူကို ထောင်မှ ချက်ခြင်းလွှတ်စေရမည်။

ခြောက်နှစ် အတွင်း ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ခံနေရစဉ် အတွင်း ဖြစ်စေ ငွေဒဏ်ကို ထောင်းခံနိုင်ခြင်း။

၇၀။ ။ငွေဒဏ် အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ ကျန်ငွေကိုဖြစ်စေ အမိန့် ချမှတ်ပြီးနောက် ခြောက်နှစ်အတွင်း၊ မည်သည့်အခါ၌မဆို ဆောင်းခံနိုင်သည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ခြော က်နှစ်ထက်ပို၍ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံရလျှင်၊ ထိုကာလမစေ့မီ မည်သည့်အခါ၌မဆို တောင်းခံနိုင်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ သေဆုံးသော်လည်း၊ ထိုသူပိုင် ပစ္စည်းသည် တာဝန်မလွတ်ကင်းခြင်း။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ သေဆုံးသော်လည်း၊ ထိုသူ၏ ကြွေးမြီများအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသော ထိုသူပိုင် ပစ္စည်းများမှာ၊ ငွေဒဏ် အတွက် ပေးဆောင်ရန်လည်း တာဝန်ရှိစေရမည်။

ပြစ်မှု အမျိုးမျိုးပေါင်းစု၍ ဖြစ်သော ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ကို ကန့်သတ်ခြင်း။

၇၁။ ။တခုစီပြစ်မှုမြောက်သော အစိတ်အပိုင်းများ ပေါင်းစုနေသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သူအား၊ အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိပါက၊ ထိုပြစ်မှုမြောက်သော အစိတ်အပိုင်းများအနက်၊ ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ပေးနိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက်ပို၍ မပေးရ။

တည်ဆဲဥပဒေအရ တဦးတယောက်သောသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် သီးခြားပြစ်မှု နှစ်မျိုးသော်၎င်း၊ နှစ်မျိုးထက်ပို၍သော်၎င်း မြောက်နိုင်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်လျှင်၊ ထိုသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ်

တခုစီခွဲယူလျှင် ပြစ်မှုတခု မြောက်သည်လည်းဖြစ်၍၊ သို့တည်းမဟုတ် တခုထက်ပိုမြပြစ်မှု တခုမြောက်သည်လည်းဖြစ်၍ စပေါင်းယူလျှင် အခြားပြစ်မှုတခုလည်း မြောက်သောပြုလုပ်မှု အမျိုးမျိုးကို ကျူးလွန်သောသူအား၊

စစ်ဆေးသောတရားရုံးက၊ အထက်ပါ ပြစ်မှုတခုခုအတွက်ပေးနိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက်ပိုမို ပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်ကိုမပေးရ။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူက မောင်နီကို တုတ်နှင့် အချက်ငါးဆယ်ရိုက်၏။ ရိုက်နှက်သည့်အချက်များကို စပေါင်းရှုရင်း၊ ချက်ရေ တချက်စီခွဲ၍ရေ၊ မောင်နီအား နာကျင်စေရန် မိမိအလိုအလျောက် ပြုလုပ်သော ပြစ်မှုကို မောင်ဖြူကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။ မောင်ဖြူသည် အချက်တိုင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်ရမည်ဆိုပါက၊ တချက်လျှင် တနှစ်ကျ၊ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ် ထောင်အကျဉ်းခံရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် ရိုက်နှက်သော အချက်အားလုံးအတွက်၊ ပြစ်ဒဏ်တရပ်တည်းအတွက်သာ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

(ခ) သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် မောင်နီကို ရိုက်နှက်နေခိုက် မောင်ညိုက ဝင်ရောက်ဆွဲဖယ်သဖြင့် မောင်ညိုကိုလည်း တမင် ရိုက်နှက်ပြန်လျှင်၊ မောင်ညိုကိုရိုက်နှက်ခြင်းသည်၊ မောင်နီကို အလိုအလျောက် နာကျင်စေသော ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ မပါဝင်၊ မောင်ဖြူသည် မောင်နီကို နာကျင်စေရန် အလိုအလျောက် ပြုလုပ်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်တရပ်၊ ထို့ပြင် မောင်ညိုကို ရိုက်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်တရပ် ပေါင်းနှစ်ရပ် ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

ပြစ်မှုများအနက်၊ မည်သည့် ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိသည်ဟု စီရင်ချက်တွင် သံသယ ဖြစ်လျှင်၊ ပြစ်မှုတခု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၇၂။ ။စီရင်ချက်၌ ဖေါ်ပြသော ပြစ်မှုများအနက်၊ ပြစ်မှုတခုခုအတွက် တဦးတယောက်သောသူသည် အပြစ်ရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း၊ မည်သည့်ပြစ်မှု အတွက် အပြစ်ရှိသည်ကို သံသယမကင်းလျှင်၊ ထိုပြစ်မှု အသီးသီးအတွက် တူညီသော ပြစ်ဒဏ် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမရှိပါက၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား၊ အနည်းဆုံးပြဋ္ဌာန်းသော ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ရမည်။

အလုံထောင်ချခြင်း။

၇၃။ ။ဤရာဇသတ်ကြီးအရ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခွင့် အာဏာရှိသော ပြစ်မှုတခုအတွက် တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သောအခါ၊ ထောင်ဒဏ်ကာလကိုလိုက်၍ သုံးလထက် မပိုစေဘဲ အောက်ပါအချိုးအစားအတိုင်း အလုံထောင်ချရန် စီရင်ချက်၌ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

ထောင်ဒဏ် ခြောက်လထက် မပိုလျှင် တလထက် မပိုသည့်ကာလ။ ထောင်ဒဏ်ခြောက်လထက်ပိုသော်လည်း တနှစ်ထက်မပိုလျှင် နှစ်လထက်မပိုသည့်ကာလ။ ထောင်ဒဏ် တနှစ်ထက်ပိုလျှင် သုံးလထက်မပိုသည့်ကာလ။

အလုံ ထောင်ချသော ကာလကို ကန့်သတ်ခြင်း။

၇၄။ ။အလုံထောင်ချရန် ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ အလုံထောင်ချသော ကာလကို တကြိမ်လျှင် ဆယ့်လေးရက်ထက် မပိုစေရ၊ တကြိမ်နှင့် တကြိမ်ကြားကာလကို ဆယ့်လေးရက် အောက် မလျော့စေရ။ ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်ကာလသည် သုံးလထက်ပိုလျှင်၊ အလုံထောင်ချသော ကာလကို တလလျှင် ခုနစ်ရက်ထက် မပိုစေရ၊ တကြိမ်နှင့် တကြိမ်ကြားကာလကိုလည်း ခုနစ်ရက်အောက် မလျော့စေရ။

အခန်း ၁၂ အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခန်း ၁၇ အရ ယခင် ပြစ်ဒဏ် ခံရဘူးသူအား အချို့ပြစ်မှုများအတွက် ပြစ်ဒဏ်တိုးပေးခြင်း။

၇၅။ ။ဤရာဇသတ်ကြီးပါ အခန်း ၁၂ အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခန်း ၁၇ အရ သုံးနှစ်ဖြစ်စေ၊ သုံးနှစ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးထိုက်သော ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း တရားရုံးတခုခု၏ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်း ခံရဘူးသူသည်၊ ထိုခဲ့သော အခန်းများအနက် အခန်းတခုခုအရ၊ ယခင်ထောင်ဒဏ်မျိုးနှင့်၎င်း၊ ယခင်ထောင်ဒဏ်ကာလနှင့်၎င်း တူသောပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန် ထိုက်သင့်သည့်ပြစ်မှုတခုခုကို ထပ်မံကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသို့ထပ်မံကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

အခန်း ၄။

ကင်းလွတ်ရမြဲအချက်များ။

ဥပဒေအရ တာဝန် ရှိသဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြောင်းခြင်းရာ ကို အယူအဆ လွဲခြင်းကြောင့် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသည် ယုံကြည်၍ ပြုလုပ်ခြင်း။

၇၆။ ။ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ရန် တာဝန်ရှိသူကသော်၎င်း၊ ဥပဒေကို အယူအဆလွဲခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ကြောင်းခြင်းရာကို အယူအဆလွဲခြင်းကြောင့် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသည်ဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်သူကသော်၎င်းပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပမာများ။

(က) စစ်သားမောင်ဖြူသည် ရန်းရင်းဆန်ခတ်ပြုသော လူစုလူဝေးကို ဥပဒေနှင့် ညီသော မိမိ၏ အထက်အရာရှိ၏ အမိန့်ဖြင့် သေနတ်နှင့် ပစ်ခတ်သည်။ ထိုသို့ပစ်ခတ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ခ) တရားရုံးအမှုထမ်း မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုဖမ်းဆီးရန် တရားရုံးမှ အမိန့်ရရှိ၏။ ထိုက်သင့်သော စုံစမ်းမှုကိုပြုပြီးနောက်၊ မောင်နီကို မောင်မဲဟု ထင်မှတ်ယုံကြည်၍ ဖမ်းဆီးသည်။ ထိုသို့ဖမ်းဆီးခြင်းသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

တရားစီရင်ရေး ဆောင်ရွက်ရာ၌ တရားသူကြီး၏ပြုလုပ်မှု။

၇၇။ ။တရားစီရင်မှု ဆောင်ရွက်ရာ၌၊ တရားသူကြီးတဦးသည် ဥပဒေအရ မိမိရရှိသော အာဏာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရ မိမိရရှိသည်ဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်သည့်အာဏာကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်လျှင်၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

တရားရုံး စီရင်ချက် အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်အရ ပြုလုပ်မှု။

၇၈။ ။စီရင်ချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကို ထုတ်ဆင့်ရန် တရားရုံး၌ အာဏာမပိုင်သော်လည်း အာဏာပိုင်သည်ဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်၍ ပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက်အရဖြစ်စေ၊ စီရင်ချက်နှင့်အညီဖြစ်စေ၊ အမိန့်အရဖြစ်စေ၊ အမိန့်နှင့်အညီဖြစ်စေ ထိုစီရင်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမိန့်တည်ဆဲတွင်ပြုသော ထိုပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သူ၏ ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြောင်းခြင်းရာကို အယူအဆ လွဲခြင်းကြောင့် ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သည်ဟု ယုံကြည်၍ ပြုလုပ်ခြင်း။

၇၉။ ။ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သူကသော်၎င်း၊ ဥပဒေကိုအယူအဆလွဲခြင်းကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ကြောင်းခြင်းရာကို အယူအဆလွဲခြင်းကြောင့် ဥပဒေအရပြုပိုင်သည်ဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်သူကသော်၎င်း ပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုသို့ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပမာ။

လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်နေသည်ဟု အထင်ရောက်လောက်အောင် မောင်မပြုမူနေသည်ကို မောင်ဖြူမြင်ရ၏။ လူသတ်မှု ကျူးလွန်နေသူကို မည်သူမဆို ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီး နိုင်ခွင့်ရှိသည့်အလျောက်၊ မောင်ဖြူသည် ဥာဏ်မီသလောက် ဆင်ခြင်၍၊ ဆင်ရာအာဏာပိုင်တို့ထံ ပို့အပ်ရန် မောင်မအားသဘောရိုးဖြင့်ဖမ်းဆီး၏။ မောင်မသည်မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်လိုသော သဘောဖြင့် ပြုခြကြောင်း နောင်အခါ ပေါ်ပေါက်လာစေကာမူ၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မကို ထိုသို့ဖမ်းဆီးခြင်းကြောင့် ပြစ်မှုပြုရာမရောက်။

၈၀။ ။ဥပဒေနှင့်ညီသော ပြုလုပ်မှုကို ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းလမ်းအတိုင်း ဥပဒေနှင့် ညီသောအပြုအမူဖြင့် သတိကောင်းစွာထား၍ပြုရာတွင်၊ မတော်တဆ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကံဆိုး၍ပြုသည်လည်းဖြစ်၍၊ ရာဇဝတ်မကောင်းသောအကြံ၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိဥာဏ် မရှိဘဲနှင့် ပြုသည်လည်းဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပဒေနှင့်ညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုရာတွင်၊ မတော်တဆ ဖြစ်ခြင်း။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ပုဆိန်တလက်ဖြင့် အလုပ်လုပ်နေရာ၊ ပုဆိန်ခေါင်း ကျွတ်ပြီးလျှင် အနီးတွင် ရပ်နေသော လူတယောက်ကိုထိမှန်၍ ထိုလူသေဆုံးလေ၏။ အကယ်၍ မောင်ဖြူသည် ထားသင့်သော သတိကင်းမဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ပြုလုပ်ခဲ့လျှင်၊ ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ပြစ်မှုမမြောက်။

၈၁။ ။ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေတန်ရာသည်ဟု သိလျက်နှင့် ပြုစေကာမူ၊ လူကိုယ်သို့ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းများသို့ဖြစ်စေ၊ ကျရောက်မည့် အခြားဘေးအန္တရာယ်ကို တားဆီးရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲဖယ်ရန်အလို့ငှါ ရာဇဝတ် မကောင်းသောအကြံမရှိဘဲ၊ သဘောရိုးဖြင့်ပြုခြင်းသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ရာဇဝတ် မကောင်းသော အကြံမရှိဘဲ၊ အခြားသောဘေးအန္တရာယ်ကို တားဆီး လသဖြင့်၊ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေ တန်ရာသော ပြုလုပ်မှု။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေတန်ရာသည်ဟု သိလျက်နှင့် ပြုရာတွင်၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် တားဆီးရမည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲဖယ်ရမည့် အခြားဘေးအန္တရာယ်သည် ထိုပြုလုပ်မှုကို ပြုပိုင်လောက်အောင် ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွင့်လွှတ်လောက်အောင် ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်မျိုးဟုတ်မဟုတ်၊ ထိုပြင် ဆိုက်ရောက်မည့် ဆဲဆဲဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်မျိုးလည်းဟုတ်မဟုတ်ဆိုသည်မှာ၊ ကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မီးသင်္ဘောသူကြီး မောင်ဖြူသည် မိမိ၌ ပြစ်တင်ဘွယ်ရာလည်းမရှိ၊ မိမိ ပေါ့လျော့၍လည်းမဟုတ်၊ ရုတ်တရက်အားဖြင့် သင်္ဘောကို မရပ်နိုင်မီ လမ်းမလွှဲဘဲနေခဲ့လျှင် လူနှစ်ဆယ် သုံးဆယ်ပါ "ခ" ခေါ်လှေတစင်းကို တိုက်မိမည် ကေန်ဖြစ်၏။ လမ်းလွှဲပြန်လျှင်လည်း၊ လူနှစ်ယောက်ပါ "ဂ" ခေါ် လှေတစင်းကို တိုက်မိဘွယ်ရာရှိ၏။ "ဂ" ခေါ်

လေ့ကိုတိုက်ရန် အကြံမရှိဘဲ၊ "ခ" ခေါ် လေပေါ်ရှိ လူများသေဖြစ်မည့် အရာကို လှဲဖယ်ရန် အလို့ငှါ သဘောရိုးနှင့် သဘောလမ်းလွဲလိုက်ရာ "ဂ" ခေါ် လှေကို တိုက်မိ၏။ မောင်ဖြူ ပြုလုပ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်သည် အခြားဘေးအန္တရာယ်တရပ်ကို လွဲဖယ်ရာတွင် ပြုလုပ်ပိုင် လောက်ကြောင်း ထင်ရှားလျှင်၊ တိုက်မိရန် လက္ခဏာရှိကြောင်း သိလျက်နှင့် မောင်ဖြူ ပြု လုပ်သော်လည်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ခ) မီးအကြီးအကျယ်လောင်ရာတွင်၊ မောင်ဖြူက လူ့အသက်အန္တရာယ်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပစ္စည်းအန္တရာယ်ဖြစ်မည်ကို တားဆီးရန် အကြံဖြင့်၊ မီးမကူးစက်စေရအောင် သဘော ရိုးနှင့် အိမ်များကို ဆွဲချ ဖျက်ဆီး၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူ တားဆီးမည့် ဘေးအန္တရာယ်သည် အပြစ်တင်ကင်းစေထိုက်သည့် ဘေးအန္တရာယ် မျိုးသော်၎င်း၊ အပြစ်တင် ကင်းစေလောက် အောင် ဆိုက်ရောက်မည့်ဆဲဆဲ ဘေးအန္တရာယ်သော်၎င်း ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလျှင်၊ မောင်ဖြူ သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ မရောက်။

၈၂။ ။အသက် ခုနစ်နှစ်အောက် ကလေးပြုလုပ်သည့် ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

အသက် ခုနစ်နှစ်အောက် က လေး၏ ပြုလုပ်မှု။

အမြော် အမြင် အဆင် အခြင် မပြည့်စုံသေး၍၊ အသက် ခုနစ်နှစ်အထက်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် အရွယ်ရှိသော ကလေး၏ပြုလုပ်မှု။

၈၃။ ။ပြုစဉ်အခါက မိမိပြုသော ပြုလုပ်မှု၏ သဘောနှင့် အကျိုးအပြစ်ကို သိနားလည်လောက်အောင် အမြော်အမြင် အဆင်အခြင်နှင့် မပြည့်စုံသေး၍၊ အသက်ခုနစ်နှစ်အထက်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် အရွယ်ရှိသော ကလေး၏ ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၏ပြုလုပ်မှု။

၈၄။ ။စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစဉ်အခါက မိမိ၏ ပြုလုပ်မှုသည် မည်သို့ သဘောရှိသည်ကိုသော်၎င်း၊ မတော်မမှန်သည်ကို သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ကိုသော်၎င်း မသိနိုင်သောသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည်ပြစ်မှု မမြောက်။

မသိ အလိုမတူဘဲ မူးယစ်အောင် သူတပါးက တိုက်ကျွေးသဖြင့်၊ မသိနိုင်သူ၏ ပြုလုပ်မှု။

၈၅။ ။မိမိမသိဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အလိုမတူဘဲ သူတပါးက တိုက်ကျွေးခြင်းကြောင့် မူးယစ်သဖြင့် ပြုစဉ်အခါက မိမိ၏ ပြုလုပ်မှုသည် မည်သို့ သဘောရှိသည်ကိုသော်၎င်း၊ မတော်မမှန် သည်ကိုသော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ကိုသော်၎င်း မသိနိုင်သောသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

အထူး အသိဉာဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူး အကြံဖြင့် ပြုမှ ပြစ်မှု မြောက်မည့် ပြုလုပ်မှုကို မူးယစ်နေသူ ပြုခြင်း။

၈၆။ ။အထူးအသိဉာဏ်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအကြံဖြင့် ပြုမှသာ ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုကို မူးယစ်နေသူ ပြုရာတွင်၊ ထိုသူသည် မိမိမသိဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အလိုမတူဘဲ သူတပါးတိုက်ကျွေးသဖြင့် မူးယစ်နေစဉ်ပြုသော အခါမှတပါး၊ မမူးမယစ်သောအခါတွင် လိုအပ်ရှိအပ်သည့်အထူးအသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုဘိသကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်း ခံထိုက်ရမည်။

၈၇။ ။သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ အကြံမရှိဘဲနှင့်ရင်း၊ သေစေတန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေတန်ရာ သည်ကိုဖြစ်စေ၊ သိလျက်နှင့်ရင်း ပြုသောသူကပြုလုပ်ရာတွင်၊ အသက် တဆယ့်ရှစ်နှစ်အထက်အသက်အရွယ်ရှိသူက မိမိသို့ကျရောက်မည့် ဘေးအန္တရာယ်ကို မိမိခံယူမည်ဟု အတည့်အလင်းသော်၎င်း၊ သဘော သက်ရောက်စေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း သဘောတူလျှင်၊ ထို သူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ထိုအသက်တဆယ့်ရှစ်နှစ်အထက် အသက် အရွယ်ရှိသူအား ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟူသော အ ကြောင်းကြောင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်စေရန် ပြုလုပ်သူက ကြံ ရွယ်သည်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ပြစ်မှုမမြောက်စေရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ ပြုလုပ်မှု သည်ကျရောက်နိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ်ကိုခံယူမည်ဟုသဘောတူသောသူအား၊ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကိုပြုသူက သိနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပြစ်မှုမမြောက်စေရ။

သေစေရန် ဖြစ်စေ၊ အပြင်း အထန် နာကျင်စေရန် ဖြစ်စေ အကြံ မရှိဘဲနှင့်ရင်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာ သည်ကို မသိဘဲနှင့်ရင်း၊ အပြုခံရသူ သဘောတူချက်ဖြင့်ရင်း ပြုလုပ်မှု။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူနှင့် မောင်မသည် ပျော်ရွှင်ခြင်းအလို့ငှါ ဓါးသိုင်းကစားရန် သဘောတူကြ၏။ ထိုသူတို့၌ မဖြောင့်မမှန်သော သဘောမရှိဘဲ တရားသဖြင့် ကစားသည်ဖြစ်ပါက၊ ကစား စဉ်ကျရောက်မည့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ခံယူကြမည်ဟု သဘောတရား သက်ရောက်၏။ ထိုသို့ တရားသဖြင့် ကစားကြရာတွင်၊ မောင်ဖြူက မောင်မကို နာကျင်စေ၏။ မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရာမရောက်။

၈၈။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါ ပြုရာတွင် ထိုသူက ဘေးအန္တရာယ်ကို ခံယူရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျရောက်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ခံယူရန် အတည့်အလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်စေခြင်း ဖြင့်ဖြစ်စေ သဘောတူလျှင်၊ သေစေရန်အကြံမရှိဘဲ သဘောရိုး ဖြင့်ပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ထိုသူအား ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေ နိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေရန် ပြုလုပ်သူက ကြံရွယ်သည်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို ပြုလုပ်သူက သိနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း ပြစ်မှုမမြောက်စေရ။

သေစေရန် ကြံရွယ်ခြင်း မရှိ၊ တဦး တယောက်သော သူ၏ အကျိုးငှါ၊ ထိုသူ၏ သဘောတူချက်ဖြင့် သဘော ရိုးနှင့် ပြုသည့်ပြုလုပ်မှု။

ဥပမာ။

ဆရာဝန် ဦးဖြူသည် ခွဲစိတ်ကုသပါက သေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်၊ နာကျင်သော ဝေဒနာ ခံစားနေရသော မောင်မကို မောင်မ၏ သဘောတူချက်ဖြင့် မောင်မ၏အကျိုးငှါ အသုံးပြု နေကျဖြစ်သော ခွဲစိတ်ကုသသည့် ကိရိယာ တန်ဆာများဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသ၏။ ခွဲစိတ်ကုသစဉ်က မောင်မကိုသေစေရန် အကြံမရှိ၊ မောင်မဝေဒနာ ပျောက်ကင်းစေရန် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ရာ သဘောရိုးဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသခြင်းကြောင့် မောင်မသေသော်လည်း၊ ဦးဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန် ရာမရောက်။

ကလေး၏၊ သို့တည်း မဟုတ် စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၏ အကျိုးငှါ၊ အုပ်ထိန်းသူက ဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏သဘောတူချက်နှင့် ဖြစ်စေ သဘောရိုးဖြင့်ပြုသည့် ပြုလုပ်မှု။

၈၉။ ။အသက်တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သေးသောသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၏ အကျိုးငှါ၊ အုပ်ထိန်းသူ ကိုယ်တိုင်ကသော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရသော အခြားသူ ကိုယ်တိုင်ကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ အတည့်အလင်း သဘောတူချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သဘောတူဟု သက်ရောက်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်သောသူကသော်၎င်း၊ သဘောရိုးဖြင့်ပြုသည့် ပြုလုပ်မှုသည်၊ အသက်တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သေးသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ပေါ့သွပ်သူအား ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း ဖြစ်စေရန် ပြုလုပ်သူက ကြံရွယ်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို ပြုလုပ်သူက သိနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း ပြစ်မှုမမြောက်။ သို့ရာတွင်—

ခြွင်းချက်များ။

ပဌမ။ ။ဤကင်းလွတ်ချက်သည် တမင်သေစေခြင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေစေရန် အားထုတ်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်။

ဒုတိယ။ ။သေဘေးကိုဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည့် ဘေးကိုဖြစ်စေ တားဆီးရန် အကြောင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာကိုဖြစ်စေ၊ မစွမ်းမသန်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပျောက်ကင်းအောင် ကုသရန် အကြောင်းအတွက်သော်၎င်း မဟုတ်လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် သေတန်ရာသည်ကို ပြုသူ သိသည့်ပြုလုပ်မှုနှင့် မသက်ဆိုင်။

တတိယ။ ။သေဘေးကိုဖြစ်စေ၊အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည့် ဘေးကိုဖြစ်စေ တားဆီးရန် အကြောင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာကိုဖြစ်စေ၊ မစွမ်းမသန်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပျောက်ကင်းအောင် ကုသရန် အကြောင်းအတွက်သော်၎င်း မဟုတ်လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန် အလိုအလျောက်ပြုလုပ်မှုနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန် အားထုတ်မှုနှင့် မသက်ဆိုင်။

စတုတ္ထ။ ။ဤကင်းလွတ်ချက်သည် ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်လျှင်၊ ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီခြင်းနှင့်လည်း မသက်ဆိုင်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ကျောက်ကိုထုတ်ယူလျှင် မိမိ၏ကလေးသေတန်ရာသည်ကို သိသော်လည်း၊ ကလေးသေစေရန် အကြံမရှိ၊ ကလေးသဘောမတူဘဲ ကလေး၏အကျိုးငှါ သဘောရိုးနှင့် ခွဲစိတ်ကုသရာဝန်တယောက်ကို ကျောက်ထုတ်ယူစေရာ၊ ကလေးကိုရောဂါပျောက်ကင်းစေရန် သဘောထားရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ဤကင်းလွတ်ချက်အတွင်း ကျရောက်သည်။

၉၀။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိအကျိုးနစ်နာမည်ကို ကြောက်ရွံ့၍ဖြစ်စေ၊ ကြောင်းခြင်းရာအမှန်ကို မသိ၍ဖြစ်စေ သဘောတူလျှင်၊ ငြိုဖြင် ထိုသို့သဘောတူခြင်းသည် ထိုသူအကျိုးနစ်နာမည်ကို ကြောက်ရွံ့သောကြောင့်သော်၎င်း၊ ကြောင်းခြင်းရာ အမှန် မသိသောကြောင့်သော်၎င်း သဘောတူခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ပြုလုပ်သူက သိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ကြောက် ရွံ့၍ ဖြစ်စေ၊ ကြောင်းခြင်းရာ အမှန်မသိ၍ ဖြစ်စေ သဘောတူခြင်း။

စိတ်ပေါ်သွပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မူးယစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ မိမိသဘောတူမှု၏ သဘောနှင့် အကျိုးအပြစ်ကို မသိနိုင်သောသူက သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

စိတ် ပေါ်သွပ်သူက၊ သို့တည်းမဟုတ် မူးယစ်သူက သဘောတူခြင်း။

ရှေ့နောက်စကား ကွဲလွဲခြင်းမရှိသည့်အချက်တွင် အသက် တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သေးသော ကလေးကသဘောတူလျှင်၊ ထိုသို့သဘောတူခြင်းမျိုးသည် ဤဥပဒေသတ်ကြီးပါ ပုဒ်မတခုခုကရည်ရွယ်သော သဘောတူခြင်းမျိုးမမြောက်။

ကလေးက သဘောတူခြင်း။

၉၁။ ။ပုဒ်မ ၈၇၊၈၈ နှင့် ၈၉ များပါ ကင်းလွတ်ချက်များသည်၊ သဘောတူသူ ကိုယ်တိုင်ကိုသော်၎င်း၊ ထိုသူကိုယ်စား သဘောတူသူကိုသော်၎င်း ဖြစ်စေနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေ၊ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေထောက်ထားရန်မလိုဘဲပြစ်မှုသီးခြားမြောက်သည့် ပြုလုပ်မှုများနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

ဖြစ်စေမည့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ထောက်ထားခြင်း မပြုဘဲ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည့် ပြုလုပ်မှုများကို ခြွင်းချန်ခြင်း။

ဥပမာ။

ကိုယ်ဝန်ကိုပျက်စေရာတွင် (အမိ၏အသက်ကို ကယ်ဆယ်ရန် သဘောရိုးနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်လျှင်) အမိကိုဖြစ်စေနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုသော်၎င်း၊ ဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုသော်၎င်း ထောက်ထားရန်မလို၊ ထိုသို့ကိုယ်ဝန်ပျက်စေခြင်းသည် ပင်လျှင် သီးခြားဖြစ်သော ပြစ်မှုဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပြစ်မှုသည် "ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေသည်ဟုသော အကြောင်းကြောင့်" ဖြစ်သော ပြစ်မှုမျိုးမဟုတ်၊ထိုသို့ကိုယ်ဝန်ပျက်စေသည်ကို အမိကဖြစ်စေ၊ထိုသူ၏အုပ်ထိန်းသူကဖြစ်စေ သဘောတူစေကာမူ ကိုယ်ဝန်ပျက်စေမှုကိုပြုလုပ်ပိုင်သည်မဟုတ်။

၉၂။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ သဘောတူချက်ကိုမရသော်လည်း၊ ထိုသူသည် သဘောတူကြောင်း မပေါ်ပြနိုင်သည့် အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်သောအခါတွင်၊သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူသည် သဘောတူရန်မစွမ်းနိုင်သည့်အပြင်၊ ထိုသူ၏အကျိုးအတွက်အချိန်မှီ သဘောတူချက်ရယူနိုင်ရန်ထိုသူ၏ အုပ်ထိန်းသူဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ရသူဖြစ်စေ မရှိသည့်အခါမျိုးတွင် ထိုသူ၏ အကျိုးငှါ

တဦး တယောက် သောသူ၏ အကျိုးငှါ၊ ထိုသူ သဘော တချက် မရရှိဘဲ၊ သဘောရိုးဖြင့်ပြုလုပ်မှု။

သဘောရိုးဖြင့်ပြုလုပ်သည့် ပြုလုပ်မှုသည် ထိုသူအား ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပြစ်မှုမမြောက်။ သို့ရာတွင်—

ခြွင်းချက်များ။

ပဌမ။ ။ဤကင်းလွတ်ချက်သည် တမင်သေစေခြင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေစေရန် အားထုတ်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်။

ဒုတိယ။ ။သေဘေးကိုဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည့်ဘေးကိုဖြစ်စေ တားဆီးရန် အကြောင်းအတက်သော်ငှင်း၊ ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာကို ဖြစ်စေ မစွမ်းမသန်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပျောက်ကင်းအောင် ကုသရန်အကြောင်းအတွက် သော်ငှင်း မဟုတ်လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် သေတန်ရာသည်ကို ပြုသူ ဒိသည့် ပြုလုပ်မှုနှင့်မသက်ဆိုင်။

တတိယ။ ။သေဘေးကိုဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေမည့် ဘေးကိုဖြစ်စေ တားဆီးရန်အကြောင်း အတွက် မဟုတ်လျှင်၊ဤကင်းလွတ်ချက်သည် နာကျင်စေရန်အလိုအလျှောက် ပြုလုပ်မှုနှင့်၊သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေရန် အားထုတ်မှုနှင့် မသက်ဆိုင်။

စတုတ္ထ။ ။ပြစ်မှုကာခဲကို ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီခြင်းနှင့်လည်း မသက်ဆိုင်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မသည် မြင်းပေါ်ကကျ၍မေမြောနေ၏။ ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန် ဦးဖြူက မောင်မ သတိရစေရန် မောင်မ၏ဦးခေါင်းခွံကိုဖေါက်၍ ကုသသင့်ကြောင်းတွေမြင်၏။ မောင်မသည် မိမိအတွက် ချင့်ချိန်ရန်သတိမရမီ ဦးဖြူက မောင်မသေစေရန် ရည်ရွယ်ခြင်းမရှိဘဲ၊ မောင်မ အကျိုးငှါ၊ သဘောရိုးဖြင့် ဦးခေါင်းခွံကိုဖေါက်၍ကုသ၏။ ဦးဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ မရောက်။

(ခ) မောင်မဲကို ကျားချီသွားရာ၊ မောင်မဲကိုသေနတ်မှန်လျှင် သေတန်ရာသည်ကို သိ လျက်၊ မောင်မဲအသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာရစေရန် သဘောရိုးဖြင့် မောင်ဖြူက ကျားကို သေနတ်နှင့်ပစ်လေသည်။ သို့ပစ်သဖြင့် မောင်မဲမှာ မောင်ဖြူ၏ကျည်ဆံထိ၍ သေလောက်အောင် ဒဏ်ရာရစေကာမူ မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ဂ) ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန် ဦးဖြူသည် ကလေးတယောက် မတော်တဆ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည် ကိုမြင်၏။ ချက်ခြင်းခွဲစိတ်မကုသလျှင် ထိုကလေးသေတန်ရာသည်ကိုလည်းသိ၏။ ထိုကလေး အတွက် အုပ်ထိန်းသူထံ အကြောင်းကြားရန်လည်း အချိန်မရှိ၊ကလေးကမခွဲမစိတ်ရန် တောင်း ပန်ပါသော်လည်း၊ ကလေးမသေစေရန် ရည်ရွယ်၍ သဘောရိုးဖြင့် ဦးဖြူက ခွဲစိတ်ကုသသဖြင့် ကလေးသေစေကာမူ ဦးဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ မရောက်။

(ဃ) မီးလောင်နေသော အိမ်တအိမ်တွင် ကလေးတယောက်နှင့်အတူ မောင်ဖြူရှိနေ၏။ အိမ်အောက်တွင် ရှိသူတို့သည် စောင်ကိုဖြန့်၍ခံပေးကြရာ၊ ကလေးကိုပစ်ချလိုက်လျှင် ကလေးသေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်၊ မောင်ဖြူက ထိုကလေးကို သေစေရန် ရည်ရွယ်ခြင်းမရှိဘဲ ကလေးအသက်ချမ်းသာရာရစေရန် သဘောရိုးဖြင့် အိမ်အောက်စောင်ဖြန့်ရာသို့ ကလေးကို အိမ်ထက်မှပစ်ချလိုက်၍ ကလေးသေစေကာမူ မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ မရောက်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ငွေကြေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကျိုးသည် ပုဒ်မ ၈၈၊ ၈၉ နှင့် ၉၂ တို့တွင်ပါရှိသော အကျိုး၏အဓိပ္ပါယ်၌ သက်ရောက်ခြင်းမရှိ။

သဘောရိုးဖြင့် အကြောင်းကြားခြင်း။

၉၃။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါ သဘောရိုးဖြင့် ထိုသူအား အကြောင်းကြားလျှင်၊ ထိုသို့အကြောင်းကြားခြင်းကြောင့် ထိုသူ၌ ဘေးအန္တရာယ်ရောက်သော်လည်း၊ အကြောင်းကြားသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ မရောက်။

ဥပမာ။

ခွဲစိတ်ကု ဆရာဝန် ဦးဖြူက လူနာတယောက်အား အသက်ရှင်နိုင်ခွင့်မရှိဟု သဘောရကြောင်းကို သဘောရိုးဖြင့် အကြောင်းကြားခြင်းကြောင့် လူနာသည် ထိတ်လန့်၍ သေဆုံး၏။ ဤသို့အကြောင်းကြားခြင်းဖြင့် လူနာသေတန်ရာသည်ကို ဦးဖြူသိစေကာမူ ဦးဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ မရောက်။

ခြိမ်းခြောက်၍ ခိုင်းစေသောကြောင့် ပြုရသည့် ပြုလုပ်မှု။

၉၄။ ။လူသတ်မှုနှင့် သေဒဏ်ထိုက်သော နိုင်ငံတော်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုများမှအပ၊ ပြစ်မှုတခုခုကို ပြုရန်ငြင်းဆန်လျှင် တမုဟုတ်ခြင်း သေဘေးဆိုက်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ ယုတ္တိရှိလောက်အောင် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံရသဖြင့် ပြုရလျှင်၊ ထိုပြုရသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်၊ သို့ရာတွင် ထိုသူသည် ထိုသို့ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံရသည့်အခြေသို့ မိမိအလိုအလျောက်သော်၎င်း၊ တမဟုတ်ခြင်း သေဘေးဆိုက်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ ယုတ္တိမရှိဘဲနှင့်သော်၎င်း ရောက်ရှိခြင်းမဖြစ်ခဲ့စေရ။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။မိမိအလိုအလျောက်ဖြစ်စေ၊ ရိုက်ပုတ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ခံရသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဓါးပြလူဆိုးတို့၏ အကျင့်အကြံများကို သိလျက်နှင့် ဓါးပြလူဆိုးဂိုဏ်းသို့ဝင်သောသူသည်၊ ဥပဒေအရ ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုကို ဓါးပြလူဆိုးများက ခြိမ်းခြောက်သဖြင့် ပြုလုပ်ရသည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤကင်းလွတ်ချက်ပါ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ခံစားထိုက်သည်မဟုတ်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။တဦးတယောက်သောသူအား ဓါးပြလူဆိုးဂိုဏ်းက ဖမ်းဆီး၍၊ ဥပဒေအရ ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုကိုမပြုလျှင် ချက်ခြင်းသတ်ပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်၍ အတင်းပြုစေသည်။ ဥပမာဆိုသော် ဓါးပြလူဆိုးများက ပန်းဘဲတယောက်ကို ဖမ်းဆီး၍ ကရိယာ တန်ဆာများကိုယူစေပြီးလျှင်၊ အိမ်ထဲသို့ မိမိတို့ဝင်၍ ဓါးပြတိုက်နိုင်အောင် အိမ်တံခါးကို အတင်းချိုးဖျက်ခိုင်းသည်၊ ထိုသို့ချိုးဖျက်ရသဖြင့် ပန်းဘဲသည် ဤကင်းလွတ်ချက်ပါ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ခံစားထိုက်သည်။

ဘေး အန္တရာယ် အနည်း ငယ်မျှသာ ဖြစ်စေသည့် ပြုလုပ်မှု။

၉၅။ ။လူသာမန်တို့ အရေးမယူလောက်အောင် သေးနုပ်သောဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်လျှင် ထိုဘေးအန္တရာယ်ကို ပြုသောသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဘေး အန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်သောသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိသောသူသည့် ပြစ်မှု မထိုက်သင့်စေရ။

ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်။

၉၆။ ။ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်အရပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ကာကွယ်ခုခံရာတွင်ပြုလုပ်မှု။

၉၇။ ။ပုဒ်မ ၉၉ ပါ ကန့်သတ်ချက်များကို မဆန့်ကျင်ဘဲ မည်သူမဆို—

မိမိ ကိုယ်နှင့် ပစ္စည်း များကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်။

ပဌမ။ ။လူ့ကိုယ်ကို ထိခိုက် ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုကို တားဆီးရန်၊ မိမိကိုယ်နှင့် အခြားသူ၏ ကိုယ်ကို ကာကွယ် ခုခံ ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ဒုတိယ။ ။ခိုးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လုယက်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၊ သို့တည်း မဟုတ် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုကိုသော်၎င်း၊ အဆိုပါ ပြစ်မှု မျိုးကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်းကိုသော်၎င်း တားဆီးရန် မိမိပိုင်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးပိုင်ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

စိတ် ပေါ့သွပ်သူ စသည် တို့၏ ပြုလုပ်မှုကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်။

၉၈။ ။ပြုလုပ်မှုကာခုသည် အသက်ငယ်ခြင်း၊ အမြော်အမြင် အဆင်အခြင် မပြည့်စုံသေး ခြင်း၊ စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်း၊ မူးယစ်ခြင်း၊ ကြောင်းခြင်းရာ အမှန် မသိခြင်း တခုခုကြောင့်သာ ထိုပြုလုပ်မှုကို ပြုသူအတွက် ပြစ်ဒဏ် မထိုက်သော်လည်း၊ မည်သူမဆို ထိုပြုလုပ်မှုကို တားဆီးရန် ပြစ်မှု မြောက်သော ပြုလုပ်မှု ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် ရှိ သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မသည် ရူးသပ်နေခိုက် မောင်ဖြူကို သတ်မည်ဟုအားထုတ်၏။ မောင်မ၌ အပြစ်မရှိ၊ သို့ရာတွင် မောင်မမရူးသပ်လျှင် မောင်ဖြူမှာ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသကဲ့သို့ ဤကိစ္စတွင်လည်း ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ဝင်ခွင့်ရှိသော အိမ်တအိမ်ထဲသို့ ညဥ့်အခါဝင် ရောက်၏။ မောင်မက မောင်ဖြူကို အိမ်ဖေါက်ထွင်းသူဖြစ်မည်ဟု သဘောရိုးနှင့်ထင်၍ မောင်ဖြူအား အန္တရာယ်ပြု၏။ ဤတွင် မောင်မမှာ ကြောင်းခြင်းရာ အမှန်ကို မသိခြင်း ကြောင့် မောင်ဖြူအား အန္တရာယ်ပြုသော်လည်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်၊ သို့ရာတွင် မောင်မသည် ကြောင်းခြင်းရာ အမှန်ကိုသိလျက်နှင့် အန္တရာယ်ပြုဘိသကဲ့သို့၊ မောင်ဖြူမှာ မောင်မ၏ အန္တရာယ်ပြုခြင်းကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် မရှိသည့် ပြုလုပ်မှုများ။

၉၉။ ။သေသေးဖြစ်စေရန်သော်၎င်း၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်သော်၎င်း စိုးရိမ်လောက်ဘွယ်ရာ အကြောင်း ယုတ္တိမရှိသောပြုလုပ်မှုကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် သဘောရိုးနှင့် ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်းတခုမှာ ဥပဒေအရ ပြုပိုင်ခွင့်အတိအကျမရှိသော်လည်း၊ ထိုပြုလုပ်မှု၊ အားထုတ်မှုတခုကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ။

သေသေးကိုဖြစ်စေရန်သော်၎င်း၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်သော်၎င်း စိုးရိမ်လောက်ဘွယ်ရာအကြောင်း ယုတ္တိမရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် သဘောရိုးနှင့် ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း တဦးတယောက်ကပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုညွှန်ကြားချက်မှာ ဥပဒေအရ ပြုပိုင်ခွင့် အတိအကျမရှိသော်လည်း၊ ထိုပြုလုပ်မှုကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အာဏာပိုင်တို့ထံမှ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ရနိုင်ရန် တိုင်တန်းခွင့် အချိန်ရှိသည့်ကိစ္စများတွင် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ။

ကာကွယ်ခုခံရာတွင် ကာကွယ်ခုခံသော သဘောဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ပြုရန် လိုအပ်သည်ထက်ပို၍ပြုခွင့်မရှိ။

ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို မည်မျှဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်ပြုသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်အားထုတ်သောသူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်ဟု အပြုခံရသူက မသိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းမရှိလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အားထုတ်မှုကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ပြုသူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ပြုသည်ကိုသော်၎င်း၊ အားထုတ်သည်ကိုသော်၎င်း အပြုခံရသူက မသိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းမရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်အာဏာအရ ပြုကြောင်းကို ပြုသူကမပြောမဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အာဏာကိုစာဖြင့် ပေးထားရရှိပါလျက် ထိုစာကိုတောင်းဆိုသည့်အခါ မပြလျှင်၊ အပြုခံရသူသည် အဆိုပါပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ပြုသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အားထုတ်သည်ကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့်အခါတွင် လူသေစေရန်ပြုနိုင်ခြင်း။

၁၀၀။ ။အောက်ပေါ်ပြပါ ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှုတခုခုကို အန္တရာယ်ပြုသူက ကျူးလွန်ခဲ့လျှင်၊ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မတွင် ပေါ်ပြသည့် ကန့်သတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြုကာ၊ ထိုအန္တရာယ်ပြုသူကို သေစေရန်သော်၎င်း၊ အခြားဘေးအန္တရာယ်တခုခုဖြစ်စေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍ လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၀၁။ ။မကာကွယ် မခုခံလျှင်၊ သေသေးသို့ရောက်စေခြင်းအတွက် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ ဖြစ်လောက်အောင် အကြောင်းရှိသည့်လက်ခရောက်မှု။

ဒုတိယ။ ။မကာကွယ် မနေခဲ့လျှင်၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေခြင်းအတွက် စိုးရိမ်ဘွယ် ရာဖြစ်လောက်အောင် အကြောင်းရှိသည့် လက်ရောက်မှု။

တတိယ။ ။မုဒိမ်းကျင့်ရန် အကြံအစည်နှင့် ကျူးလွန်သည့်လက်ရောက်မှု။

စတုတ္ထ။ ။ကာမရာဂ စိတ်ကို ဓမ္မတာအတိုင်းမဟုတ်ဘဲ ဖျော်ဖြေရန်အောင်ပြုလုပ်ရန်အကြံနှင့် ကျူးလွန်သည့် လက်ရောက်မှု။

ပဉ္စမ။ ။လူကိုခိုးယူရန်အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ သွေးဆောင်ခေါ်ငင်ရန်အကြံနှင့် သော်၎င်း ကျူးလွန်သည့် လက်ရောက်မှု။

ဆဋ္ဌမ။ ။လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအာဏာပိုင်တို့ထံ တိုင်တန်းနိုင်ခွင့်မရနိုင်ဟုစိုးရိမ်ဘွယ်ရာဖြစ်လောက်အောင်အကြောင်းကို ဖြစ်စေပြီးလျှင်၊ တဦးတယောက်သောသူအား မတရားချုပ်နှောင်ထားရန်အကြံနှင့် ကျူးလွန်သည့် လက်ရောက်မှု။

လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခွင့် ပိုင်ခွင့် မည်သည့် အခါတွင် သေစေခြင်းမှ တပါး၊ အခြားဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေရန် ပြုနိုင်ခြင်း။

၁၀၁။ ။တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသော အန္တရာယ်ပြုသူက ပြစ်မှုများအနက် တခုခုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည် မဟုတ်လျှင်၊ ထိုအန္တရာယ်ပြုသူ သေအောင် မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ၊ သို့ရာတွင် ပုဒ်မ ၉၉ တွင် ဖော်ပြသည့် ကန့်သတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြုကာ၊ အန္တရာယ်ပြုသူကို သေစေခြင်းမှတပါး အခြားဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေရန် မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍၊ လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ် ခုခံ ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ် ခုခံ ပိုင်ခွင့် စတင် ဖြစ်ပေါ်သည့် အခါနှင့် ဆက်လက် တည်ရှိနေမည့် ကာလအပိုင်းအခြား။

၁၀၂။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိသေးသော်လည်း ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုမှသော်၎င်း၊ ခြိမ်းခြောက်မှုမှသော်၎င်း လူ့ကိုယ်ကို ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့်အတွက် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းပေါ်ပေါက်လာသည်နှင့် တပြိုင်နက် လူ့ကိုယ်ကို ခုခံပိုင်ခွင့်သည် စတင်ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါဘေးအန္တရာယ်အတွက် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာအကြောင်း ဆက်လက်တည်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်လည်း ဆက်လက်တည်ရှိလျက်နေသည်။

ပစ္စည်း ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့် အခါတွင် လူကို သေစေရန် ပြုနိုင်ခြင်း။

၁၀၃။ ။အောက်ပေါ်ပြပါ ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှုတခုခုကို မထော်မမှန်ပြုသူက ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ပုဒ်မ ၉၉ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ကန့်သတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြုကာ၊ ထိုမထော်မမှန်ပြုသူကို သေစေရန် သော်၎င်း၊ အခြားဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍ ပစ္စည်းကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ပဌမ။ ။လုယက်မှု။

ဒုတိယ။ ။ညဥ့်အခါ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

တတိယ။ ။လှူနေရန်ဖြစ်စေ၊ ဥစ္စာပစ္စည်းထားသိုရန်ဖြစ်စေ အသုံးပြုသည့်တိုက်အိမ်စသည့် အဆောက်အအုံ၊ တဲ၊ ရေယာဉ်တခုခုတွင် ကျူးလွန်သည့် မီးဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

စတုတ္ထ။ ။မကာကွယ် မခုခံဘဲနေပါက သေဘေးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင်ခြင်းခံရမည်ကို စိုးရိမ်ရန် အကြောင်းရှိအောင် ကျူးလွန်သည့် ခိုးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ကျော်နင်းမှု။

ပစ္စည်း ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့် အခါတွင် သေစေခြင်းမှတပါး၊ အခြားဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေရန် မှုမှီခြင်း။

၁၀၄။ ။တဦးတယောက်သောသူသည်တဆက်တည်းဖြစ်သောအထက်ပုဒ်မတွင်ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုမျိုးမဟုတ်သည့်ခိုးမှု၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုတခုခုကို ကျူးလွန်လျှင် သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ထိုသူကို သေစေရန် မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍ ပစ္စည်းကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ၊ သို့ရာတွင် ပုဒ်မ ၉၉ ၌ ဖော်ပြသည့်ကန့်သတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြုကာ၊ ထိုမတော်မမှန် ပြုသူကို သေစေခြင်းမှတပါး၊ အခြားဘေးအန္တရာယ်ဖြစ် စေရန် မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍ ပစ္စည်းကို ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ပစ္စည်းကို ကာကွယ်ခုခံ ပိုင်ခွင့်စတင်ဖြစ်ပေါ် သည့် အခါနှင့်ဆက်လက်တည်ရှိ နေမည့် ကာလအပိုင်းအခြား။

၁၀၅။ ။ပစ္စည်းကို ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ ပစ္စည်းကို ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေမည့် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာအကြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါမှအစပြုသည်။

ခိုးမှု၌ပစ္စည်းကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက ခိုးရာ၌ ပစ္စည်းနှင့်တကွ ထွက်ခွါသွားသည့်တိုင်အောင်၊သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအာဏာပိုင်တို့၏ အကူအညီကိုရသည့်တိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကို ပြန်ရသည့်တိုင်အောင် ဆက်လက်တည်နေသည်။

လုယက်မှု၌ ပစ္စည်းကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက တဦးတယောက်သောသူကို သေအောင်သော်၎င်း၊ နာကျင်အောင်သော်၎င်း၊ မတရားတားဆီးရန်သော်၎င်း ပြုနေသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန် အားထုတ်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တမဟုတ်ခြင်း သေရမည်ဟုသော်၎င်း၊တမဟုတ်ခြင်းနာကျင်ခြင်းခံရမည်ဟုသော်၎င်း၊ တမဟုတ်ခြင်းကိုယ်တိုင် အချုပ်အနှောင်ခံရမည်ဟုသော်၎င်း ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရာ ဖြစ်အောင် ကျူးလွန်သူက ပြုနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဆက်လက်တည်နေသည်။

ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှု၌၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၌ ပစ္စည်းကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဆက်လက် တည်နေသည်။

ညဥ့်အခါ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုမှ ပစ္စည်းကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက အိမ်ကိုဖေါက်ထွင်းခြင်းဖြင့် အစပြုသော အိမ်ကျော်နင်းမှု ကျူးလွန်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဆက်လက်တည်နေသည်။

၁၀၆။ ။သေစေရန် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသည့် လက်ရောက်မှုမှ ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ ကာကွယ်ခုခံသူသည် အပြစ်မရှိသူ တဦးတယောက်အား ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်စေဘဲ ထိုအခွင့်ကို ဖြစ်မြောက်မအောင် မသုံးနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ရှိနေလျှင်၊ ထိုအပြစ်မရှိသူအား ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်စေမည့် အကြောင်း ရှိသော်လည်း၊ မမှု ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

အပြစ်မရှိသူအား အန္တရာယ်ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်စေကာမူ၊ သေစေလောက်သော လက်ရောက်မှုမှ ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်။

ဥပမာ။

လူတစုသည် မောင်ဖြူကို သတ်ရန် အားထုတ်၍ မောင်ဖြူအား အန္တရာယ်ပြု၏။ မောင်ဖြူသည် ထိုလူစုကို သေနတ်နှင့် မပစ်မခတ်ဘဲ ကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်ကို ဖြစ်မြောက်အောင် သုံးနိုင်သည့် အခြေသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ ပစ်ခတ်ပြန်လျှင်လည်း ထိုလူစုနှင့် ရောနှောလျက် ရှိသည့် ကလေးများကို အန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်စေဘဲ မပစ်မခတ်နိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ရှိနေပြန်သည်။ ထိုအခြေတွင် သေနတ်ပစ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ကလေး တယောက်ယောက်ကို ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေခဲ့သော်လည်း ကာကွယ်ခုခံသူ မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ မရောက်။

အခန်း ၅။

အားပေးကူညီမှု။

၁၀၇။ ။အရာတခုပြုခြင်းကို တဦးတယောက်သောသူက အားပေးကူညီသည် ဆိုသည်မှာ—

အားပေးကူညီခြင်း။

ပဌမ။ ။တဦးတယောက်သောသူအား ထိုအရာကို ပြုစေရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်

ဒုတိယ။ ။ထိုအရာကို ပြုစေရန် အခြားသူတဦးနှင့်ဖြစ်စေ၊ အများနှင့်ဖြစ်စေ ပူးပေါင်းကြံစည်သည့် အတိုင်းလည်းဖြစ်၍၊ ထိုအရာကို ပြုရန်အလို့ငှါလည်းဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုတခုသော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့် မညီ ပျက်ကွက်မှုတခုသော်၎င်း ဖြစ်ပွါးလျှင်၊ ထိုသို့ မိမိကပူးပေါင်း ကြံစည်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်

တတိယ။ ။ပြုလုပ်မှုဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်မညီ ပျက်ကွက်မှုဖြင့်သော်၎င်း ထိုအရာပြုခြင်းကို တမင်ကူညီခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။မည်သူမဆို၊ မမှန်သည့်ကြောင်းခြင်းရာတခုကို မမှန်ကြောင်း သိလျက်နှင့် တမင်ပြောဆိုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အရေးပါသည့်ကြောင်းခြင်းရာတခုကို ထုတ်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိလျက် တမင်ထိမ်ချန်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိအလိုအလျောက် သူတပါးအား အရာတခုကိုပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုစေရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာတခုပြုမှုကို မိမိအလိုအလျောက်ဖြစ်မြောက်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်မြောက်စေရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူသည်ထိုအရာကို ပြုစေရန် လှုံ့ဆော်သည်မည်၏။

ဥပမာ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းမောင်ဖြူသည် မောင်ညိုကို ဖမ်းဆီးရန် တရားရုံးမှ ဝရမ်းအမိန့် ရရှိ၏။ ထိုသို့အမိန့်ရရှိကြောင်းကို မောင်မဲကသိ၏။ မောင်ဝါအဖမ်းခံရလေအောင် မောင်ဝါသည် မောင်ညိုမဟုတ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် မောင်ညိုဖြစ်သည်ဟု မောင်ဖြူအား မောင်မဲကတမင် ပြောဆိုသဖြင့် မောင်ဝါအဖမ်းခံရ၏။ ဤအမှုတွင် မောင်မဲသည် လှုံ့ဆော်ခြင်းဖြင့် အားပေးကူညီရာရောက်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုကို မပြုမီဖြစ်စေ၊ ပြုသည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ ထိုပြုလုပ်မှု ဖြစ်မြောက်လွယ်ကူစေခြင်းငှါ အရာတခုခုကိုပြု၍ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်မှု ဖြစ်မြောက်ရန် လွယ်ကူစေလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုပြုလုပ်မှုကိုပြုရန် ကူညီသည်မည်၏။

၁၀၈။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေး ကူညီလျှင် သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သူက၊ အားပေးကူညီသူ၏ရှိသော ကြံရွယ်ချက်မျိုးဖြင့် သော်၎င်း၊ အသိဉာဏ်မျိုးဖြင့်သော်၎င်း ပြုသည်ဖြစ်ပါက ပြစ်မှုမြောက်မည့် ပြုလုပ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူသည် ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသည်မည်၏။

အားပေးကူညီသူ။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုလုပ်ရန် ဥပဒေနှင့်မညီ ပျက်ကွက်ခြင်းကိုအားပေးကူညီလျှင်၊ အားပေးကူညီသသည့် မိမိကိုယ်တိုင် ထိုပြုလုပ်မှုကို ပြုရန်တာဝန် မရှိသော်လည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။အားပေးကူညီခြင်းခံရသည့် ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်မှသာ ပြစ်မှုမြောက်သည်မဟုတ်။ ထိုပြုလုပ်မှုကို မကျူးလွန်စေကာမူ အားပေးကူညီလျှင် အားပေးကူညီမှုမြောက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုမြောက်ရန် လိုအပ်သည့် အကျိုးသက်ရောက်စေမှသာ ပြစ်မှုမြောက်သည်မဟုတ်၊ ထိုသို့အကျိုးမသက်ရောက်စေကာမူ အားပေးကူညီလျှင် အားပေးကူညီမှုမြောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ညိုကိုသတ်ရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ မောင်မဲက မသတ်လိုဟုငြင်း၏။ ထိုအမှုတွင်မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုကျူးလွန်ရန် မောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်သည်ဖြစ်သောကြောင့် အားပေးကူညီမှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ခ) မောင်ဝါကိုသတ်ရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်သောကြောင့် မောင်မဲက မောင်ဝါကို ဓါးနှင့်ထိုး၏။ မောင်ဝါသည် ထိခိုက်သည့်ဒဏ်ရာနှင့်မသေ၊ ချမ်းသာရာရသော်လည်း မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုကျူးလွန်စေရန် မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်သည်ဖြစ်သောကြောင့် အားပေးကူညီမှုကို ကျူးလွန်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။အားပေးကူညီခြင်းခံရသူသည် ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သူ ဖြစ်ရန်မလို၊ သို့တည်းမဟုတ် အားပေးကူညီသူ၏ အပြစ်မကင်းသော ကြံရွယ်ချက်မျိုးသော်၎င်း၊ အသိဉာဏ်မျိုးသော်၎င်း၊တခုခုသော အပြစ်မကင်းသည့်ကြံရွယ်ချက်သော်၎င်း၊ အသိဉာဏ်သော်၎င်း ထိုအားပေးကူညီခြင်းခံရသူ၌ရှိရန်မလို။

ဥပမာများ။

(က) ကလေးသူငယ်တယောက်ကိုသော်၎င်း၊ သူရူးတယောက်ကိုသော်၎င်း၊ မောင်ဖြူသည် အပြစ်မကင်းသော ကြံရွယ်ချက်နှင့် ပြစ်မှုတခုကို ကျူးလွန်စေရန် အားပေးကူညီ၏။ ထိုပြစ်မှုမျိုးကို ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သူက မောင်ဖြူ၏ကြံရွယ်ချက်မျိုးနှင့် ပြုလျှင် ပြစ်မှုမြောက်နိုင်ခဲ့သော်၊ အားပေးကူညီခြင်းခံရသူ ကလေးက၊ သို့တည်းမဟုတ် သူရူးက ထိုပြုလုပ်မှုကို ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုသည်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူသည် အားပေးကူညီမှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူက မောင်မဲကို သတ်ရန်ကြံရွယ်ချက်နှင့် အသက်ခုနစ်နှစ်မပြည့်သေးသော ကလေးတယောက်အား မောင်မဲကို သေစေသော ပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုစေရန် လှုံ့ဆော်၏။ ထိုသို့လှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း ကလေးက မောင်ဖြူမရှိခိုက်တွင် ထိုပြုလုပ်မှုကိုပြု၍ မောင်မဲကို သေစေ၏။ ဤအမှုတွင် ကလေးသည် ဥပဒေအရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သူမဟုတ်သော်လည်း ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်၍ လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့ မောင်ဖြူသည် သေဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။

(ဂ) လူနေအိမ်တဆောင်ကို မီးရှို့ရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ မောင်မဲသည် စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းကြောင့် ပြုလုပ်မှု၏ သဘောကိုသော်၎င်း၊ မတော်မမှန်သည့်အရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့်အရာကို ပြုလုပ်ရှိနေသည်ကိုသော်၎င်း မသိနိုင်သည်နှင့် မောင်ဖြူလှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း အိမ်ကိုမီးရှို့၏။ ဤအမှုတွင် မောင်မဲမှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်သော်လည်း၊ မောင်ဖြူမှာမူကား လူနေအိမ်ကို မီးရှို့သည့်ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသည့်အတွက် အားပေးကူညီမှု ကျူးလွန်သည်ဖြစ်၍ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။

(ဃ) ခိုးမှုကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်၍ မောင်ဖြူက မောင်ညိုပိုင် ပစ္စည်းကို မိမိပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မောင်မဲ ယုံကြည်အောင် သွေးဆောင်လျက် ထိုပစ္စည်းကို မောင်ညို၏ လက်ရှိမှယူစေရန် မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ မောင်မဲသည် ထိုပစ္စည်းကိုမောင်ဖြူပိုင် ပစ္စည်းဟုယုံကြည်သဖြင့် သဘောရိုးနှင့် မောင်ညို၏ လက်ရှိမှယူ၏။ မောင်မဲသည် အခြေအရာအမှန်ကို မသိသဖြင့် ပြုမိရာမရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ယူသည်မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ခိုးမှုကျူးလွန်ရာမရောက်၊ သို့ရာတွင် မောင်ဖြူမှာကား ခိုးမှုကို အားပေးကူညီသည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်သဖြင့် ခိုးမှုကို မောင်မဲ ကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့ မောင်ဖြူသည် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၄။ ။ပြစ်မှုတခုကို အားပေးကူညီခြင်းသည် ပြစ်မှုဖြစ်သည့်အတိုင်း ထိုအားပေးကူညီမှုကို အားပေးကူညီခြင်းသည်လည်း ပြစ်မှုဖြစ်သည်။

ဥပမာ။

မောင်ညိုကို သတ်ရန် မောင်ဝါအားလှုံ့ဆော်ပါဟု မောင်ဖြူကမောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ ထိုသို့လှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း မောင်ညိုကိုသတ်ရန် မောင်မဲက မောင်ဝါကို လှုံ့ဆော်သဖြင့် မောင်ဝါက မောင်ညိုကိုသတ်၏။ မောင်မဲသည် မိမိ၏ပြစ်မှုအတွက် လူသတ်မှုပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်သည့်နည်းတူ မောင်ဖြူသည်လည်း ထိုက်သင့်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၅။ ။ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်းဖြင့် အားပေးကူညီသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် အားပေးကူညီသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူနှင့် ညှိနှိုင်းခြင်း ရှိရန်မလို။ ပူးပေါင်းကြံစည်သည့်အတိုင်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း ရှိခဲ့သော်၊ ထိုသို့ပူးပေါင်းကြံစည်ရာ၌ ပါဝင်ရုံမျှနှင့် လုံလောက်သည်။

ဥပမာ။

မောင်ညိုကို အဆိပ်ဖြင့်သတ်ရန် မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲတို့ ညှိနှိုင်းကြ၏။ မောင်ဖြူက အဆိပ်ခတ်ရန် ဖြစ်သည်ဟု နှစ်ဦးသဘောတူကြ၏။ ထို့နောက်မောင်မဲက ထိုအကြံကို မောင်ပါအား ပြန်ပြောရာတွင် မောင်ဖြူ၏အမည်ကို မထုတ်ဖော်ဘဲ တဦးတယောက်သော သူက အဆိပ်ခတ်ရန် ဖြစ်သည်ဟုပြောသည်။ မောင်ဝါကအဆိပ်ကိုရှာပေးရန် သဘောတူ၏။ အဆိပ်ကိုရရှိ၍ အထက်က ပြောဆိုခဲ့ကြသည့်အတိုင်း အသုံးပြုစေရန် မောင်ဝါကမောင်မဲသို့ အဆိပ်ကို ပေးအပ်၏၊ မောင်ဖြူက အဆိပ်ခတ်၍ မောင်ညိုသေဆုံး၏။ မောင်ဖြူနှင့် မောင်ဝါတို့မှာ မောင်ညိုကိုသတ်ရန် အချင်းချင်းညှိနှိုင်းခြင်း မရှိခဲ့သော်လည်း မောင်ဝါသည် ပူးပေါင်းကြံစည်ရာတွင် ပါသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်၍ လူသတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။

၁၀၈-က။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပြင်ပတွင် ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်စေရန် တဦးတယောက်သောသူက ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အတွင်းတွင် အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုကိုနိုင်ငံတော်အတွင်း ပြုပါက ပြစ်မှုမြောက်ဘိသကဲ့သို့၊ ထိုအားပေးကူညီသူသည် ဤ ရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်စေရန် အားပေးသည်မည်၏။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပြင်ပတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန် စေရန် ထိုနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် အားပေးကူညီခြင်း။

ဥပမာ။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း နေထိုင်သူ မောင်ဖြူက ဘန်ကောက်မြို့နေ နိုင်ငံခြားသားမောင်မဲကို ထိုမြို့တွင် လူသတ်မှု ကျူးလွန်စေရန် လှုံ့ဆော်၏။ ဤအမှုတွင် မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှု ကျူးလွန်စေရန် အားပေးကူညီသည့် ပြစ်မှုထိုက်သင့်သည်။

၁၀၉။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် ထိုသို့ အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြုလုပ်မှုတရပ် ဖြစ်မြောက်ခဲ့ရာတွင်၊ အားပေးကူညီသူအား ချမှတ်ရန် ပြစ်ဒဏ်ကို ဤရာဇသတ်ကြီးက အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမရှိလျှင်၊ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုရင်းအတွက်ပြဋ္ဌာန်းသည့်ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ရမည်။

အားပေး ကူညီမှုအတွက် သီးခြားပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ချက် မရှိလျှင် ချမှတ်ရမည့်ပြစ်ဒဏ်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။လှုံ့ဆော်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ပူးပေါင်း ကြံစည်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အားပေးကူညီမှု ဖြစ်မြောက်အောင်ကူပံ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေပြုလုပ်မှုသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုသော်၎င်း

ဖြစ်မြောက်ခဲ့လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည်း သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုသည် အားပေးကူညီခြင်း ကြောင့် ဖြစ်မြောက်သည် မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဦးမဲသည် ရာထူးအလျောက် အလုပ်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ ဦးမဲက မိမိအား အခွင့်အရေးပေးရန် မောင်ဖြူက ဦးမဲသို့ လာဘ်ပေးသည်ကို ဦးမဲကလက်ခံ၏။ ဦးမဲမှာ ပုဒ်မ ၁၆၁ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီရာရောက်သည်။

(ခ) မှသားသက်သေခံရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ ထိုသို့လှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း မောင်မဲက မှသားသက်သေခံမှုကို ကျူးလွန်၏။ မှသားသက်သေခံရန် အားပေးကူညီမှုကို မောင်ဖြူကျူးလွန်သည်ဖြစ်၍၊ မောင်မနှင့် ထပ်တူ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

(ဂ) မောင်ဖြူနှင့်မောင်မဲတို့သည် မောင်ညိုကို အဆိပ်ဖြင့်သတ်ရန် ပူးပေါင်းကြံစည်ကြ၏။ ထိုသို့ပူးပေါင်းကြံစည်သည့်အတိုင်း မောင်ဖြူက အဆိပ်ကို ရရှိ၍ မောင်ညိုကို အဆိပ်ခတ်ရန် မောင်မဲအား ဝေးသဖြင့်၊ မောင်မဲက ပူးပေါင်းကြံစည်ခဲ့သည့်အတိုင်း မောင်ဖြူ၏ မျက်ကွယ်တွင် မောင်ညိုကို အဆိပ်ခတ်သောကြောင့် မောင်ညိုသေဆုံး၏။ မောင်မဲမှာ လူသတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။ မောင်ဖြူမှာ မောင်မနှင့် ပူးပေါင်း ကြံစည်သောကြောင့် ထိုပြစ်မှုကို အား ပေးကူညီသည့်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်၍ လူသတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

၁၁၀။ ။မည်သူမဆို၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေးကူညီရာတွင် အားပေးကူညီခြင်းခံရသူက အားပေးကူညီသူ၏ ကြံရွယ်ချက်အတိုင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိဉာဏ်အတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ကွဲလွဲသော ကြံရွယ်ချက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိဉာဏ်နှင့် ပြုသော်လည်း၊ အားပေးကူညီသူသည် အကယ်၍ အားပေးကူညီသူ၏ ကြံရွယ်ချက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိဉာဏ်နှင့် အားပေးကူညီခြင်း ခံရသူက ပြုခဲ့သော် ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်နိုင်မည့် ပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းကို ခံစေရမည်။

အားပေး ကူညီသူ၏ ကြံရွယ်ချက်နှင့် ကွဲလွဲသော ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် အားပေးကူညီခံရသူ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုအတွက် အားပေးကူညီသူခံရမည့်ပြစ်ဒဏ်။

၁၁၁။ ။ပြုလုပ်မှုကို အားပေးကူညီရာတွင်၊ ကွဲလွဲသောပြုလုပ်မှုကို ပြုခဲ့သော် အားပေးကူညီသူသည် ထိုကွဲလွဲသော ပြုလုပ်မှုကို တိုက်ရိုက်အားပေးကူညီဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူထပ်မျှ တာဝန်ရှိသည်။

အားပေး ကူညီခြင်း ခံရသည့် ပြုလုပ်မှု မဟုတ်ဘဲ ကွဲလွဲသောပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် အားပေးကူညီသူခံရမည့်တာဝန်။

သို့ရာတွင် ထိုကွဲလွဲသောပြုလုပ်မှုသည် အားပေးကူညီခြင်းကြောင့်ဖြစ်ဘွယ်ရာအကြောင်းရှိသောပြုလုပ်မှုလည်းဖြစ်ရမည့်ပြင်၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း၏ ပယောဂကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အားပေးကူညီခြင်းမြောက်သော ပူးပေါင်းကြံစည်မှု၏ အကူအညီနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုပူးပေါင်း ကြံစည်သည့်အတိုင်းဖြစ်စေ ကျူးလွန်သော ပြုလုပ်မှုလည်းဖြစ်ရမည်။

ခြွင်းချက်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူက မောင်ညို၏ အစာတွင် အဆိပ်ခတ်ရန် ကလေးတယောက်အား လှူ့ဆော်လျက် အဆိပ်ကိုပေး၏။ ထိုကလေးသည် မောင်ဖြူ လှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း အဆိပ်ခတ်ရာ၌ မှားယွင်း၍ မောင်ညို၏အစာအနီးရှိ မောင်နီ၏အစာတွင်အဆိပ်ခတ်မိ၏။ ဤအမှုတွင် အကယ်၍ ကလေးသည် မောင်ဖြူ၏ လှုံ့ဆော်မှု ပယောဂကြောင့် ဤကဲ့သို့ ပြုရခြင်းဖြစ်၍ ထိုပြုလုပ်မှုသည်လည်း မောင်ဖြူ၏ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် ဖြစ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသည့် အခြေအနေအရကျူးလွန်သောပြုလုပ်မှုဖြစ်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် မောင်နီ၏ အစာတွင် အဆိပ်ခတ်စေရန် ကလေးအား လှုံ့ဆော်ဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူထပ်မျှ တာဝန်ရှိသည်။

(ခ) မောင်ညို၏ အိမ်ကိုမီးရှို့ရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ မောင်မဲက အိမ်ကို မီးရှို့သည့်သာမက ထိုအိမ်မှ ပစ္စည်းများကိုပါ ခိုးယူ၏။ မောင်ဖြူသည် အိမ်ကို မီးရှို့ရန် အားပေးကူညီသည့် ပြစ်မှုအတွက်သာလျှင် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။ ခိုးမှုကို အားပေးကူညီသည့် ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်မထိုက်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခိုးမှုသည် သီးခြား ပြုလုပ်မှု ဖြစ်သည့်ပြင်၊ အိမ်မီးရှို့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသည့်ပြုလုပ်မှု မျိုးလည်း မဟုတ်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(ဂ) ပစ္စည်းကို လုယက်ရန်အလို့ငှါ လူနေ အိမ်တဆောင်ကို သန်းခေါင်အချိန် ဖေါက်ထွင်းဝင်စေရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲနှင့် မောင်နီတို့ကို လှုံ့ဆော်၍၊ ထိုကိစ္စအတွက် လက်နက်များကိုပေး၏။ မောင်မဲနှင့် မောင်နီတို့သည် အိမ်ကို ဖေါက်ထွင်းဝင်ရာ အိမ်သားမောင်ညိုက ခုခံသဖြင့် မောင်ညိုကို သတ်ကြ၏။ ဤလူသတ်မှုသည် မောင်ဖြူ၏ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် ဖြစ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

အားပေး ကူညီခြင်း ခံရသော ပြုလုပ်မှုနှင့် သီးခြားမြဲသည့် ပြုလုပ်မှုတို့အတွက် အားပေးကူညီသူသည် ထပ်ဆင့်ပြစ်ဒဏ်ခံထိုက်ခြင်း။

၁၁၂။ ။အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြုလုပ်မှုအပြင်၊ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မအရ အားပေးကူညီသူ၌ တာဝန်ရှိသည့် ပြုလုပ်မှုကိုလည်း ပြုလျှင်၊ ထိုပြင် ထိုပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုအသီးအခြား ဖြစ်လျှင်၊ အားပေးကူညီသူသည် ပြစ်မှုအသီးသီးအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

ဥပမာ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ဝစ္စည်းကို ဝရမ်းဖမ်းရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဝရမ်းဖမ်းခြင်းကို အတင်းအကြပ် ခုခံစေရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ ထိုကြောင့် ဝရမ်းဖမ်းသည်ကို မောင်မဲကခုခံ၏။ ထိုသို့ခုခံရာတွင် မောင်မဲသည် ဝရမ်းဖမ်းသူ အရာရှိကို မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်အောင်ပြု၏။ မောင်မဲသည်ပစ္စည်းဝရမ်းဖမ်းခြင်းကို ခုခံသည့်ပြစ်မှုအပြင်၊ မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်အောင် ပြုသည့်ပြစ်မှုကိုလည်း ကျူးလွန်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုပြစ်မှု နှစ်ရပ်လုံးအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။ ပစ္စည်းဝရမ်းဖမ်းခြင်းကို ခုခံရာတွင် မောင်မဲသည် မိမိအလိုအလျောက်အပြင်းအထန် နာကျင်အောင် ပြုဘွယ်ရာသည်ကို မောင်ဖြူသိလျှင်၊ မောင်ဖြူသည်လည်းထိုပြစ်မှုအသီးသီးအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

အားပေး ကူညီသူ ကြံရွယ်သည့် ပြုလုပ်မှုနှင့် ကွဲလွဲသော အားပေး ကူညီခြင်းခံရသည့် ပြုလုပ်မှု ကြောင့်၊ အကျိုး သက်ရောက်မှု အတွက် အားပေး ကူညီသူ ခံရမည့် တာဝန်။

၁၁၃။ ။အားပေးကူညီသူက အကျိုးသက်ရောက်မှု တခုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်လျက်ပြုလုပ်မှုတခုကို အားပေးကူညီရာ၌၊ ထိုပြင် ထိုအားပေးကူညီမှုကြောင့် မိမိ၌ တာဝန်မကင်းဖြစ်သည့်ပြုလုပ်မှုတခုသည် မိမိကြံရွယ်သည့်အတိုင်း မဟုတ်သော အခြား အကျိုးသက်ရောက်မှု တခုကို ဖြစ်စေရာ၌၊ အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြုလုပ်မှုကြောင့် ထိုအခြားအကျိုးသက်ရောက်မှု ပေါ်ပေါက် လာနိုင်ရေသည်ကို အားပေးကူညီသူက သိလျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူသည် ထိုအခြားအကျိုးသက်ရောက်မှုအတွက်ကြံရွယ်၍ အားပေးကူညီဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူထပ်မျှတာဝန်ရှိသည်။

ဥပမာ။

မောင်ညိုကို အပြင်းအထန် နာကျင်အောင်ပြုရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ ထိုသို့လှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း၊ မောင်မဲက မောင်ညိုကို အပြင်းအထန် နာကျင်အောင် ပြုသဖြင့် မောင်ညိုသေ၏။ ဤအမှုတွင်၊ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန်ပြုခြင်းသည် သေစေတတ်ရာသည်ဟု မောင်ဖြူသိခဲ့လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

ပြစ်မှု ကျူးလွန် ရာတွင် အားပေး ကူညီသူ ကိုယ်တိုင် ရှိနေခြင်း။

၁၁၄။ ။ပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာတွင်မိမိကိုယ်တိုင် မရှိခဲ့လျှင် အားပေးကူညီသူ အဖြစ်ဖြင့်သော ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရမည့်သူသည် အားပေးကူညီမှုကြောင့် မပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံရမည့် ပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကို တဦးတယောက်သောသူက ကျူးလွန်သောအခါ မိမိကိုယ်တိုင် ရှိနေခဲ့လျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုပြုလုပ်မှုကို၊သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုကို ကိုယ်တိုင် ကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆခြင်း ခံရမည်။

သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်စေရန် အားပေး ကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကို မကျူးလွန်လျှင်၊ အားပေးကူညီမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း။

၁၁၅။ ။မည်သူမဆို၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ရန် အားပေး ကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိ။ ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက်လည်း ဤဥပဒေသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဆိုခဲ့သော အားပေး ကူညီမှုကြောင့် ဘေး အန္တရာယ် ဖြစ်စေလျှင် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း။

ထို့ပြင်ဆိုခဲ့သော အားပေးကူညီမှုကြောင့် အားပေးကူညီသူ၌ တာဝန်ရှိသည်လည်း ဖြစ်၍ တဦးတယောက်အား နာကျင်စေမှုလည်းဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုကို အားပေးကူညီခြင်းခံရသူက ပြုလျှင်၊ အားပေးကူညီသူကို ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

မောင်ညိုကို သတ်ရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်သော်လည်း၊ မောင်မဲထ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိ။ မောင်မဲသည်မောင်ညိုကို သတ်ခဲ့လျှင်၊ မောင်ဖြူသည်သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်မည်။ မောင်မဲက လူသတ်မှုကို မကျူးလွန်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ထိုက်သင့်သည်။ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် မောင်ညိုအားနာကျင်စေမှုကို ပြုခဲ့လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဆယ်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ထိုက်သင့်မည်။

ထောင်ဒဏ် ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကို မကျူးလွန်လျှင်၊ အားပေးကူညီမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း။

၁၁၆။ ။မည်သူမဆို၊ ထောင်ဒဏ် ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိ။ ထိုအားပေးကူညီမှု အတွက်လည်း ဤဥပဒေသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိလျှင်၊ အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အများဆုံး ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး၏ လေးပုံ တပုံထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ထိုသူအား ချမှတ်ရမည်။

အားပေး ကူညီ သူသည်၊ သို့မဟုတ် အားပေး ကူညီခြင်းခံရသူသည်၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို တားမြစ်ရန် တာဝန် ဝတ္တရား ရှိသော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုအားပေး ကူညီမှု အတွက်ခံရမည့်ပြစ်ဒဏ်။

အားပေးကူညီသူဖြစ်စေ၊ အားပေး ကူညီခြင်းခံရသူဖြစ်စေ ဆိုခဲ့သည့် ပြစ်မှုမျိုး ကျူးလွန်ခြင်းကို တားမြစ်ရန်တာဝန်ဝတ္တရားရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်လျှင်၊ အားပေးကူညီခြင်း ခံရသော ပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံးထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး၏ ထက်ဝက်ထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ အားပေးကူညီသူအား ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း မောင်မဲသည် ရာထူးအလျောက် အလုပ်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်သည့်တွင်၊ အခွင့်အရေး ပေးပါမည့်အကြောင်းဖြင့် မောင်ဖြူက လာဘ်ပေးသည်ကို မောင်မဲက လက်မခံ ငြင်းပယ်သော်လည်း၊ မောင်ဖြူမှာ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

(ခ) မှားသက်သေခံရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကို လှုံ့ဆော်သည့်တွင်၊ မောင်မဲက မှားသက်သေမခံသော်လည်း၊ မောင်ဖြူမှာ ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခြား ဖော်ပြပါရှိသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

(ဂ) လုယက်မှုကို တားမြစ်ရန် တာဝန်ဝတ္တရားရှိသော ရဲအရာရှိ မောင်ဖြူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီရာတွင်၊ လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိသော်လည်း၊ မောင်ဖြူမှာ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး၏ ထက်ဝက်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း ထိုက်သင့်သည်။

(ဿ) လှယက်မှုကို တားမြစ်ရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော ရဲအရာရှိ မောင်ဖြူကို လုယက်မှုကျူးလွန်ရန် မောင်မက အားပေးကူညီရာတွင်၊ လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း မရှိသော်လည်း၊ မောင်မမှာ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး၏ ထက်ဝက်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း ထိုက်သင့်သည်။

၁၁၇။ ။အများပြည်သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ဆယ်ယောက်ထက်ပိုသော သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ဆယ်ယောက်ထက်ပိုသော လူအမျိုးအစား ကိုဖြစ်စေ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်က အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တဦးတယောက်က အများပြည်သူတို့က ဖြစ်စေ၊ ဆယ်ယောက်ထက်ပိုသော သူတို့ကို ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်စေရန် အားပေး ကူညီခြင်း။

ဥပမာ။

စိတ်နှလုံးလည်ဆဲအတွင်း ဆယ်ယောက်ထက်ပိုသော ဂိုဏ်းဝင် လူတစုက ဆန့်ကျင်ဘက် ဂိုဏ်းဝင် လူတစုကို စတင် ရန်မူ စိမ့်သောငှါ၊ သတ်မှတ်သောအချိန်တွင် သတ်မှတ်သော အရပ်၌ စုရုံးကြစေရန် လှုံ့ဆော်သောဆုံစာကို ပြည်သူတို့နှင့်ဆိုင်သော တနေရာတွင် မောင်ဖြူက ဆွဲကပ်ထား၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ် ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

၁၁၈။ ။သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုတခုခု ကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ လွယ်ကူအောင် မိမိကဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆိုပြုလုပ်မှုဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော ဖျက်ကွက်မှုပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက် ရှိကြောင်းကို မိမိအလိုအလျောက် ထိမ်ချန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစီစဉ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သည်ကို သိလျက်နှင့် မှန်သည့်အနေဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် ဖြောလျှင်

သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း။

ပြစ်မှု ကျူးလွန် ရှိခဲ့လျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်မရှိခဲ့လျှင်။

ထိုသူကို အဆိုပါပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းရှိပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အဆိုပါ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိပါက၊ သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

ရွာသစ်ရွာတွင် ဓါးပြတိုက်မည့်အကြောင်းကို မောင်ဖြူသိလျက်နှင့် ရွာသစ်ရွာ၏ တဘက် ညောင်ပင်ရွာတွင် ဓါးပြတိုက်လိမ့်မည်ဟု ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသို့ မမှန်သတင်းပေး၏။ ဤတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကို အထင်လွဲမှားအောင်ပြု၏။ ထိုနောက် စီစဉ်ချက်အတိုင်း ရွာသစ်ရွာတွင် ဓါးပြတိုက်သည်။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

တာ၀မြစ်ရန် တာဝန် ဝတ် တရားရှိသော ပြည်သူ့ ဝန် ထမ်းက ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် စီ စဉ်ချက်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း။
ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်း ရှိခဲ့ လျှင်။

၁၁၉။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ပြစ်မှုတခုကို တားမြစ်ရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်၊ ထိုပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ လွယ်ကူအောင် မိမိကဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ရှိကြောင်းကို မိမိအလိုအလျောက် ပြုလုပ်မှုဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော ပျက်ကွက်မှု ပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ ထိမ်ချန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုစီစဉ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သည်ကို သိလျက်နှင့် မှန်သည့်အနေဖြင့် မိမိအလို အလျောက် ပြောလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို—

အဆိုပါပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းရှိပါက၊ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး၏ ထက်ဝက်ထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သေဒဏ် အစရှိသော ပြစ် ဒဏ် ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှု ဖြစ်လျှင်။

အဆိုပါပြစ်မှုမျိုးမှာ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိခဲ့ လျှင်။

အဆိုပါ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိပါက၊ သက်ဆိုင်ရာပြစ်မှုအတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အများဆုံး ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး၏ လေးပုံတပုံထိ ဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

လုယက်မှု စီစဉ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိရရှိသော သတင်းကို တိုင်ကြားရန် ဥပဒေအရ ဝတ်တရားရှိသော ရဲအရာရှိ မောင်ဖြူသည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် မောင်မဲ လုယက်မှုကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ရှိသည်ကို သိလျက်နှင့် တိုင်ကြားရန် ပျက်ကွက်၏။ ထိုသို့ပျက်ကွက်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော ပျက်ကွက်မှု ပြုခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

ထောင်ဒဏ် ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက် ကို ထိမ်ချန်ခြင်း။
ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်း ရှိခဲ့ လျှင်၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းမရှိ ခဲ့လျှင်။

၁၂၀။ ။ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ လွယ်ကူအောင် မိမိကဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော ပျက်ကွက်မှု ပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ ထိုပြစ်မှု ကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ရှိသည်ကို မိမိအလိုအလျောက် ထိမ်ချန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီစဉ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သည်ကို သိလျက်နှင့် မှန်သည့်အနေဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် ပြောလျှင်၊ ထိုသူကို အဆိုပါ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းရှိပါက၊ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှု အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး၏ လေးပုံတပုံထိဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိပါက၊ ရှစ်ပုံ တပုံထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၅-က။

ရာဇဝတ်မကောင်းသောပူးပေါင်းကြံစည်မှု။

ရာဇဝတ် မကောင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှု၏အင်္ဂါ။

၁၂၀-က။ ။လူနှစ်ယောက်က၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်ယောက်ထက်ပိုသောသူများက (၁) ဥပဒေနှင့် မညီသော ပြုလုပ်မှုကိုသော်၎င်း၊ (၂) ဥပဒေနှင့် မညီသော နည်းဖြင့် ဥပဒေနှင့် မညီ မဟုတ်သော ပြုလုပ်မှုကို သော်၎င်းပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုစေရန် သဘော တူညီလျှင်၊ ထိုသဘောတူညီချက်ကို ရာဇဝတ်မကောင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုဟု ခေါ်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် သဘောတူညီချက်မှတပါး၊ သဘောတူညီချက်တခုခုတွင် ပါဝင်သူ တယောက်ကဖြစ်စေ၊ အများကဖြစ်စေ သဘောတူညီသော်လည်း သဘောတူညီသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်မှု တခုခုကို မပြုသမျှ၊ ထိုသဘောတူညီချက်သည် ရာဇဝတ် မကောင်းသော ပူးပေါင်း ကြံစည်မှုမမြောက်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဆိုခဲ့သော ဥပဒေနှင့် မညီသော ပြုလုပ်မှုသည်၊ ဆိုခဲ့သော သဘောတူညီချက်၏ ရည်ရွယ်ရင်း အချက်ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်၊ ထိုရည်ရွယ်ရင်း အချက်နှင့် အကြောင်းသင့် ဆက်စပ်နေသည် မနေသည်တို့မှာအရေးပါသောအချက်များ မဟုတ်ပေ။

ရာဇဝတ် မကောင်းသော ပူးပေါင်း ကြံစည်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၂၀-ခ။ ။(၁) မည်သူမဆို၊ သေဒဏ်သော်၎င်း၊ တကျွန်းဒဏ် သော်၎င်း၊ နှစ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်နှစ်ထက် ပို၍သော်၎င်း၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်သော်၎င်း ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ရန် ရာဇဝတ်မကောင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုတွင် ပါဝင်သူ ဖြစ်လျှင်၊ ထိုပူးပေါင်း ကြံစည်မှုအတွက် ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပါက၊ အဆိုပါ သက်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီဘိသကဲ့သို့ ထိုသူအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

(၂) မည်သူမဆို၊ ဆိုခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုး ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုမှတပါး အခြား ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ရာဇဝတ်မကောင်းသော ပူးပေါင်း ကြံစည်မှုတွင် ပါဝင်သူ ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၆။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများ။

၁၂၁။ ။မည်သူမဆို—

နိုင်ငံတော် သစ္စာ ဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်ခြင်း။

(က) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင် တစုခုကိုဖြစ်စေ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်တခုခု ကိုဖြစ်စေ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် အခြားနိုင်ငံ တစုခုကိုသော်၎င်း၊ လူတဦးဦး ကိုသော်၎င်း ပြည်ထောင်စုအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ အပ၌ဖြစ်စေ ကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ထိုသို့စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ အပ၌ဖြစ်စေ လူတဦးဦးကို လှုံ့ဆော်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လူတဦးဦးနှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေဖြင့် တည်ထောင် ခန့်အပ်သော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုသော်၎င်း လက်နက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြား သောင်းကျန်းသော နည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြိုဖျက်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြိုဖျက်ရန် အခြားနည်းဖြင့် ပြင်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အားထုတ်မှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အားထုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အားထုတ်မှုကို ပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အားထုတ်မှုတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အားထုတ်မှုနှင့်ပတ်သက်ရန်ဖြစ်စေပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်း၌သော်၎င်း၊ အပ၌သော်၎င်း လူတဦးဦးကို လှုံ့ဆော်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးဦးနှင့် ပူးပေါင်း ကြံစည်လျှင်၊

ထိုသူသည် နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးကို ကျူးလွန်သည်။

နိုင်ငံတော် သစ္စာ ဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီး အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၂၂။ ။(၁) မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်းတွင် နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးကို ကျူးလွန်လျှင်၊ သေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်း ပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

(၂) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားဖြစ်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သာမန်အားဖြင့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်းတွင် နေထိုင်သူသည် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအပတွင် နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးကို ကျူးလွန်လျှင်၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

နိုင်ငံတော် သစ္စာ ဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီး ကျူးလွန်သူကို အားပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်သင့်ခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်သိမ့်စေခြင်း။

၁၂၃။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား နိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်ဖျက်ပုန်ကန်မှုကြီး ကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်သူဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ ပါဝင်သူဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ထိုသူကို အားပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်သိမ့်စေလျှင်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို လက်သင့်ခံသောသူသည် ထိုပြစ်မှု ကျူးလွန်သူ၏ လင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မယားဖြစ်လျှင်၊ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

နိုင်ငံတော် သစ္စာ ဖောက်ဖျက် ပုန်ကန် မှုကြီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိမ်ချန်ခြင်း။

၁၂၄။ ။နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီး ဖြစ်စေမည့် ပြုလုပ်မှု တခုခုကို တဦးတယောက်သောသူက ပြုရန်ကြံရွယ်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန် ပြင်ဆင်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုဆဲဖြစ်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုပြီးဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ မိမိသိသမျှကို ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံတွင်

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၅ အရ၊ အစားထည့်သွင်းသည်။

ဖြစ်စေ၊ ရဲအရာရှိထံတွင်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရန် တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်နေသူထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ချက်ခြင်း ဖွင့်ဟပြောဆိုခြင်းမပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီး ထိမ်ချန်မှုကို ကျူးလွန်သည်။ ထိုသို့ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက်၊ ထိုသူအား ခုနစ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အကြည်ညိုပျက်အောင် ပြုခြင်း။

၁၂၄-က။ ။မည်သူမဆို၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်များအတွက် ဥပဒေအရ တည်ထောင်ထားသော အစိုးရကို မုန်းထားအောင်သော်၎င်း၊ မလေးစားအောင်သော်၎င်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မေတ္တာပျက်အောင် လှုံ့ဆော်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ လှုံ့ဆော်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ငွေဒဏ်နှင့်တကွ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ တသက်တကျွန်းအောက်လျော့သည့် တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်သက်သက်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။မေတ္တာပျက်စေခြင်း ဆိုသည့်စကားတွင်၊ သစ္စာမဲ့ခြင်းနှင့် အငြိုးထားသော စိတ်လည်းပါဝင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။မုန်းထားအောင်သော်၎င်း၊ မလေးစားအောင်သော်၎င်း၊ မေတ္တာပျက်အောင်သော်၎င်း ဖြစ်စေရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လှုံ့ဆော်ရန် အားထုတ်ခြင်းမရှိဘဲ အစိုးရ၏ ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်ကို ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းဖြင့် ပြောင်းလဲပြုပြင်စေရန် ရည်ရွယ်လျက်၊ ထိုဆောင်ရွက်မှုကို သဘောမကျကြောင်း ထုတ်ဖော်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမမြောက်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။မုန်းထားအောင်သော်၎င်း၊ မလေးစားအောင်သော်၎င်း၊ မေတ္တာပျက်အောင်သော်၎င်း ဖြစ်စေရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လှုံ့ဆော်ရန်ကြံစည်အားထုတ်ခြင်းမရှိဘဲ အစိုးရ၏ စီရင်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ်အခြားဆောင်ရွက်မှုကိုသဘောမကျကြောင်း ထုတ်ဖော်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရပြစ်မှုမမြောက်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏လုပ်ငန်း အဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ အနိုင်အထက် ပြုဖျက်စေရန်နှိုးဆော်ခြင်း။

၁၂၄-ခ။ ။မည်သူမဆို—*

(က) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်း အဖွဲ့ကိုသော်၎င်း ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုသော်၎င်း အနိုင်အထက်ဖြစ်စေ၊ သောင်းကျန်းသော နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် အရာထမ်း တဦးဦးကို သစ္စာမဲ့သောက်ဖြုတ်ခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြိုဖျက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဖျက်ဆီးရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိအပ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ်လိုလားအပ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင့်တအပ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လျော်ကန် သင့်မြတ်သည်ဟူ၍၊ သိလျက်နှင့် သော်၎င်း၊ တမင်သက်သက်သော်၎င်း နှိုးဆော်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြံပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်ကြားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

* ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၆၅ အရထည့်သွင်း၍၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၉ အရ၊ ပြင်ဆင်ထားသည်။

(ခ) အဆိုပါ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ တခုခုကို အနိုင်အထက် ဖြစ်စေ၊ သောင်းကျန်းသော နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြိုဖျက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးစေရန် နှိုးဆော်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြံပေးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်ကြားသော ရေးသားထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံနှိပ်ထားသည့် အရာတခုခုကို၊ သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ တမင်သက်သက်သော်၎င်း ပုံနှိပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေညာလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တည်းဖြတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်လုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝေငှလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အများမြင်သာအောင် ပြထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) အဆိုပါလုပ်ငန်း အဖွဲ့တခုခုကို အနိုင်အထက်ဖြစ်စေ၊ သောင်းကျန်းသော နည်းဖြင့် ဖြစ်စေ ဖြိုဖျက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးစေရန် သင်ကြားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် နှိုးဆော်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အားပေးသော သူများပါဝင်သည့် အသင်းအဖွဲ့၊ လူစု၊ အစုအဝေး တခုခုကို စည်းရုံးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စည်းရုံးရာတွင် ကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) အဆိုပါအသင်းအဖွဲ့၊ လူစု၊ အစုအဝေးတခု၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သိလျက်နှင့် ထိုအသင်းအဖွဲ့၊လူစု၊အစုအဝေးတခုခုတွင်အသင်းဝင်အဖြစ်ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအသင်းအဖွဲ့၊ လူစု၊ အစုအဝေး တခုခုနှင့် ဆက်သွယ်လျှင်၊

ထိုသူအား သုံးနှစ်အောက်မနည်း ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင်၊ ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဤပုဒ်မ၏ ကိစ္စအလို့ငှါ "ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့" ဆိုသည့်စကားရပ်မှာ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ အရ တည်ထောင်ထားသည့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကို ဆိုလိုသည်။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် အစိုးရ နှင့် မဟာမိတ် ဖြစ်သော အာရှတိုက် နိုင်ငံတခုခု ကိုစစ်မက်ပြုင်ဆိုင်ခြင်း။

၁၂၅။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ငြိမ်းချမ်းလျက်ရှိသောအာရှတိုက် နိုင်ငံတခုခုကို စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကို ငွေဒဏ်နှင့်တကွ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်သက်သက်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် အစိုးရနှင့် ငြိမ်းချမ်းလျက် ရှိသော နိုင်ငံ နယ်ပယ် တွင် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးခြင်း။

၁၂၆။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် အစိုးရနှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ငြိမ်းချမ်းလျက်ရှိသောနိုင်ငံနယ်ပယ်များတွင် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးရန် ပြင်ဆင်လျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးမှု ကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ်

အသုံးပြုရန် ကြံရွယ်သော ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီး၍ရသော ပစ္စည်းကို သိမ်းယူခြင်း ခံထိုက်စေရမည်။

၁၂၇။ ။ပုဒ်မ ၁၂၅ နှင့် ၁၂၆ များ၌ ဖေါ်ပြသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် ရသော ပစ္စည်းဟု သိလျက်နှင့် ထိုပစ္စည်းကို လက်ခံလျှင်၊ ထိုသူအား

ပုဒ်မ ၁၂၅ နှင့် ၁၂၆ တွင် ဖေါ်ပြသည့်အတိုင်း စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် ရာတွင် သော်၎င်း၊ တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီး ရာတွင် သော်၎င်း၊ ရသော ပစ္စည်းကို လက်ခံခြင်း။

ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် လက်ခံထားသည့် ပစ္စည်းကို သိမ်းယူနိုင်သည်။

၁၂၈။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အလျောက် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားကို ဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိန်းသိမ်းထားရသည်တွင်၊ ထို

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းကို ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက မိမိ အလိုအလျောက် လွတ်ပြေးစေခြင်း။

အကျဉ်းသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်သုံ့ပန်းကို အကျဉ်းထားရာနေရာမှလွတ်ပြေးစေရန် မိမိအလိုအလျောက် ခွင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၂၉။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အလျောက် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားကိုဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်းကိုဖြစ်စေ ထိန်းသိမ်းထားရသည်တွင်၊ ထို

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း ပေါ့လျော့ မှုကြောင့် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းကို လွတ်ပြေးစေခြင်း။

အကျဉ်းသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်သုံ့ပန်းကို ချုပ်ထားရာနေရာမှ ဝတ်တရား ပေါ့လျော့မှုကြောင့် လွတ်ပြေးစေလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၃၀။ ။မည်သူမဆို၊ သိလျက်နှင့်—

နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်း၊ လွတ်ပြေးရာတွင် ကူညီခြင်း၊ ကယ်ခြင်း၊ လက်ခံခြင်း။

(က) နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်းဖြစ်စေ ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှ လွတ်ပြေးရာတွင် ကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ထိုအကျဉ်းသားကိုဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်းကိုဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှ ကယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှ လွတ်ပြေးသော ထိုအကျဉ်းသားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုစစ်သုံ့ပန်းကိုဖြစ်စေ လက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်ထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) ထိုသို့လွတ်ပြေးသော အကျဉ်းသားကိုဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်းကို ဖြစ်စေ ပြန်လည်ဖမ်းဆီးရာတွင် ရုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုခံရန် အားထုတ်လျှင်၊

ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံရှိ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်း၌ နေပါမည်ဟု ကတိထားရှိသောကြောင့် ထိုနယ်နိမိတ်အတွင်း၌ လွတ်လပ်စွာ နေခွင့်ရသော နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ ပန်းသည် ထိုနယ်နိမိတ် ပြင်ပသို့ ထွက်လျှင်၊ ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှ လွတ်မြောက်သည်မည်၏။

• • • •

အခန်း ၆-က။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ပါလီမန်တို့၏အက်ဥပဒေများ၌ ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်အချို့နှင့် စပ်လျဉ်းသောပြစ်မှုများ။

ဖွဲ့စည်း၊ အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ နှင့် ပါလီမန် တို့၏ အက်ဥပဒေများ၌ ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်အချို့ နှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြစ်မှုများ။

၁၃၀-က။ ။အပြစ်ဒဏ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန် အခြားနည်းလမ်းကို ဥပဒေဖြင့် အတည့်အလင်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသည့် ကိစ္စတွင်၊ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၅ ၌ ဖြစ်စေ၊ ၁၇ ၌ဖြစ်စေ၊ ၁၉ ၌ ဖြစ်စေ၊ ၂၀ ၌ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၃ ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) နှင့် (၃) များ၌ ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပါလီမန်က ပြဋ္ဌာန်းထားသော အက်ဥပဒေ၌ဖြစ်စေ ပါရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်က တားမြစ်ထားသော ပြုလုပ်မှုကို တမင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အဆိုပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သော ပြုလုပ်မှုကို တမင်ချန်လှပ်ခြင်းဖြင့် သော်၎င်း အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လျော်ကန်သင့်မြတ်သော ခွင့်လွှတ်ချက်မရှိဘဲ ဆန့်ကျင်ခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၆-ခ။

အခြားနိုင်ငံများကိုအသရေပျက်စေမှု။

အခြား နိုင်ငံများကို အသရေ ပျက်စေမှု။

၁၃၀-ခ။ ။နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံခြားတို့၏ ငြိမ်းချမ်းစွာမိတ်ဆွေအဖြစ် ဆက်ဆံမှုကိုနှောင့်ယှက်ရန်အကြံဖြင့် နိုင်ငံခြားကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား၏ အထွတ်အထိပ် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား သံအမတ်ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား၏ အခြားထိပ်တန်း ပုဂ္ဂိုလ်များကိုဖြစ်စေ ဂုဏ်နိမ့်ကျစေတတ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂုဏ်သိက္ခာ ထိပါးစေတတ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မုန်းထားအောင်သော်၎င်း၊ မလေးစားအောင်သော်၎င်း ဖြစ်စေတတ်သည့် အသရေကိုကျေညာလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပဌမခြွင်းချက်။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံခြားတို့၏ငြိမ်းချမ်းစွာမိတ်ဆွေအဖြစ်ဆက်ဆံမှုကို နှောင့်ယှက်ရန် အကြံမရှိဘဲ၊ ပြည်သူအကျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှန်သော ဝေဖန်ချက်ကို ကြေညာခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမမြောက်။

ဒုတိယခြွင်းချက်။ ။မှန်ကန်သည့်အရာကို အများပြည်သူကောင်းကျိုးအတွက်ကြေညာသင့်သဖြင့် ကြေညာခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရပြစ်မှုမမြောက်။ကြေညာချက်သည် အများပြည်သူ၏ကောင်းကျိုးအဘို့က် ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ဆိုသောအချက်သည် အကြောင်းချင်းရာ၏ပြဿနာဖြစ်သည်။

အခန်း ၇။

ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်၊ လေတပ်နှင့်ဆိုင်သောပြစ်မှုများ။

စစ် ပုန်ကန်မှုကို အားပေးကူညီခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သားအား တာဝန် ဝတ္တရားမှ သွေးဆောင်ရန်အားထုတ်ခြင်း။

၁၃၁။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သားကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်း စစ်ပုန်ကန်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို မည်သူမဆို အားပေးကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုတပ်သား၊ ထိုအရာရှိတဦးဦးအား နိုင်ငံတော်သစ္စာကို ဖေါက်ဖျက်စေခြင်းငှါသော်၎င်း၊ တာဝန်ဝတ္တရား မဆောင်ရွက်စေခြင်းငှါသော်၎င်း သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

* *

အား ပေး ကူ ညီ ခြင်း ကြောင့်၊ ကျူးလွန်သော ပုန်ကန်မှုကို အားပေးကူညီခြင်း။

၁၃၂။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သားကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်း စစ်ပုန်ကန်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို မည်သူမဆို အားပေးကူညီသည့်တွင်၊ ထိုသို့အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် စစ်ပုန်ကန်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူကိုသေဒဏ်ဖြစ်စေ၊တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အထက် အရာရှိ ဝတ်တရား ထမ်းဆောင်ရာတွင် ထိုအရာရှိအပေါ်၌ လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်စေရန် တပ်သားအား၊ အားပေးကူညီခြင်း။

၁၃၃။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သားကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်း တာဝန်ဝတ္တရား ထမ်းဆောင်နေသော အထက်အရာရှိကို လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ရန် မည်သူမဆို၊ အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုအားပေး ကူညီသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကျူး လွန် သော လက်ရောက်မှုကို အားပေး ကူညီခြင်း။

၁၃၄။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သောတပ်သားကသော်၎င်း၊အရာရှိကသော်၎င်း တာဝန်ဝတ်တရား ထမ်းဆောင်နေသောအထက်အရာရှိကို လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီသည့်တွင်၊ ထိုသို့ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် လက်ရောက်မှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တပ်သားအား စစ်ပြေးမှု ကျူးလွန်စေရန် အားပေး ကူညီခြင်း။

၁၃၅။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သားကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်း စစ်ပြေးမှု ကျူး လွန်ခြင်းကို မည်သူမဆို၊ အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီ သူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

စစ်ပြေးကိုလက်သင့်ခံခြင်း။

၁၃၆။ ။အောက်ပါ ကင်းလွတ်ချက်တွင် ပါဝင်သမှတပါး၊ စစ်ပြေးမှု ကျူးလွန်သော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သည့် တပ်သားသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိသည် စစ်ပြေးမှု ကျူးလွန်ခဲ့သည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက် နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ အဆိုပါတပ်သားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိကို လက်သင့်ခံ လျှင်၊ ထိုလက်သင့်ခံသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် မယားက လင်ကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့် မသက် ဆိုင်စေရ။

သင်္ဘောမှူး ပေါ့လျော့မှုကြောင့်၊ စစ်ပြေးသည် သင်္ဘော ပေါ်တွင် ပုန်းနေနိုင်ခြင်း။

၁၃၇။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုမှ စစ်ပြေးတဦး ဦးသည် ကုန်သည်သင်္ဘောပေါ်၌ ပုန်းနေရာတွင်၊ ထိုသို့ ပုန်းနေ ကြောင်းကို သင်္ဘောမှူးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောကို အုပ်ချုပ်သူ အကြီးအကဲသည် မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရား ပေါ့ လျော့ခြင်း မရှိခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောပေါ်တွင်စည်း ကမ်း သေဝပ်ရေး ချို့ငဲ့ခြင်းမရှိခဲ့သော် သိနိုင်လောက်သည်ဖြစ် လျှင်၊ ထိုသို့ပုန်းနေကြောင်းကို မသိစေကာမူ၊ ထိုသင်္ဘောမှူးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ထို သင်္ဘောကို အုပ်ချုပ်သူ အကြီးအကဲအား ငါးရာအထိငွေဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

စည်းကမ်းဖီဆန်မှုကို ပြုရန် တပ်သားကို အားပေး ကူညီခြင်း။

၁၃၈။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သား၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိ၏ ပြုလုပ်မှုသည် စည်း ကမ်းဖီဆန်မှုပြုရာရောက်ကြောင်းသိလျက်နှင့် ထိုပြုလုပ်မှုကိုအား ပေးကူညီသည်ဟူ၍၊ ထိုသို့ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် စည်း ကမ်းဖီဆန်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူကို ခြောက် လအထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အချို့အက်ဥပဒေများကို လိုက်နာရသူများ။

၁၃၉။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ ကြည်းတပ်မတော် အက်ဥပဒေကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဘော်လံတီယာ အရံရေတပ်မတော် (စည်းကမ်း) အက်ဥပဒေကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ လေတပ်မတော် (စည်းကမ်း) အက် ဥပဒေကို လိုက်နာရသူသည် ဤအခန်း၌ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုအတွက် ဤရာဇသတ်ကြီး အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမခံရ။

၁၄၄။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သားမဟုတ်ဘဲလျက်၊ မိမိကိုယ်ကို တပ်သားဟုရှိ ယုံကြည်စေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့် မည်သူမဆို၊ စစ်သား၏ စစ်ဝတ်တန်ဆာနှင့် သဏ္ဌာန်တူသော ဇဝတ်တန်ဆာကို ဝတ်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်အမှတ်အသားနှင့် သဏ္ဌာန်တူသော အမှတ်အသားကို ကိုင်ဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တပ်သား၏ စစ်ဝတ် တန်ဆာကို ဝတ် ဆင် ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ် အမှတ် အသားကို ကိုင်ဆောင်ခြင်း။

အခန်း ၈။

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ရေးကို ပျက်စေသောပြစ်မှုများ။

၁၄၅။ ။ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသော သူများသည် အောက်ပါတူသော ရည်ရွယ်ချက် တခုခုနှင့်စုဝေးကြလျှင်၊ ထိုအစုအဝေးကို “ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး” ဟုခေါ် သည်။

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး။

ပဌမ။ ။ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အနိုင်အထက်ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ တည်ထောင်ခန့်အပ်သော ဥပဒေပြုအဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ အစိုးရကိုဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရ မိမိ၏အာဏာကို ဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ ချောက်လှန့်ရန် ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ဒုတိယ။ ။ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ဆင့်သည့် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်စသော ဆောင်ရွက်မှုကိုသော်၎င်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခံရန် ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

တတိယ။ ။အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကိုသော်၎င်း၊ ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုကိုသော်၎င်း၊ အခြားပြစ်မှုများကိုသော်၎င်း၊ ကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

စတုတ္ထ။ ။တဦးတယောက်သောသူကို ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အနိုင်အထက်ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းကိုရယူရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်၏ လက်ရှိဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံစားဆဲဖြစ်သော ဖြတ်သန်းသွားလာမှု အခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ၊ ရေသုံးစွဲမှု အခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ၊ အကောင်အထည်မရှိသောအခြားအခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ လက်လွှတ်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံစားခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ၊ ခံစားခွင့် ရှိသည်ဟုထင်မှတ်သော အခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ သုံးစွဲရန်ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ပဉ္စမ။ ။ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက် ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အနိုင်အထက် ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့်သော်၎င်း တဦးတယောက်သောသူအား ဥပဒေအရ ပြုရန်တာဝန်မရှိသော အလုပ်ကို အတင်းအကြပ်ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သောအမှုကို ပြုခြင်းမှ အတင်းအကြပ်ပျက်ကွက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။အစုအဝေးတခုသည် စဝေးဝက ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး မဟုတ်သော်လည်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် မတရားအစုအဝေးဖြစ်လာနိုင်သည်။

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစု အဝေး ၌ပါဝင်သူ ဖြစ်ခြင်း။

၁၄၂။ ။မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးဖြစ်မြောက်စေသည့်ကြောင်းချင်းရာများကို သိပါလျက်နှင့်၊ ထိုအစုအဝေးတွင် တမင်ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက် ပါဝင်နေလျှင်၊ ထိုသူသည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သောအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူမည်၏။

ပြစ်ဒဏ်။

၁၄၃။ ။မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတခုတွင် ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစု အဝေးတွင် သေစေလောက်သော လက်နက်ကို စွဲကိုင်ကာ ပါဝင်ခြင်း။

၁၄၄။ ။မည်သူမဆို၊ သေစေလောက်သောလက်နက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်မူသောလက်နက်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခဲ့သော် သေစေတန်ရာသော အရာဝတ္ထုကို ကိုင်စွဲလျက်၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

လူစုခွဲရန် အမိန့် ပေးပြီးကြောင်း သိပါလျက်၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သောအစုအဝေး၌ပါဝင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေခြင်း။

၁၄၅။ ။မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကို လူစုခွဲရန် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အမိန့်ပေးပြီးကြောင်း သိပါလျက် ထိုအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေသူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရန်ရင်းဆန့်ခတ်မှု။

၁၄၆။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကသော်၎င်း၊ ထိုအစုအဝေးတွင်ပါဝင်သူတဦးဦးကသော်၎င်း တူသောရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌၊ အနိုင်အထက်ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သောင်းကျန်းလျှင်၊ ထိုအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူတိုင်းသည် ရန်ရင်းဆန့်ခတ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

ရန်ရင်းဆန့်ခတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၄၇။ ။မည်သူမဆို၊ ရန်ရင်းဆန့်ခတ်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သေစေလောက်သော လက်နက်ကို စွဲကိုင်လျက် ရန်ရင်းဆန့်ခတ်မှုပြုခြင်း။

၁၄၈။ ။မည်သူမဆို၊ သေစေလောက်သော လက်နက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်မူသောလက်နက်အဖြစ်ဖြင့်အသုံးပြုလျှင် သေစေတန်ရာသောအရာဝတ္ထုကိုစွဲကိုင်လျက်၊ ရန်ရင်းဆန့်ခတ်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူတိုင်းသည်၊ တူသောရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဆောင် ရွက် ရာ၌ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိခြင်း။

၁၄၉။ ။ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူတဦးဦးက ထိုအစုအဝေး၏ တူသောရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းဆောင်ရွက်ရာ၌ ပြစ်မှုတခုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့တူသော ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျူးလွန်တန်ရာသည်ဟု ထိုအစုအဝေး၌ ပါဝင်သူများက သိသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်စဉ်က ထိုအစုအဝေး၌ပါဝင်သော သူတိုင်းသည် ထိုပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိသည်။

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်စေရန် လူကို ငှါးရမ်းခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ငှါးရမ်းခြင်းကို အလို တူလက်ခံခြင်း။

၁၅၀။ ။မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်စေရန် လူတဦးတယောက်ကိုငှါးရမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စေခိုင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ငှါးရမ်းခြင်း၊ ရယူခြင်း၊ စေခိုင်းခြင်းတခုခုကို အားပေးအားမြှောက်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလိုတူရှေ့ရောက်လျှင်၊ ထိုသူသည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သောအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူအဖြစ်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်စေရမည်။ ထိုပြင် ထိုသို့ငှါးရမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ရယူခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စေခိုင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ငှါးရမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စေခိုင်းခြင်းခံရသူက ထိုအစုအဝေး၌ ပါဝင်သူအဖြစ်ဖြင့် ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် အဆိုပါ ငှါးရမ်းခြင်း၊ ရယူခြင်း၊ စေခိုင်းခြင်းတခုခုပြုသူသည် အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူဖြစ်ဘိသကဲ့သို့သော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကို ကိုယ်တိုင်ကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့သော်၎င်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်စေ ရစေ။

ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသော သူများ၏ အစုအဝေးကို၊ လူစုခွဲရန် အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပြီးနောက်၊ ထိုအစုအဝေးတွင် သိလျက်နှင့် ပါဝင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေခြင်း။

၁၅၁။ ။ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသော သူများ၏ အစုအဝေး တခုကို လူစုခွဲရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပြီးနောက်၊ ထိုအစုအဝေးက ငြိမ်ဝပ်ရေးကို နှောင့်ယှက်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုအစုအဝေးတွင် ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။အစုအဝေးသည် ပုဒ်မ ၁၄၁ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးဖြစ်လျှင်၊ အထက်ပါ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်စေရမည်။

ရုန်းရင်း ဆန်ခတ် စသည် တို့ကို နှိမ်နင်းနေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို လက်ရောက် မပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း။

၁၅၂။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်နေစဉ် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကို လူစုခွဲရန် ကြိုးပမ်းနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ သတ်ပုတ် နှောင့်ယှက်မှုကိုဖြစ်စေ နှိမ်နင်းရန် ကြိုးပမ်းနေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို မည်သူမဆို၊ လက်ရောက်မပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မပြုရန် ခြိမ်းခြောက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့

တည်းမဟုတ် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်မှုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် ခြိမ်းခြောက်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍ ရမ်းကားလိုသောသဘောဖြင့် ရန်စခြင်း။

၁၅၃။ ။ရန်စခြင်းဖြင့်ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ရန်စခြင်းဖြင့် ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန် တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ ဘေးသင့်စေလိုသော သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရမ်းကားလိုသော သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့် မညီသော အရာတခုကို ပြုခြင်းအားဖြင့် တဦးတယောက်သောသူကို ရန်စလျှင်၊ ထိုသို့ရန်စခြင်းကြောင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သော်၊ ထိုသူကို

ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကိုကျူးလွန်ခဲ့သော်။

တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို မကျူးလွန်ခဲ့သော်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး

မကျူးလွန်ခဲ့သော်။

ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အမျိုးအစား တခုနှင့် တခု ရန်ငြိုး ထားစေရန် အားပေး အားမြှောက်ပြုခြင်း။

၁၅၃-က။ ။မည်သူမဆို၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေထိုင်သူ အမျိုးအစားတခုနှင့် တခု ရန်ငြိုးစိတ်ထားအောင်သော်၎င်း၊ မုန်းတီးစိတ်ထားအောင်သော်၎င်း အားပေးအားမြှောက်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အားပေးအားမြှောက်ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင်နေထိုင်သူ အမျိုးအစားတခုနှင့် တခု ရန်ငြိုးစိတ်ထားခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ မုန်းတီးစိတ်ထားခြင်းကိုဖြစ်စေဖြစ်ပေါ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သော အကြောင်းများကို ဖယ်ရှားရန်အလို့ငှါ မသမာသော ကြံရွယ်ချက် မရှိသည့်ပြင် ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ထိုအကြောင်းများကို ထုတ်ဖေါ်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး စုဝေးရာ မြေကို ပိုင်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိ အသုံးပြုနေသူ။

၁၅၄။ ။မြေရာတခုတွင် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော စုဝေးမှုကိုဖြစ်စေ၊ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်သောအခါ၊ ထိုမြေကိုပိုင်သူကသော်၎င်း၊ ထိုမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုနေသူကသော်၎င်း၊ ထိုမြေ၌အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူကသော်၎င်း၊ ထိုမြေ၌ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိထိုက်ကြောင်း ပြောဆိုသူကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ မန်နေဂျာကသော်၎င်း—

(က) ထိုပြစ်မှု ကျူးလွန်နေကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ပြီးကြောင်းကို ဖြစ်စေ သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်တန်ရာသည်ကိုယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိလျက်နှင့် ထိုအကြောင်းကို မိမိတတ်စွမ်းသမျှ လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ အနီးဆုံးရဲဌာနဘဲ့ အကြီးအကဲအရာရှိထံ မတိုင်ကြားလျှင်၊

(ခ) ထို့ပြင် ထိုဖြစ်မှုကျူးလွန်ဖွယ်ရာဖြစ်ကြောင်းယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် တားဆီးရန် ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းအမျိုးမျိုးကို မိမိတတ်စွမ်းသမျှ အသုံးမပြုလျှင်၊

(ဂ) ထို့ပြင် ကျူးလွန်သောအခါတွင်လည်း ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော ထိုအစုအဝေးကိုဖြစ်စေ လူစုခွဲရန်သော်၎င်း၊ နှိမ်နင်းရန်သော်၎င်း ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းအမျိုးမျိုးကိုမိမိတတ်စွမ်းသမျှအသုံး မပြုလျှင်၊

အဆိုပါ မြေပိုင်သူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မြေကိုလက်ရှိ အသုံးပြုနေသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ်မြေ၌ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မြေ၌ဆိုင်ရာ ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ပြောဆိုသူကို တထောင်ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

တဦး တယောက် သော သူ၏အကျိုးငှါ၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ကျူးလွန်သည့် အခါ၊ ထိုသူ၏ တာဝန်။

၁၅၅။ ။ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ပွါးရာ မြေကိုပိုင်သူ၏၊သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုနေသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေ၌သော်၎င်း၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်စေသော အငြင်းပွါးမှုဆိုင်ရာအကြောင်း ပစ္စည်း၌သော်၎င်း အကျိုးခံစားခွင့်ရှိထိုက်ကြောင်း ပြောဆိုသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုမှအကျိုးကိုလက်ခံခြင်းသော်၎င်း၊ ရယူခြင်းသော်၎င်း ပြုသူ၏အကျိုးငှါဖြစ်စေ၊ ထိုသူတဦးဦး အတွက်ဖြစ်စေ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်သောအခါ၊ ထိုသူတဦးဦးကသော်၎င်း၊ထိုသူတဦးဦး၏ ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ မန်နေဂျာကသော်၎င်း ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကျူးလွန်တန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုက ကျူးလွန်သောဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် အစုအဝေးစုဝေးတန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့်-ထိုအစုအဝေးကို မစုဝေးဖြစ်အောင်သော်၎င်း၊ ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို မဖြစ်အောင်သော်၎င်း တားဆီးရန်၊ထို့ပြင်ထိုအစုအဝေးကိုဖြစ်စေ၊ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ခြင်းကိုဖြစ်စေနှိမ်နင်းရန်နှင့် လူစုခွဲရန်၊ ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းအမျိုးမျိုးကို မိမိတတ်စွမ်းသမျှအသုံးမပြုလျှင်၊ထိုမြေပိုင်သူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေကိုလက်ရှိအသုံးပြုနေသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုမြေ၌သော်၎င်း၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်စေသော အငြင်းပွါးမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းပစ္စည်း၌သော်၎င်း အကျိုးခံစားခွင့်ရှိထိုက်ကြောင်း ပြောဆိုသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုမှ အကျိုးကို လက်ခံခြင်းဖြစ်စေ၊ ရယူခြင်းဖြစ်စေ ပြုသူကို ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ပိုင်သူ၏၊ သို့တည်း မဟုတ် လက်ရှိ အသုံးပြုနေသူ၏ အကျိုးငှါ၊ ရှုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှု ကျူးလွန်သည့် အတွက် ကိုယ်စားလှယ်၏တာဝန်။

၁၅၆။ ။ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ပွါးရာ မြေကိုပိုင်သူ၏၊သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုနေသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေ၌သော်၎င်း၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်စေသော အငြင်းပွါးမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းပစ္စည်း၌သော်၎င်း အကျိုးခံစားခွင့်ရှိထိုက်ကြောင်း ပြောဆိုသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုမှအကျိုးကိုလက်ခံခြင်းသော်၎င်း၊ ရယူခြင်းသော်၎င်း ပြုသူ၏ အကျိုးငှါဖြစ်စေ၊ ထိုသူတဦးဦး အတွက်ဖြစ်စေ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်သောအခါ၊ ထိုသူတဦးဦး၏ ကိုယ်စားလှယ်က သော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ မန်နေဂျာကသော်၎င်း ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကျူးလွန်တန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကိုကျူးလွန်သော

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည့် အစုအဝေး စုဝေးတန်ရာသည်ကို ဖြစ်စေ ယကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ထိုအစုအဝေးကိုမစုဝေးဖြစ်အောင်သော်၎င်း၊ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို မဖြစ်အောင်သော်၎င်း ကာကွယ်ရန်၊ ထို့ပြင် ထိုအစုအဝေးကိုဖြစ်စေ၊ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ နှိမ်နင်းရန်နှင့် လုစခဲ့ရန် ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းအမျိုးမျိုးကို မိမိတတ်စွမ်းသမျှ အသုံးမပြုလျှင်၊ ထိုကိုယ်စားလှယ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမန်နေဂျာကိုငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

၁၅၇။ ။ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သောအစုအဝေးတွင်ပါဝင်ရန်၊သို့တည်းမဟုတ် အစုအဝေးဝင်ဖြစ်ရန် ငှါးရမ်းခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် စေခိုင်းခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးရမ်းခြင်းဖြစ်စေ၊ ရယူခြင်းဖြစ်စေ၊ စေခိုင်းခြင်းဖြစ်စေ ခံရမည့်ဆဲဆဲဖြစ်သော သူများ ဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ မိမိလက်ရှိအသုံးပြုနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိန်းသိမ်းနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အုပ်ချုပ်နေသော အိမ်၌ဖြစ်စေ၊ ဥယျာဉ်၌ဖြစ်စေ ထိုသူများကိုလက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စုဝေးစေလျှင်၊ထိုသူကို ခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးအတွက် ငှါးရမ်းခြင်းခံရသူကို လက်သင့်ခံခြင်း။

၁၅၈။ ။မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၁၄၁ တွင်သီးခြားဖေါ်ပြထားသောပြုလုပ်မှု တစုံတခုကိုပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ပြုရာတွင် ကူညီရန်ဖြစ်စေ ရယူခြင်းသော်၎င်း၊ ငှါးရမ်းခြင်းသော်၎င်း ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးရမ်းခံရခြင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ရယူခံရခြင်း အတွက် သော်၎င်း ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေ နှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး၌၊ သို့တည်း မဟုတ် ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု၌ ပါဝင်စေရန်သော်၎င်း၊ လက်နက်ဆောင်လျက် သွားရန်သော်၎င်း၊ အငှါးခံခြင်း။

ထို့ပြင် အထက်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရယူခြင်းကိုသော်၎င်း၊ငှါးရမ်းခြင်းကိုသော်၎င်း ခံသူက၊ သေစေလောက်သော လက်နက်တခုခုကိုဖြစ်စေ၊ရန်မူသော လက်နက်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုလျှင် သေစေတန်ရာသော အရာဝတ္ထုတခုခုကိုဖြစ်စေ ဆောင်လျက်သွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဆောင်လျက်သွားရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ဆောင်လျက်သွားရန် တာဝန်ယူလျှင်၊ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

၁၅၉။ ။နှစ်ဦး၊ သို့တည်းမဟုတ်နှစ်ဦးထက်ပိုသောသူများသည် ပြည်သူတို့နှင့်ဆိုင်သော နေရာတွင် သတ်ပုတ်ခြင်းဖြင့် ငြိမ်ဝပ်ရေးကို နှောင့်ယှက်လျှင်၊ ထိုသူတို့သည်၊ "သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှု" ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှု။

၁၆၀။ ။မည်သူမဆို၊ သတ်ပုတ်၊ နှောင့် ယှက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သတ်ပုတ် နှောင့် ယှက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

အခန်း ၉။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတို့ ကျူးလွန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ပြစ်မှုများ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက၊ ရာထူးဆိုင်ရာ ပြုလုပ်မှု တခုခုအတွက်၊ ဥပဒေနှင့် ညီသော အခကြေးငွေမှတပါး၊ အခြား တံစိုးယူခြင်း။

၁၆၁။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူ တဦးဦးကသော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်မည် ကို မြော်လင့်သူတဦးဦးကသော်၎င်း—

(က) ရာထူးဆိုင်ရာ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ပြုခြင်းမှရှောင်ရန်၊သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) မိမိ၏ရာထူးအလျောက် အလုပ်ပတ်တရား ဆောင်ရွက်ရာ တွင်လူတဦးတယောက်အားမျက်နှာလိုက်ရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် နှိမ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်

မျက်နှာလိုက်ခြင်းမှုဖြစ်စေ၊ နှိမ်ခြင်းမှု ဖြစ်စေရှောင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ဥပဒေပြုအဖွဲ့ထဲတွင်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရထဲတွင်ဖြစ်စေ၊ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးဦးထံတွင်ဖြစ်စေ လူတဦးတယောက်အတွက် ကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်း၊မကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်းပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ပြုခြင်းကို အားထုတ်ရန် ဥပဒေနှင့်ညီသော အခကြေးငွေမှတပါးအခြား တံစိုးကိုရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိအတွက်သော်၎င်း၊ သူတပါးအတွက်သော်၎င်း၊ လူတဦးတယောက်ထံမှ လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန် သဘောတူလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန် အားထုတ်လျှင်၊

ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်များ။ ။"ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်မည်ကိုမြော်လင့်သူ"။ တဦးတယောက်သောသူသည် ရာထူးတခုခုရမည်ဟု မြော်လင့်ရန်မရှိဘဲ တပါးသူတို့အား ရာထူးရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုသို့ရရှိကာလ ထိုသူတို့၏ လိုအင်ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်အောင် လှည့်ဖြား၍ တံစိုးကိုရယူလျှင်၊ ထိုသူသည် လိမ်လည်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မ၌ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာ မရောက်။

"တံစိုး"။ ငွေကြေးကိုသာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေကြေးနှင့် တန်ဘိုးခန့်မှန်းနိုင်သောအရာကိုသာ ဆိုလိုသည်မဟုတ်။

"ဥပဒေနှင့်ညီသော အခကြေးငွေ"။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ဥပဒေနှင့်အညီတောင်းခံနိုင်သော အခကြေးငွေကိုသာ ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ခံယူရန် အစိုးရတခွင့်ပြုသောအခကြေးငွေအရပ်ရပ်ကိုလည်း အပါအဝင်ပြု၍ ဆိုလိုသည်။

"ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုလာဘ်"။ တဦးတယောက်သောသူသည် ပြုရန်မိမိမကြံရွယ်သည့်ကိစ္စအတွက် မိမိအားပြုစေရန် ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်ဖြင့် ပေးသော တံစိုးကိုခံယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ကိစ္စတခုခုကို မိမိမပြုခဲ့သော်လည်း၊ ထိုကိစ္စ

အတွက် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် တစ်စုံကိုခံယူလျှင်၊ ထိုသူသည် အထက်ပါစကား၏ သဘော အဓိပ္ပါယ်တွင် သက်ဝင်ကျရောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးဖြူသည် ဘဏ်တိုက်စိုး မောင်မကိုအနိုင်ပေး၍အမှုတမှု ကို စီရင်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည့်အတွက်၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် မောင်မ၏ ဘဏ်တိုက်တွင်မိမိ၏ညီ အား အလုပ်တခုကိုရရှိစေရာ၊ ဦးဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန် ရာ ရောက်သည်။

(ခ) * * * *

(ဂ) အစိုးရထံမှ မောင်မဲ ဘွဲ့တံဆိပ်ရသည်ကို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဦးဖြူက အစိုးရထံ မိမိက အကျိုးဆောင်သောကြောင့်သာ မောင်မဲ ဤကဲ့သို့ ဘွဲ့တံဆိပ်ချီးမြှင့်ခြင်းခံရကြောင်း ကို မောင်မဲထံမှဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် ငွေကြေးရအောင် မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုသွေးဆောင်၏။ ဦးဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင်ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

၁၆၂။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးဦးအား၊ (က) ရာထူးဆိုင်ရာ ပြုလုပ်မှု တခုကို ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းမှ ရှောင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ခ) ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ရာထူးအလျောက် အလုပ်ဝတ္တရားကိုဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ လူတဦးတယောက်အား မျက်နှာလိုက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်နှိမ်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ဂ) ဥပဒေပြု အဖွဲ့ထံတွင်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးဦးထံတွင်ဖြစ်စေ လူတဦးတယောက်အတွက် ကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်း၊ မကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်း ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းကို အားထုတ်စေရန် တရားမဝင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်မညီသော နည်းလမ်းဖြင့်သွေးဆောင်သည့်အတွက် တစ်စုံကို ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိအတွက်သော်၎င်း၊ သူတပါးအတွက်သော်၎င်း လူတဦးတယောက်ထံမှ လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို တရားမဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် မညီသောနည်းဖြင့် သွေးဆောင်ရန် တံစိုးယူခြင်း။

၁၆၃။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးဦးအား၊ (က) ရာထူးဆိုင်ရာ ပြုလုပ်မှု တခုကိုပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းမှ ရှောင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ခ) ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ရာထူးအလျောက် အလုပ်ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူတဦး တယောက်အား မျက်နှာလိုက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှိမ်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ဂ) ဥပဒေပြုအဖွဲ့ထံတွင်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးဦးထံတွင်ဖြစ်စေ လူတဦးတယောက်အတွက်ကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်း၊ မကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်းပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ပြုခြင်းကို အားထုတ်စေရန်သြဇာတိက္ကမကိုသုံး၍သွေးဆောင်သည့် အတွက် တစ်စုံကို ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိအတွက်သော်၎င်း၊ သူတပါးအတွက်သော်၎င်း လူတဦးတယောက်ထံမှ လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူလျှင်၊

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအပေါ်၌ မိမိ၏သြဇာကို အသုံးပြုသည့်အတွက်၊ တံစိုးယူခြင်း။

သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ်အထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

တရားသူကြီးရှေ့တွင် အမှုတခုကို လျှောက်လဲပြောဆိုသည့်အတွက် အခကြေးငွေ ရရှိသူ ရှေ့နေ၊ အစိုးရထံ အကျိုးအကြောင်းပေါ်ပြူ၍ အသနားလွှာ စီစဉ်ပြုပြင်ပေးသည့်အတွက် အခကြေးငွေရရှိသူ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်သင့်သူ တဦးကိုယ်စား ထိုသူအပေါ်၌ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းသည် မတရားကြောင်းအစိုးရထံ၌တင်ပြသည့်အတွက် အခကြေးငွေရရှိသူ၊ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ ဩဇာကိုအသုံးမပြုသဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အသုံးပြုကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းမပြုသဖြင့်၊ ထိုသူများသည် ဤပုဒ်မသဘောတွင် သက်ရောက်ပါဝင်ခြင်းမရှိ။

၁၆၄။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မနှစ်ခုတွင် ဖော်ပြထားသည့် ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ရာ၌ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဖြစ်သူက ထိုပြစ်မှုကို အားပေးကူညီလျှင် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၁၆၂၊ ၁၆၃ များတွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာ၌ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အားပေး ကူညီသည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

ဥပမာ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဦးဖြူ၏ မယား မမဲသည် တဦး တယောက်သောသူအား ရာထူးပေးစေရန် ဦးဖြူအား ပြောဆိုတောင်းပန်သည့်အတွက် ထိုသူ့ထံမှ လက်ဆောင်တခုခုကို ရရှိ၏။ ဦးဖြူသည် မမဲကို အားပေးကူညီ၏။ ဤအမှုတွင် မမဲသည် တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။ ဦးဖြူသည် သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

၁၆၅။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူ တဦးဦးက၊ (က) မိမိဆောင်ရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်အံ့ဖြစ်သော မှုခင်းကိစ္စနှင့်ဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းနှင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်သူဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်တန်ရာကြောင်း မိမိသိသော သူထံမှဖြစ်စေ၊ (ခ) မိမိ၏ ရာထူးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ္တရားနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏အထက်အရာရှိ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ရာထူးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ္တရားနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသော သူထံမှဖြစ်စေ၊ (ဂ) အဆိုပါသက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးလိုလားခြင်းရှိကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ကြောင်း၊မိမိသိသော သူထံမှဖြစ်စေ အဘိုးစားနားမပေးဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် မလုံလောက်ဟု မိမိသိသောအဘိုးစားနားကိုပေးလျက်မိမိအတွက်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးအတွက်ဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကို လက်ခံလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ်ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း သည်၊ မိမိဆောင်ရွက်သည့် မှုခင်းကိစ္စနှင့်၊ သို့တည်း မဟုတ် လုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သူတို့ ထံမှ၊ အဘိုးစားနားမပေးဘဲ အဘိုးတန် ပစ္စည်းကို ရယူခြင်း။

ဥပမာများ။

(က) ကော်လိတ်တော်အရာရှိ ဦးဖြူ သည် မိမိရုံး၌ မောင်မဲ၏ မြေခွန်တော်မှ မပြီးမပြတ်မီအတွင်း၊ သဘောရိုးဖြင့် ၄ ါးပါက တလလျှင် အိမ်လခငွေ နှစ်ရာ ပေးရမည့်အိမ်ကို မောင်မဲထံမှ တလလျှင်အိမ်လခ ငွေငါးဆယ်နှင့် သဘောတူ ငှါးရမ်း၏။ ဤအမှုတွင် ဦးဖြူသည် ထိုက်တန်လုံလောက်သော အဘိုးစားနားမပေးဘဲ မောင်မဲထံမှ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကို ရယူသည်မည်၏။

(ခ) တရားသူကြီး ဦးဖြူသည် မိမိရုံးတွင် မောင်မဲ၏အမှု မပြီးမပြတ်မီအတွင်း၊ အစိုးရငွေပေး ကတိစာချုပ်များကို သတ်မှတ်ထားသော တန်ဘိုးထက် ပိုသောဈေးဖြင့် အရောင်းအဝယ် ဖြစ်နေစဉ်အခါ၊ မောင်မဲထံမှ ထိုသတ်မှတ်ထားသော တန်ဘိုးအောက် လျော့၍ဝယ်ယူ၏။ ဤအမှုတွင် ဦးဖြူသည် လုံလောက်သော အဘိုးစားနား မပေးဘဲ မောင်မဲထံမှ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကို ရယူသည်မည်၏။

(ဂ) မောင်မဲ၏ညီကို စသားသက်သေခံမှုဖြင့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးဖြူထံသို့ ပမ်းဆီး၍ပို့၏။ ထိုအခါက ဘဏ်အစုဝယ်ရာများကို သတ်မှတ်ထားသောတန်ဘိုး အောက် လျော့သောဈေးဖြင့် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်နေစဉ်၊ ဦးဖြူက သူ၏အစုရှယ်ယာများကို မောင်မဲသို့ သတ်မှတ်ထားသော တန်ဘိုးထက်ပို၍ ရောင်းချ၏။ ဦးဖြူရသောငွေသည် လုံလောက်သော အဘိုးစားနားမပေးဘဲ ရရှိသော အဘိုးတန်ဝတ္ထုမည်၏။

၁၆၆။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဖြစ်သူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် ဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်ခြင်းဖြင့်၊ တဦးတယောက်သောသူအား နစ်နာစေရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ နစ်နာစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကိုသိလျက်နှင့် ဖီဆန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိအလုပ်မရှိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက တဦးတယောက်သောသူကို နစ်နာစေရန် ကြံရွယ်၍၊ ဥပဒေကို ဖီဆန်ခြင်း။

ဥပမာ။

တရားရုံးက မောင်မဲသို့ အနိုင်ချပေးလိုက်သော ဒီကရီကို အတည်ဖြစ်အောင် ဇာရီပြုရာတွင် ပစ္စည်းကို သိမ်းယူရမည့် ဥပဒေညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရသူ အရာရှိ ဦးဖြူသည် မောင်မဲအား နစ်နာစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် ဥပဒေညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်၏။ ဦးဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

၁၆၇။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးလည်းဖြစ်၍၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အတိုင်း စာတမ်း အမှတ်အသားကို ပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာပြန်ရန်ဖြစ်စေ တာဝန် လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသူလည်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တဦးတယောက်သောသူအား နစ်နာစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ နစ်နာစေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုစာတမ်း အမှတ်အသားကို မမှန်ဟု မိမိကသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက နစ်နာစေရန် ကြံရွယ်၍ မမှန်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို ပြုခြင်း။

သောနည်းလမ်းဖြင့်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာပြန်လျှင် ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း သည် ဥပဒေ နှင့် ဆန့်ကျင်လျက်၊ စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခြင်း။

၁၆၈။ ။ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း တဦးလည်းဖြစ်၍၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း ဖြစ်သည့်အတိုင်း စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းကိုမလုပ်ကိုင်ရန် ဥပဒေ၏ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းကိုခံရသူလည်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းသည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်၊ ပစ္စည်းကိုဝယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံဆွဲခြင်း။

၁၆၉။ ။ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းတဦးလည်းဖြစ်၍၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အတိုင်း ပစ္စည်းတခုခုဝယ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ လေလံဆွဲခြင်းကိုဖြစ်စေ မပြုရန် ဥပဒေ၏ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းကို ခံရသူလည်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏အမည်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တပါးသူ၏အမည်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားသူနှင့် ပူးတွဲ၍သော်၎င်း၊ အခြားသူနှင့် အစုစပ်ပါဝင်၍သော်၎င်း ထိုပစ္စည်းကိုဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံဆွဲလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိုဝယ်ပြီးဖြစ်သော ပစ္စည်းကို ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းယူရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန် ထမ်း ယောင်ဆောင်ခြင်း။

၁၇၀။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ရာထူးတခုခု၌ မိမိမထမ်းမရွက်ကြောင်းသိလျက်နှင့် ထိုရာထူး၌ ထမ်းရွက်ဟန်ဆောင်ပြီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးတခုခု၌ ထမ်းရွက်နေသော သူယောင်ဆောင်ပြီးလျှင် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း အယောင်ဆောင်အနေနှင့် ထိုရာထူးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြုလုပ်မှုတခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းတို့ ဝတ်ဆင် ကိုင်ဆောင်သော အဝတ်တန်ဆာတို့ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားများကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား လိုသော ကြံရွယ်ချက်နှင့် ဝတ်ဆင်ကိုင်ဆောင်ခြင်း။

၁၇၁။ ။ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအမျိုးအစား တခုခုတွင် ပါဝင်သူမဟုတ်ဘဲလျက်၊ ထိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားတခုခုတွင် ပါဝင်သူဖြစ်ကြောင်း သူတပါး ယုံကြည်စေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးယုံကြည်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားတို့ ဝတ်ဆင် ကိုင်ဆောင်သော အဝတ်တန်ဆာနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားနှင့် သဏ္ဌာန်တူသော အဝတ်တန်ဆာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို ဝတ်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုင်ဆောင်လျှင် ထိုသူကို သုံးလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၉-က။

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှုများ။

၁၇၁-က။ ။ဤအခန်းပါ ကိစ္စများအလို့ငှါ—

အရွေးခံသူ၊ ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေး၊ အစိုပွါယ်ဖော်ပြချက်။

(က) "အရွေးခံသူ" ဆိုသည်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲအတွက်အရွေးခံသူ အဖြစ်ဖြင့်အမည်တင်သွင်းခြင်း ခံရသူကိုဆိုလိုသည်။ ထိုစကားရပ်၌၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန်စီစဉ်နေခိုက်တွင်၊ အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်မည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသောသူလည်း ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူသည်ထိုသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပြီးနောက် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အရွေးခံသူအဖြစ် အမည်တင်သွင်းခြင်း ခံရသူဖြစ်ရမည်။

(ခ) "ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေး" ဆိုသည်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် မပါဝင်မယှဉ်ပြိုင်ဘဲ နေနိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အရွေးခံသူအဖြစ်မှ နုတ်သိမ်းနိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးနိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲမပေးဘဲ နေနိုင်သော အခွင့်အရေးကို ဆိုလိုသည်။

၁၇၁-ခ။ ။(၁) မည်သူမဆို—

လာဘ်ပေးယူမှု။

(က) ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေးကို သုံးစွဲစေရန် တဦးတယောက်ကိုသော်၎င်း၊ အခြားသူကိုသော်၎င်း သွေးဆောင်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲခဲ့သည့်အတွက် ဆုလာဘ်ပေးလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုသူအား တံစိုးပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ထိုအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲသည့်အတွက် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲစေရန် အခြားသူတဦးကို သွေးဆောင်သည့်အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်သည့်အတွက်၊ မိမိအဘို့ဖြစ်စေ၊ အခြားသူအဘို့ဖြစ်စေ တံစိုးကို လက်ခံလျှင်၊ ထိုသူသည် လာဘ်ပေးယူမှု ကျူးလွန်သည်။

သို့ရာတွင် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာဝါဒကို ကြေညာခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ လမ်းစဉ်ကို ကတိပြုခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(၂) တံစိုးပေးရန်ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တံစိုးကို သူတပါးရယူရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အားထုတ်လျှင် ထိုသူသည် တံစိုးပေးသည်မည်၏။

(၃) တံစိုးကို ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန် သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူသည် တံစိုးကိုလက်ခံသည်မည်၏။ ပြုရန်မိမိမကြံရွယ်သော ကိစ္စအတွက် ပြုစေရန် ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်ဖြင့်ပေးသော တံစိုးကို လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိစ္စတခုကို မိမိမပြုခဲ့သော်လည်း ထိုကိစ္စအတွက် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် တံစိုးကို လက်ခံလျှင် ထိုသူသည် တံစိုးကို ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် လက်ခံသည်မည်၏။

ရွေးကောက်ပွဲ၌ မလျော်ဩဇာသုံးခြင်း။

၁၇၁-ဂ။ ။(၁) မည်သူမဆို၊ ရွေးကောက်ပွဲ တခုခု၌ ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေး လွတ်လပ်စွာ သုံးစွဲခြင်းကို မိမိအလိုအလျောက် နှောင့်ယှက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှောင့်ယှက်ရန် မိမိအလိုအလျောက် အားထုတ်လျှင် ရွေးကောက်ပွဲ၌ မလျော်ဩဇာသုံးမှုကို ကျူးလွန်သည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ မည်သူမဆို—

(က) အရွေးခံသူကိုသော်၎င်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ကိုသော်၎င်း၊ အရွေးခံသူကဖြစ်စေ၊ မဲဆန္ဒရှင်ကဖြစ်စေ အကျိုးလိုလားသော သူကိုသော်၎င်း တနည်းနည်းဖြင့် နစ်နာစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) အရွေးခံသူကိုသော်၎င်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ကိုသော်၎င်း၊ အရွေးခံသူကဖြစ်စေ၊ မဲဆန္ဒရှင်ကဖြစ်စေ အကျိုးလိုလားသော သူကိုသော်၎င်း သက်ဆိုင်ရာဘာသာအယူဝါဒအရ အပြစ်ရောက်စေမည်ဟုယုံကြည်အောင် ထိုအရွေးခံသူကိုဖြစ်စေ၊ ထိုမဲဆန္ဒရှင်ကိုဖြစ်စေ သွေးဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်

ထိုသူသည် ပုဒ်မခွဲ (၁) ၏အဓိပ္ပါယ်အရ ထိုအရွေးခံသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမဲဆန္ဒရှင်၏ ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေး လွတ်လပ်စွာသုံးစွဲခြင်းကို နှောင့်ယှက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၃) ပြည်သူ့ဆိုင်ရာဝါဒကို ကြေညာခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ လမ်းစဉ်ကို ကတိပြုခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေးကို နှောင့်ယှက်ရန် မကြံရွယ်ဘဲ တရားဝင်အခွင့်အရေး သုံးစွဲခြင်းသက်သက်သည် ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ်အရ နှောင့်ယှက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မမှတ်သူရ။

ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူတပါးအယောင်ဆောင်ခြင်း။

၁၇၁-ဃ။ ။ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရှင်သူတဦးဦး၏ အမည်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သေသူ တဦးဦး၏ အမည်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ကြံစည်ဖန်တီးသော အမည်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ မဲဆန္ဒအမှတ်အသားကို တောင်းဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲတကြိမ်ပေးပြီးဖြစ်လျက်၊ ထိုရွေးကောက်ပွဲ၌ပင် မဲဆန္ဒအမှတ်အသားကို မိမိအမည်နှင့်တောင်းဆိုလျှင်၊ ထိုပြင် ဆိုခဲ့သော နည်းလမ်းတခုခုဖြင့် အခြားသူ မဲပေးခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ မဲပေးခြင်းကို ဖြစ်မြောက်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်မြောက်စေရန် အားထုတ်လျှင် ထိုသူသည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူတပါးအယောင်ဆောင်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

၁၇၁-င။ ။မည်သူမဆို၊ လာဘ်ပေးယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

လာဘ်ပေးယူမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင်၊ ပွဲစားခြင်းဖြင့် လာဘ်ပေးယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ငွေဒဏ်သက်သက်သာ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။"ပွဲစားခြင်း" ဆိုသည်မှာ အစား၊ အသောက်၊ ပျော်မြူးမှု၊ ရိက္ခာ တခုခုဖြင့် တစ်စုံအပေးအယူပြုသော လာဘ်ပေးယူမှုမျိုးကို ဆိုလိုသည်။

၁၇၁-စ။ ။မည်သူမဆို၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မလျော်ဩဇာသုံးမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးအယောင်ဆောင်မှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲ၌ မလျော်ဩဇာသုံးမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါး အယောင်ဆောင်မှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သူတပါး အယောင်ဆောင်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူအား နှစ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၇၁-ဆ။ ။ရွေးကောက်ပွဲ၏ မဲရအခြေအနေကို ထိခိုက်စေရန် အကြံဖြင့် အရွေးခံရသူ၏ စာရိတ္တနှင့်ဖြစ်စေ၊ အပြုအမူနှင့်ဖြစ်စေ စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သည်လည်းဖြစ်သည့်ပြင် မမှန်ကြောင်း သိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟု မိမိယုံကြည်ခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ကြောင်းခြင်းရာ ဖော်ပြချက် သဘောသို့ သက်ရောက်သည့် ဖော်ပြချက်ကို မည်သူမဆို ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေညာလျှင် ထိုသူကို ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ် မမှန် ဖော်ပြခြင်း။

၁၇၁-ဇ။ ။အရွေးခံသူတဦး၏ ယေဘုယျခွင့်ပြုစာကိုဖြစ်စေ၊ အထူးခွင့်ပြုစာကိုဖြစ်စေ မရရှိဘဲ ထိုသူအရွေးခံရခြင်းကို အားပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်မြောက်စေရန်အလို့ငှါ ပြည်သူတို့နှင့်ဆိုင်သောအစည်းအဝေး တရပ်ရပ် ကျင်းပပြုလုပ်သည့်အတွက်သော်၎င်း၊ ကြေညာသည့်အတွက်သော်၎င်း၊ ဖြန့်ချိစာပို့သည့်အတွက်သော်၎င်း၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့်အတွက်သော်၎င်း၊ အခြားတနည်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ စရိတ်ကျခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စရိတ်ကျခံရန် အခွင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုငါးရာထိငွေဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေနှင့် မညီသော ပေးခြင်း။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင်၊ တဦးတယောက်သောသူသည်အခွင့်ပြုစာ မရရှိဘဲ ငွေတဆယ်ထက်မပိုသော စရိတ်ကို ကျခံပြီးနောက်၊ ထိုစရိတ်များကို ကျခံသည့်နေ့မှ ဆယ်ရက်အတွင်း အရွေးခံသူ၏ စာဖြင့် ရေးသားသည့် သဘောတူညီချက်ကို ရရှိလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုအရွေးခံသူ၏ ခွင့်ပြုစာဖြင့် ထိုစရိတ်များကို ကျခံသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုင်ရာ ငွေစာရင်း ထားရှိရန် ပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၇၁-ဈ။ ။တည်ဆဲဥပဒေတရပ်ရပ်အရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေကဲ့သို့ပင် အာဏာရှိသော နည်းဥပဒေတရပ်ရပ် အရဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲတခုခု၌သော်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သော်၎င်း ကုန်ကျသော စရိတ်ကို ငွေစာရင်းပြုလုပ်ထားရှိရန် တာဝန်ရှိလျက်နှင့် ထိုငွေစာရင်းကို ပြုလုပ်ထားရှိရန် မည်သူမဆို ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

မပြုအမဲလက်မှတ် တခုခုကို ဥပဒေနှင့် အနုကျင်၍ လက်ရှိ ထားခြင်း။

၁၇၁-ည။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိကိုယ်တိုင်က သက်သေထင်ရှားပြရန်တာဝန်ရှိသော ဥပဒေနှင့်အညီ အပြစ်ကင်းကင်းလွတ်ခွင့်မရှိဘဲ [× × ×]* ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မပေးရာဖြစ်သော မဲရုံအတွင်း၌၊ မိမိ၏ မဲကို ဥပဒေနှင့် အညီပေးရန် အလို့ငှါမှတပါး မပြုအတခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မလက်မှတ်တခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်တခု အဘုပြုထားသော မပြုအမဲလက်မှတ်တခုကိုဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေလက်ရှိထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ထားရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါမဲရုံအပြင်ဘက်၌ မပြုအတခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မလက်မှတ်တခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်တအတုပြုထားသော မပြုအလက်မှတ်တခုကိုဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အခန်း ၁၀။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ ဥပဒေရအာဏာကို မထိလေးစားပြုခြင်း။

သမ္မာန်စာ၊သို့တည်းမဟုတ် အခြား အမိန့်ဆင့်စာ ချအပ်ခြင်းကိုတိမ်းရှောင်ခြင်း။

၁၇၂။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ဆင့်ပိုင်သည့်အတိုင်း ထုတ်ဆင့်သော သမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာဖြစ်စေ ချအပ်သည်ကို မည်သူမဆို၊ တိမ်းရှောင်လျှင်၊ ထိုသူကို တလထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် သမ္မာန်စာမှာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာမှာဖြစ်စေ၊အမိန့်စာမှာဖြစ်စေ တရားရုံးသို့ ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်ကိုသော်၎င်း တက်ရောက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားတခုခုကို ဘင်ပြစေရန် ပါရှိလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

---

* ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၇ အရ ပယ်ဖျက်သည်။

သမ္မာန်စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား အမိန့်ဆင့်စာ ချအပ်သည်ကို ဖြစ်စေ၊ ကျေညာသည်ကို ဖြစ်စေ တားဆီးခြင်း။

၁၇၃။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိသို့သော်၎င်း၊ အခြားသူတဦးတယောက်သို့သော်၎င်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီထုတ်ဆင့်ပိုင်သည့်အတိုင်း ထုတ်ဆင့်သည့် သမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာဖြစ်စေ ချအပ်သည်ကို တနည်းနည်းဖြင့် တမင်တားဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တနေရာရာတွင် ထိုသမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ ထိုနို့တစ်စာဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့်စာဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆဲကပ်သည်ကို တမင်တားဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသမ္မာန်စာကိုဖြစ်စေ၊ ထိုနို့တစ်စာကိုဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့်စာကိုဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီဆဲကပ်ရာနေရာတခုမှ တမင်ခွာပစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာရန် ဆင့်ဆိုပိုင်သူဖြစ်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၏ အမိန့်အရ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်ကို တမင်တားဆီးလျှင် ထိုသူကို တလထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် သမ္မာန်စာမှာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာမှာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာမှာဖြစ်စေ၊ ကြေညာစာမှာဖြစ်စေ တရားရုံးသို့ ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်ကိုသော်၎င်း တက်ရောက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားတခုခုကို တင်ပြစေရန်ပါရှိလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း ထုတ်ဆင့်သော အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်၍ မတက်ရောက်ဘဲနေခြင်း။

၁၇၄။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီထုတ်ဆင့်ပိုင်သည့်အတိုင်း ချိန်းဆိုသောကာလတွင်၊ ချိန်းဆိုသောနေရာသို့ တဦးတယောက်သောသူအား ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်ကိုသော်၎င်း တက်ရောက်စေရန် သမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာဖြစ်စေ၊ ကြေညာစာဖြစ်စေ ထုတ်ဆင့်သည်ကို ထိုသူသည် ဥပဒေအရလိုက်နာရန်ဖြစ်ပါလျက်နှင့် ချိန်းဆိုသောကာလတွင် ချိန်းဆိုသောအရပ်သို့ မတက်ရောက်ဘဲတမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တက်ရောက်ရန် တာဝန်ရှိသည့်နေရာမှ ဥပဒေအရထွက်ခွါသွားခွင့် ရသောအချိန်မတိုင်မီထွက်ခွါသွားလျှင် ထိုသူကို တလထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် သမ္မာန်စာမှာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာမှာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာမှာဖြစ်စေ၊ ကြေညာစာမှာဖြစ်စေ တရားရုံးသို့ ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်ကိုသော်၎င်း တက်ရောက်စေရန် ပါရှိလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းသို့ စာတမ်း အမှတ်အသား တင်ပြရန် ဥပဒေ နှင့် အညီ တာဝန်ရှိသူက တင်မပြဘဲ ပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၇၅။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ စာတမ်းအမှတ် အသားတခုခုတင်ပြရန်သော်၎င်း၊ ပေးအပ်ရန်သော်၎င်း ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသောသူသည် ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကိုမတင်ပြဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် မပေးအပ်ဘဲ တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို တလထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားကိုတရားရုံးသို့တင်ပြရန်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးအပ်ရန်ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းသို့ တိုင်ကြားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းပေးရန် ဥပဒေအရ အာဝဇ်ရှိသူက မတိုင်ကြားခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် သတင်း မပေးတပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၇၆။ ။ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ထိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းသို့အကြောင်းအရာ တခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်ကြားရန်ဖြစ်စေ၊ သတင်းပေးရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေအရတာဝန်ရှိသူသည် ဥပဒေအရလိုအပ်သောနည်းလမ်းအတိုင်း ထိုသို့လိုအပ်သောကာလတွင်ထိုအကြောင်းအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မတိုင်ကြားဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ်သတင်းမပေးဘဲတမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို တလထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် ပေးရန်လိုအပ်သော တိုင်ကြားချက်သည်၊သို့တည်းမဟုတ် သတင်းပေးချက်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို တားဆီးရန် အလို့ငှါသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ဖမ်းဆီးရန်အလို့ငှါသော်၎င်း ဖြစ်လျှင် ထိုသူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သတင်းပေးခြင်း။

၁၇၇။ ။ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ထိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းသို့အကြောင်းအရာတခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ဥပဒေအရ သတင်းပေးရန်တာဝန်ရှိသူသည် ထိုအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန်ဟုမိမိသိသောသတင်းကိုဖြစ်စေ၊ မမှန်ဟု မိမိယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိသောသတင်းကိုဖြစ်စေမှန်သောသတင်းအဖြစ်ဖြင့် သတင်းပေးလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရပေးရန် လိုအပ်သော သတင်းသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို တားဆီးရန် အလို့ငှါသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ဖမ်းဆီးရန် အလို့ငှါ သော်၎င်းဖြစ်လျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

မြေရှင်မောင်ဖြူသည် မိမိ၏ မြေနယ်နိမိတ်အတွင်းတွင် လူသတ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သေသူသည် မြွေကိုက်ခံရသဖြင့်သေသည်ဟု သက်ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးအား တမင်မမှန်သတင်းပေး၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင်ဖော်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ပတွင်ပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၌ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပုဒ်မ ၃၀၂၊ ၃၀၄၊ ၃၈၂၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄၊ ၃၉၅၊ ၃၉၆၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈၊ ၃၉၉၊ ၄၀၂၊ ၄၃၅၊ ၄၃၆၊ ၄၄၉၊ ၄၅၀၊ ၄၅၇၊ ၄၅၈၊ ၄၅၉၊ ၄၆၀ တခုခုအရ ဖြစ်ဒဏ်ခံရမည့် ပြုလုပ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ထိုပြုလုပ်မှုသည် ဤပုဒ်မနှင့် ပုဒ်မ ၁၇၆

ပါ "ပြစ်မှု" ဆိုသောစကားဥ္စအကျုံးဝင်သည်။ ထို့ပြင် "ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ" ဆိုသောစကားတွင်၊ ဆိုခဲ့သော ပြုလုပ်မှုဘာခုကို ကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲခြင်းခံရသူလည်း အကျုံးဝင်သည်။

ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိ သစ္စာ ပြုစေရန် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက နည်းလမ်းတကျ ခိုင်းသည်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း။

၁၇၈။ ။အမှန်ထွက်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ ပြုစေရန် ဥပဒေအရ ခိုင်းပိုင်သော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက ခိုင်းသည်ကို ငြင်းပယ်လျှင်၊ ထိုငြင်းပယ်သူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မေးပိုင်သည့် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက မေးသည်ကို ဖြေဆိုရန် ငြင်းပယ်ခြင်း။

၁၇၉။ ။အကြောင်းအရာ တခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား အမှန်ကို ထွက်ဆိုရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသော သူသည် ထိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက မိမိ၏ ဥပဒေရအာဏာကိုသုံးစွဲလျက်၊ ထိုအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးသော မေးခွန်းကို ဖြေဆိုရန် ငြင်းပယ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ထွက်ဆိုချက်ကို လက်မှတ် ထိုးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း။

၁၈၀။ ။တဦးတယောက်သောသူအား သူ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးစေရန် ဥပဒေအရ ခိုင်းပိုင်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကခိုင်းသည်ကို ငြင်းပယ်လျှင်၊ ထိုငြင်းပယ်သူကို သုံးလထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကျမ်းသစ္စာ ဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာ ဖြစ်စေ ပြု၍ မမှန်ထွက်ဆိုခြင်း။

၁၈၁။ ။အကြောင်းအရာ တခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာအပြုခိုင်းရန် ဥပဒေအရ အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံ၌ဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော အခြားပုဂ္ဂိုလ်ထံ၌ဖြစ်စေ အမှန်ကို ထွက်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာကို ဥပဒေ အရပြုပြီးသောသူသည် ထိုအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆိုပါ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံ၌ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါ အခြားပုဂ္ဂိုလ်ထံ၌ဖြစ်စေ မမှန်သည်လည်း ဖြစ်သည့်ပြင်၊ မမှန်ကြောင်း မိမိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟု မိမိယုံကြည်ခြင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော ထွက်ဆိုခြင်းကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အခြားသူတဦးတယောက် နစ်နာ စေခြင်းငှါ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအား ဥပဒေရအာဏာကို အသုံးပြုစေရန် ကြံရွယ်၍ မမှန်သတင်းပေးခြင်း။

၁၈၂။ ။မည်သူမဆို၊ (က) သတင်းတခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြောင်းခြင်းရာ အမှန်ကို အကယ်၍ သိခဲ့လျှင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြုထိုက်သည်မဟုတ်သော အမှုကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ကွက်ထိုက်သည် မဟုတ်သော ပျက်ကွက်မှုကို ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) လူတဦးတယောက်ကို နစ်နာစေခြင်းငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်စေခြင်းငှါ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား သူ၏ ဥပဒေရ အာဏာကို အသုံးပြုစေရန် ကြံရွယ်၍ သော်၎င်း၊ ပြုစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ မမှန်ကြောင်း မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိယုံကြည်သော သတင်းကို ပေးလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ လက်အောက်ခံ ရဲအမှုထမ်း မောင်မဲ အလုပ်ပြုတ်စေရန် ထိုရဲအမှုထမ်း မောင်မဲ အလုပ်ဝတ်တရား ပေါ့လျော့ ပျက်ကွက်ကြောင်း သတင်းကိုသော်၎င်း၊ အကျင့် သိက္ခာ ပျက်ပြားကြောင်း သတင်းကိုသော်၎င်း ထိုသတင်း မမှန်ဟု သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသတင်းအရ မောင်မဲကို အဆိုပါ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးအား သတင်းပေးလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

(ခ) မောင်မဲ စိတ်ငြိုငြင်စေရန် ဥပဒေဖြင့် တားမြစ်ထားသော ဆားကို ထိုမောင်မဲ လျှို့ဝှက်သိုလှောင်ထားကြောင်း သတင်းကို၊ ထိုသတင်းမမှန်ဟု သိလျက်နှင့်၊ ထို့ပြင် ထိုသတင်းကြောင့် မောင်မဲ၏ အိမ်ဥပစာကို ရှာဖွေစေတန်ရာသည်ကိုလည်း သိလျက်နှင့် မောင်ဖြူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ သတင်းပေးလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

(ဂ) ရွာတရွာအနီးတွင် မိမိသည် လက်ရောက်ကျူးလွန်ခြင်း၊ လုယက်ခြင်း ခံရသည်ဟု မောင်ဖြူက ရဲအမှုထမ်းသို့ မမှန်သတင်းပေး၏။ မောင်ဖြူသည် မိမိအား မည်သူ ကျူးလွန်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ခြင်းမပြု။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ သတင်းပေးခြင်းကြောင့် ထိုရဲအမှုထမ်းသည် ထိုရွာတွင် စုံစမ်းခြင်း ရှာဖွေခြင်း ပြုသဖြင့် ရွာသားအားလုံးသော်၎င်း၊ အချို့သော်၎င်း စိတ်ငြိုငြင်တန်ရာသည်ကိုသိ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ပစ္စည်း သိမ်းယူခြင်းကို ခုခံခြင်း။

၁၈၃။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ပစ္စည်း သိမ်းယူခြင်းကို မည်သူမဆို၊ ခုခံလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ပစ္စည်းရောင်းခြင်းကို ဟန့်တားခြင်း။

၁၈၄။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ပစ္စည်းရောင်းခြင်းကို မည်သူမဆို တမင်ဟန့်တားလျှင်၊ ထိုသူကို တလထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၁၇၅။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ပစ္စည်းတခုခုကို ရောင်းရာတွင်၊ မည်သူမဆို၊ မိမိသော်၎င်း၊ အခြားသူသော်၎င်း ဥပဒေအရ စယ်နိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း သိလျက်နှင့် မိမိအတွက် ဖြစ်စေ၊ ထိုသူ အတွက်ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကို ဝယ်ခြင်းသော်၎င်း၊ လေလံဆွဲခြင်း သော်၎င်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံဆွဲသဖြင့် မိမိ အပေါ် သို့ ကျရောက်မည့် တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရန် မကြံရွယ်ဘဲလျက် ထိုပစ္စည်းကို လေလံဆွဲလျှင် ထိုသူကို တလထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ဥပဒေ ရ အာဏာဖြင့် ရောင်းသော ပစ္စည်းကို ဥပဒေနှင့် အညီ မဟုတ်ဘဲ ဝယ်ခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် လေလံဆွဲခြင်း။

၁၇၆။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး ပြည်သူဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရား ဆောင် ရွက်နေသည်ကို မိမိအလိုအလျောက်ဟန့်တားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း တဦး ပြည်သူဆိုင်ရာ အလုပ် ဝတ် တရား ဆောင်ရွက် နေသည် ကို ဟန့်တားခြင်း။

၁၇၇။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်နေသည် ကို ကူညီရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသောသူသည် ထိုသို့ကူညီရန် တမင်ပျက်ကွက်မှုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တလထိ အလုပ်မဲ့ ထောင် ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကို ကူညီ ရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသူက ကူညီရန် ပျက်ကွက်ခြင်း။

ထို့ပြင် တရားရုံးမှ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ဆင့်သော အမိန့်ဆင့်စာကို အတည်ပြုရန် အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုတခုခု ကျူးလွန်ခြင်းကို တားဆီးရန် အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် မှုကိုသော်၎င်း၊ သတ်ပုတ်နှောက်ယှက်မှုကိုသော်၎င်း၊ နှိမ်နင်းရန်အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုတခုခုနှင့် စွဲဆိုခံရသူကိုသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားသူကိုသော်၎င်း၊ ဥပဒေအရချုပ်ထားခြင်းမှ ထွက်ပြေးသူကိုသော်၎င်း ဖမ်းဆီးရန်အလို့ငှါဖြစ်စေ ဥပဒေအရ အကူအညီတောင်းဆိုပိုင်ခွင့် ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အကူအညီတောင်းဆိုသည်ကို အကူအညီတမင်မပေးဘဲနေလျှင်၊ ထိုသို့အကူအညီ မပေးသောသူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၁၇၈။ ။ပြုလုပ်မှု တခုခုကို ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်ဟုသော်၎င်း၊ မိမိလက်ရှိ ပစ္စည်း နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိစီမံခန့်ခွဲရသော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်အတိုင်း တခုခု ပြုလုပ်ထားရမည်ဟု သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့် အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း က ထုတ်ပြန်ကြေညာသော အမိန့်ကို သိလျက်နှင့် မည်သူ မဆို၊ ထိုအမိန့်ကို ဖီဆန်လျှင်၊ ထိုသူအား အကယ်၍ ထိုသို့ ဖီဆန်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် အညီ စေခိုင်းခြင်း ခံရသော သူကို (က) ဟန့်တားခြင်း သော်၎င်း၊ စိတ်ငြိုငြင်စေခြင်းသော်၎င်း၊ နစ်နာစေခြင်းသော်၎င်း ဖြစ်စေသော်၊ သို့တည်း

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက နည်း လမ်းတကျ ထုတ်ပြန် ကြေ ညာသော အမိန့်ကို ဖီဆန် ခြင်း။

မဟုတ်ဖြစ်စေတတ်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ခ) ဟန့်တားခြင်းသော်၎င်း၊ စိတ်ငြိုငြင်စေခြင်းသော်၎င်း၊ နှစ်နာစေခြင်းသော်၎င်း ဖြစ်မည့် အန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေသော်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဖြစ်စေတတ်သော် တလထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ထို့ပြင် အကယ်၍ ထိုသို့ဖီဆန်ခြင်းသည် လူ့အသက်ကိုသော်၎င်း၊ ကျန်းမာရေးကိုသော်၎င်း၊ လုံခြုံရေးကိုသော်၎င်း ဘေးဖြစ်စေသော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးဖြစ် စေတတ်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကိုသော်၎င်း၊ သတပုတ်နှောက်ယှက် မှုကိုသော်၎င်း ဖြစ်စေသော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်စေတတ်သော် ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက ဘေးအန္တရာယ်ပြုရန် ကြံရွယ် ခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည့် ဖီဆန်ခြင်းကို ကြံဆခြင်းသည် လိုရင်း မဟုတ်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက မိမိဖီဆန်သောအမိန့်ကိုသိ၍ ထိုသို့ဖီဆန်ခြင်းသည် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေသည်ကိုသော်၎င်း၊ ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကိုသော်၎င်း သိလျှင်၊ လုံလောက်သည်။

ဥပမာ။

ကူးကူးယ်ရာ ဘာသာနှင့်ဆိုင်သော စီတန်း လှည့်လည်ခြင်းကို လမ်းတလမ်းတွင် မပြုရ ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန် ကျေညာရန် ဥပဒေနှင့် အညီ အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက အမိန့် တရပ်ကို ထုတ်ပြန်ကျေညာ၏။ မောင်ဖြူသည် သိလျက်နှင့် ထိုအမိန့်ကို ဖီဆန်၏။ ထိုသို့ ဖီဆန်သဖြင့်၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွါးရန် အန္တရာယ်ဖြစ်စေ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မ တွင် ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

၁၈၉။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦး၏ ပြည်သူ့ဆိုင်ရာအလုပ်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအားပြုစေခြင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ပြုခြင်းမှ ရှောင်စေခြင်း အတွက်သော်၎င်း၊ ပြုရန်ရှိသည်ကိုဆိုင်းငံ့ထားစေခြင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ထို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား သွေးဆောင်ရန် အလို့ငှါ ထိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အကျိုးလိုလားနေသည်ဟု မိမိယုံကြည်နေသော သူကိုဖြစ်စေ နစ်နာစေမည်ဟု မည်သူမဆို၊ ခြိမ်းခြောက်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

(ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကို နစ်နာစေ မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း။)

၁၉၀။ ။နစ်နာစေခြင်းမှ ဥပဒေအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးစေပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ တောင်းဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်စေရန်သော်၎င်း၊ ရပ်စဲစေရန် သော်၎င်း တဦးတယောက်သောသူအား သွေးဆောင်ရန် အလို့ငှါ ထိုသူအား နစ်နာစေမည်ဟု မည်သူမဆို၊ ခြိမ်းခြောက်လျှင်၊ ထိုသို့ ခြိမ်းခြောက်သောသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

(ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုအတွက်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံ တောင်းဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်စေရန် တဦးတယောက်သောသူအား သွေးဆောင်လိုသည့် အတွက်၊ နစ်နာ စေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း။)

အခန်း ၁၁။

မမှန် သက်သေခံမှုနှင့် ဖြောင့်မှန်စွာ တရားစီရင်ရေးကို ဆန့်ကျင်သော ပြစ်မှုများ။

၁၉၁။ ။မည်သူမဆို၊ကျမ်းသစ္စာအရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေ၌ အတည့်အလင်း ဖေါ်ပြထားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်အရဖြစ်စေ အမှန်ထွက်ဆိုရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိပါလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြောင်းအရာ တခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြေညာချက်ပြုရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိပါလျက်နှင့် မမှန်သည်လည်းဖြစ်သည့်ပြင် မမှန်ဟုမိမိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟု မိမိယုံကြည်ခြင်း မရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဖေါ်ပြချက်ကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည်မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

မမှန်သက်သေခံခြင်း။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြစ်စေ ပြုသောဖေါ်ပြချက်သည် ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ်၌ အကျုံးဝင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ထွက်ဆိုသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြေညာသူ၏ ယုံကြည်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုသူ၏ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း မဟုတ်သော ကြေညာချက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ဆိုချက်သည် ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ်၌ အကျုံးဝင်သည်။ ထို့ပြင် တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိမသိသောအရာကို သိသည်ဟု ထွက်ဆိုခြင်းဖြင့် မမှန် သက်သေခံမှု ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည့်နည်းတူ၊ မိမိမယုံကြည်သောအရာကို ယုံကြည်သည်ဟု ထွက်ဆိုခြင်းဖြင့်လည်း မမှန်သက်သေခံမှု ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်နီထံမှ တရားသဖြင့် ရရန်ရှိသောကြွေးငွေ တထောင်အတွက် မောင်မဲက တရားစွဲဆိုရာတွင် မောင်မဲ၏ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း မှန်သည်ဟု မောင်နီက ဝန်ခံသည်ကို မိမိကြားကြောင်း မောင်ဖြူက အမှုစစ်ဆေးစဉ်တွင် ကျမ်းကျိန်၍မမှန်ထွက်ဆို၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

(ခ) အမှန်ထွက်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာပြုပြီးသော မောင်ဖြူသည် ရေးထိုးသော လက်မှတ်တခုကို မောင်မဲ၏ လက်မှတ် ဖြစ်သည်ဟု မိမိမယုံကြည်ပါဘဲလျက်၊ မောင်မဲ၏ လက်မှတ်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ထွက်ဆို၏။ ဤနေရာတွင်မောင်ဖြူသည် မိမိယုံကြည်သည့်အတိုင်း ထွက်ဆိုခြင်းမဟုတ်သည်ကို သိလျက်နှင့် ထွက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲရေးသားမြဲ လက်ရေး၏ပုံပန်းကို သိသဖြင့်၊ ရေးထိုးသော လက်မှတ်တခုကို မောင်မဲ၏ လက်မှတ်ဖြစ်သည်ဟု သဘောရိုးဖြင့် ယုံကြည်သည့်အတိုင်း၊ မောင်မဲ၏ လက်မှတ်ဖြစ်သည်ဟု မိမိ ယုံကြည်ကြောင်း ထွက်ဆို၏။ မောင်ဖြူ၏ထွက်ဆိုချက်သည် သူ၏ ယုံကြည်ချက်နှင့်သော သက်ဆိုင်သည့်ပြင် သူအကယ်၍ ယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါ ရေးထိုးထားသော လက်မှတ်သည် မောင်မဲ၏ လက်မှတ်မဟုတ်စေကာမူ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မမည်။

(ဃ) အမှန်ထွက်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာပြုပြီးသော မောင်ဖြူသည် ဤမည်သော နေ့ရက်တွင် ဤမည်သောနေရာ၌ မောင်မရှိကြောင်း မသိပါဘဲလျက်၊ ထိုနေ့ရက်၊ ထိုနေရာ၌ မောင်မရှိကြောင်း မိမိသိသည်ဟု ထွက်ဆို၏။ မောင်မသည် ထိုနေ့ရက်၊ ထိုနေရာ၌ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

(င) စကားပြန်ဖြစ်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာပြန်ဖြစ်သူ မောင်ဖြူသည် ထွက်ဆိုချက်တခုကိုသော်၎င်း၊ စာတမ်း အမှတ်အသား တခုကိုသော်၎င်း မှန်ကန်စွာ ဘာသာပြန်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာ ပြုထားပါလျက်နှင့် မမှန်သည်လည်း ဖြစ်သည့်ပြင် မှန်သည်ဟု မိမိ ယုံကြည်ခြင်း မရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဘာသာပြန်ဆိုချက်ကို ပြု၏။ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟုတာဝန်ခံ၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန် သက်သေခံသည်မည်၏။

၁၉၂။ ။တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေအရ စီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင် ဖြစ်စေ အနုညာတခံ လူကြီးက ဥပဒေအရ စီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင် ဖြစ်စေ—

မမှန်သက်သေခံဖန်တီးခြင်း။

(က) ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာ တခုကိုသော်၎င်း၊ စာအုပ်၌ဖြစ်စေ၊ မှတ်တမ်း၌ဖြစ်စေ ရေးသွင်းသော မမှန်ရေးသွင်းချက် တခုကိုသော်၎င်း၊ မမှန်ထွက်ဆိုချက်ပါသော စာတမ်းအမှတ်အသား တခုကိုသော်၎င်း သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်စေရန်၊ ထို့ပြင်

(ခ) ထိုသို့ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာ အားဖြင့်သော်၎င်း၊ မမှန် ရေးသွင်းချက်အားဖြင့် သော်၎င်း၊ မမှန် ထွက်ဆိုချက်ပါသောစာတမ်း အမှတ်အသား အားဖြင့်သော်၎င်း၊ အဆိုပါ စစ်ဆေးစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၌ သက်သေခံချက်ကို အထောက်အထားပြုကာ ထင်မြင်ယူဆရန်ရှိသော သူအား အမှုဆုံးဖြတ်ရေးတွင် အရေးပါသော အချက်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လွဲမှားစွာ ထင်မြင်မိစေရန် ကြံရွယ်၍ မည်သူမဆိုပြုလျှင်

ထိုသူသည် "မမှန်သက်သေခံ ဖန်တီးသည်"မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မပိုင် သေတ္တာထဲတွင် ကျောက်မျက် ရတနာများကို တွေ့ရှိ စေ၍၊ ထိုသို့တွေ့ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာက မောင်မအား ခိုးမှုဖြင့် ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရစေရန် ကြံရွယ်လျက်၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မ၏ သေတ္တာ၌ ထိုကျောက်မျက်ရတနာများကို ထည့်ထား၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံ ဖန်တီးသည်မည်၏။

(ခ) တရားရုံးတွင် အထောက်အခံ သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရန် အလို့ငှါ မောင်ဖြူသည် မိမိစာရင်းစာအုပ်တွင် မမှန်ရေးသွင်းချက်တခုကိုပြု၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံ ဖန်တီးသည်မည်၏။

(ဂ) ရာဇဝတ် မကင်းသော ပူးပေါင်း ကြံစည်မှုဖြင့် မောင်နီကို ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရစေရန် ကြံရွယ်၍ မောင်ဖြူသည် မောင်နီ၏ လက်ရေးနှင့် တအောင် အတုပြုလုပ်ကာ စာတစောင်ရေးသားပြီးလျှင်၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုတွင် ပါဝင်သည့် ကျူးလွန်ဘက်တဦးထံသို့ ရေးသားထားသည့် အနေနှင့် ရဲအမှုထမ်း ရာထမ်းတို့ ရှာဖွေမည့် နေရာ၌ ထိုစာကိုထား၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံ ဖန်တီးသည်မည်၏။

မမှန်သက်သေခံခြင်း အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၉၃။ ။တရားစီရင်သောမှုခင်းကိစ္စတွင် မည်သည့်အဆင့်၌ဖြစ်စေ၊ မည်သူမဆို တမင်မမှန် သက်သေခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့် အဆင့်၌ဖြစ်စေ၊ သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုရန် မမှန်သက်သေခံကို တမင်ဖန်တီးလျှင်၊ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင် အခြားမှုခင်းကိစ္စတွင် တမင်မမှန် သက်သေခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံကို တမင်ဖန်တီးလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။စစ်တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စသည် တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စမည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။တရားရုံးတွင် အမှုစစ်ဆေး စီရင်ခြင်းမပြုမီ၊ ဥပဒေညွှန်ကြားချက်အရ ကြိုတင်မေးမြန်း စုံထောက်ခြင်းသည် တရားရုံးတွင် မေးမြန်း စုံထောက်မှု ပြုခြင်းမဟုတ်သော်လည်း၊ တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့်တဆင့်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ။

မောင်မဲ၏အမှုကို စစ်ဆေးပိုင်ခွင့်ရှိသောရုံးသို့ လွှဲသင့်မလွှဲသင့် သိသာအောင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက စုံစမ်းရာတွင်၊ မောင်ဖြူသည် ကျမ်းသစ္စာပြု၍ မမှန်သည်ကို သိလျက်နှင့် မှန်သည်ဟု ထွက်ဆို၏။ အထက်ပါ စုံစမ်းခြင်းသည် တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့် တဆင့် ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။ဥပဒေအရ တရားရုံးကညွှန်ကြား၍ တရားရုံးအမိန့်အရ ဆောင်ရွက်သော မေးမြန်းစုံထောက်ခြင်းသည် တရားရုံးတွင် မေးမြန်း စုံထောက်မှုပြုခြင်း မဟုတ်သော်လည်း၊ တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့်တဆင့်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ။

မြေကွက်တခု၏ နယ်နိမိတ်ကို ထိုနေရာတွင် အမှန်သိသာစေရန် တရားရုံးက လွှဲအပ်ခန့်ထားသော အရာရှိတဦးက စုံစမ်းရာတွင်၊ မောင်ဖြူသည် ကျမ်းသစ္စာပြု၍ မမှန်သည်ကို သိလျက်နှင့် မှန်သည်ဟု ထွက်ဆို၏။ အထက်ပါ စုံစမ်းခြင်းသည် တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့်တဆင့်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြင့် ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရအောင် ကြံရွယ်၍၊ မမှန်သက်သေ ခံခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ်မမှန်သက်သေခံဖန်တီးခြင်း။

၁၉၄။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဥပဒေအရ တဦးတယောက်သော သူကို သေဒဏ်ထိုက်သောအမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရအောင် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မမှန်သက်သေခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံကို ဖန်တီးလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင် ထိုကဲ့သို့မမှန်သက်သေခံခြင်းအားဖြင့် အပြစ်ကင်းသူတဦးမှာ ပြစ်ဒဏ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရ၍ သေဒဏ်ခံရပြီး ဖြစ်လျှင်၊ ထိုမမှန်သက်သေခံသူကို သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အထက်က ဆိုခဲ့သောပြစ်ဒဏ် ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အပြစ်ကင်းသူမှာ ပြစ်ဒဏ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရ၍၊ သေဒဏ်ခံရပြီးဖြစ်လျှင်။

၁၉၅။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဥပဒေအရ တဦးတယောက်သော သူကို သေဒဏ်ထိုက်သော အမှုမျိုးမဟုတ်ဘဲ တသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုနစ်နှစ်ထက်ပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သောအမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရအောင် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရာန်ရှိသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မမှန်သက်သေခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံကို ဖန်တီးလျှင် ထိုသူအား ထိုပြစ်မှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရသူ တဦးတယောက်ခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မျိုးချမှတ်ရမည်။

တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရအောင် ကြံရွယ်၍၊ မမှန်သက်သေခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန် သက်သေခံကို ဖန်တီးခြင်း။

ဥပမာ။

ဓါးပြတိုက်မှုဖြင့် မောင်မဲပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရအောင် ကြံရွယ်၍၊ မောင်ဖြူသည် တရားရုံးတွင် မမှန်သက်သေခံ၏။ ဓါးပြတိုက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်မှာ တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဒဏ်မပါဘဲ ဆယ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်သော်၎င်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည်တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဒဏ်မပါဘဲ ဆယ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သည်။

၁၉၆။ ။မမှန်ဟုသော်၎င်း၊ ဖန်တီးထားသည်ဟုသော်၎င်း မိမိသိသော သက်သေခံကို အမှန်သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အစစ်သက်သေခံ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ တရားမဲ့စွာအသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အသုံးပြုရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို မမှန်သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ သော်၎င်း၊ မမှန်သက်သေခံကို ဖန်တီးဘိသကဲ့သို့ သော်၎င်း ထပ်တူပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

မမှန်ဟု သိသော သက်သေခံချက်ကို အသုံးပြုခြင်း။

၁၉၇။ ။ဥပဒေအရ ထုတ်ပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်မှတ် ရေးထိုးရန် လိုသော တာဝန်ခံလက်မှတ်၌ဖြစ်စေ၊ ကြောင်းခြင်းရာတခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေအရ သက်သေခံဝင်သော တာဝန်ခံလက်မှတ်၌ ဖြစ်စေ၊ အရေးပါသောအချက် တခုခုတွင်မမှန်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်ကြောင်း ယုံကြည်လျက်နှင့် ထိုတာဝန်ခံလက်မှတ်ကိုမည်သူမဆို၊ထုတ်ပေးလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ် လက်မှတ်ရေးထိုးလျှင် ထိုသူကိုမမှန်သက်သေခံ ဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သော တာဝန်ခံလက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း။

၁၉၈။ ။တာဝန်ခံလက်မှတ်တစ်စုံ အရေးပါသော အချက်တခုခုတွင် မမှန်ဟုသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုတာဝန်ခံလက်မှတ်ကို အမှန်အဖြစ်ဖြင့် တရားမဲ့စွာ အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အသုံးပြုရန်အားထုတ်လျှင် ၎င်းသူကို မမှန် သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ထပ်တူပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

မမှန်ကြောင်း သိသော သက်သေခံလက်မှတ်ကို အမှန်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခြင်း။

၁၉၉။ ။ကြောင်းခြင်းရာတခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေအရ၊ တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးက ဖြစ်စေ လက်ခံရန်တာဝန်ရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသော ကျေညာချက်ကို ပြုသောသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်မှတ်ရေးထိုးသော သူသည် မမှန်သည် သည်းဖြစ်၍ မမှန်ဟု သိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ယုံကြည်သည် လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟု မိမိမယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်သော ဖေါ်ပြချက်ကို အဆိုပါ ကျေညာချက်ကို ပြုသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုသော ရည်ရွယ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရေးပါသောအချက်၌ ပြုလျှင်၊ ထိုသို့ပြုသောသူကို မမှန်သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

သက်သေခံ အဖြစ် ဖြင့် ဥပဒေ အရ၊ လက်ခံနိုင်သော ကျေညာချက်တွင် မမှန်ဖေါ်ပြခြင်း။

၂၀၀။ ။ဆိုခဲ့သောကျေညာချက်သည် အရေးပါသော အချက်တခုခု၌ မမှန်ဟု သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ အမှန်အဖြစ်ဖြင့် တရားမဲ့စွာ အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အသုံးပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို မမှန်သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ဆိုခဲ့သော ကျေညာချက်သည် မမှန်ဟု သိလျက် နှင့် အမှန် အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခြင်း။

ရှင်းလင်းချက်။ ။နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိခဲ့ရုံမျှနှင့် သက်သေခံအဖြစ် လက်မခံနိုင်သောကျေညာချက်သည် ပုဒ်မ ၁၉၉ နှင့် ပုဒ်မ ၂၀၀ တို့၏ အဓိပ္ပါယ်၌ အကျုံးဝင်သော ကျေညာချက်ဖြစ်သည်။

၂၀၁။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ဥပဒေနှင့် အညီခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်မှကာကွယ်ရန် အကြံဖြင့်၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော သက်သေခံ တခုခုကို ပျောက်ပျက်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြံမျိုးဖြင့်ပင်၊ ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍မမှန်ဟုမိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သော သတင်းကိုပေးလျှင်၊ ထိုသူကို—

ပြစ်မှုကျူးလွန် သူကို ကာကွယ်ရန် အလို့ငှါ သက်သေခံကို ပျောက်ပျက် စေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သတင်း ပေးခြင်း၊

ကျူးလွန်ပြီးဖြစ်ကြောင်း မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သောပြစ်မှုသည် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

သေဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင် အဆိုပါ ပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

တသက် တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှု ဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင် အဆိုပါပြစ်မှုသည် ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သည့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အများဆုံးကာလ အပိုင်းအခြား၏ လေးပုံတပုံထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဆယ်နှစ်အောက် လျော့သည့် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှု ဖြစ်ပါက။

ဥပမာ။

မောင်နီကို မောင်မဲသတ်ကြောင်း မောင်ဖြူသိလျက်နှင့် မောင်မဲကို ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်အကြံဖြင့်၊ မောင်နီ၏အလောင်းကို ဝှက်ထားရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကို ကူညီ၏။ ထိုအမှုတွင် မောင်ဖြူသည် ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

၂၀၂။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေနှင့်အညီပေးရန် တာဝန်ရှိသော သတင်းကိုမပေးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း သတင်းပေးရန် တာဝန်ရှိသူက သတင်း မပေး တမင် ပျက်ကွက်ခြင်း။

၂၀၃။ ။ပြစ်မှု ကျူးလွန်ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန်ဟု မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သော သတင်းတခုခုကို ပေးလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ် နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကျူးလွန်ပြီး ဖြစ်သော ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန် သတင်းပေးခြင်း။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖြင့်ပတင်ပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ကျူးလွန်ခဲ့သော်၊ ဝဒ်မ ၃၀၂၊ ၃၀၄၊ ၃၀၂၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄၊ ၃၉၅၊ ၃၉၆၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈၊ ၃၉၉၊ ၄၀၂၊ ၄၃၅၊ ၄၃၆၊ ၄၄၉၊ ၄၅၀၊ ၄၅၇၊ ၄၅၈၊ ၄၅၉၊ ၄၆၀ တခုခုအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြုလုပ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည် ပုဒ်မ ၂၀၁၊ ၂၀၂ နှင့် ဤပုဒ်မတို့၌ပါသည့် “ ပြစ်မှု ” ဆိုသော စကား၌ အကျုံးဝင်သည်။

၂၀၄။ ။တရားရုံးရှေ့တွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေးစီရင်သော အမှုတခုခုတွင်ဖြစ်စေ သက်သေခံ အဖြစ်တင်ပြစေရန်၊ ဥပဒေအရ အတင်းအကြပ် တောင်းယူနိုင်သော စာတမ်း အမှတ်အသားကို သက်သေခံအဖြစ် တင်မပြနိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးမပြုနိုင်အောင် ပြုရန်အကြံဖြင့်—

သက်သေခံ အဖြစ် တင်မပြ နိုင်အောင်၊ စာတမ်းအမှတ်အသားကို ဖျက်ဆီးခြင်း။

(၁) မည်သူမဆို၊ ထိုစာတမ်း အမှတ်အသားကို လျှို့ဝှက်ထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစာတမ်း အမှတ်အသားအားလုံး၌ဖြစ်စေ၊ အချို့အဝက်၌ဖြစ်စေ အမှတ်အသားကိုဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မထင်ရှားအောင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(၂) မည်သူမဆို၊ စာတမ်းအမှတ်အသားကို သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြစေရန် ဥပဒေအရ ဆင့်ဆိုခြင်းခံရပြီးနောက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခိုင်းခံရပြီးနောက် ထိုစာတမ်း အမှတ်အသားကို လျှို့ဝှက်ထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစာတမ်း အမှတ်အသားအားလုံး၌ဖြစ်စေ၊ အချို့အဝက်၌ဖြစ်စေ အမှတ်အသားကိုဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မထင်ရှားအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၀၅။ ။တရားမမှုတွင်ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုတွင်ဖြစ်စေ သူတပါး အယောင်ဆောင်၍ ထိုကဲ့သို့ အယောင်ဆောင်အနေနှင့် မည်သူမဆို၊ မဟုတ်မမှန်ဘဲ လျှောက် ဝန်ခံချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ထွက်ဆိုချက်ကိုဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စွဲချက်အတိုင်းပြောင့်ဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ဆင့်စာကိုထုတ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အာမခံဖြစ်စေ၊ ခံဝန်သူဖြစ်စေပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား ပြုလုပ်မှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တရားမမှု၊ ရာဇဝတ်မှုများတွင်၊ ပြုလုပ်မှု အတွက် ဖြစ်စေ၊ မှခင်း ကိစ္စအတွက် ဖြစ်စေ သူတပါး အယောင်ဆောင်ခြင်း။

၂၀၆။ ။တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသော အခြားအရာရှိကဖြစ်စေ စီရင်ချက်ချပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသော စီရင်ချက်အရ၊ အစိုးရ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်အတွက် ရရှိရန်ဖြစ်စေ ပစ္စည်းတခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို မသိမ်းယူနိုင်စေရန် အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားမမှုတွင် တရားရုံးကချပေးပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချပေးတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသော ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုရာတွင် ထိုပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို မသိမ်းယူနိုင်စေရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းရှိ အကျိုးခံစားခွင့်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းခြင်း၊ သို့

အစိုးရ ဘဏ္ဍာ တော်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဇာရီပြုရာ၌ ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို မသိမ်းယူနိုင်အောင်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်း။

တည်းမဟုတ် သူတပါးသို့လွှဲပြောင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးသို့ပေးအပ်ခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရ ဘဏ္ဍာ ဖော်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဇာရီပြုရာ၌ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို မသိမ်းယူနိုင်အောင် ဖိမ်လည်လည်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်တောင်းဆိုခြင်း။

၂၀၇။ ။တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသော အခြားအရာရှိကဖြစ်စေ စီရင်ချက်ချပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသော စီရင်ချက်အရ အစိုးရဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်အတွက် ရရှိရန်ဖြစ်စေ ပစ္စည်းတခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို မသိမ်းယူနိုင်စေရန် အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားမမှုတွင် တရားရုံးကချပေးပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချပေးတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသော ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုရာတွင် ထိုပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို မသိမ်းယူနိုင်စေရန် အကြံဖြင့် မည်သူမဆို ထိုပစ္စည်းအတွက်သော်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်အတွက်သော်၎င်း မိမိ၌ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်ဖြစ်စေ မရှိဟု မိမိသိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကိုသော်၎င်း ဆိုင်ပိုင်သော အခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လှည့်ဖြားခြင်းကို မိမိပြုသည်ဟု မိမိသိလျက်နှင့် ထိုပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် လက်ခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရရှိခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်းဆိုခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပေးဆပ်ရန် မရှိသော ကြွေးမြီအတွက် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဒီကရီအချခံခြင်း။

၂၀၈။ ။ပေးဆပ်စေရန် ကြွေးမြီမရှိဘဲလျက် ရှိကြောင်းဖြင့်တဦးတယောက်က တရားမကြောင်း စွဲဆိုသောအမှုတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးဆပ်စေရန် ရှိသည်ထက် ပိုသောကြွေးမြီအတွက် ထိုသူကတရားမကြောင်း စွဲဆိုသောအမှုတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူဆိုင်ပိုင်ခွင့် မရှိသော ပစ္စည်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်အတွက်ဖြစ်စေ ထိုသူက တရားမကြောင်း စွဲဆိုသောအမှုတွင်၊ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောနှင့် မိမိအပေါ်၌ ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ကျစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ချမှတ်သည်ကိုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောနှင့် ဒီကရီတခုဖြစ်စေ၊ အမိန့်တခုဖြစ်စေ ကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးသော်လည်း၊ ထိုကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးသော ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဇာရီပြုသည်ကိုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သောအရာဝတ္ထုအတွက် ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဇာရီပြုသည်ကိုခံလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် မောင်နီအပေါ်၌ တရားမကြောင်းစွဲဆို၏။ မောင်ဖြူ ဒီကရီအနိုင်ရတန်ရာသည်ကိုမောင်နီသိ၏။ ထိုသို့သိသဖြင့် ပို၍များသော ငွေအတွက် မောင်မဲက မောင်နီကိုစွဲ

သောအမှုတွင် မောင်နီသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်၊ မိမိအပေါ်၌ စီရင်ချက် ချမှတ်ခြင်းကိုခံသည်။ အမှန်စင်စစ်မှာ ပါ‌ဆောင်းစိုသော မောင်မသည် မောင်နီအပေါ်၌ တောင်း ဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသူမဟုတ်ချေ။ မောင်နီထိုသို့စီရင်ချက်ချမှတ်ခြင်းခံသည်မှာ မောင်မကြာ သူ့အတွက် ဖြစ်စေ၊ မောင်နီ၏ အကျိုးအတွက်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူအနိုင်ရသော ဒီကရီအရ၊ မောင်နီ၏ ပစ္စည်းရောင်းရငွေထဲမှ ခွဲဝေယူလိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ မောင်နီသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်။

၂၀၉။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘော နှင့်ဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူကို နစ်နာစေရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် စိတ်ညစ်ငြင်စေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ တောင်းဆို ချက်တခုခုကို မမှန်ကြောင်းသိလျက်နှင့် တရားရုံးတွင်ပြုလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေ ဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

မရိုးမဖြောင့်သောသဘော နှင့် တရားရုံးတွင် မမှန်သော တောင်းဆိုချက်ပြုခြင်း။

၂၁၀။ ။မရထိုက်သော ငွေအတွက်ဖြစ်စေ၊ ရထိုက်သော ငွေထက်ပိုမို၍ဖြစ်စေ၊ မိမိ ရထိုက်ခွင့်မရှိသော ပစ္စည်းတခုခုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်းတွင် ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့် တခုခုအတွက်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ လိမ် လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် တဦးတယောက်သောသူ အပေါ်တွင် ဒီကရီကိုသော်၎င်း၊ အမိန့်ကိုသော်၎င်း ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောနှင့် ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့် ဖြစ်စေ ကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးသော်လည်း၊ ထိုသူအပေါ်တွင် ထိုကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးသော ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အရာဝတ္ထုအတွက် ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကို ဖြစ်စေ ဇာရီပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် အဆိုပါပြုလုပ်မှုတခုခုကို မိမိ၏အမည်နှင့် အပြုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုခွင့်ပေးလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

မရထိုက်သော ငွေအတွက် လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဒီကရီရယူခြင်း။

၂၁၁။ ။မှန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်ညီသောအကြောင်း ယုတ္တိမရှိဟု သိလျက် နှင့် မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို နစ်နာစေရန်အကြံ ဖြင့် ထိုသူအပေါ်၌ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စွဲဆို စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအပေါ်တွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည် ဟု မမှန်စွပ်စွဲလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ် စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

နစ်နာစေရန် အကြံ နှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု မမှန် စွပ်စွဲခြင်း။

ထို့ပြင် ထိုသို့ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းသည် သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုနစ်နှစ်ထက်ပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု မမှန်စွပ်စွဲ၍ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်လျှင်၊ စွဲဆိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၂၁၂။ ။ပြစ်မှုတခုကို ကျူးလွန်ပြီးရာတွင် ထိုးတယောက်သောသူအား ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူဖြစ်သည်ဟု သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ထိုသူကိုဥပဒေနှင့်အညီ စီရင်ထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မှ ကာကွယ်ရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအားလက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းလျှင်၊ ထိုကျူးလွန်သောပြစ်မှုသည် သေဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ လက်သင့်ခံသော၊ သို့တည်းမဟုတ်ဝှက်သိမ်းသောသူကို ငါးနှစ်ထိုးထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို လက်သင့်ခံခြင်း။

သေဒဏ် ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင် ထိုကျူးလွန်သော ပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက လက်သင့်ခံသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းသောသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင် ထိုကျူးလွန်သောပြစ်မှုသည်တနှစ်မှ ဆယ်နှစ်အောက်အထိ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ အဆိုပါကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် အများဆုံးပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်းအခြား၏လေးပုံတပုံထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပြင်ပတွင်ပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း၌ကျူးလွန်ခဲ့သော် ပုဒ်မ ၃၀၂၊ ၃၀၄၊ ၃၈၂၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄၊ ၃၉၅၊ ၃၉၆၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈၊ ၃၉၉၊ ၄၀၂၊ ၄၃၅၊ ၄၃၆၊ ၄၄၉၊ ၄၅၀၊ ၄၅၇၊ ၄၅၈၊ ၄၅၉ နှင့် ၄၆၀ တခုခုအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြုလုပ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည် ဤပုဒ်မ၏ "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကားဥအကျုံးဝင်သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါပြုလုပ်မှုများ အတွက်ဤပုဒ်မ၏ကိစ္စအလို့ငှါ နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားဘိသကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံထိုက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကလင်ဖြစ်လျှင်၊ မယားကထိုလင်ကိုလက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကမယားဖြစ်လျှင်၊ လင်ကထိုမယားကိုလက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်းနှင့်သော်၎င်း မသက်ဆိုင်။

ဥပမာ။

မောင်မဲခါးပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်ဟု မောင်ဖြူသည်သိလျက်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ မောင်မဲကိုပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် မောင်မဲကိုမောင်ဖြူကဝှက်သိမ်းထား၏။ မောင်မဲသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သဖြင့်၊ မောင်ဖြူမှာသုံးနှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးစီရင်ခြင်းခံထိုက်သည်။ ထို့ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လက်ဆောင်စသည်တို့ကို ယူခြင်း။

၂၁၃။ ။ပြစ်မှုတခုခုကို မိမိကထိမ်ချန်ခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မှ တဦးတယောက်သောသူကို မိမိက ကာကွယ်ခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူအား ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရစေရန် တရားစွဲဆိုမှုကို မိမိကမပြုခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ မိမိအတွက်သော်၎င်း၊ သူတပါးအတွက်သော်၎င်း တံစိုးကိုလက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန် သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိသို့သော်၎င်း၊ သူတပါးသို့သော်၎င်း ပစ္စည်းပြန်ပေးခြင်းကို လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ ထိုသူကို

သေဒဏ် ထိုက်သောပြစ်မှု ဖြစ်ပါက။

အဆိုပါပြစ်မှုသည် သေဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှု ဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင် အဆိုပါပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါပြစ်မှုသည် ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သည့်ထောင်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် အမျှားဆုံးပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်းအခြား၏ လေးပုံတပုံထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူကို ကာကွယ် ခြင်း အတွက် လက်ဆောင် ပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ပစ္စည်းပြန်အပ်ခြင်း။

၂၁၄။ ။တဦးတယောက်သောသူက ပြစ်မှုတခုခုကို ထိမ်ချန်ခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သူကို ကာကွယ်ခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးအား ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရစေရန် တရားစွဲဆိုမှုကို မပြုခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုသူအား တံစိုးပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးရန်သော်၎င်း၊ ပေးစေရန်သော်၎င်း သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအား ပစ္စည်းပြန်အပ်ရန်သော်၎င်း၊ ပြန်အပ်စေရန်သော်၎င်း ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောတူလျှင်၊

သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှု ဖြစ်ပါက။

အဆိုပါ ပြစ်မှုသည် သေဒဏ်ထိုက်သော ဖြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင် အဆိုပါ ဖြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ထိုပြင် အဆိုပါပြစ်မှုသည် ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သည့် ထောင်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် အများဆုံးပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်းအခြား၏ လေးပုံတပုံတိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ပုဒ်မ ၂၁၃ နှင့် ၂၁၄ များပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ပြေငြိမ်းနိုင်သော ပြစ်မှုများနှင့်မသက်ဆိုင်။

နိုးရာပါ ပစ္စည်း စသည်တို့ကို ပြန်ရစေရန် ကူညီသည့်အတွက်၊ လက်ဆောင် ယူခြင်း။

၂၁၅။ ။ကျွဲရာဇဝတ်ကြီးအရ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုတခုခုကို တဦးတယောက်သောသူက ကျူးလွန်သဖြင့် ထိုသူမှာ ရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း လက်လွှတ်သည်ကို ထိုသူပြန်ရစေရန် မည်သူမဆို၊ ထိုသူကို ကူညီဟန်ဆောင်၍ဖြစ်စေ၊ ကူညီသည့်အတွက်ဖြစ်စေ တံစိုးယူလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ် တံစိုးယူရန်သဘောတူလျှင် အကယ်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ထိုသူက ဖမ်းဆီးစေ၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရစေရန် စမ်းအားရှိသမျှ နည်းလမ်းအရပ်ရပ်ကို အသုံးမပြုပါက၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အချုပ်မှ ထွက်ပြေးသော ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူကိုဖြစ်စေ၊ ဖမ်းဆီးရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ဖြစ်စေ လက်သင့်ခံခြင်း။

၂၁၆။ ။ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသောသူဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း ခံရသူဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ချုပ်ထားရာမှ ထွက်ပြေးသောအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးသည် မိမိရာထူးအလျောက်ဥပဒေနှင့်အညီ ရရှိသော အာဏာများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တဦးတယောက်သောသူအား ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ဖမ်းဆီးစေရန် အမိန့်ထုတ်သောအခါ၊ မည်သူမဆို၊ ထိုသို့ထွက်ပြေးကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ဖမ်းဆီးစေရန် ထိုသို့အမိန့်ထုတ်ပြီးဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့်ထိုသူအား ဖမ်းဆီးခြင်းမှကာကွယ်ရန်အကြံဖြင့် ထိုသူကို လက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဝှက်သိမ်းထားလျှင်၊ ထိုသို့လက်သင့်ခံသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းထားသောသူကို အောက်ပါအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှု ဖြစ်ပါက။

ထိုသူအချုပ်ခံရသောပြစ်မှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအား ဖမ်းဆီးစေရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်သောပြစ်မှုသည် သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက် တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

အဆိုပါပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ငွေဒဏ်နှင့်သော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲသော်၎င်း သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။

ထို့ပြင် အဆိုပါပြစ်မှုသည် တနှစ်မှ ဆယ်နှစ်အောက်အထိ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ထိုပြစ်မှုအတွက်အများဆုံးပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်းအခြား၏ လေးပုံတပုံထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဤပုဒ်မပါ "ပြစ်မှု" ဆိုသောစကားတွင် တဦးတယောက်သောသူအား ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အပ၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားသည်ဟု အဆိုရှိသည်လည်းဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားလျှင် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုသော်၎င်း၊ ပျက်ကွက်မှုသော်၎င်း၊ ထို့ပြင် ပြည်ထောင်ချင်းချင်း ရာဇဝတ်သင့်သူ တောင်းဆိုပေးအပ်ရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြစ်စေ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားခြင်းခံထိုက်သော ပြုလုပ်မှုသော်၎င်း၊ ပျက်ကွက်မှုသော်၎င်း ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင်အဆိုပါ ပြုလုပ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပျက်ကွက်မှုအတွက်ဖြစ်စေ တရားခံသည် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားဘိသကဲ့သို့ ဤပုဒ်မအလို့ငှါ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံထိုက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ဖမ်းဆီးခံရမည့်သူက လင်ဖြစ်လျှင်၊ မယားက ထိုလင်ကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဖမ်းဆီးခံရမည့်သူက မယားဖြစ်လျှင်၊ လင်က ထိုမယားကိုလက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်းနှင့်သော်၎င်း မသက်ဆိုင်။

လုယက်သူများကိုဖြစ်စေ၊ ဓါးပြများကို ဖြစ်စေ လက်သင့်ခံသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၂၁၆-က။ ။လူအချို့သည် လုယက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ဓါးပြမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်တော့မည်ဟုသော်၎င်း၊ မကြာသေးမီက ကျူးလွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟုသော်၎င်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ထိုလုယက်မှုကျူးလွန်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုဓါးပြမှု ကျူးလွန်ခြင်းကိုသော်၎င်း လွယ်ကူစေရန် အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအားလုံးကိုသော်၎င်း၊ တဦးဦးကိုသော်၎င်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တဦးဦးကိုဖြစ်စေ လက်သင့်ခံလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဤပုဒ်မအလို့ငှါ၊ လုယက်မှုဖြစ်စေ၊ ဓါးပြမှုဖြစ်စေ ကျူးလွန်ရန်ကြံစည်ခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း၌ဖြစ်သည်၊ အပ၌ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်မှာ အရေးပါအရာရောက်သော အချက်မဟုတ်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက လင်ဖြစ်လျှင်၊ မယားက ထိုလင်ကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက မယားဖြစ်လျှင်၊ လင်က ထိုမယားကိုလက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း မသက်ဆိုင်။

၂၁၆-ခ။ ။ • • • •

တဦး တယောက် သော သူအား ပြစ်ဒဏ်မှ ကယ်ဆယ်ရန် အကြံဖြင့် သော် ငင်း၊ ပစ္စည်း ကို သိမ်း ယူ ခြင်း မှ လွတ်ကင်းစေရန် အကြံဖြင့် သော်ငင်း ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း သည် ဥပဒေညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်ခြင်း။

၂၁၇။ ။တဦးတယောက်သောသူကို ဥပဒေနှင့်အညီ ခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မှ ကယ်ဆယ်ရန် အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ ထိုသို့ ကယ်ဆယ်နိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်ငင်း၊ ထိုသူ ခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်အောက် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ကို ထိုသူခံရစေရန်အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ ထိုသို့ ခံစေနိုင်တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်ငင်း ပစ္စည်းတခုခုကိုဥပဒေအရ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်သိမ်းယူခြင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်တင်ထားခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေရန် အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ ထိုသို့ လွတ်ကင်းစေနိုင် တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်ငင်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သော သူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း လိုက်နာရမည့် ဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်အရဆောင်ရွက်ရမည်ကိုသိလျက်နှင့် ထိုဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်လျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တဦး တယောက် သောသူအား ပြစ်ဒဏ်မှ ကယ်ဆယ်ရန် အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ ပစ္စည်းကို သိမ်းယူခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေရန် အကြံဖြင့် သော်ငင်း ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကမှားယွင်းသော မှတ်တမ်းကို ဖြစ်စေ၊ ရေးသားချက်ကို ဖြစ်စေ ပြုခြင်း။

၂၁၈။ ။အမှုအားဖြည့်သူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်ကို ဆုံးရှုံးစေရန် ဖြစ်စေ၊ နစ်နာစေရန်ဖြစ်စေ အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ ထိုသို့ဆုံးရှုံးစေနိုင်တန်ရာသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေနိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်ငင်း၊ တဦးတယောက်သောသူကို ဥပဒေနှင့်အညီ ခံထိုက်သောပြစ်ဒဏ်မှ ကယ်ဆယ်ရန်အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ ထိုသို့ ကယ်ဆယ်နိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်ငင်း၊ ပစ္စည်းတခုခုကို ဥပဒေအရ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းယူခြင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်တင်ထားခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေရန် အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ ထိုသို့လွတ်ကင်းစေနိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်ငင်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းလည်းဖြစ်၍ မှတ်တမ်းကိုဖြစ်စေ၊ အခြားရေးသားချက်ကိုဖြစ်စေ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်ပြုရန် တာဝန်ပေးထားခြင်းခံရသည်လည်း ဖြစ်သောသူသည် မှားယွင်းသည်ဟု မိမိသိသောနည်းဖြင့်မှတ်တမ်းကိုဖြစ်စေ၊ ရေးသားချက်ကိုဖြစ်စေပြုလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းသည် ဥပဒေ နှင့် ဆန့်ကျင်၍ အစီရင်ခံချက် စသည် တို့ကို ထရားမဝှာပြုခြင်း။

၂၁၉။ ။တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့်တခုခုတွင် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟု မိမိသိသော အစီရင်ခံချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ၊ ကောက်ယူချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သောသူသည်တရားမဲ့စွာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မသမာစိတ်ဖြင့်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချမှတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၂၀။ ။လူများအားစစ်ဆေးစီရင်စေခြင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ချုပ်ထားစေခြင်းအတွက်သော်၎င်း လွှဲအပ်တင်ပို့ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လူများအား ချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အာဏာရှိသော ရာထူးတခုခု၌ ထမ်းရွက်နေသူသည် ထိုအာဏာကိုအသုံးပြုရာတွင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ မိမိဆောင်ရွက်နေကြောင်းသိလျက်နှင့် တရားမဲ့စွာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မသမာစိတ်ဖြင့် တဦးတယောက်သောသူအား စစ်ဆေးစီရင်စေခြင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ချုပ်ထားစေခြင်းအတွက်သော်၎င်း လွှဲအပ်တင်ပို့လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အာဏာ ရရှိသူက ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ မိမိဆောင်ရွက်နေကြောင်း သိလျက်နှင့် စစ်ဆေးစီရင်စေရန် လွှဲအပ်တင်ပို့ခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ချုပ်ထားခြင်း။

၂၂၁။ ။ပြစ်မှုနှင့် စွဲဆိုခြင်းခံရသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအတွက် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူကို ဖမ်းဆီးရန်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ထားရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ထိုသူကိုမဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူထွက်ပြေးသည်ကို တမင်လျစ်လျူရှုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအချုပ်မှ ထွက်ပြေးသည်ကိုဖြစ်စေ၊ ထွက်ပြေးရန် အားထုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ တမင်ကူညီလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို အောက်ပါအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ဖမ်းဆီးရန် တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်၊ မဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်ခြင်း။

အချုပ်ခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအတွက်ဖမ်းဆီးခြင်း ခံထိုက်သူသည် သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့်စွဲဆိုခံရသည်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

အချုပ်ခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအတွက် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သောပြစ်မှုနှင့် စွဲဆိုခံရသည်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

အချုပ်ခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအတွက် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သည့် ထောင်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုးနှင့်စွဲဆိုခံရသည်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့်ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။

၂၂၂။ ။တရားရုံးက ပြစ်မှုတခုခုနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားရန်ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ချခြင်းခံရသူကို ဖမ်းဆီးရန်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ထားရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ထိုသူကို မဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူထွက်ပြေးသည်ကို တမင်လျစ်လျူရှုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအချုပ်မှ ထွက်ပြေးသည်ကိုဖြစ်စေ၊ ထွက်ပြေးရန် အားထုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ တမင်ကူညီလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို အောက်ပါအတိုင်းပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို၊ သို့တည်း မဟုတ် ချုပ်ထားရန် ဥပဒေ နှင့် အညီ အမိန့်ချခြင်း ခံရသူကို ဖမ်းဆီးရန် တာဝန် ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် မဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်ခြင်း။

အချုပ်ခံနေရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ့်လေးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးသော်၎င်း ချမှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

အချုပ်ခံနေရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် တရားရုံး၏စီရင်ချက်အရဖြစ်စေ၊ ထိုစီရင်ချက်ကိုလျော့ပေါ့ပြောင်းလဲသော အမိန့်အရဖြစ်စေ တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်နှစ်ထက်ပိုသော တကျွန်းဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်သော်၎င်း ချမှတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

အချုပ်ခံနေရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် တရားရုံး၏စီရင်ချက်အရ၊ ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သော ထောင်ဒဏ်ခံရမည့်သူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ချခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ၊ ချမှတ်ရမည်။

၂၂၃။ ။ပြစ်မှုတခုခုနှင့် စွဲဆိုခံရသူကိုဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူကိုဖြစ်စေ၊ အချုပ်တွင်ချုထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ချခြင်းခံရသူကိုဖြစ်စေ ချုပ်ထားရန်ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိသောပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် မိမိ၏ပေါ့လျော့မှုဖြင့် ထိုအချုပ်ခံရသူကို အချုပ်မှ ထွက်ပြေးစေလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို အလုပ်မဲ့နှင့် နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် အချုပ်မှ ထွက်ပြေးခြင်း။

၂၂၄။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိအားစွဲဆိုသော ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သော ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို တမင်ခုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ချုပ်ထားရာမှ ထွက်ပြေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ပြေးရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မိမိအား ဥပဒေနှင့် အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို ခုခံခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ဟန့်တားခြင်း။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဤပုဒ်မတွင်ပါသော ပြစ်ဒဏ်သည် စွဲဆိုရင်းပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရင်း ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူ ခံထိုက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်ခံနေရသူ ခံထိုက်သောပြစ်ဒဏ်အပြင် အပိုခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။

၂၂၅။ ။မည်သူမဆို ပြစ်မှုတခုခုအတွက် အခြားသူတဦးတယောက်အား ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို တမင်ခုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ အခြားသူတဦးတယောက်အား ချုပ်ထားရာမှ ကယ်လွှတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန် အားထုတ်လျှင်၊

အခြားသူအား ဥပဒေနှင့် အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို ခုခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း။

ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန်အားထုတ်ခြင်းခံရသူသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့် စွဲဆိုခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့်ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူဖြစ်လျှင်၊ သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်

ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန် အားထုတ်ခြင်းခံရသူသည် သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့် စွဲဆိုခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူဖြစ်လျှင်၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်

ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန် အားထုတ်ခြင်းခံရသူသည် တရားရုံး၏စီရင်ချက်အရဖြစ်စေ၊ ထိုစီရင်ချက်ကို လျှော့ပေါ့ပြောင်းလဲသည့် အမိန့်အရဖြစ်စေတသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်နှစ်ထက်ပိုသော တကျွန်းဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်သော်၎င်း ချမှတ်ခြင်းခံသူဖြစ်လျှင်၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်

ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန်အားထုတ်ခြင်းခံရသူသည် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်း မရှိသော အမှုများတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ဖမ်းဆီးရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်မှ ထွက်ပြေးသည်ကို လျစ်လျူရှုခြင်း။

၂၂၅-က။ ။ပုဒ်မ ၂၂၁၊ ၂၂၂၊ ၂၂၃ နှင့် တည်ဆဲ အခြားဥပဒေတခုခု၌ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသော အမှုတွင်၊ တဦးတယောက်သောသူကို ဖမ်းဆီးရန်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ထားရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ထိုသူကို ဖမ်းဆီးရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအချုပ်မှ ထွက်ပြေးသည်ကို လျစ်လျူရှုလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို အောက်ပါအတိုင်း အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

(က) တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တမင်လျစ်လျူရှုလျှင်၊ သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင်

(ခ) ပေါ့လျော့မှုကြောင့် ပျက်ကွက်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကိုသော်၎င်း ဖြစ်စေလျှင်၊ နှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၂၅-ခ။ ။မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၂၂၄၊ ၂၂၅ နှင့် တည်ဆဲဥပဒေတခုခု၌ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသော အမှုတခုခုတွင် မိမိကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူကိုဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို တမင်ခုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီချုပ်ထားရာမှ ထွက်ပြေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ပြေးရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတဦးတယောက်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ ချုပ်ထားရာမှ ကယ်လွှတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသော အမှုများတွင်ဥပဒေနှင့် အညီ ဖမ်း ဆီး သည်ကို ခုခံခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ဟန့်တားခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် အချုပ်မှ ထွက်ပြေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးကို ကယ်လွှတ်ခြင်း။

၂၂၆။ ။မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်အညီ တကျွန်းသို့ ပို့ထားရာ ကျွန်းပို့ဒဏ် ကာလ မစေ့ကုန်မီရင်း၊ ပြစ်ဒဏ်မလွတ်ငြိမ်းခွင့် မရဘဲလျက် ထိုသို့တကျွန်း ပို့ထားရာမှ ပြန်လာလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထိုပြင် တကျွန်းသို့ မပို့မီ၊ သုံးနှစ်ထက်မပိုသော အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

တကျွန်းသို့ ပို့ထားရာမှ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ပြန်လာခြင်း။

၂၂၇။ ။မည်သူမဆို၊ သီလျက်နှင့် စည်းကမ်းချက်ထား၍ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပေးသည်ကို လက်ခံပြီးနောက် ထိုစည်းကမ်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်လျှင်၊ ထိုသူကို ပြစ်ဒဏ်အရှင်းမခံရသေးပါက၊ ချမှတ်ရင်း ပြစ်ဒဏ်အတိုင်းချမှတ်ရမည်။ ချမှတ်ရင်း ပြစ်ဒဏ်အနက်အချို့ အဝက်ခံရပြီးဖြစ်လျှင်၊ ကျန်နေသေးသည့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပေးစဉ်က ထားရှိသော စည်းကမ်းချက်ကိုဖောက်ဖျက်ခြင်း။

မည်သူမဆို၊ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးစဉ်က ထားရှိသော စည်းကမ်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်၍ တိမ်းရှောင်သဖြင့်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရလျှင်၊ ထိုသူကို ဤပုဒ်မ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်အပြင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက တနှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

၂၂၈။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးသည် တရားစီရင်မှု ဆောင်ရွက်နေစဉ်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို မည်သူမဆို၊ တမင်စော်ကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့နှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တရားစီရင်မှု ဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကို တမင် စော်ကားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်ခြင်း။

၂၂၉။ ။မည်သူမဆို၊ ဥပဒေအရ ဂျူရီလူကြီးစာရင်း၌ ရေးမှတ်ခြင်း မိမိမခံထိုက်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်း မိမိမခံထိုက်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ မိမိမဆိုထိုက်ဟု သိသောအမှုတွင်၊ ဂျူရီလူကြီးယောင်ဆောင်၍ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြစ်စေ ဂျူရီလူကြီးစာရင်းတွင် ရေးမှတ်ခြင်းခံစေရန်၊သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီး

ဂျူရီလူကြီး ယောင်ဆောင်ခြင်း။

အဖြစ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာဆိုနိုင်ရန် တမင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သိလျက်နှင့် ထိုသို့အပြုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ဂျူရီလူကြီးစာရင်း၌ ရေးမှတ်ခြင်းမိမိခံရပြီးသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်း မိမိခံရပြီးသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ ဂျူရီလူကြီးအဖြစ်ဖြင့် ကျမ်းသစ္စာ မိမိဆိုပြီးသည်ကို သိလျက်နှင့် အဆိုပါ ဂျူရီလူကြီးအဖြစ်ဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် ဆောင်ရွက်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၂။

ဒင်္ဂါးမှစ၍ အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပြစ်မှုများ။

ဒင်္ဂါးဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြချက်။

၂၃၀။ ။"ဒင်္ဂါး" ဆိုသည်မှာ၊ ကြေးငွေအဖြစ်ဖြင့်၊ အခါကာလအားလျော်စွာ သုံးစွဲစေရန်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်အချာ အာဏာပိုင်၏ အာဏာဖြင့် တံဆိပ် ခတ်နှိပ်ထုတ်ပေးသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေးစသော သတ္တုဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါး။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးဆိုသည်မှာ၊ ကြေးငွေအဖြစ် သုံးစွဲစေရန်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အာဏာဖြင့် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပေးသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေးစသော သတ္တုဖြစ်သည်။ ထိုသို့တံဆိပ်ခတ်နှိပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပေးသော သတ္တုသည် ကြေးငွေအဖြစ်သုံးစွဲခြင်းမှ ရပ်စဲပြီးဖြစ်စေကာမူ၊ ဤအခန်းပါ ကိစ္စအလို့ငှါ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအဖြစ်ဖြင့် ဆက်လက်တည်ရှိစေရမည်။

ဥပမာများ။

(က) ကြေးစေ့များသည် ဒင်္ဂါးမဟုတ်။

(ခ) တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ထားခြင်းမရှိသော ကြေးနီ အတုံးအခဲများသည် ကြေးငွေအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲစေကာမူ၊ ဒင်္ဂါးမဟုတ်။

(ဂ) ဆုတံဆိပ်များသည် ကြေးငွေအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲရန် ရည်ရွယ်ရင်းမရှိသောကြောင့် ဒင်္ဂါးမဟုတ်။

ဒင်္ဂါးကိုအတုပြုခြင်း။

၂၃၁။ ။မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးကိုအတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အတုပြုရာတွင် ပါဝင်သည့် ပြုမှုတခုခုကို သိလျက်နှင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် လှည့်ဖြားရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ လှည့်ဖြားခြင်း ပြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဒင်္ဂါးအစစ်ကို အခြားဒင်္ဂါးတမျိုးနှင့် တူအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် ဤပုဒ်မကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒဂ်ါးကိုအတုပြုခြင်း။

၂၃၂။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးကို အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အတုပြုရာတွင် ပါဝင်သည့် ပြုမှုတခုခုကို သိလျက်နှင့် ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါးအတုပြုသည့်ကိရိယာကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း။

၂၃၃။ ။ဒင်္ဂါးအတုပြုမှုကိစ္စအလို့ငှါ အသုံးပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ အသုံးပြုရန်ကြံရွယ်သည်ကို သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးသွန်းရန်ပုံကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကို ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပြုရာတွင် ပါဝင်သည့် ပြုမှုတခုခုကိုသော်၎င်း၊ ပြင်ဆင်မှုတခုခုကိုသော်၎င်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါးသွန်းရန်ပုံကိုဖြစ်စေ၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ ဝယ်ယူခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ရောင်းခြင်းကိုသော်၎င်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းကိုသော်၎င်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတု ပြုသည့် ကိရိယာကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း။

၂၃၄။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုပြုမှုကိစ္စအလို့ငှါ အသုံးပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ အသုံးပြုရန် ကြံရွယ်သည်ကို သိလျက်နှင့် သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးသွန်းရန်ပုံကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကိုပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပြုရာတွင် ပါဝင်သည့်ပြုမှု တခုခုကိုသော်၎င်း၊ ပြင်ဆင်မှုတခုခုကိုသော်၎င်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါးသွန်းရန် ပုံကိုဖြစ်စေ၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ ဝယ်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ရောင်းခြင်းကိုသော်၎င်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းကိုသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါး အတု ပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန်အလို့ငှါ၊ ကိရိယာကို ဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ဖြစ်စေလက်ရှိထားခြင်း။

၂၃၅။ ။ဒင်္ဂါးအတု ပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန်အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ သုံးစွဲရန် ကြံရွယ်ကြောင်းသိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးသွန်းရန်ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးဖြစ်လျှင်။

သို့ပြင် အတုပြုလုပ်မည့် ဒင်္ဂါးသည် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၂၃၆။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အပတွင် ဒင်္ဂါးအတုပြုသည်ကို နိုင်ငံတော်အတွင်းကနေ၍ အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူအား နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ဒင်္ဂါးအတုပြုသည်ကို အားပေးကူညီဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူထပ်မျှ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အပတွင် ဒင်္ဂါးအတု ပြုသည်ကိုနိုင်ငံတော် အတွင်းကနေ၍ အားပေးကူညီခြင်း။

၂၃၇။ ။ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်ယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပသို့ထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါးအတုကို နိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ သွင်းခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် အပသို့ ထုတ်ခြင်း။

၂၃၈။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် အတွင်းသို့သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပသို့ထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါး အတုကို နိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ သွင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အပသို့ ထုတ်ခြင်း။

၂၃၉။ ။လက်ရှိရထားသော ဒင်္ဂါးအတုသည် လက်ဝယ်ရစဉ်အခါက ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို သူတပါးသို့ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးအား လက်ခံအောင် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ရှိ ရထားသောဒင်္ဂါးသည် ဒင်္ဂါးအတု ဖြစ်မှန်း သိလျက်နှင့် ထိုဒင်္ဂါးကို ပေးအပ်ခြင်း။

၂၄၀။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုလည်းဖြစ်၍ လက်ရှိရထားသည်လည်း ဖြစ်သော ဒင်္ဂါးအတုသည် လက်ဝယ်ရစဉ်အခါက ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးအတု ဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို သူတပါးသို့ ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးအား လက်ခံအောင် သွေးဆောင်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ရှိ ရထားသော ဒင်္ဂါးသည် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတု ဖြစ်မှန်း သိလျက်နှင့် ထိုဒင်္ဂါးကို ပေးအပ်ခြင်း။

ပဌမ လက်ဝယ် ရစဉ်က ဒင်္ဂါး အတုဖြစ်မှန်း မသိသော ဒင်္ဂါးကို၊ ဒင်္ဂါး အစစ် အနေနှင့် ပေးအပ်ခြင်း။

၂၄၁။ ။မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးအတုကို ပဌမလက်ဝယ် ရစဉ်က ဒင်္ဂါးအတု ဖြစ်မှန်းမသိစေကာမူ နောင်အခါတွင် ဒင်္ဂါးအတုမှန်း သိလျက်နှင့် ဒင်္ဂါးအစစ်အနေဖြင့် သူတပါးသို့ ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့် လက်ခံအောင် သူတပါးအား သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ အတုပြုခြင်းခံရသော ဒင်္ဂါးအစစ်တန်ဘိုး ဆယ်ဆထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

ဒင်္ဂါးလုပ်သူ မောင်ဖြူသည် ကျပ်သုံးဒင်္ဂါးအတုများကို ဖြန့်ချိသုံးစွဲစေရန်အလို့ငှါ ကျူးလွန်ဘက်ဖြစ်သူ မောင်မအား ပေးအပ်၏။ မောင်မသည် ထိုဒင်္ဂါးအတုများကို အခြားဖြန့်ချိသုံးစွဲသူ မောင်နီသို့ ရောင်းလိုက်၏။ မောင်နီသည် ထိုဒင်္ဂါးအတုများကို ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့်ဝယ်၏။ မောင်နီသည် ကုန်ဘိုးငွေအတွက် မောင်ညိုအား ထိုဒင်္ဂါးအတုများကိုပေး၏။ မောင်ညိုသည် ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်းမသိသဖြင့်၊ ထိုဒင်္ဂါးအတုများကိုလက်ခံလိုက်သည်။ ထိုနောက် နောင်အခါတွင် ဒင်္ဂါးအတုမှန်း သိလာ၍၊ ထိုဒင်္ဂါးအတုများကို ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့် သူတပါးသို့ပေးအပ်၏။ မောင်ညိုသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။ မောင်မနှင့် မောင်နီတို့မှာမူကား အကြောင်းအားလျော်စွာ ပုဒ်မ ၂၃၉ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၀ အရဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

လက်ဝယ်ရစဉ်က၊ ဒင်္ဂါးအတုမှန်းသိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း။

၂၄၂။ ။လက်ဝယ်ရစဉ်က ဒင်္ဂါးအတုမှန်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ဝယ် ရစဉ်က၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုမှန်း သိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း။

၂၄၃။ ။လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုမှန်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါး စက်ရုံတွင် လုပ်ကိုင်သူက ဒင်္ဂါးကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားသော အလေးချိန်မှဖြစ်စေ၊ သတ္တုအရောအစပ်မှဖြစ်စေ ကွဲလွဲစေခြင်း။

၂၄၄။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း ဥပဒေနှင့်အညီ တည်ထောင်သည့် ဒင်္ဂါးစက်ရုံတွင် လုပ်ကိုင်ရသူဖြစ်၍၊ ထိုဒင်္ဂါးစက်ရုံမှ ထုတ်သော ဒင်္ဂါးတခုခုကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားသောအလေးချိန်မှဖြစ်စေ၊ သတ္တုအရောအစပ်မှဖြစ်စေ ကွဲလွဲစေရန် အကြံနှင့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီ ပြုရန်တာဝန်ရှိသည့်ကို ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

၂၄၅။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဥပဒေနှင့်အညီ တည်ထောင်ထားသည့် ဒင်္ဂါးစက်ရုံမှ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးသွန်း တန်ဆာပလာကိုဖြစ်စေ၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ယူထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါးစက်ရုံမှ ဒင်္ဂါးသွန်း ကိရိယာကို၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ယူထုတ်ခြင်း။

၂၄၆။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ဒင်္ဂါး၏အလေးချိန်လျော့အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါး၏ သတ္တုအရောအစပ် ပြောင်းလဲအောင် ပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လိမ်လည် လှည့်ဖြား လိုသော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ မရိုး မဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ ဒင်္ဂါး၏ အလေးချိန်ကို လျော့စေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ္တု အရောအစပ်ကိုပြောင်းလဲခြင်း။

ရှင်းလင်းချက်။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် ဒင်္ဂါးကိုထွင်း၍၊ ထွင်းသောနေရာတွင် တခုခုကိုထည့်သွင်းလျှင်၊ ထိုသူသည် ဒင်္ဂါး၏သတ္တုအရောအစပ်ကို ပြောင်းလဲသည်မည်၏။

၂၄၇။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါး၏ အလေးချိန်လျော့အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါး၏ သတ္တုအရောအစပ်ပြောင်းလဲအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လိမ်လည် လှည့်ဖြား လိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုး မဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ ပြည် ထောင် စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါး၏ အလေးချိန်ကို လျော့စေခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် သတ္တုအရော အစပ်ကိုပြောင်းလဲခြင်း။

၂၄၈။ ။ဒင်္ဂါးတခုခုကို အခြားဒင်္ဂါးအမျိုးအစားအနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုဒင်္ဂါး၏အသွင်အပြင် ပြောင်းလဲအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အခြား အမျိုး အစား အနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန် အကြံဖြင့်၊ ဒင်္ဂါး၏ အသွင်အပြင်ကို ပြောင်းလဲခြင်း။

၂၄၉။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးတခုခုကို အခြားဒင်္ဂါးအမျိုးအစားအနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုဒင်္ဂါး၏ အသွင်အပြင် ပြောင်းလဲအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အခြား အမျိုး အစား အနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန် အကြံဖြင့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါး၏ အသွင် အပြင် ကို ပြောင်းလဲခြင်း။

လက်ရှိထားသော ဒင်္ဂါးကို ပြောင်းလဲထားကြောင်း သိလျက်နှင့် သူတပါးသို့ ပေးအပ်ခြင်း။

၂၅၀။ ။ပုဒ်မ ၂၄၆ တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၂၄၈ တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၍ ပြုထားသော ဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားရာ၊ လက်ဝယ်ရစဉ်က ထိုဒင်္ဂါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးကို သူတပါးသို့ ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးလက်ခံအောင် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ရှိထားသော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးကို ပြောင်းလဲထားကြောင်း သိလျက်နှင့် သူတပါးသို့ ပေးအပ်ခြင်း။

၂၅၁။ ။ပုဒ်မ ၂၄၇ တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၂၄၉ တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၍ ပြုထားသော ဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားရာ၊ လက်ဝယ်ရစဉ်က ထိုဒင်္ဂါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကိုကျူးလွန်နိုင်စေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးကို သူတပါးသို့ ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးလက်ခံအောင် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလဲထားသော ဒင်္ဂါးမှန်း သိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း။

၂၅၂။ ။ပုဒ်မ ၂၄၆ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၈ တွင်ဖြစ်စေ ဖော်ပြပါရှိသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၍ ပြုထားသော ဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားရာ၊ လက်ဝယ်ရစဉ်က ထိုဒင်္ဂါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလဲထားသော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးမှန်း သိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း။

၂၅၃။ ။ပုဒ်မ ၂၄၇ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၉ တွင်ဖြစ်စေ ဖော်ပြပါရှိသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၍ ပြုထားသော ဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားရာ၊ လက်ဝယ်ရစဉ်က ထိုဒင်္ဂါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ပြီးကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးကို လက်ရှိ ထားလျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပဌမ လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလဲထားမှန်း မသိသော ဒင်္ဂါးကို၊ ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့် သူတပါးသို့ပေးအပ်ခြင်း။

၂၅၄။ ။ပုဒ်မ ၂၄၆ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၇ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၈ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၉ တွင်ဖြစ်စေ ဖော်ပြပါရှိသည့်အတိုင်း တခုခုပြုပြီးဖြစ်ကြောင်း လက်ဝယ်ရစဉ်က မသိခဲ့သော်လည်း ပေးအပ်သောအခါတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်သောအခါတွင် ထိုသို့ ပြုပြီးဖြစ်ကြောင်း သိသော ဒင်္ဂါးကို မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့်သော်၎င်း၊ မူလဒင်္ဂါး အမျိုးအစားမှ ကွဲလဲသော အခြားဒင်္ဂါးအနေနှင့် သော်၎င်း၊ သူတပါးအား ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့်သော်၎င်း၊ မူလဒင်္ဂါးအမျိုးအစားမှ ကွဲလဲ

သော အခြားဒင်္ဂါးအနေနှင့်သော်၎င်း သူတပါး လက်ခံအောင် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ သုံးစွဲရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲမှု အတွက် အားထုတ်ရန် ပြောင်းလဲခြင်းခံရသည့် ဒင်္ဂါးအစစ်၏ တန်ဘိုး ဆယ်ဆအထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုခြင်း။

၂၅၅။ ။မည်သူမဆို၊ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အတုပြုရာတွင် ပါဝင်သည့် ပြုမှုတခုခုကို သိလျက်နှင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တ ်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် အမျိုးအစားတခု ဆိုင်ရာ တံဆိပ်ခေါင်းအစစ်ကို အခြား အမျိုးအစားဆိုင်ရာ တံဆိပ်ခေါင်း အစစ်နှင့် တူအောင် ပြုခြင်းဖြင့် အတုပြုလျှင်၊ ဤပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုရန်၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ လက်ရှိထားခြင်း။

၂၅၆။ ။မည်သူမဆို၊ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန်ဖြစ်စေ၊ သုံးစွဲရန် ကြံရွယ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ မထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုရန်၊ ကိရိယာ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း။

၂၅၇။ ။အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန်ဖြစ်စေ၊ သုံးစွဲရန် ကြံရွယ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေမည်သူမဆို၊ ကိရိယာကို လုပ်ကိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုပ်ကိုင်ရာတွင် ပါဝင်သည့် ပြုလုပ်မှု တခုခုကို ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကိုဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်း အတုကို ရောင်းခြင်း။

၂၅၈။ ။အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သောတံဆိပ်ခေါင်း၏အတုဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်း အတုကို ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်း အတုကို လက်ရှိထားခြင်း။

၂၅၉။ ။အခွန်တော် ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်း၏ အတုဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်းအတုကို တံဆိပ်ခေါင်း အစစ်အနေနှင့် သုံးစွဲရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရန် ကြံရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ တံဆိပ်ခေါင်း အစစ်အနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်ဖြစ်စေ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၂၆၀။ ။အခွန်တော်ကိစ္စ အလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်း၏ အတုဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်းအတုကိုအစစ်အနေနှင့် သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရ တံဆိပ် ခေါင်းအတုမှန်း သိလျက်၊ အစစ်အမှန်အနေနှင့် သုံးစွဲခြင်း။

၂၆၁။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရကို ရှုံးပါးစေရန်အကြံနှင့် ဖြစ်စေ အရေးအသား တခုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်း အမှတ်အသား တခုအတွက် အခွန်တော် ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သည့် တံဆိပ်ခေါင်း သုံးစွဲပါရှိသော အရာဝတ္ထုမှ ထိုအရေးအသားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုစာတမ်း အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ခွါပစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပယ်ဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သော တံဆိပ်ခေါင်းကို အခြား အရေး အသားတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား စာတမ်း အမှတ်အသားတွင် သုံးစွဲရန် ဆိုခဲ့သော တံဆိပ်ခေါင်းရှိရင်းဖြစ်သော အရေးအသားမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားမှ ခွါပစ်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရကို ရှုံးပါးစေရန် အကြံနှင့် တံဆိပ်ခေါင်းပါရှိသည့် အရာဝတ္ထုမှ အရေးအသားကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားကင် သုံးစွဲထားသော တံဆိပ်ခေါင်းကို ခွါပစ်ခြင်း။

၂၆၂။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရကို ရှုံးပါးစေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ အခွန်တော် ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်သောတံဆိပ်ခေါင်းကို ယခင်က သုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့်မည်သူမဆို၊ ကိစ္စတခုခုအလို့ငှါ သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်းကို ယခင်က သုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် သုံးစွဲခြင်း။

၂၆၃။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရကိုရှုံးပါးစေရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်သောတံဆိပ်ခေါင်းမှ မည်သူမဆို၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်းသုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှားစေရန် မှတ်သားထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ်ခတ်နှိပ်ထားသော အမှတ်အသားကို ပယ်ဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွါပစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ ထိုသို့အမှတ်အသားပယ်ဖျက်ခြင်းခံရပြီးဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွါပစ်ခြင်းခံရပြီးဖြစ်သော တံဆိပ်ခေါင်းမှန်းသိလျက်နှင့် ထိုတံဆိပ်ခေါင်းကို လက်ရှိထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ သုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်း သိသည့် တံဆိပ်ခေါင်းကို ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တံဆိပ်ခေါင်း သုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်း အမှတ်အသားကိုဖျက်ပစ်ခြင်း။

၂၆၃-က။ ။(၁) မည်သူမဆို၊ (ကက) တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်ကို ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သိလျက်နှင့် ဖြန့်ချိသုံးစွဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်းအဝယ်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သိလျက်နှင့်စာပို့ခြင်းကိစ္စအလို့ငှါ အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

တံဆိပ်ခေါင်း ယိမ်များကို တားမြစ်ခြင်း။

(ခ) ဥပဒေနှင့် ညီသော အပြစ်လွတ်ခွင့်ကိုမရရှိဘဲ တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်ကို လက်ရှိထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) တံဆိပ်ခေါင်းလိမ် ပြုလုပ်ရန် ပုံကိုဖြစ်စေ၊ တံဆိပ်ပြားကိုဖြစ်စေ၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် ညီသောအပြစ်လွတ်ခွင့်ကို မရရှိဘဲ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

(၂) တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်ကို ဖြစ်စေ၊ တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်ကို ပြုလုပ်ရန်ပုံကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ပြားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ဖြစ်စေ လက်ရှိထားရှိသောသူ တဦးတယောက်ထံမှ ဖမ်းဆီးနိုင်သည့်ပြင် ထိုပစ္စည်းများကို ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်သိမ်းဆည်းရမည်။

(၃) ဤပုဒ်မတွင် "တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်" ဆိုသည်မှာ၊ စာပို့ခနှုန်းကိုဖော်ပြရန် အစိုးရက ထုတ်ထားသော တံဆိပ်ခေါင်း အနေမျိုး သဘော မမှန်သော နည်းဖြင့် သက်ရောက်နေသော တံဆိပ်ခေါင်းကိုသော်၎င်း၊ ဆိုခဲ့သည့်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်ထားသော တံဆိပ်ခေါင်း တခုကို စက္ကူပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပုံထပ်တူပြုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံသဏ္ဌာန်ပြုခြင်းကိုသော်၎င်း ဆိုလိုသည်။

(၄) ဤပုဒ်မ၌၎င်း၊ ပုဒ်မ ၂၅၅ မှ ၂၆၃ အထိ၎င်း၊ "အစိုးရ" ဆိုသော စကားရပ်၌၊ စာပို့ခနှုန်းကို ဖော်ပြရန် ထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ သို့တည်းမဟုတ်ရည်ညွှန်း၍ သုံးသောအခါ၊ ပုဒ်မ ၁၇ ၌ မည်သို့ပင် ပါရှိစေကာမူ၊ အိန္ဒိယ၌ဖြစ်စေ၊ ပါကစ္စတန်၌ဖြစ်စေ၊ ဗြိတိသျှဘုရင်မင်းမြတ်၏ ဒိုမီနီယံများ၌ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား၌ဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ရန် ဥပဒေအရ အာဏာပေးအပ်ခြင်း ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း ၁၃။

အလေး အချိန်အတွယ် တင်းတောင်းနှင့် အတိုင်းအတာများ ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ။

မမှန်သော အချိန် အတွယ် ကိရိယာကို လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်သုံးခြင်း။

၂၆၄။ ။မည်သူမဆို၊ မမှန်ကြောင်းသိသော အချိန်အတွယ် ကိရိယာတခုကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် အသုံးပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သော အလေး တင်းတောင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုသို့သော အတိုင်း အတာကိုသော်၎င်း လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် သုံးခြင်း။

၂၆၅။ ။မည်သူမဆို၊ မမှန်သော အလေးကိုဖြစ်စေ၊ မမှန်သော အတိုင်းအတာ တင်းတောင်းကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလေးတင်းတောင်း အတိုင်းအတာ တခုခုကို၊ ထိုအလေးတင်းတောင်း အတိုင်း အတာနှင့် ကွဲလွဲသော အလေးတင်းတောင်း အတိုင်းအတာ အဖြစ်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် အသုံးပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၆၆။ ။မည်သူမဆို၊ မမှန်ကြောင်းသိသော အချိန်အတွယ် ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော အလေး တင်းတောင်း အတိုင်း အတာကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် အသုံးပြုနိုင်ရန် ကြံရွယ်၍ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သော အလေး တင်းတောင်း အတိုင်း အတာကို လက်ရှိထားခြင်း။

၂၆၇။ ။မည်သူမဆို၊ မမှန်ကြောင်းသိသော အချိန်အတွယ် ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော အလေး တင်းတောင်း အတိုင်းအတာ တခုခုကို ဖြစ်စေ အမှန်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြု နိုင်ရန်သော်၎င်း၊ အမှန် အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြု တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း လုပ်ကိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သော အလေး တင်း တောင်း အတိုင်း အတာကို လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ရောင်းခြင်း။

အခန်း ၁၄။

ပြည်သူ့ ကျန်းမာမှု၊ လုံခြုံမှု၊ သက်သာမှု၊ သိက္ခာစောင့်စည်းမှုနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားရှိမှုကို ထိခိုက်စေသော ပြစ်မှုများ။

၂၆၈။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် အများ ပြည်သူကိုသော်၎င်း၊ အနီးအပါးတွင် နေထိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ယာပစ္စည်း လက်ရှိဖြစ်သော သူတို့ကိုသော်၎င်း တူညီသည့်နစ်နာမှုကို ဖြစ်စေသော၊ သို့တည်း မဟုတ် တူညီသည့် ဘေးကို ဖြစ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တူညီသည့် စိတ်ငြိုငြင်မှုကို ဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော ဥပဒေနှင့် မညီသည့် ပျက်ကွက်မှုကို ဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ အခွင့်အရေးကို သုံးစွဲရန် အခါအခွင့် ကြုံသောသူအား မချွတ်မလွဲနစ်နာစေရမည်ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားစေရမည်ဖြစ်သော၊ သို့တည်း မဟုတ် ဘေးရောက်စေရမည်ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်စေရမည်ဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော ဥပဒေနှင့် မညီသည့် ပျက်ကွက်မှုကို ဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် အများပြည်သူ နှောက်ယှက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အများပြည်သူ နှောက်ယှက်မှု။

အများပြည်သူကို နှောက်ယှက်ခြင်းဖြင့်၊ ထိုသို့နှောက်ယှက်ခြင်းသည် သက်သာမှုကိုသော်၎င်း၊ အကျိုးကျေးဇူးကိုသော်၎င်း ဖြစ်စေသည်ဟု အကြောင်းပြစေကာမူ၊ ပြည်သူ့နှောက်ယှက်မှုသည် အပြစ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်မဟုတ်။

၂၆၉။ ။မည်သူမဆို၊ အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုး ပြန့်ပွားစေတန်ရာသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ပြန့်ပွားစေတန်ရာသည်ကို မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်မှုကိုသော်၎င်း၊ ပေါ့လျော့မှုကိုသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အသက် အန္တရာယ် ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုး ပြန့်ပွားစေတန်ရာသည့် ပေါ့လျော့မှု။

အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့်ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုး ပြန့်ပွါးစေတန်ရာသည့် ဘေးသင့်စေမှု။

၂၇၀။ ။မည်သူမဆို၊ အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုး ပြန့်ပွါးစေတန်ရာသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြန့်ပွါးစေဟန် ဆုသည်ကို မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ဘေးသင့်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကူးစက် တတ်သော ရောဂါ ကာကွယ်ရေး (ကွာရန်တင်း) နည်းဥပဒေကို ဖီဆန်ခြင်း။

၂၇၁။ ။ရေယာဉ် တခုခုကို ကူးစက်တတ်သော ရောဂါ ပြန့်ပွါးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် သီးသန့် ချထားရေးအတွက် ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ သီးသန့်ချထားရေယာဉ်များကို ဆိပ်ကမ်းနှင့်သော်၎င်း၊ အခြားရေယာဉ်များနှင့် သော်၎င်း ကူးလူးဆက်ဆံမှုကို စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အတွက် ဖြစ်စေ၊ ကူးစက်တတ်သော ရောဂါ ဖြစ်ပွါးသည့်နေရာများနှင့် အခြားနေရာများ ကူးလူး ဆက်ဆံမှုကို စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရေး အတွက်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရက ပြုလုပ်၍ ထုတ်ပြန်ကြေညာထားသောနည်းဥပဒေကို မည်သူမဆို၊ သိလျက်နှင့် ဖီဆန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရောင်းရန် ကြံရွယ်သော စားဖွယ် သောက်ဖွယ် ကို ယုတ်ညံ့သော အရာနှင့် ရောခြင်း။

၂၇၂။ ။စားဖွယ်သောက်ဖွယ် တခုခုကို စားဖွယ်သောက်ဖွယ်အနေနှင့် ရောင်းရန် ကြံရွယ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ရောင်းတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုစားဖွယ် သောက်ဖွယ်ကို အန္တရာယ် ဖြစ်စေအောင်ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့် ရောလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အန္တရာယ် ဖြစ်စေသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ် ကို ရောင်းခြင်း။

၂၇၃။ ။အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် ပြုထားသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်ကို ဖြစ်စေ၊ အန္တရာယ်ဖြစ်လာသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်ကို ဖြစ်စေ၊ စား သောက်ရန် မသင့်မလျော်သော အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနေသည့် စားဖွယ် သောက်ဖွယ်ကိုဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ စားဖွယ် သောက် ဖွယ်အနေနှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်သည်ကို သိလျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်သည်ကို ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်၊ စားဖွယ် သောက်ဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် ရောင်း လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ပြထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ် နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုကိုယုတ်ညံ့သော အရာနှင့် ရောခြင်း။

၂၇၄။ ။ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့် ရောထားခြင်း မရှိသော ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထု ဖြစ်ဘိ သကဲ့သို့၊ သို့တည်းမဟုတ်ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ဆေးဝါး ကိစ္စအလို့ငှါ ရောင်းရန် ကြံရွယ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲ စေရန် ကြံရွယ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ရောင်းတန်ရာသည်ကို ဖြစ်စေ၊ သုံးစွဲတန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ သိလျက်၊ မည်သူမဆို၊ ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထုကိုသော်၎င်း၊ ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးကိုသော်၎င်း ဆေးတန်ခိုး အာနိသင်ယုတ်လျော့အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း ပြောင်းလွဲအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် ယုတ်

ညှံ့သောအရာနှင့် ရောလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ယုတ်ညံ့သော အရာနှင့် ရောထားသည့် ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထုများကိုရောင်းခြင်း။

၂၇၅။ ။ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးကို တန်ခိုးအာနိသင် ယုတ်လျော့အောင်သော်၎င်း၊ အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း ပြောင်းလွဲအောင်သော်၎င်း၊ အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း ယုတ်ညံ့သော အရာတခုခုနှင့် ရောထားကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသို့ရောထားသောဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီး ဆေးကိုယုတ်ညံ့သောအရာနှင့် ရောထားခြင်း မရှိဘိသကဲ့သို့ ဆေးဝါးကိစ္စအလို့ငှါ ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရောင်းရန်ကမ်းလှမ်းလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ်ရောင်းရန်ပြထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆေးပေးရုံမှထုတ်ပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့် ရောထားကြောင်းမသိသောသူတဦးတယောက်အားဆေးဝါး ကိစ္စအလို့ငှါသုံးစွဲစေလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထုတမျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီး ဆေးတမျိုးကို အခြားတမျိုးအဖြစ်ဖြင့်ရောင်းခြင်း။

၂၇၆။ ။မည်သူမဆို၊ ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထုတမျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးတမျိုးကိုအခြားတမျိုးဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် ဆေးဝါးကိစ္စအလို့ငှါ ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန်ပြထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆေးပေးရုံမှ ထုတ်ပေးလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အများ ပြည်သူ ဆိုင်ရာ စိမ့်စမ်း၊ ရေလှောင်ကန စသည်တို့ကို ညစ်ညမ်းအောင် ပြုခြင်း။

၂၇၇။ ။မည်သူမဆို၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ စိမ့်စမ်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေလှောင်ကန်မှ ရေကိုသုံးစွဲနေကျအခြေမှ ယုတ်လျော့အောင် မိမိ အလိုအလျောက် ယုတ်ညံ့စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ညစ်ညမ်းစေလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ် ဖြစ်စေရန် လေကို ထရခု ပြုခြင်း။

၂၇၈။ ။မည်သူမဆို၊ နေရာတခုခုရှိလေကို၊ ထိုနေရာအနီး အနားတွင် အများအားဖြင့် နေထိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ်အများပြည်သူဆိုင်ရာလမ်း၌ သွားလာနေကြသော သူများ၏ ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် မိမိအလိုအလျောက်ညစ်ညမ်းစေလျှင်၊ ထိုသူကို ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

အများ ပြည်သူ ဆိုင်ရာ လမ်းတွင် အရမ်းမောင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အရမ်း စီးခြင်း။

၂၇၉။ ။မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း၊ သူတပါးအား နာကျင်စေတန်လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင်သော်၎င်း အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ အများပြည်သူဆိုင်ရာလမ်းပေါ်၌ယာဉ်ကိုမောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်စီးလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သွားလာနေသော ယာဉ်ကို၊ ဘေး ဖြစ်စေသောအရာဝတ္ထုဖြင့် ပစ်ခတ်ခြင်း။

၂၇၉-က။ ။မည်သူမဆို၊ ယာဉ်တစီးစီးတွင်၊ စီးနင်းသွားလာသူတဦးတယောက်၏ လုံခြုံမှုကို ဘေးဖြစ်စေတန်ရာသော အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း အများပြည်သူ ဆိုင်ရာနေရာ၌ ယာဉ်တစီးစီးကိုသစ်သားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခဲဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အုတ်ခဲဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားအရာဝတ္ထုဖြင့် ဖြစ်စေ ပစ်ခတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရိုက်ပုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုယာဉ်တစီးစီးပေါ်၌၊ ထိုအရာတခုခုကိုကျစေလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ဤပုဒ်မ၏ကိစ္စအလို့ငှါ၊ "ယာဉ်"ဆိုသည်မှာ၊ လမ်းပေါ်၌ သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အသုံးပြုနိုင်သော ဘီးနှင့်ယာဉ်ကိုဆိုလိုသည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။သကြံန်အတွင်းတွင်၊ အများပြည်သူ ဆိုင်ရာနေရာ၌ယာဉ်တစီးစီးကို ရေပက်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုမဟုတ်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။ဤပုဒ်မရှိ စကားရပ်ကြောင့်၊ လူတဦး တယောက်ကို ပြုလုပ်မှုတခုခုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပျက်ကွက်မှု တခုခုအတွက် ဖြစ်စေ ဤရာဇသတ်ကြီးရှိ အခြားပုဒ်မအရသော်၎င်း၊ အခြားဥပဒေအရသော်၎င်း တရားမစွဲဆိုနိုင်ဟု မမှတ်ယူရ။

ရေယာဉ်ကို အရမ်းဦးစီးသွားလာစေခြင်း။

၂၈၀။ ။မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း၊ သူတပါးအား နာကျင်စေတန်လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင်သော်၎င်း၊ အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ၊ ရေယာဉ်ကို ဦးစီးသွားလာစေလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

မမှန်သော မီးရောင်ကိုဖြစ်စေ၊ အမှတ် အသားကိုဖြစ်စေ၊ ဘောကို ဖြစ်စေ ပြခြင်း။

၂၈၁။ ။မည်သူမဆို၊ ရေယာဉ်ဦးစီးကို လွဲမှားစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ လွဲမှားစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မမှန်သောမီးရောင်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘောကိုပြလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဘေး မကင်းသော ရေယာဉ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဝန်ပိုတင်သော ရေယာဉ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ရေလမ်းခရီးတွင် လက်ခနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း။

၂၈၂။ ။လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့်အခြေအနေရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အန္တရာယ်ဖြစ်စေလောက်အောင် ဝန်ပိုတင်သော ရေယာဉ်ဖြင့် မည်သူမဆို၊ သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ပေါ့လျော့စွာသော်၎င်း ရေလမ်းခရီးတွင် လူတဦးတယောက်ကို အခယူ၍ သယ်ယူပို့ဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သယ်ယူပို့ဆောင်စေလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အများ ပြည်သူ ဆိုင်ရာ လမ်းတွင်၊ သို့တည်း မဟုတ် အများ ပြည်သူ ဆိုင်ရာရေယာဉ် သွား လာ ရာ လမ်းကြောင်းတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်စေခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ဟန့်တားခြင်း။

၂၈၃။ ။မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လက်ရှိဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အုပ်ထိန်းထားသော ပစ္စည်းကို နေရာတကျမထားရှိဘဲ ပျက်ကွက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အများပြည်သူဆိုင်ရာ လမ်းတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာရေယာဉ်သွားလာရာ လမ်းကြောင်းတွင် လူတဦးတယောက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဟန့်အတားဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ရာထိငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

အဆိပ်ရှိ အရာဝတ္ထုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၄။ ။မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် သော်၎င်း၊ လူတဦး တယောက်ကို နာကျင်စေတန်လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင် သော်၎င်း အဆိပ်ရှိ အရာဝတ္ထုဖြင့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကို အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိပ်ရှိ အရာဝတ္ထုကြောင့် လူ့အသက်အား အန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ် ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လုံလောက်အောင် လက်ရှိအဆိပ်ရှိ အရာဝတ္ထုကို နေရာတကျမထားဘဲ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မီးနှင့်၊ သို့တည်း မဟုတ် မီးလောင်လွယ်သော အရာဝတ္ထုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၅။ ။မည်သူမဆို၊လူ့အသက်ကိုအန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း၊သူတပါးနာကျင်စေတန်လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင် သော်၎င်း မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးလောင်လွယ်သော အရာဝတ္ထုဖြင့်၊ ပြုလုပ်မှု တခုခုကို အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးကြောင့်သော်၎င်း၊ မီးလောင်လွယ်သော အရာဝတ္ထုကြောင့်သော်၎င်း လူ့အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လုံလောက်အောင် လက်ရှိမီးကို၊ သို့တည်း မဟုတ် မီးလောင်လွယ်သော အရာဝတ္ထုကို နေရာတကျမထားဘဲ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၆။ ။မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း၊ သူတပါးကို နာကျင်စေတန်လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန် လောက်အောင်သော်၎င်း ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထုဖြင့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကို အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထုကြောင့် လူ့အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်လုံလောက်အောင် လက်ရှိပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထုကို နေရာတကျမထားဘဲ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

စက်ကိရိယာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၇၇။ ။မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း၊ သူတပါးကို နာကျင်စေတန်လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင် သော်၎င်း စက်ကိရိယာဖြင့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကို အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စက်ကိရိယာကြောင့် လူ့အသက်အားအန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ–ကာကွယ်ရန် လုံလောက်အောင်လက်ရှိစက်ကိရိယာကိုသော်၎င်း၊ မိမိကြည့်ရှုအုပ်ထိန်းသော စက်ကိရိယာကိုသော်၎င်း နေရာတကျမထားဘဲ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဆောက် အအုံ များကို ဖြိုခြင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၇၈။ ။အဆောက်အအုံတခုကို ဖြိုရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ရာတွင် ထိုအဆောက်အအုံတခုလုံးဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်စေ ပြိုကျခြင်းကြောင့် လူ့အသက်အား အန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လုံလောက်အောင် ထိုအဆောက်အအုံကို နေရာတကျ မဖြိုဖျက်ဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် မပြင်ဘဲ မည်သူမဆို၊ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တိရစ္ဆာန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၇၉။ ။တိရစ္ဆာန်ကြောင့် လူ့အသက်အားအန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လုံလောက်အောင် လက်ရှိတိရစ္ဆာန်ကို နေရာတကျမထားဘဲ မည်သူမဆို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်း မရှိသော အချက်တွင်၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၂၈၀။ ။ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသည့် အချက်၌၊ မည်သူမဆို အများပြည်သူဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

တားဝါရမ်းကို၊ သို့တည်း မဟုတ် တားမြစ်သည့် အမိန့်ကို ထုတ်ဆင့်ပြီးနောက်နှောင့်ယှက်မှုကို ဆက်လက်၍ ပြုခြင်း။

၂၈၁။ ။အများပြည်သူဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှုကို ထပ်မံ၍သော်၎င်း၊ ဆက်လက်၍သော်၎င်း မပြုရဟု ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ထုတ်ရန် အခွင့်အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ တားမြစ်ခြင်းကိုခံရပြီးသောသူသည် အများပြည်သူဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှုကိုထပ်မံ၍၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်၍ ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ၊ ချမှတ်ရမည်။

၂၉၂။ ။မည်သူမဆို—

ညစ်ညမ်းသော စာအုပ် စသည်များကို ရောင်းခြင်း စသည်များ။

(က) ညစ်ညမ်းသောစာအုပ်၊ စာအုပ်ငယ်၊ စာရွက်စာတမ်း၊ ရေးဆွဲသောပုံ၊ ပန်းချီကား၊ ပုံသဏ္ဌာန်ရုပ်ပုံတမျိုးမျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ညစ်ညမ်းသောအရာဝတ္ထုကို ရောင်းခြင်း၊ ထုတ်ငှါးခြင်း၊ ဝေငှခြင်း၊ အများပြည်သူတို့မြင်သာအောင်ပြခြင်း တခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြန့်ချိခြင်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း၊ ထုတ်ငှါးခြင်း၊ ဝေငှခြင်း၊ အများပြည်သူတို့ မြင်သာအောင်ပြခြင်း၊ ဖြန့်ချိခြင်း ကိစ္စတခုခုအလို့ငှါ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်လုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုတခုခုကို အထက်အဆိုပါ ကိစ္စတခုခုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာဝတ္ထုတခုခုကို ရောင်းခြင်း၊ ထုတ်ငှါးခြင်း၊ ဝေငှခြင်း၊ အများပြည်သူတို့ မြင်သာအောင် ပြခြင်း၊ နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြန့်ချိခြင်း တခုခုပြုမည်ဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် သော်၎င်း နိုင်ငံတွင်းသို့ သွင်းခြင်း၊ နိုင်ငံအပသို့ ထုတ်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းတခုခုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုတခုခုကို အထက်အဆိုပါ ကိစ္စတခုခုအတွက် ပြုကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ထုတ်လုပ်ကြောင်းကို ဖြစ်စေ၊ ဝယ်ကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ထားရှိကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတွင်းသွင်းကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံအပထုတ်ကြောင်းကို ဖြစ်စေ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ကြောင်းကို ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ မြင်သာအောင် ပြကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြန့်ချိကြောင်းကို ဖြစ်စေ သိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုလုပ်ငန်းမှ အမြတ်အစွန်းရရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) ဤပုဒ်မအရ၊ ပြစ်မှုဖြစ်သော ပြုလုပ်မှု တခုခုတွင်၊ တဦးတယောက်သောသူ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်အသင့်ရှိကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ အဆိုပါညစ်ညမ်းသောအရာဝတ္ထုတခုခုကို တဦးတယောက်ထံမှသော်၎င်း၊ တဆင့်သော်၎င်း ရယူနိုင်ကြောင်းကိုဖြစ်စေ နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် ကြော်ငြာလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြားသိစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(င) ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ဤပုဒ်မသည် ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာကိစ္စများ အလို့ငှါ ဘာသာရေးနှင့်ထားရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲသောစာအုပ်၊ စာအုပ်ငယ်၊ အရေးအသား၊ ရေးဆွဲသောပုံ၊ ပန်းချီကားတမျိုးမျိုးနှင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံမှာသော်၎င်း၊ ရုပ်ပွါးဆင်းတုများကို ပင့်ဆောင်ရန်သုံးစွဲသည့် ယာဉ်မှာသော်၎င်း ထုဖြုထွင်းခြင်း၊ ဆေးမှေးခြယ်ခြင်းတခုခုပြုထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန်

ပြုထားသော ပုံတခုခုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ ကိစ္စအလို့ငှါ ထားရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲသော အထက်ပါ ပုံတခုခုနှင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိစေရ။

ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုများကို ငယ်ရွယ်သူတို့အား ရောင်းခြင်းစသည်များ။

၂၉၃။ ။မည်သူမဆို၊ တဆက်တည်း ဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုတခုခုကို အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသောသူ တဦးတယောက်သို့ ရောင်းခြင်း၊ ထုတ်ငှါးခြင်း၊ ဝေငခြင်း၊ ပြခြင်း၊ ဖြန့်ချီခြင်းတခုခုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် ကမ်းလှမ်းခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း တခုခုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ညစ်ညမ်းသော ပြုလုပ်မှုများနှင့် ညစ်ညမ်းသော သီချင်းများ။

၂၉၄။ ။မည်သူမဆို၊ အခြားသူများ စိတ်ပူပြင်အောင်—

(က) အများပြည်သူဆိုင်ရာ နေရာတခုခုတွင် ညစ်ညမ်းသောပြုလုပ်မှု တခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) အများပြည်သူဆိုင်ရာ နေရာတခုခုတွင် ဖြစ်စေ၊ အနီးအနားတွင်ဖြစ်စေ၊ ညစ်ညမ်းသော ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ သီချင်း၊ စကားတမျိုးမျိုးကိုရွတ်ဆိုခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ ပြောဆိုခြင်း တခုခုပြုလျှင်၊

ထိုသူကို သုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ထီရုံဖွင့်ခြင်း။

*၂၉၄-က။ ။မည်သူမဆို၊ အစိုးရ၏ အခွင့်အမိန့် မရရှိဘဲ၊ ထီဖွင့်ရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထီပဲကို အားပေး အားမြှောက် ပြုရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထီပွဲကို စီမံကျင်းပရန်အလို့ငှါ၊ ရုံတခုခုကို သော်၎င်း၊ နေရာတခုခုကို သော်၎င်း ထားရှိလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မည်သူမဆို၊ အဆိုပါထီပွဲတခုခုတွင် လက်မှတ်၊ ဂဏန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုပ်ပုံတခုခုကို ထီဖွင့်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ထိုထီပွဲတခုခုစီမံကျင်းပခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ဖြစ်သည့် မဖြစ်သည့် အခြင်းအရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မသေချာသော အခြင်းအရာ တခုခုပေါ်တွင် မူတည်၍ ငွေပေးဆောင်မည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပေးအပ်မည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သော သူ၏ အကျိုးဖြစ်မှုအတွက် အရာတခုခုကိုပြုမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် မပြုဘဲနေမည်ဟူ၍ ရည်ရွယ်ကြောင်းကို ကြော်ငြာလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

မည်သူမဆို၊ ထီပွဲတခုခုတွင် ထီလက်မှတ်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကံစမ်းခင်များကို၊ ထီလက်မှတ်အပေါ်တွင် ဖေါ်ပြထားသည့်အတိုင်း ရောင်းရင်းတန်ဘိုး အပြည့်ကိုရရှိ၍ ရောင်းခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ အခြားနည်း ထုတ်ဝေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ဝေရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ဝေရန် ကြော်ငြာလျှင်၊ ထိုသူကို ကျပ်တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

---

* ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၃၂ အရပြင်ဆင်ထားသည်။

အခန်း ၁၅။

ဘာသာ သာသနာဆိုင်ရာပြစ်မှုများ။

လူတစား ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ သာသနာကို စော်ကားရန် အကြံဖြင့် ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ယုတ်ညံ့စေခြင်း။

၂၉၅။ ။လူတစားကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ သာသနာကို စော်ကားရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာကိုသော်၎င်း၊ အထွဋ်အမြတ်ထားသော အရာဝတ္ထုကိုသော်၎င်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာစေခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်ညံ့စေခြင်းသည်၊ ထိုဘာသာ သာသနာကို စော်ကားသည်ဟု လူတစားက ယူဆတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုလူတစားက ဘာသာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာကိုသော်၎င်း၊ အထွဋ်အမြတ်ထားသော အရာဝတ္ထုကိုသော်၎င်း ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်ညံ့စေလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

လူတစား ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ သာသနာကို ဖြစ်စေ၊ ဘာသာ သာသနာရေး ယုံကြည်မှုကို ဖြစ်စေ၊ စော်ကားခြင်းဖြင့်၊ ထိုလူတစား၏ ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာရေး စိတ်ဓါတ်ကိုနာကြည်း စေရန် ကြံရွယ်၍ မသမာစိတ် ဖြင့် တမင်ကျူးလွန်သော ပြုလုပ်မှုများ။

၂၉၅-က။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်တွင် နေထိုင်သော လူတစား၏ ဘာသာရေး စိတ်ကိုနာကြည်းစေရန် တမင်မသမာသော အကြံဖြင့်မည်သူမဆို၊ စကားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသောပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုလူတစားကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သာသနာကို သော်၎င်း၊ ဘာသာ သာသနာရေးယုံကြည်မှုကိုသော်၎င်း၊ စော်ကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စော်ကားရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဘာသာ သာသနာရေး ဆိုင်ရာ အစုအဝေးကို နှောင့်ယှက်ခြင်း။

၂၉၆။ ။ဥပဒေနှင့်အညီ ဘာသာသာသနာရေးဆိုင်ရာ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုခြင်းပြုနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အခမ်းအနားကို ကျင်းပနေသော အစုအဝေး တခုခုအား မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သင်္ချိုင်း စသော နေရာ ဒေသများကို ကျူးကျော်စော်ကားခြင်း။

၂၉၇။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ စိတ်ကိုနာစေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက် ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ သာသနာကိုစော်ကားရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ တဦး တယောက်သောသူ၏ စိတ်ကို နာစေတန်ရာသည်ကို၊သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ သာသနာကို စော်ကားတန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသောနေရာ၌သော်၎င်း၊ သင်္ချိုင်း၌သော်၎င်း၊ မသာ အခမ်းအနား ဆောင်ရွက်ရန် သီးသန့်ထားသည့် နေရာ၌သော်၎င်း၊ လူသေအလောင်းထား

ရန် သီးသန့်နေရာ၌ သော်၎င်း ကျူးကျော်စော်ကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လူသေအလောင်းကို မဖယ်မရှားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မသာအခမ်းအနားကျင်းပဆောင်ရွက်ရန် စုဝေးနေသူတို့ကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဘာသာရေး စိတ်ကို နာစေရန် ရည်ရွယ်၍ စကား စသည်များကို ပြောဆိုခြင်း။

၂၉၈။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ ဘာသာရေးစိတ်ကို နာစေရန် တမင်ကြံ၍ မည်သူမဆို၊ ထိုသူကြားလောက်သောနေရာ၌ စကားပြောဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသံတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူမြင်လောက်သော နေရာ၌ ကိုယ်အမူအရာတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတခုခုကိုထားလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၆။

လူ့ကိုယ်ကိုထိခိုက်သောပြစ်မှုများ။

လူ့အသက်ကိုထိခိုက်သောပြစ်မှုများ။

ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သောလူသေမှု။

၂၉၉။ ။(၁) သေစေခြင်းဖြစ်တန်ရာသော ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍ လူကိုသေစေလျှင်၊ ထိုသူသည် လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောလူသေမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။ ထို့ပြင်

(၂) သေစေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်တတ်သော သဘောအရ အမှန်အားဖြင့် သေစေလောက်သော ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍ လူကိုသေစေလျှင်၊ ထိုသူသည် အောက်ပါအချက်တခုခု၌၊ လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောလူသေမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(က) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ရုတ်တရက် အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုခြင်းခံရသဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုမိမိမချုပ်တည်းနိုင်သည့်အတွင်း၊ ဒေါသထွက်အောင် ပြုသူကိုဖြစ်စေ၊ မှားယွင်း၍သော်၎င်း၊ မတော်တဆသော်၎င်း အခြားသူတဦးဦးကိုဖြစ်စေ သေစေလျှင်—

ခြွင်းချက်။

ပဌမ။ ။သို့ရာတွင် တဦးတယောက်သောသူအား သတ်သည့် အတွက်သော်၎င်း၊ အန္တရာယ်ပြုသည့်အတွက်သော်၎င်း အပြစ်တင်ကင်းလွတ်ခွင့်ရအောင်၊ ထိုပြစ်မှု ကျူးလွန်သူသည် ဒေါသထွက်စေမှုကို မိမိကိုယ်တိုင် ရှာကြံခြင်းမရှိစေရ၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိဒေါသထွက်အောင်သူတပါးကပြုစေရန် မိမိက ထိုသူအား မိမိအလိုအလျောက်ပြုခြင်းမရှိစေရ။

ဒုတိယ။ ။သို့ရာတွင် ဥပဒေကိုနာခံ၍သော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့် အညီ အာဏာကိုသုံးစွဲရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကသော်၎င်း ပြုမူဆောင်ရွက်သော အရာသည် ဒေါသထွက်စေမှုကိုပြုသည်ဟု မှတ်ယူခြင်းမရှိစေရ။

တတိယ။ ။သို့ရာတွင် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ သုံးစွဲရာတွင် ပြုမူဆောင်ရွက်သောအရာသည် ဒေါသထွက်စေမှုကိုပြုသည်ဟု မှတ်ယူခြင်းမရှိစေရ။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဒေါသထွက်စေမှုသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ စိတ်ကိုမချုပ်တည်းနိုင်လောက်အောင် ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်မှာကား ကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

(ခ) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို သဘောရိုးဖြင့်သုံးစွဲရာတွင် ဥပဒေက ပေးအပ်သည့် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကိုလွန်ကျူး၍ ကြိုတင်ကြံရွယ်ခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း၊ ထိုသို့ကာကွယ်ခုခံရန် အလို့ငှါ၊ လိုသည်ထက်ပို၍ အနာတရဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်ခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သုံးစွဲရခြင်း၏အကြောင်းရင်းဖြစ်သော လူကိုသေစေလျှင်—

(ဂ) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြောင့်မှန်စွာ တရားစီရင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို ကူညီသောပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ဥပဒေက ပေးအပ်သော အာဏာကို လိုသည်ထက်ပိုမိုသုံးစွဲ၍၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်စတ်တရားကို ကျေနစွာ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်သည်အပြင်၊လိုလည်းလိုအပ်သည်ဟုသဘောရိုးဖြင့် မိမိယုံကြည်သော ပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုခြင်းဖြင့်၎င်း၊ သေသူအပေါ်၌ ရန်ငြိုးထားခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း လူကိုသေစေလျှင်—

(ဃ) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ရုတ်တရက် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွါးသဖြင့် ဒေါသအမျက်ပြင်းပြ၍ ရုတ်တရက်သတ်ပုတ်ကြရာတွင် ကြိုတင်ကြံရွယ်ခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း၊ မလျော်သော အခွင့်အရေးယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရက်ရက်စက်စက် ထူးထူးခြားခြား၊ သို့တည်းမဟုတ် ရက်ရက်စက်စက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထူးထူးခြားခြား ပြုမူခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း ပြုလုပ်လျှင်—

ရှင်းလင်းချက်။ ။အဆိုပါ အခါကိစ္စများတွင် မည်သူက ဒေါသထွက်စေမှုကို ပြုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုကို ရှေးဦးစွာပြုသည်ဟူသောအချက်မှာ အရေးပါ အရာရောက်သော အချက်မဟုတ်။

(င) အသက်တဆယ့်ရှစ်နှစ် ကျော်လွန်သည်လည်းဖြစ်၍၊ သဘောတူ အသေခံသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ သေဘေးကိုခံယူစွန့်စားသည်လည်းဖြစ်သော လူကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက သေစေလျှင်။

၃၀၀။ ။ပြုလုပ်မှုကို လူသတ်မှုမမြောက်သည့် လူသေမှုဖြစ်အောင်ပြုသော ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာ မရှိခဲ့သော်၊ မည်သူမဆို၊ သေစေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်တတ်သော သဘောအရ အမှန်အားဖြင့် သေစေလောက်သော ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်မှုတစုံတခုကိုပြု၍ လူကိုသေစေလျှင်၊ ထိုသူသည် လူသတ်မှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

လူသတ်မှု။

၃၀၀-က။ ။ပုဒ်မ ၂၉၉ နှင့် ၃၀၀ တွင်—

(က) ကိုယ်စိတ်ချွတ်ယွင်းခြင်းရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အနာရောဂါ စွဲကပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ်ကိုယ်အင်္ဂါချည့်နဲ့သောသူအား ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုဖြစ်စေ၍၊ ထိုသူ၏ သေခြင်းကိုမြန်စေသော သူတဦးတယောက်သည် ထိုသူအားသေစေသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(ခ) ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်စေခြင်းဖြင့် သေစေသည့် အမှုတွင်၊ ကိုယ်အင်္ဂါနာ ကျင်စေမှုပြုခြင်းခံရသောသူ၏မသန်စွမ်းခြင်းကိုသော်၎င်း၊ချည့်နဲ့ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ သိခြင်းသည် ထိုသူ၏ ကြံရွယ်ခြင်းအချက်ကို ထင်ရှားအောင်ပြရာတွင် သက်ဆိုင်သော အချက်ဖြစ်သည်။

(ဂ) ပြုလုပ်မှု တခုသည် ဖြစ်တတ်သော သဘောအရ သေခြင်းသို့ရောက်လောက်အောင် လတ်တလော ဘေးကိုဖြစ်စေမည်ဟု သော်၎င်း၊ သေစေခြင်း ဖြစ်တန်ရာသော ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ဖြစ်စေသည် ဟုသော်၎င်း ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသိခြင်းသည် ထိုသူ၏ ကြံရွယ်ရင်းအချက်ကို ထင်ရှားအောင်ပြရာတွင် သက်ဆိုင်သော အချက်ဖြစ်သည်။

(ဃ) ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်စေခြင်းဖြင့် သေစေသည့် အမှုတွင်၊ သင့်တော်သော ဆေးဝါးဖြင့်၎င်း၊ ကျွမ်းကျင်သော ကုသခြင်းဖြင့်၎င်း ပြုစု၍သေခြင်းကို တားဆီးနိုင်သော်လည်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ပြုသောသူသည် သေခြင်းကိုဖြစ်စေသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(င) အမိဝမ်းတွင်းရှိ ကလေးကိုသေစေခြင်းသည် လူသေမှုမမည်၊ သို့ရာတွင် အသက်ရှင်သော ကလေးကို သေစေခြင်းသည် ထိုကလေးအသက်မရှူသေးသော်လည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုံးစုံမွေးဖွားပြီးမဟုတ်သေးသော်လည်း၊ အချို့အဝက်ဖွားမြင်ပြီးဖြစ်လျှင်၊ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောလူသေမှုမြောက်နိုင်သည်။

၃၀၁။ ။တဦး တယောက်သောသူသည် သေစေရန် မိမိကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် သေစေတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသောအရာတခုကို ပြုခြင်းဖြင့်၊ သေစေရန် မိမိကမကြံရွယ်သောသူ၏ သေခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါး၏သေခြင်းကိုဖြစ်စေတန်ရာသည်ဟု မိမိကိုယ်တိုင်မသိသော ထိုသူ၏သေခြင်းကိုဖြစ်စေလျက်၊ ပြစ်မှုတခုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကျူးလွန်သော ပြစ်မှုသည် သေစေရန် မိမိကကြံရွယ်သည့်သူကိုသေစေသောပြစ်မှုနှင့်သော်၎င်း၊ သေခြင်းကို ဖြစ်စေတန်ရာသည်ဟု မိမိကိုယ်တိုင်သိသည့် သေခြင်းကိုဖြစ်စေသော ပြစ်မှုနှင့်သော်၎င်း မခြားထပ်တူဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဤပုဒ်မပါ "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကားသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၉၉ ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၃၀၀ ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ၃၀၄ (က)၌ ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကို ဆိုလိုသည်။

၃၀၂။ ။(၁) မည်သူမဆို—

လူသတ်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

(က) တသက်တကျွန်းဒဏ် စီရင်ခြင်း ခံရသည့်အတွင်း သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) တင်ကူးကြံရွယ်ချက်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်နေစဉ် လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သေဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

(၂) မည်သူမဆို၊ အခြားအချက်မျိုး၌ လူသတ်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြုလုပ်မှုတခုသည် တင်ကူးကြံရွယ်သော ပြုလုပ်မှုဖြစ်သည်မဖြစ်သည် ဆိုသောအချက်မှာ ကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

၃၀၃။ * * * * * *

လူသတ်မှု မမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သော လူသေမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၀၄။ ။မည်သူမဆို၊ လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သောလူသေမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပေါ့လျော့ခြင်းဖြင့် သေစေမှု။

၃၀၄-က။ ။မည်သူမဆို၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ လူသတ်မှုအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း မခံထိုက်သော အရမ်းပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါ့လျော့သော ပြုလုပ်မှုကို ပြု၍ လူကိုသေစေလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါပြုလုပ်မှုကို၊ သေစေတန်ရာသည်ဟု သိလျက်နှင့် ပြုလျှင်၊ ထောင်ဒဏ်ကိုတိုး၍ ဆယ်နှစ်ထိချမှတ်နိုင်သည်။

ကလေးဖြစ်စေ၊ ရူးသွပ်သူဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်ကိုမိမိသတ်သည်ကို အားပေးကူညီခြင်း။

၃၀၅။ ။အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက် ကလေးဖြစ်စေ၊ ရူးသွပ်သူဖြစ်စေ၊ သွေးလေချောက်ချားသူဖြစ်စေ၊ ဝမ်းတွင်းရူးဖြစ်စေ၊ မူးယစ်နေသူဖြစ်စေ မိမိကိုယ်ကိုသတ်သည်တွင် မည်သူမဆို၊ ထိုသို့သတ်သည်ကို အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကို သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တဦး တယောက် သောသူ မိမိ ကိုယ် ကိုမိမိသတ်ခြင်းကို အားပေးကူညီခြင်း။

၃၀၆။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်သည်တွင် မည်သူမဆို ထိုသို့သတ်သည်ကို အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း။

၃၀၇။ ။ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုရာတွင် သေခြင်းကိုဖြစ်စေခဲ့သော် လူသတ်မှုမြောက်နိုင်မည့် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော (ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုရာတွင် သေခြင်းကို ဖြစ်စေခဲ့သော် လူသတ်မှုမြောက်နိုင်မည်) ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းချင်းရာဖြင့်၎င်း မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ထိုပြင်ထိုပြုလုပ်မှုဖြင့်တဦးတယောက်သောသူအား နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အထက်ကဆိုခဲ့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ခံနေရသူတို့က အားထုတ်ခြင်း။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ခံနေရစဉ် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် သူတပါးကို နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို သေဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူကို သတ်ရန် ကြံရွယ်၍ မောင်မဲက မောင်ဖြူကို သေနတ်နှင့် ပစ်၏။ မောင်ဖြူ သေခဲ့သော် မောင်မဲလူသတ်မှုမြောက်နိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာဖြင့် ပစ်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ မောင်မဲသည် ဤအမှု၌ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် သေစေရန်ကြံရွယ်ချက်နှင့် လူသူမရှိသော အရပ်တွင် အသက် အရွယ်နုနယ်သော ကလေးကို စွန့်ပစ်ထား၏။ ကလေးမသေစေကာမူ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်နီကိုသတ်ရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့် မောင်ဖြူသည် သေနတ်တလက်ကို ဝယ်၍ ယမ်းထိုး၏။ ထိုသို့သေနတ်ကို ယမ်းထိုးရုံမျှနှင့် မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှုကို မကျူးလွန်သေး၊ မောင်ဖြူသည် မောင်နီကို သေနတ်နှင့် ပစ်မှသာလျှင်၊ ဤပုဒ်မတွင်ဖေါ်ပြထားသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။ ထိုသို့သေနတ်နှင့်ပစ်၍ မောင်နီကို ထိခိုက်နာကျင်စေလျှင်၊ မောင်ဖြူ သည် ဤပုဒ်မ (ပဌမစာပိုဒ်) အောက်ပိုင်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

(ဃ) မောင်နီကို အဆိပ်ခတ်၍သတ်ရန်ကြံရွယ်ချက်နှင့် မောင်ဖြူသည် အဆိပ်ကိုဝယ်၍ အစာနှင့်ရောနှောပြီးလျှင် မိမိလက်တွင်ထား၏။ ထိုသို့ပြုရုံမျှနှင့် မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ပါသည့်ပြစ်မှုကို မကျူးလွန်သေး။ ထိုအစာကို မောင်နီ၏ ထမင်းစားပွဲပေါ်တွင်တင်ထားမှ သာလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မောင်နီ၏ထမင်းစားပွဲပေါ်တွင် တင်ထားရန် မောင်နီ၏အစေခံ များကိုပေးအပ်မှသာလျှင် မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန် သည်မည်၏။

ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သော လူသေမှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း။

၃၀၈။ ။ပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုရာတွင် သေခြင်းကို ဖြစ်စေခဲ့သော် လူသတ်မှုမမြောက် သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုမြောက်နိုင်သည့် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာဖြင့်၎င်း မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထိုပြင် ထိုပြုလုပ်မှုဖြင့် တဦးတယောက်သောသူအား နာကျင်စေလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင်ပြုမှုကိုခံရသဖြင့် မောင်မဲသည် မောင်ဖြူ ကို သေနတ်နှင့် ပစ်ခတ်၏။ မောင်ဖြူသေဆုံးခဲ့သော်၊ လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုမြောက်နိုင်မည့်ပတ်ဝန်းကျင်ကြောင်းခြင်းရာဖြင့်ပစ်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ မောင်မဲ သည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

မိမိကိုယ်ကိုမိမိ သတ်ရန် အားထုတ်ခြင်း။

၃၀၉။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်ရန်အားထုတ်၍ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ရှေ့ရှုသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

လူသတ်ဓါးပြ။

၃၁၀။ ။လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်၍ဖြစ်စေ၊ လူသတ်မှုပါ ဖက်တွဲ၍ဖြစ်စေ၊ လုယက်မှုကို သော်၎င်း၊ ကလေးခိုးမှုကိုသော်၎င်း ကျူးလွန်ရန် မည်သူမဆို၊ အခြားသူ တဦးတယောက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အများနှင့်ဖြစ်စေ ဖက်စပ်ပေါင်းသင်းလေ့ရှိလျှင်၊ ထိုသူသည် လူသတ်ဓါးပြဖြစ်၏။

ပြစ်ဒဏ်။

၃၁၁။ ။မည်သူမဆို၊ လူသတ် ဓါးပြဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန် ပျက်စေခြင်း၊ မဖွါးသေးသည့် ကလေးကို နာကျင်စေခြင်း၊ ထယ်နှစ်နှစ်အောက် ကလေးကို စွန့်ပစ်ခြင်း၊ ကလေးမွေးဖွါးကြောင်းကို ထိမ်ချန်ခြင်း။

ကိုယ်ဝန်ပျက်စေခြင်း။

၃၁၂။ ။မည်သူမဆို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမ၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်လိုသော သဘောရိုးဖြင့် မဟုတ်ဘဲ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမကို ကိုယ်ဝန်ပျက်စေရန်၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ မိန်းမသည် လှုပ်ရှားသော ကိုယ်ဝန်နှင့် ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။မိမိ၏ ကိုယ်ဝန်ကို မိမိပျက်စေသည့် မိန်းမသည် ဤပုဒ်မပါ အဓိပ္ပါယ်တွင် အကျုံးဝင်သည်။

မိန်းမကို ပဋိသန္ဓေ မတည်နိုင်အောင်ခွဲစိတ်ကုသခြင်း။

၃၁၂-က။ ။မည်သူမဆို မိန်းမတဦးတယောက်၏ ကိုယ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကျန်းမာရေးအတွက်၊ ထိုမိန်းမကို၊ ပဋိသန္ဓေ မတည်နိုင်အောင် ခွဲစိတ်ကုသရန်လိုအပ်ကြောင်းဖြင့်၊ ဤကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရ ခန့်ထားသည့် အဖွဲ့က ထောက်ခံခြင်း မရှိဘဲ၊ ထိုမိန်းမကို ပဋိသန္ဓေ မတည်နိုင်အောင် တမင်ခွဲစိတ်ကုသလျှင်၊ ထိုသူအား သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် ထိုမိန်းမ၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်ရန် အလို့ငှါ ချက်ခြင်း အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများတွင်၊ အဆိုပါ ထောက်ခံချက် လက်မှတ် ရယူရန်မလို။

ယောကျ်ားကိုပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်းမရှိအောင် ခွဲစိတ်ကုသခြင်း။

၃၁၂-ခ။ ။မည်သူမဆို၊ ယောကျ်ား တဦးတယောက်၏ကိုယ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကျန်းမာရေးအတွက် ထိုယောကျ်ားကို ပဋိသန္ဓေ ပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် ခွဲစိတ်ကုသရန် လိုအပ်ကြောင်းဖြင့်၊ ဤကိစ္စအလို့ငှါ၊ အစိုးရ ခန့်ထားသည့်အဖွဲ့က ထောက်ခံခြင်း မရှိဘဲ၊ ထိုယောကျ်ားကို ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် တမင်ခွဲစိတ်ကုသလျှင်၊ ထိုသူအား သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပင့်သနွှေမတည်နိုင်အောင်၊ သို့မဟုတ် ပင့်သနွှေ ပေးနိုင်စွမ်းမရှိအောင် ခွဲစိတ်ကုသသည်ကို ခံယူခြင်း။

၃၁၂ဂ။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိ၏ကိုယ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကျန်းမာရေး အတွက်၊ မိမိကို ပင့်သနွှေ မဘည်နိုင်အောင် သော်၎င်း၊ ပင့်သနွှေ ပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် သော်၎င်း၊ ခွဲစိတ်ကုသရန် လိုအပ်ကြောင်းဖြင့်၊ ဤကိစ္စ အလို့ငှါ၊ အစိုးရ ခန့်ထားသည့် အဖွဲ့က ထောက်ခံခြင်း မရှိဘဲ၊ ထိုသို့ ပင့်သနွှေ မတည်နိုင်အောင်၊ သို့မဟုတ် ပင့်သနွှေ ပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင်၊ ခွဲစိတ်ကုသ ပေးသည်ကို မိမိ သဘော အလျောက် ခံယူလျှင်၊ ထိုသူအား၊ သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပင့်သနွှေမတည်နိုင်အောင်၊ သို့မဟုတ် ပင့်သနွှေ ပေးနိုင်စွမ်းမရှိအောင် ခွဲစိတ် ကုသခြင်းကြောင့် သေဆုံးမှု။

၃၁၂ဃ။ ။မည်သူမဆို တဦး တယောက်သော သူ၏ကိုယ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကျန်းမာရေးအတွက်၊ ထိုသူကို ပင့်သနွှေ မဘည်နိုင်အောင် သော်၎င်း၊ ပင့်သနွှေ ပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် သော်၎င်း၊ ခွဲစိတ် ကုသရန် လိုအပ်ကြောင်းဖြင့်၊ ဤကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရ ခန့်ထားသည့် အဖွဲ့က ထောက်ခံခြင်း မရှိဘဲ၊ ထိုသူကို၊ ထိုသို့ ပင့်သနွှေ မတည်နိုင်အောင်၊ သို့မဟုတ် ပင့်သနွှေ ပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် တမင် ခွဲစိတ်ကုသ ပေးသဖြင့် ထိုသူသေဆုံးလျှင်၊ ထိုသို့ခွဲစိတ်ကုသပေးသူအား၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမက သဘော မတူဘဲ ကိုယ်ဝန် ပျက်စေခြင်း။

၃၁၃။ ။ကိုယ်ဝန် လှုပ်ရှားသည်ဖြစ်စေ၊ မလှုပ်ရှားသည်ဖြစ်စေ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမက သဘောမတူဘဲ မည်သူမဆို၊ တဆက်တည်း ဖြစ်သော အထက် ပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန်ပျက်စေရန် အကြံနှင့် ပြုသော ပြုလုပ်မှုဖြင့်သေစေခြင်း။

၃၁၄။ ။မည်သူမဆို၊ ကိုယ်ဝန်ပျက်စေရန် အကြံဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမသေအောင် ပြုလုပ်မှု တခုခုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမက သဘောမတူဘဲပြုခြင်း။

ထို့ပြင် ထိုပြုလုပ်မှုကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမက သဘောမတူဘဲပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက် တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အထက်ကဖေါ်ပြခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။မိမိပြုသောပြုလုပ်မှုသည် သေစေတန်ရာသည်ဟု ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက သိရန်မလို။

ကလေး အရှင် မွေးဖွါး ခြင်းကို တားဆီးရန် အကြံ ဖြင့်သော်၎င်း၊ မွေးဖွါးပြီး နောက်သေစေရန် အကြံဖြင့် သော်၎င်း ပြုလုပ်မှု တခုခုကို ပြုခြင်း။

၃၁၅။ ။မည်သူမဆို၊ ကလေးမဖွါးမြင်မီ ထိုကလေးအရှင် မွေးဖွါးခြင်းကို တားဆီးရန် အကြံဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဖွါးမြင်ပြီးနောက် သေစေရန် အကြံဖြင့် ဖြစ်စေ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် ထိုကလေးအရှင် မွေးဖွါးခြင်းကို တားဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖွါးမြင်ပြီးနောက် သေစေလျှင်၊ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် အမိအသက်ကို ကယ်ဆယ်ရန် သဘောရှိ၍ ပြုခြင်းမဟုတ်ခဲ့သော်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

လှုပ်ရှားသော ကိုယ်ဝန်ရှိ အမိ ဝမ်းတွင်း ကလေးကို သေစေခြင်း။

၃၁၆။ ။မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ညီသောအပြစ်လွတ်ခွင့်မရှိဘဲ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမအား သေစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် လှုပ်ရှားသော ကိုယ်ဝန်ရှိ အမိဝမ်းတွင်းကလေးကို သေစေလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမအား သေစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် အကယ်၍ ထိမိန်းမသေခဲ့သော် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုမြောက်မည့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၏။ မိန်းမသည် နာကျင်ရုံမျှရှိ၍ မသေ။ သို့ရာတွင် လှုပ်ရှားသောကိုယ်ဝန်ရှိ အမိဝမ်းတွင်းကလေးကိုကား သေစေ၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

မိဘက၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိန်းသိမ်းသူက အသက်ဆယ့် နှစ်နှစ်အောက် ကလေးကို စွန့်ပစ်ခြင်း။

၃၁၇။ ။အသက် ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် ကလေး၏ အဘက၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိက သော်၎င်း၊ ထိန်းသိမ်းသူကသော်၎င်း ထိုကလေးကို လုံးဝ စွန့်ပစ်ရန်အကြံဖြင့်၊ မည်သည့်နေရာတွင်မဆို စွန့်ပစ်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။စွန့်ပစ်ထားခြင်းကြောင့် ကလေးသေဆုံးခဲ့သော် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အမှုအားလျော်စွာ လူသတ်မှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုနှင့်ဖြစ်စေ စစ်ဆေးစီရင်သည်ကို တားမြစ်ရန် ဤပုဒ်မကာမရည်ရွယ်။

ကလေး အလောင်း ကို တိတ်တဆိတ် ဖျောက်ဖျက် ခြင်းဖြင့်၊ မွေးဖွါး သည်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း။

၃၁၈။ ။မမွေးဖွါးမီဖြစ်စေ၊ မွေးဖွါးပြီးနောက်ဖြစ်စေ၊ မွေးဖွါးသည့်အတွင်းဖြစ်စေ ကလေးသေဆုံး၍၊ ထိုကလေး၏ အလောင်းကို တိတ်တဆိတ် မြေမြှုပ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားနည်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သော်၎င်း ကလေးမွေးဖွါးကြောင်းကို တမင်ထိမ်ချန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိမ်ချန်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

နာကျင်စေမှု။

နာကျင်စေမှု။

၃၁၉။ ။မည်သူမဆို တဦးတယောက်သောသူအားကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အနာရောဂါ စွဲကပ်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချည့်နဲ့အောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် နာကျင်စေမှုကို ပြုသည်မည်၏။

၃၂၀။ ။အောက်ပါနာကျင်စေမှုများသာလျှင် “အပြင်းအထန်” နာကျင်စေမှုမည်၏။

အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု။

ပဌမ။ ။လူကိုသင်းကုပ်ခြင်း။

ဒုတိယ။ ။လူ၏မျက်စိတဖက်ဖက်ကို အမြဲမမြင်အောင်ပြုခြင်း။

တတိယ။ ။လူ၏ နားတဖက်ဖက်ကို အမြဲမကြားအောင်ပြုခြင်း။

စတုတ္ထ။ ။ကိုယ်လက်အင်္ဂါ အဆစ်အမျက်တခုခု ကျိုးပဲ့ပျက်စီးအောင်ပြုခြင်း။

ပဉ္စမ။ ။ကိုယ်လက်အင်္ဂါ အဆစ်အမျက် တခုခု၏ အင်အားကို ဖျက်ဆီးခြင်း။ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲချို့တဲ့အောင်ပြုခြင်း။

ဆဋ္ဌမ။ ။ဦးခေါင်းကိုဖြစ်စေ၊ မျက်နှာကိုဖြစ်စေ၊ အမြဲအရုပ်ဆင်းပျက်အောင်ပြုခြင်း။

သတ္တမ။ ။အရိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် သွားကို ကျိုးအက်ကွဲအောင်ဖြစ်စေ၊ တိမ်းလွဲအောင်ဖြစ်စေ ပြုခြင်း။

အဋ္ဌမ။ ။အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်ခံရသူသည် ရက်ပေါင်းနှစ်ဆယ်အတွင်း ကိုယ်အင်္ဂါအပြင်းအထန် ဝေဒနာခံရအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရက်ပေါင်းနှစ်ဆယ်အတွင်း မိမိလုပ်ဆောင်မြဲအလုပ်အကိုင်တို့ကို မလုပ်ကိုင်နိုင်အောင်နာကျင်စေခြင်း။

မိမိ အလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု။

၃၂၁။ ။တဦးတယောက်သောသူကို နာကျင်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း မည်သူမဆို ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူသည် “မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု” ကိုဖြစ်စေသည်မည်၏။

မိမိ အလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု။

၃၂၂။ ။မည်သူမဆို မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေသည်တွင်၊ နာကျင်စေရန် မိမိကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို မိမိသိသော နာကျင်စေမှုသည် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုဖြစ်လျှင်၎င်း၊ မိမိကျူးလွန်သော နာကျင်စေမှုသည် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုဖြစ်လျှင်၎င်း ထိုသူသည် “မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု” ကို ဖြစ်စေသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကိုပြုသော အခါမှာမတပါး၊ ထို့ပြင် အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန်ကြံရွယ်သောအခါမှာမှ တပါး၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို သိသောအခါမှာမှ တပါး မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေသည်မမည်။ သို့ရာတွင် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု တမျိုးကိုဖြစ်စေရန်ကြံသော်လည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကိုသိသော်လည်း အခြားသော အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကို အကယ်ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုသူသည် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေသည်မည်၏။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် မောင်နီ၏ မျက်နှာကို အမြဲရုပ်ဆင်းပျက်အောင် ကြံရွယ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုပ်ဆင်းပျက်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် ရိုက်နှက်၏။ ထိုကဲ့သို့ ရိုက်နှက်ခြင်းကြောင့် မောင်နီ၏မျက်နှာသည်အမြဲရုပ်ဆင်းမပျက်။ သို့ရာတွင်မောင်နီမှာ ကိုယ်အင်္ဂါအပြင်းအထန်နာကျင်သော ဝေဒနာကို ရက်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ခံရ၏။ ဤအမှုတွင်၊ မောင်ဖြူသည် မိမိအလို အလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုပြုသည်မည်၏။

မိမိ အလို အလျောက်နာကျင်စေမှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၂၃။ ။ပုဒ်မ ၃၃၄ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်မှာမတပါး၊ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဘေး ဖြစ်စေ တတ်သော လက်နက်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု။

၃၂၄။ ။ပုဒ်မ ၃၃၄ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်မှာမတပါး၊ ပစ်ခတ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုတ်ဖြတ်ရန် ကိရိယာတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရန်မူသောလက်နက်အဖြစ်ဖြင့်သုံးစွဲလျှင်သေစေတန်ရာသော ကိရိယာတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပူရှိန်ရှိသော အရာဝတ္ထု တခုခုဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဆိပ်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် စားလောင် စေတတ်သော အရာဝတ္ထု တခုခုဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထု တခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှူရှိုက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မျိုချလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးထဲသို့ ရောက်သွားလျှင် လူကိုယ်ခန္ဓာကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော အရာဝတ္ထုတခုခု ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်တကောင် ကောင်ဖြင့် ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

မိမိ အလို အလျောက် အပြင်း အထန် နာကျင်စေမှု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၂၅။ ။ပုဒ်မ ၃၃၅ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်မှာမတပါး၊ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဘေး ဖြစ်စေ တတ်သော လက်နက်ဖြင့်၊ သို့တည်း မဟုတ် နည်းဖြင့် မိမိ အလို အလျောက် အပြင်း အထန် နာကျင်စေမှု။

၃၂၆။ ။ပုဒ်မ ၃၃၅ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်မှာမတပါး၊ ပစ်ခတ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုတ်ဖြတ်ရန် ကိရိယာတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရန်မူသော လက်နက်အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲလျှင် သေစေတန်ရာသော ကိရိယာတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပူရှိန်ရှိသော အရာဝတ္ထု တခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အဆိပ်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် စားလောင်စေတတ်သော အရာဝတ္ထုတခုခုဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထု တခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှူရှိုက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မျိုချလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးထဲသို့ ရောက်သွားလျှင် လူကိုယ်ခန္ဓာကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော အရာဝတ္ထု တခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်တကောင်ကောင်ဖြင့် ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအားမိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်

စေလျှင်၊ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပစ္စည်းကို ချောက် လှန့် တောင်းရန် ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် မညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုစေခြင်းငှါ၊ အတင်းအဓမ္မပြုရန် ဖြစ်စေ မိမိ အလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု။

၃၂၇။ ။အပြုခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူ ထံမှဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကို ချောက်လှန့် တောင်းရန်သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်မညီသောအရာကို၊သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေသော အရာကို ပြုစေခြင်းငှါ အပြုခံရသူကိုဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုး သက်ဆိုင်သူကိုဖြစ်စေ အတင်းအဓမ္မပြုစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်၍ အဆိပ် စသည်များဖြင့် နာကျင်စေမှု။

၃၂၈။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား နာကျင်စေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ အဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ ထိုင်းမှိုင်းစေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မူးယစ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မကျန်းမမာစေသော ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုကိုသော်၎င်း၊ မကျန်းမမာစေသော အခြားအရာဝတ္ထုတခုခုကိုသော်၎င်း သင့်စေလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပစ္စည်းကို ချောက် လှန့် တောင်းရန် ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် မညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုစေခြင်းငှါ အတင်း အဓမ္မပြုရန် ဖြစ်စေ၊ မိမိ အလိုအလျောက် အပြင်း အထန် နာကျင်စေမှု။

၃၂၉။ ။အပြုခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုး သက်ဆိုင်သူထံမှဖြစ်စေပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကို ချောက်လှန့်တောင်းရန်သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော အရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေသော အရာကို ပြုစေခြင်းငှါ အပြုခံရသူကိုဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူကို ဖြစ်စေ အတင်းအဓမ္မပြုစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ချောက်လှန့်၍ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကို ပြန်ပေးအောင် အတင်း အဓမ္မပြုလုပ်ရန် ဖြစ်စေ မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု။

၃၃၀။ ။အပြုခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သောသူထံမှဖြစ်စေ ပြစ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျင့်ပျက်ပြားမှု ပေါ်စေနိုင်သော ဖြောင့်ချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သော သတင်းပေးချက်ကို ချောက်လှန့်၍ တောင်းရန်သော်၎င်း၊ အပြုခံရသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူအား ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန် စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ပေးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်ပေးစေအောင်၊သို့တည်းမဟုတ်တောင်းဆိုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ လိုလားချက်ကိုဖြစ်စေမေးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ရစေနိုင်သော သတင်းကိုပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုစေ

ရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူ့ကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း မောင်မဲထံမှ ဖြောင့်ချက်ရစေရန်၊ ရဲအရာရှိ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) ခိုးရာပါပစ္စည်းထားသော အရပ်ကိုပြစေရန်၊ ရဲအရာရှိ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သော အခွန်မပြေကျန်ငွေကို ပေးစေရန် အခွန်တော်အရာရှိ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဃ) ငါးရမ်းခ ပေးစေရန်၊ မြေရှင်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ဖြောက်လှန့်၍ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကို ပြန်ပေးအောင် အတင်း အဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ၊ မိမိအလို အလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု။

၃၃၁။ ။အပြုခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သော သူထံမှဖြစ်စေ ပြစ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်ကျင့်ပျက်ပြားမှု ပေါ်စေနိုင်သော ဖြောင့်ချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သော သတင်းပေးချက်ကို ခြောက်လှန့်၍ တောင်းရန်သော်၎င်း အပြုခံရသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူအားပစ္စည်းကို ဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ပေးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်ပေးစေအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်းဆိုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ လိုလားချက်ကိုဖြစ်စေ ပေးအပ်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားကို ဖြစ်စေ၊ ပြန်ရစေနိုင်သော သတင်းကိုပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလို အလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအား တာဝန် ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ဟန့်တားရန် မိမိအလို အလျောက် နာကျင်စေမှု။

၃၃၂။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူကို မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူကိုဖြစ်စေ၊ အခြားပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ တားဆီးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားရန်အကြံဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် မိမိ၏ တာဝန်ဝတ်တရားကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နေစဉ် ထိုသူပြုပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်အားထုတ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသူအား မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသို့နာကျင်စေမှု ပြုသောသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း အား တာဝန် ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ဟန့်တားရန် မိမိ အလိုအလျောက် အပြင်း အထန်နာကျင်စေမှု။

၃၃၃။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူကို မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူကိုဖြစ်စေ၊ အခြားပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ တားဆီးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားရန် အကြံဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရားကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နေစဉ် ထိုသူပြုပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်အားထုတ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသူအားမိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသို့နာကျင်စေမှုပြုသောသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဒေါသ ထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့် မိမိ အလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု။

၃၃၄၊ ဒေါသထွက်အောင် ပြုသူမဟုတ်သူ၊ အခြားသူအား နာကျင်စေရန် မကြံရွယ်ခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို မိမိမသိခဲ့သော် မည်သူမဆို၊ မိမိအားရုတ်တရက် အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင်ပြုမှုကြောင့် မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဒေါသ ထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်း အထန် နာကျင်စေမှု။

၃၃၅။ ။ဒေါသထွက်အောင်ပြုသူမဟုတ်သူ၊ အခြားသူအား နာကျင်စေရန် မကြံရွယ်ခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို မိမိမသိခဲ့သော် မည်သူမဆို၊ မိမိအား ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို လေးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်ထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။အထက်ပါပုဒ်မ ၃၃၄ နှင့် ၃၃၅ တို့သည် ပုဒ်မ ၂၉၉ (၂) ရှိ ကင်းလွတ်ချက် (က) ပါ ခြွင်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေရ။

အခြား သူ၏ အသက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံရေးကို ဘေးဖြစ်စေသောပြုလုပ်မှု။

၃၃၆။ ။လူ့အသက်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတို့၏ လုံခြုံရေးကိုဖြစ်စေ ဘေးဖြစ်အောင် မည်သူမဆို၊ အရမ်းသော်၎င်း၊ ပေါ့လျော့စွာသော်၎င်း ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခြားသူ၏ အသက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံရေးကို ဘေးဖြစ် စေသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုခြင်းဖြင့် နာကျင်စေမှု။

၃၃၇။ ။လူ့အသက်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတို့၏ လုံခြုံရေးကိုဖြစ်စေ၊ ဘေးဖြစ်အောင် မည်သူမဆို၊ အရမ်းသော်၎င်း၊ ပေါ့လျော့စွာသော်၎င်း ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုခြင်းဖြင့် တဦးတယောက်သောသူအား နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၃၃၈။ ။လူ့အသက်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတို့၏ လုံခြုံရေးကိုဖြစ်စေ၊ ဘေးဖြစ်အောင် မည်သူမဆို၊ အရမ်းသော်၎င်း၊ ပေါ့လျော့စွာသော်၎င်း ပြုလုပ်မှု တခုခုကိုပြုခြင်းဖြင့် တဦးတယောက်သောသူအား အပြင်းအထန် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အခြားသူ၏အသက်ကို၊သို့တည်းမဟုတ်လုံခြုံရေးကိုဘေးဖြစ်စေသောပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုခြင်းဖြင့်အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု။

မတရားတားဆီးကန့်ကွက်ခြင်းနှင့် မတရားချုပ်နှောင်ထားခြင်း။

၃၃၉။ ။တဦးတယောက်သောသူသွားလာပိုင်ခွင့်ရှိသော အရပ်သို့မသွားမလာရအောင် တားဆီးရန် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအား မိမိအလိုအလျောက် ပိတ်ပင်လျှင်၊ ထိုပိတ်ပင်သူသည် မတရားတားဆီးကန့်ကွက်သည်မည်၏။

မတရားတားဆီး ကန့်ကွက်မှု။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ကုန်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ရေတွင်ဖြစ်စေ ကိုယ်ပိုင်လမ်းကို တရားသဖြင့် ပိတ်ပင်ခွင့်ရှိသည်ဟု သဘောရိုးနှင့်ယုံကြည်၍ ပိတ်ပင်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်တွင် အကျုံးဝင်သောပြစ်မှုမဟုတ်။

ဥပမာ။

လမ်းကိုပိတ်ပင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း သဘောရိုးနှင့်ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ၊ မောင်ဖြူ သည် မောင်မဲသွားလာပိုင်ခွင့်ရှိသော လမ်းကလေးကိုပိတ်ပင်၏။ ထို့ကြောင့် မောင်မဲသည် တားဆီးခြင်းခံရသည်။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားတားဆီးကန့်ကွက်သည်မည်၏။

၃၄၀။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားသော နေရာမှ အခြားသို့မသွားမလာရအောင် တားဆီးရန်မတရားတားဆီးကန့်ကွက်လျှင်၊ တားဆီးကန့်ကွက်သူသည် ထိုသူကိုမတရားချုပ်နှောင်ထားသည်မည်၏။

မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ကာထားသောနံရံအတွင်းသို့ ဝင်စေပြီးလျှင်၊ တံခါးကို သော့ခတ်ထား၏။ ထိုသို့သော့ခတ်ထားသဖြင့် မောင်မဲသည် နံရံအပြင်ဘက်သို့မထွက်နိုင်ချေ။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုမတရားချုပ်နှောင်ထားသည်မည်၏။

(ခ) အဆောက်အအုံတခု၏ ထွက်ပေါက်များ၌၊ မောင်ဖြူသည် သေနတ်လက်နက်ကိုင်များကိုချထားပြီးလျှင်၊ ထိုအဆောက်အအုံ၏အပြင်ဘက်သို့ မောင်မဲထွက်သွားရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုချထားသောသူများကသေနတ်နှင့် မောင်မဲကိုပစ်လိမ့်မည်ဟုမောင်ဖြူက မောင်မဲကို ပြော၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားချုပ်နှောင်ထားသည်မည်၏။

၃၄၁။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို မတရားတားဆီးကန့်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို တလထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မတရား တားဆီး ကန့်ကွက်မှု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၄၂။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မတရား ချုပ်နှောင်ထားမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၄၃။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို သုံးရက်သော်၎င်း၊ သုံးရက်ထက် ပို၍သော်၎င်း မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သုံးရက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးရက်ထက် ပို၍ မတရား ချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၄။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို ဆယ်ရက်သော်၎င်း၊ ဆယ်ရက်ထက် ပို၍သော်၎င်း မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဆယ်ရက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်ရက်ထက်ပို၍ မတရား ချုပ်နှောင်ထားမှု၊

၃၄၅။ ။တဦးတယောက်သောသူအတွက် လွတ်ခွင့်အမိန့်ကို နည်းလမ်းတကျ ထုတ်ဆင့်ပြီးကြောင်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအား မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုချုပ်နှောင်ထားသူကို ဤအခန်းပါ-အခြားပုဒ်မတခုခုအရ ထိုက်သင့်သော ထောင်ဒဏ်အပြင် နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးကိုလည်း ချမှတ်ရမည်။

လွတ်ခွင့်အမိန့် ထုတ်ဆင့်ခြင်း ခံရပြီးသော သူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၆။ ။တဦးတယောက်သောသူကို ချုပ်နှောင်ထားသည်တွင်၊ ထိုသို့ချုပ်နှောင်ထားခြင်းကို အချုပ်အနှောင်ခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သောသူဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်စေ မသိအောင်သော်၎င်း၊ ချုပ်နှောင်ထားသောနေရာကို အဆိုပါသူတဦးဦးမသိအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မတွေ့မမြင်အောင်သော်၎င်း ကြံရွယ်ကြောင်း ပေါ်ပြသောနည်းဖြင့် မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားမှုအတွက် ထိုက်သင့်သောပြစ်ဒဏ်အပြင် နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးကိုလည်း ချမှတ်ရမည်။

လျှို့ဝှက်စွာ မတရားချုပ်နှောင် ထားမှု။

၃၄၇။ ။အချုပ်အနှောင်ခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ ချုပ်နှောင်ခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သောသူထံမှဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားကို ချောက်လှန့်တောင်းရန်သော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦးအား ဥပဒေနှင့်မညီသော အရာကိုအတင်းအဓမ္မပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေနိုင်သော သတင်းတခုခုကို အတင်းအဓမ္မပေးစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပစ္စည်းကို ချောက်လှန့်တောင်းရန်ဖြစ်စေ၊ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုစေခြင်းငှါ အတင်း အဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ မတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားမှု။

ချောက်လှန့်၍ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုပြန်ပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၈။ ။ချုပ်နှောင်ခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ ချုပ်နှောင်ခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သောသူထံမှဖြစ်စေ ပြစ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျင့်ပျက်ပြားမှု ပေါ်စေနိုင်သော ဖြောင့်ချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သော သတင်းပေးချက်ကို ချောက်လှန့်၍ တောင်းရန်သော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦးအား ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ပေးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်ပေးစေအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်းဆိုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ လိုလားချက်ကိုဖြစ်စေ ပေးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ရစေနိုင်သော သတင်းကိုပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုနှင့်လက်ရောက်မှု။

အနိုင်အထက်ပြုမှု။

၃၄၉။ ။တဦးတယောက်သောသူက သူတပါးကိုအနိုင်အထက်ပြုသည်ဆိုသည်မှာ၊ သူတပါးအား ရွေ့လျားစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးရွေ့လျားသည်ကို ပြောင်းလဲစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ရွေ့လျားသည်ကိုရပ်စဲစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါး၏ ကိုယ်အင်္ဂါတခုခုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူဝတ်ဆင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ယူသောအရာဝတ္ထုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိတွေ့မှုရှိလျှင် ထိုသူ၏ အာရုံခံစားမှုကိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် အခြေအနေရှိသော အရာဝတ္ထုနှင့်ဖြစ်စေ ထိတွေ့အောင် အရာဝတ္ထုတခုခုကိုရွေ့လျားစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာဝတ္ထုရွေ့လျားသည်ကို ပြောင်းလဲစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ရွေ့လျားသည်ကိုရပ်စဲစေလျှင်၊ သူတပါးကိုအနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။

သို့ရာတွင် ရွေ့လျားခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုပြောင်းလဲခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုရပ်စဲခြင်းတခုခုကို ဖြစ်စေသောသူသည် အောက်ဖေါ်ပြပါ နည်းသုံးမျိုးအနက် တမျိုးမျိုးဖြင့်ပြုမှသာလျှင်၊ ရွေ့လျားခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေ့လျားမှုပြောင်းလဲခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ရွေ့လျားမှုရပ်စဲခြင်းကို ဖြစ်စေသည်မည်၏။

ပဌမ။ ။မိမိ၏ကိုယ်အင်အားဖြင့်ပြုခြင်း။

ဒုတိယ။ ။ပြုသူကဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးတယောက်ကဖြစ်စေ ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ထပ်မံ၍မပြုဘဲနှင့် ရွေ့လျားခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုပြောင်းလဲခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုရပ်စဲခြင်းတခုခုဖြစ်အောင် အရာဝတ္ထုတခုခုကိုပြုခြင်း။

တတိယ။ ။တိရစ္ဆာန်တကောင်ကောင်အား ရွေ့လျားခြင်း၊ ရွေ့လျားမှု ပြောင်းလဲခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုရပ်စဲခြင်းတခုခုပြုစေရန် သွေးဆောင်ခြင်း။

ရာဇဝတ် မကင်းသော အနိုင် အထက်ပြုမှု။

၃၅၀။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုသုံးစွဲခြင်းဖြင့် အနိုင်အထက်ပြုခြင်းခံရသောသူအား နစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ပျက်ငြင်ခြင်းတခုခုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုသူအား ထိုသူ၏သဘောတူချက်ကိုမရရှိဘဲ တမင်အနိုင်အထက်ပြုလျှင်၊ အနိုင်အထက်ပြုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုသည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲသည် မြစ်ထဲ၌ဆိုက်ကပ်ထားသော လှေတစင်းပေါ်တွင် ထိုင်နေ၏။ မောင်ဖြူသည် ထိုလှေကိုဖြတ်၍ တမင်မျှောလိုက်၏။ ဤအချက်တွင် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲအား တမင်ရွှေလျားစေ၏။ ထိုသို့ရွှေလျားစေခြင်းသည် ပြုလုပ်မှုတခုကိုမည်သူကမျှ ထပ်မံ၍ မပြုဘဲနှင့် အရာဝတ္ထုတခုကို အလိုအလျောက်ရွှေလျားသွားအောင်မောင်ဖြူပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုတမင်အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ မောင်မဲ၏ သဘောတူချက်မရရှိဘဲ ပြစ်မှုတခုကိုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ မောင်မဲအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်းတခုခုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဤသို့ပြုခဲ့သော်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကိုမောင်မဲအားပြုသည်မည်၏။

(ခ) မောင်မဲသည် မြင်းရထားကိုစီးသွားစဉ် မောင်ဖြူကမြင်းများကို ရိုက်လိုက်သဖြင့် မြင်းများသည်ပြေး၍လျင်မြန်စွာပြေး၏။ ဤအချက်တွင် မောင်ဖြူသည် တိရစ္ဆာန်များ၏ ရွှေလျားခြင်းကိုပြောင်းလဲစေရန်ပြုခြင်းဖြင့်၊ မောင်မဲ၏ရွှေလျားခြင်းကိုလည်း ပြောင်းလဲစေ၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ မောင်မဲ၏သဘောတူချက်မရရှိဘဲ မောင်မဲအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဤသို့ပြုခဲ့သော်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို မောင်မဲအား ပြုသည်မည်၏။

(ဂ) မောင်မဲသည် ထမ်းစင်ကိုစီးသွားစဉ် မောင်ဖြူကလုယက်ရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့် ထမ်းစင်ထမ်းပိုးကိုဆွဲကိုင်ကာ ရပ်စေ၏။ ဤအချက်တွင်မောင်ဖြူသည် မိမိ၏ကိုယ်အင်အားဖြင့် မောင်မဲ၏ရွှေလျားခြင်းကိုရပ်စဲစေ၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထို့ပြင်မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှုတခုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ထိုပြုလုပ်မှုကို မောင်မဲကသဘောမတူဘဲ တမင်ပြုသဖြင့် မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို မောင်မဲအားပြုသည်မည်၏။

(ဃ) လမ်းပေါ်တွင် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုတမင်တွန်း၏။ ဤအချက်တွင် မောင်ဖြူသည် မိမိ၏ကိုယ်အင်အားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မောင်မဲနှင့်တွေ့ထိစေရန် ရွှေလျား၏။ ထို့ကြောင့်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲအားတမင်အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထို့ပြင် မောင်မဲ၏သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ မောင်မဲအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်းတခုခု ဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဤသို့ပြုခဲ့သော်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို မောင်မဲအား ပြုသည်မည်၏။

(င) မောင်မဲကိုဖြစ်စေ၊ မောင်မဲ၏အဝတ်အစားများကိုဖြစ်စေ၊ မောင်မဲဆောင်ယူလာသော အရာဝတ္ထုတခုခုကိုဖြစ်စေ ထိမှန်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိမှန်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ခဲသည်ရေကိုထိ၍ မောင်မဲ၏အဝတ်များကိုဖြစ်စေ၊ မောင်မဲဆောင်ယူလာသော အရာဝတ္ထုတခုခုကိုဖြစ်စေ ရေစင်စေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ရေစင်စေရန် တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း မောင်ဖြူသည် ခဲတလုံးကိုပစ်လိုက်၏။ ဤအချက်၌၊ ခဲပစ်ခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍၊ အရာဝတ္ထုတခုခုသည် မောင်မဲကိုဖြစ်စေ၊ မောင်မဲ၏အဝတ်များကိုဖြစ်စေထိမှန်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထို့ပြင်

မောင်မ၏သဘောတူချက်မရရှိဘဲ မောင်မအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငိုငြင်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍ ဤသို့ပြုလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို မောင်မအားပြုသည်မည်၏။

(စ) မောင်ဖြူသည် မိန်းမတဦး၏ မျက်နှာဖုံးကိုတမင်ဆွဲဖွင့်လိုက်၏။ ဤအချက်တွင် မောင်ဖြူသည် ထိုမိန်းမကိုတမင်အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထိုပြင် ထိုမိန်းမ၏သဘော တူချက်မရရှိဘဲ ထိုမိန်းမအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငိုငြင်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဤသို့ပြုလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ထိုမိန်းမအားပြုသည်မည်၏။

(ဆ) မောင်မသည် ရေချိုးနေစဉ် မောင်ဖြူသည် ဆူနေမှန်းသိသော ရေနွေးပူကို မောင်မ၏ချိုးရေအိုးထဲသို့လောင်းထည့်၏။ ဤအချက်တွင် မောင်မနှင့် တွေ့ထိစေရန်သော်၎င်း၊ ရေနွေးပူလောင်းထည့်လျှင် မောင်မ၏အာရုံခံစားမှုကိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် အခြားရေနှင့် တွေ့ထိစေရန်သော်၎င်း မောင်ဖြူသည်မိမိ၏ကိုယ်အင်အားဖြင့် ရေနွေးပူကိုတမင်ရွေ့လျားစေ၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် မောင်မကို တမင်အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထိုပြင် မောင်မ၏သဘောတူချက်မရရှိဘဲ မောင်မအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငိုငြင်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဤသို့ ပြုခဲ့သော်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုသည်မည်၏။

(ဇ) မောင်မ၏ သဘောတူချက်မရရှိဘဲ မောင်မ၏အပေါ်သို့ ခွေးခုန်တက်အောင် မောင်ဖြူသည် ခွေးကိုလှုံ့ဆော်ပေး၏။ ဤအချက်တွင် မောင်မအား နစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငိုငြင်ခြင်းတခုခုကိုဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍ မောင်ဖြူကပြုလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို မောင်မအားပြုသည်မည်၏။

၃၅၁။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိရှေ့မှောက်ရှိ တဦးကယောက်သောသူအား မိမိ၏ကိုယ်အမူအရာဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှုဖြင့် ထိုသူအားရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုသုံးစွဲအံ့သည်ကို စိုးရိမ်လောက်အောင် ထိုကိုယ်အမူအရာဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြင်ဆင်မှုဖြင့် ဖြစ်စေမည်ဟုကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း ကိုယ်အမူအရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် လက်ရောက်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

လက်ရောက်မှု။

ရှင်းလင်းချက်။ ။စကားသက်သက်သည် လက်ရောက်မှုမမြောက်၊ သူရာတွင် ထိုသူသုံးစွဲသောစကားများသည် ထိုသူ၏ကိုယ်အမူအရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှုကို လက်ရောက်မှုမြောက်သည့် အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေနိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မက ထိုးအံ့ဟု မောင်မယုံကြည်စေရန်ကြံရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူသည်မောင်မအားလက်သီးပြင်ရွယ်၏။ မောင်ဖြူသည် လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်မကိုခွေးကိုက်စေအံ့ဟု မောင်မယုံကြည်စေရန်ကြံရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူသည် ခွေးဆိုးတကောင်၏နှုတ်သီးစုပ်ကိုဖြုတ်စပြု၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မကို လက်ရောက်မှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(င) "နင်ကိုငါရိုက်မည်" ဟု မောင်မဲအားပြောလျက် မောင်ဖြူသည် တုတ်တချောင်းကိုကောက်ယူ၏။ ဤအချက်တွင် မောင်ဖြူပြောသောစကားသက်သက်သည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ လက်ရောက်မှုမမြောက်၊ ထိုပြင်ပတ်ဝန်းကျင်ကြောင်းချင်းရာ မပါသော မောင်ဖြူ၏ကိုယ်အမူအရာ သက်သက်သည်လည်း လက်ရောက်မှုမမြောက်၊ သို့သော်လည်း၊ အထက်က ဆိုခဲ့သည့်စကားများဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ထားသော မောင်ဖြူ၏ကိုယ် အမူအရာမှာကား လက်ရောက်မှုမြောက်နိုင်သည်။

ကြီးလေးသော ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော လက်ရောက်မှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၅၂။ ။မည်သူမဆို၊ ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် တဦးတယောက်သောသူကပြုခြင်းကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းကြောင့် ထိုသူအားလက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြစ်မှုအတွက်အပြစ်တွင်ကင်းလွတ်ခွင့်ရစေရန် ဒေါသထွက်စေမှု ကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကရှာကြံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိဒေါသထွက်အောင် သူတပါးကပြုစေရန် မိမိကထိုသူအားမိမိအလိုအလျောက်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ဥပဒေကိုနာခံ၍သော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ အာဏာကို သုံးစွဲရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကသော်၎င်း ပြုမူဆောင်ရွက်သောကိစ္စက ဒေါသထွက်စေမှုကို ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ကာကွယ်ခွင့်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရာတွင်ပြုသောအရာက ဒေါသထွက်စေမှုကိုဖြစ်စေလျှင်၊ ရုတ်တရက် အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်စေမှုသည် ဤပုဒ်မအရပြစ်မှုတစုံကို ကျူးလွန်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်ကိုပေါ့လျော့စေမည်မဟုတ်။

ဒေါသထွက်စေမှုသည် ပြစ်မှုကိုပေါ့လျော့စေလောက်အောင် ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ် ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်မှာကား ကြောင်းချင်းရာပြဿနာဖြစ်သည်။

တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကို ဟန့်တားရန် လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၃။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်ရာတွင်သော်၎င်း၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းကို တားဆီးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ဝတ်တရားကိုဆောင်ရွက်ရာတွင်ပြုသော၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြုရန်အားထုတ်သောအရာတခုခုကြောင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုလက်ရောက်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မိန်းမ၏ ကာယိန္ဒြေပျက်စီးစေရန်အကြံဖြင့် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ရာဇဝတ် မကောင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၄။ ။မည်သူမဆို၊ မိန်းမတဦး၏ ကာယိန္ဒြေကို ပျက်စီးစေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ကာယိန္ဒြေပျက်စီးတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုမိန်းမကိုလက်ရောက်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် မကောင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအား နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကြီး အကျယ် ဒေါသ ထွက်အောင် ပြုမှု ကြောင့် မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းကြောင့် တဦး တယောက် သော သူအား အရှက်တကွဲ အကျိုးနဲ ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့် လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် မကောင်းသော အနိုင် အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၅။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိအား တဦးတယောက်သောသူက ရုတ်တရက် အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့် မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းကြောင့်၊ ထိုသူကို အရှက်တကွဲအကျိုးနဲဖြစ်စေရန်အကြံဖြင့်လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကောင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအား နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တဦးတယောက်သော သူ သယ်ယူလာသော ပစ္စည်းကို ခိုးယူရန် အားထုတ် ရာတွင် လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် မကောင်းသော အနိုင် အထက် ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၆။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူ ဝတ်ဆင်သော၊သို့တည်းမဟုတ် သယ်ယူလာသောပစ္စည်းကို ခိုးယူရန်အားထုတ်ရာတွင် ထိုသူကို လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကောင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

တဦးတယောက်သော သူကို မတရား ချုပ်နှောင်ထားရန် အားထုတ်ရာတွင် လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် မကောင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို ပြုခြင်း။

၃၅၇။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားရန် အားထုတ်ရာတွင် ထိုသူကို လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကောင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအား တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊' တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကြီး အကျယ် ဒေါသ ထွက်အောင် ပြုမှု ခံရ၍၊ လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မှု မကင်းသော အနိုင် အထက် ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၈။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိအားတဦးတယောက်သောသူက ရုတ်တရက် အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင်ပြုမှုကြောင့် ထိုသူကို လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအား တလထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။အထက်ပုဒ်မ ၃၅၈ ကို ပုဒ်မ ၃၅၂ နှင့် ထပ်တူအဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည်။

လူခိုးမှု၊ သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ ကျွန်ပြုမှုနှင့် အနိုင်အထက်ခိုင်းစေမှု။

လူခိုးမှု။

၃၅၉။ ။လူခိုးမှုဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအဝသို့လူကိုခိုးယူမှုနှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူထံမှ လူကိုခိုးယူမှုဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ လူခိုးမှု။

၃၆၀။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား ထိုသူကိုယ်တိုင်ကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ့ကိုယ်စားဥပဒေနှင့်အညီသဘောတူနိုင်ခွင့်ရှိသူကဖြစ်စေ၊ သဘောမတူဘဲပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ထုတ်ဆောင်သွားလျှင်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ လူကိုခိုးယူသည်မည်၏။

ဥပဒေနှင့် အညီအုပ်ထိန်းသူထံမှ လူခိုးမှု။

၃၆၁။ ။မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူ၏ ထိန်းသိမ်းခြင်းမှ အသက်ဆယ့်လေးနှစ်အောက် ယောက်ျားကလေးကိုဖြစ်စေ၊ အသက်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အောက် မိန်းကလေးကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ပေါ့သွပ်သူကိုဖြစ်စေ ထိုအုပ်ထိန်းသူကသဘောမတူဘဲ ဆောင်ယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြားယောင်းခြင်းအားဖြင့် ထွက်သွားစေလျှင်၊ ထိုအရွယ်မရောက်သေးသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစိတ်ပေါ့သွပ်သူကို ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူထံမှ ခိုးယူသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဤပုဒ်မ၌ " ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူ " ဆိုသော စကားများတွင် ဆိုခဲ့သော အရွယ်မရောက်သေးသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်ဖြစ်စေ၊ အုပ်ထိန်းရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ အပ်နှံခံရသူလည်းပါဝင်သည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။မိမိသည် တရားမဝင်သောကလေး၏ အဘဖြစ်သည်ဟု သဘောရိုးဖြင့် ယုံကြည်သောသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကလေးကို ဥပဒေနှင့်အညီ မိမိ၏စောင့်ထိန်းပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု သဘောရိုးဖြင့် ယုံကြည်သောသူ၏ပြုလုပ်မှုသည် အကျင့်ဖေါက်ပြားသောကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သောကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေပြုသော ပြုလုပ်မှုမဟုတ်လျှင်၊ ဤပုဒ်မနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

လူကို သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၂။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား တနေရာရာမှ သွားစေရန် အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့် အတင်းအဓမ္မပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လှည့်ဖြားသောနည်းဖြင့် သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူသည် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်သည်မည်၏။

လူခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၆၃။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအပ သို့ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူထံမှဖြစ်စေ ခိုးယူလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လူကို သတ်ရန် ခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၄။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား သတ်ရန်သော်၎င်း၊ အသတ်ခံရမည့်ဘေးရောက်လောက်အောင် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်သော်၎င်း ခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိအလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲအားယစ်ပူဇော်ရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းခံရတန်သည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ ခိုးယူ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုသတ်ရန် မောင်မဲ၏အိမ်မှ မောင်မဲအားအနိုင်အထက်ဆောင်ယူသွား၏။ သို့တည်းမဟုတ်ဖြားယောင်းခြင်းအားဖြင့် ထွက်သွားစေ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင်အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

လူကို လျှို့ဝှက်စွာမတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားရန် အကြံဖြင့် ခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင် ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၅။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား လျှို့ဝှက်စွာ မတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားခြင်းခံရစေရန်အကြံဖြင့် ခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ယင်းသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အတင်း အဓမ္မ ထိမ်းမြားပေးစားရန် စသည်တို့အတွက် မိန်းမကို ခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင် ဆွဲခေါ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်မှု။

၃၆၆။ ။မိန်းမက အလိုမတူဘဲ ထိုမိန်းမကို တဦးတယောက်သောသူနှင့် ထိမ်းမြားပေးစားခြင်းငှါ အတင်းအဓမ္မပြုရန်အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့အတင်းအဓမ္မပြုခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော် ၎င်း၊ အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကာမသွေးဆောင် အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကာမသွေးဆောင် အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိန်းမတဦးတယောက်အားခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင် ဤရာဇသတ်ကြီးတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြသည့် ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြိမ်းခြောက်လှန့်ခြင်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း၊ မိမိအခွင့်အာဏာကိုအလွဲသုံးစားပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားအတင်းအဓမ္မနည်း တနည်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကာမသွေးဆောင် အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မိန်းမတဦးတယောက်ကို အခြားသူတဦးတယောက် နှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန်အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ကာမစပ်ယှက်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ ထိုမိန်းမအားတနေရာရာမှ ထွက်သွားစေရန်သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကိုအထက်ကဖော်ပြသည့်အတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

၃၆၆-က။ ။အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကာမသွေးဆောင် အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက် မိန်းကလေးတယောက်ကို အခြားသူတဦးတယောက်နှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကာမသွေးဆောင်ခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုမိန်းကလေးအား တနေရာရာမှထွက်သွားစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်မှု တခုခုကိုပြုစေရန် မည်သူမဆို၊ တနည်းနည်းဖြင့် ထိုမိန်းကလေးကို သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်ဖြင့် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကာမ ပွဲစား အဖြစ်ဖြင့် အရွယ် မရောက် သေးသော မိန်းကလေးကိုရှာပေးခြင်း။

၃၆၆-ခ။ ။အသက်နှစ်ဆယ့်တနှစ်အောက်မိန်းကလေးတဦးကို အခြားသူတဦးတယောက် နှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေအောင် မိမိကသော်၎င်း၊ တပါးသူကသော်၎င်း အနိုင်အထက်ပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကာမသွေးဆောင် အကျင့်ဖျက်ဆီးရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကာမသွေးဆောင်အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုမိန်းကလေးကို ပြင်ပနိုင်ငံတခုခုမှ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့သွင်းလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

နိုင်ငံခြားမှ မိန်းကလေးကို နိုင်ငံတွင်းသွင်းမှု။

၃၆၇။ ။အပြင်းအထန်နာကျင်စေခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျွန်ပြုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှတာအတိုင်းမဟုတ်သည့် တဏှာရာဂဒဏ်ကို ခံစေရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ခံရမည့်ဘေးရောက်လောက်အောင် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့စီမံခန့်ခွဲခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား ခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ် ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အပြင်း အထန် နာကျင် စေခြင်း၊ ကျွန် ပြုခြင်းစသည့် တို့ကို ခံစေရန် လူကိုခိုးမှု၊ သို့ တည်းမဟုတ် သွေးဆောင် ဆွဲခေါ်မှု။

ခိုးယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်ခြင်း ခံရသူကို မတရားသဖြင့် ဝှက်သိမ်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၆၈။ ။တဦးတယောက်သောသူအား ခိုးယူခဲ့ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်ခဲ့ကြောင်းကိုသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသူကို မတရားသဖြင့် ဝှက်သိမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားလျှင် မိမိကိုယ်တိုင်ကဝှက်သိမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဝှက်သိမ်းသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဝှက်သိမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားရန်ကိစ္စအလို့ငှါ သော်၎င်း ခိုးယူဘိသကဲ့သို့၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်ဘိသကဲ့သို့ ထိုသူကို ထပ်တူပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

အသက် ဆယ်နှစ်အောက် ကလေး၏ ကိုယ်မှ ပစ္စည်းကို ခိုးရန် အကြံဖြင့် ထိုကလေးကို ခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၉။ ။အသက်ဆယ်နှစ်အောက် ကလေး၏ကိုယ်မှ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းတခုကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ယူရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုကလေးအားခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တဦး တယောက် သောသူကို ကျွန်အဖြစ် ဝယ်ယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲမှု။

၃၇၀။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား ကျွန်အဖြစ်ဖြင့် နိုင်ငံအတွင်းသို့ သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံအပသို့ထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်လွှဲပြောင်းလျှင် သော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူအား ထိုသူကခွင့်မပြုဘဲ ကျွန်အဖြစ်လက်ခံလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ်ရရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်တားဆီးလျှင်သော်၎င်း၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အမြဲတစေ ကျွန် ရောင်းဝယ်မှု။

၃၇၁။ ။မည်သူမဆို၊ ကျွန်များကို အမြဲတစေနိုင်ငံတွင်းသို့သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေ နိုင်ငံပသို့ထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေ ရွှေ့ပြောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေ ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေ အရောင်းအဝယ်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသောထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အရွယ် မရောက် သေးသူကို ပြည့်တန်ဆာကိစ္စ စသည်များ အလို့ငှါ ရောင်းမှု။

၃၇၂။ ။ပြည့်တန်ဆာကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူနှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန်ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည့် အကျင့်ဖေါက်ပြားသော ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ မည်သည့်အသက်အရွယ်၌မဆို စေခိုင်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုရန် အကြံနှင့် သော်၎င်း၊ ထိုကိစ္စတရပ်ရပ်အလို့ငှါ စေခိုင်းခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ အသက် ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက်ရှိသူကို ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထုတ်ငှားလျှင်၊

သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းလက်လွှဲပြောင်းလျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။မည်သူမဆို၊ အသက် ဆယ်ရှစ်နှစ်အောက် မိန်းမတဦးကို ပြည့်တန်ဆာတဦးတယောက်သို့ဖြစ်စေ၊ ပြည့်တန်ဆာအိမ်ထားရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံကြီးကြပ်သူသို့ဖြစ်စေ ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခကြေးငွေအတွက် ထုတ်ငှါးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းလက်လွှဲပြောင်းလျှင်၊ ထိုသူကိုထိုသို့မပြုကြောင်း သက်သေ ထင်ရှား မရှိသမျှ ထိုမိန်းမအား ပြည့်တန်ဆာကိစ္စအလို့ငှါ အသုံးပြုရန် အကြံဖြင့် လက်လွှဲပြောင်းသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ဤပုဒ်မကိစ္စအလို့ငှါ "တရားသဖြင့်ကာမစပ်ယှက်ခြင်း" ဆိုသည်မှာ တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းပင် မမြောက်သော်လည်း၊ သက်ဆိုင်ရာသူတို့၏ မျိုးရိုးဘာသာ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဓလေ့ထုံးစံအရဖြစ်စေ သက်ဆိုင်သူတို့သည် လူမျိုးစုကမျာဖြစ်လျှင်၊ ထိုလူမျိုးစု နှစ်စုတို့၏ မျိုးရိုးဘာသာ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဓလေ့ထုံးစံအရဖြစ်စေ ထိမ်းမြားခြင်းမြောက်ဘိသကဲ့သို့ အသိအမှတ်ပြုသော စုံဖက်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ပေါင်းဖက်ခြင်းမဟုတ်သော ကာမစပ်ယှက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

၃၇၃။ ။ပြည့်တန်ဆာကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူနှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန် ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် အကျင့်ဖေါက်ပြားသော ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ မည်သည့် အသက်အရွယ်၌မဆို စေခိုင်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ အဆိုပါကိစ္စတခုခုအလို့ငှါ ထိုသို့စေခိုင်းခြင်း ခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အသုံးပြုခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ အသက် ဆယ်ရှစ်နှစ်အောက် ရှိသူအား ဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းလက်ရှိ ရယူလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့် ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အရွယ် မရောက်သေး သူကို ပြည့်တန်ဆာ ကိစ္စ စသည်များအလို့ငှါ ဝယ်မှု။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက် မိန်းမတဦးကို ဝယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးယူသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်း လက်ရှိရယူသော ပြည့်တန်ဆာဖြစ်စေ ပြည့်တန်ဆာ အိမ်ထားရှိသောသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံကြီးကြပ်သောသူဖြစ်စေ ထိုသို့မပြုကြောင်း သက်သေထင်ရှား မရှိသမျှ၊ ထိုမိန်းမအား ပြည့်တန်ဆာ ကိစ္စအလို့ငှါ အသုံးပြုရန် အကြံဖြင့် လက်ရှိရယူသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ "မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်ခြင်း" ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၃၇၂ ပါ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ထပ်တူဖြစ်သည်။

၃၇၄။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား ထိုသူအလိုမတူဘဲ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ အတင်းအဓမ္မ ခိုင်းစေ လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေ နှင့် ဆန့်ကျင်သော အတင်းအဓမ္မခိုင်းစေမှု။

မုဒိမ်းမှု။

၃၇၅။ ။ဤမှနောက်တွင် ကင်းလွတ်ချက်ပြုထားသည့်မှတပါး၊ အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းငါးရပ်တွင် သက်ဝင်သော အကြောင်းတရပ်ရပ်ဖြင့် ယောကျ်ားသည် မိန်းမနှင့် ကာမစပ်ယှက်လျှင်၊ ထိုသူသည် " မုဒိမ်းမှု "ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ပဌမ။ ။မိန်းမကအလိုမတူပြင်းဆန်ခြင်း။

ဒုတိယ။ ။မိန်းမကခွင့်မပြုခြင်း။

တတိယ။ ။မိန်းမကခွင့်ပြုသော်လည်း၊ ထိုသို့ခွင့်ပြုရခြင်းမှာ၊ ထိုမိန်းမအား သေစေမည်ဟုသော်၎င်း၊ နာကျင်စေမည်ဟုသော်၎င်း ကြောက်ရွံ့အောင် ပြုသဖြင့် ခွင့်ပြုရခြင်း။

စတုတ္ထ။ ။မိန်းမက ခွင့်ပြုသော်လည်း၊ ယောကျ်ားက မိမိသည် ထိုမိန်းမ၏ လင်မဟုတ်ကြောင်း သိသည့်ပြင် ထိုမိန်းမက ခွင့်ပြုခြင်းမှာလည်း မိမိကိုဥပဒေနှင့်အညီ လက်ထပ်ထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ လက်ထပ်ထားသည်ဟု ယုံကြည်သော အခြားယောကျ်ားဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်၍သာ ခွင့်ပြုကြောင်းကို ထိုယောကျ်ားကသိခြင်း။

ပဉ္စမ။ ။မိန်းမကခွင့်ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်မပြုသည်ဖြစ်စေ ထိုမိန်းမသည် အသက်ဆယ်လေးနှစ်အောက် အရွယ်ရှိသူဖြစ်ခြင်း။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ယောကျ်ား၏အင်္ဂါဇာတ်သည် မိန်းမ၏ အင်္ဂါဇာတ်တွင် သွင်းဝင်မိလျှင်၊ မုဒိမ်းမှုကျူးလွန်ခြင်းအတွက် လိုအပ်သော ကာမစပ်ယှက်မှုမြောက်ရန် လုံလောက်သည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ယောကျ်ားသည် အသက်ဆယ့်သုံးနှစ်အောက် မဟုတ်သော မိမိ၏ မယားနှင့် ကာမစပ်ယှက်ခြင်းမှာ မုဒိမ်းမှုမဟုတ်။

၃၇၆။ ။မုဒိမ်းမှု ကျူးလွန်သူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ မုဒိမ်းကျင့်ခံရသောမိန်းမသည် မိမိ၏မယားဖြစ်၍ အသက်တဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် မဟုတ်လျှင်မူကား မုဒိမ်းကျင့်သောထိုလင်ကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မေထုန်နှင့်ဆန့်ကျင်သောပြစ်မှုများ။

၃၇၇။ ။ယောကျ်ားနှင့်ဖြစ်စေ၊ မိန်းမနှင့်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် မေထုန်နှင့်ဆန့်ကျင်သော ကာမစပ်ယှက်မှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။အင်္ဂါဒေါ်တစ်ခုသည် အခြားအင်္ဂါတော်တခုအတွင်းသို့ ဝင်မိလျှင်၊ ဤပုဒ်မ၌ ပေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအတွက် လိုအပ်သော မေထုန်ဆန်ကျင့်ရန် ယသ္ဓကာမ စပ်ယှက်မှုမြောက်ရန် လုံလောက်သည်။

အခန်း ၁၇ ။

ပစ္စည်းကိုထိခိုက်သည့်ပြစ်မှုများ။

ခိုးမှု။

ခိုးမှု။

၃၇၈။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ လက်ရှိမှ ထိုသူသဘောမတူဘဲ မည်သူမဆို၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းတခုခုကို ယူရန်ကြံရွယ်၍၊ ထိုသို့ယူရန် ကိစ္စအလို့ငှါ ထိုပစ္စည်းကို ရွှေ့စေလျှင်၊ ထိုသူသည် ခိုးမှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။တခုခုသော အရာဝတ္ထုသည် မြေ၌စွဲကပ်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းမဟုတ်သဖြင့် ခိုးမှုကျူးလွန်သော ပစ္စည်းမဟုတ်။ သို့ရာတွင် ထိုအရာဝတ္ထုသည် မြေမှကွာလျှင် ကွာခြင်းခိုးမှုကျူးလွန်နိုင်သော ပစ္စည်းဖြစ်လာနိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။မြေမှကွဲကွာအောင် ပြုလုပ်မှုဖြင့် ရွှေ့စေခြင်းသည် ခိုးမှုဖြစ်နိုင်သည်

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် အရာဝတ္ထု တခု မရွှေ့အောင် တားဆီးပိတ်ဆို့ထားသော အရာကို ရွှေ့ပြောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထု တခုကို အခြားအရာဝတ္ထုတခုမှခွါလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တကယ်ရွှေ့စေလျှင်၊ ထိုအရာဝတ္ထုကို ရွှေ့စေသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၄။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် တိရစ္ဆာန်တကောင်ကို တနည်းနည်းဖြင့်ရွှေ့စေလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုတိရစ္ဆာန်ကို ရွှေ့စေသည်မည်၏။ ထို့ပြင် ထိုတိရစ္ဆာန်ကို ရွှေ့စေခြင်းကြောင့် ရွှေ့သွားသည့် အရာဝတ္ထုတခုခုကိုလည်း ထိုသူပင် ရွှေ့စေသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၅။ ။အစီပွါယ်ပေါ်ပြချက်တွင် သဘောတူချက်ဆိုသည်မှာ အတည့်အလင်းသော်၎င်း၊ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ဖြစ်နိုင်သည့်ပြင် ထိုသဘောတူချက်ကို လက်ရှိဖြစ်သူကဖြစ်စေ၊ ထိုကိစ္စအလို့ငှါ အတည့်အလင်းသော်၎င်း၊ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အခွင့်အာဏာ ရှိသူကဖြစ်စေ ပေးနိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် မောင်မဲ၏ လက်ရှိသစ်ပင်ကို မောင်မဲသဘောမတူဘဲယူရန် အကြံဖြင့်၊ မောင်မဲ၏ မြေပေါ်မှ သစ်ပင်တပင်ကို ခုတ်လှဲ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည်ထိုသို့ယူရန်အလို့ငှါ သစ်ပင်ကို ဖြတ်ပင်စ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည်ခွေးစာကို မိမိအိတ်တွင်ထည့်၍၊ မောင်မဲ၏ခွေးကို ထိုအစာနောက်သို့လိုက်စေရန် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူ၏ အကြံသည် မောင်မဲ သဘောမတူဘဲ

မောင်မဲ၏လက်မှ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ခွေးကိုယူရန်ကြံရွယ်လျှင်၊ မောင်မဲ၏ခွေးသည် မောင်ဖြူနောက်သို့ လိုက်စပြုသည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ မောင်ဖြူသည်ခိုးမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် အဘိုးတန် ဘဏ္ဍာသေတ္တာသယ်ယူလာသော နွားတကောင်ကို တွေ့၏။ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် အဘိုးတန် ဘဏ္ဍာကိုယူရန် အလို႔ါ မောင်ဖြူသည် နွားကိုတဖက်သို့မောင်းနှင်လိုက်၏။ နွားသည် ရွေ့စပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် မောင်ဖြူသည် အဘိုးတန်ဘဏ္ဍာ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ အစေခံ ဖြစ်၍ မောင်မဲက မောင်ဖြူ ထိန်းသိမ်းထားရန် မိမိ၏ ပန်းကန်ခွက်ယောက်များကို အပ်နှံထား၏။ မောင်မဲသဘောမတူဘဲ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ပန်းကန်ခွက်ယောက်များနှင့်တကွ မောင်ဖြူထွက်ပြေး၏။ မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(င) မောင်မဲသည် ခရီးသွားရန်ရှိ၍ မိမိပြန်ရောက်သည့်တိုင်အောင် ထိန်းသိမ်းထားစေရန် ပန်းကန်ခွက်ယောက်များကို ကန်ရုံမှူး မောင်ဖြူထံ၌ အပ်နှံထား၏။ မောင်ဖြူသည် ထို ပန်းကန်ခွက်ယောက်များကို ပန်းထိမ်သည်ထံသို့ ယူသွား၍ရောင်း၏။ ဤတွင်ထိုပန်းကန်ခွက် ယောက်များသည် မောင်မဲ၏လက်၌မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် မောင်မဲလက်ဝယ်မှ ပန်းကန် ခွက်ယောက်များကို ယူသည်ဟုမဖြစ်နိုင်၍၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်ချင်လျှင် ရောက်နိုင်သော်လည်း၊ ခိုးမှုကို မကျူးလွန်။

(စ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲနေထိုင်သော အိမ်ရှိစားပွဲပေါ်တွင် မောင်မဲပိုင်လက်စွပ် တကွင်းကိုတွေ့၏။ ဤတွင်လက်စွပ်သည် မောင်မဲ၏ လက်ရှိပစ္စည်းဖြစ်၏။ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ထိုလက်စွပ်ကို ရွှေ့ပြောင်းလျှင်၊ ခိုးမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဆ) မောင်ဖြူသည် တဦးတယောက်သောသူ၏ လက်ရှိမဟုတ်သော လက်စွပ်တကွင်း ကိုလမ်းမပေါ်တွင်တွေ့၏။ မောင်ဖြူသည်ထိုလက်စွပ်ကို ရယူခြင်းအားဖြင့် ရာဇဝတ်မကင်း သောအလွဲသုံးစားမှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်ချင်လျှင် ရောက်နိုင်သော်လည်း၊ ခိုးမှုကိုမကျူး လွန်။

(ဇ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏အိမ်ရှိ စားပွဲပေါ်တွင် မောင်မဲပိုင်လက်စွပ်တကွင်းကို တွေ့၏။ ရှာဖွေသဖြင့်အမှုပေါ်မည်ကို ကြောက်ရွံ့၍ မိမိလက်တွင်း၌ ချက်ခြင်းယူမထား ဝံ့သောကြောင့် မောင်မဲမှေလောက်မှ ထိုလက်စွပ်ကို ဝှက်ထားသောနေရာမှယူ၍ ရောင်းရန် အကြံနှင့် မောင်မဲ မတွေ့နိုင်လောက်သော နေရာ၌မောင်ဖြူသည် ထိုလက်စွပ်ကို ဝှက်ထား၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ထိုလက်စွပ်ကို မလက ရွှေ့စေသောအချိန်မှစ၍ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဈ) မောင်ဖြူသည် မိမိ၏နာရီကို ပြင်ပေးစေရန် ရွှေကုန်သည် မောင်မဲသို့ ပေးအပ်၏။ မောင်မဲသည် ထိုနာရီကို မိမိဆိုင်သို့ ယူသွား၏။ နာရီကို မောင်မဲက ကြွေးအတွက် အာမခံ အနေဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီထိန်းသိမ်းထားနိုင်အောင် မောင်ဖြူက မောင်မဲသို့ ကြွေးဆပ်ရန် မရှိ၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ ဆိုင်ထဲသို့ ပြောင်ဝင်ကာ မောင်မဲ၏ လက်မှ ထိုနာရီကို အနိုင် အထက်ယူသွားရာတွင်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျူးနင်းမှုနှင့် လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်ချင်လျှင် ရောက်နိုင်သော်လည်း၊ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ပြုခြင်း မဟုတ်သဖြင့် ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

(ည) မောင်မဲက မောင်ဖြူအပေါ်တွင် နာရီပြင်ခငွေ ရရန်ရှိ၍ နာရီကို ထိုပြင်ခ ငွေအတွက် အာမခံအနေဖြင့် ဥပဒေနှင့် အညီဆက်လက် ထားရှိ၏။ အကယ်၍ မောင်မဲ လက်မှ နာရီပြင်ခအတွက် အာမခံဖြစ်သော ပစ္စည်းလက်လွတ်စေရန် အကြံနှင့် မောင်ဖြူ

သည်မောင်မဲ၏ လက်ရှိမှ ထိုနာရီကိုယူလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ရယူခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ခိုးမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဋ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၌ သူ၏နာရီကိုပေါင်၏။ အပေါင်ငွေ မပေးဆပ်သေးမီ မောင်မဲကသဘောမတူဘဲ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ လက်ရှိမှ နာရီကိုရယူ၏။ မိမိပိုင် နာရီပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ မောင်ဖြူသည်မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ရယူခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဌ) ပစ္စည်းငွေသို့ ပစ္စည်းဖြန့်ပေးသည့်အတွက် ပစ္စည်းရှင်ထံမှ ဆုငွေကို ရရှိသည့်တိုင်အောင် ပစ္စည်းတခုခုကို မိမိ၏လက်၌ ထားရန်အကြံနှင့် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ လက်ဝယ်မှ၊ မောင်မဲသဘောမတူဘဲ မောင်မဲပိုင်ပစ္စည်းတခုကို ရယူ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ရယူခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဍ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သည့်အလျောက်၊ မောင်မဲမရှိခိုက်မောင်မဲ၏ စာကြည့်တိုက်သို့သွား၍၊ မောင်မဲ၏အတည်အလင်းသဘောတူချက် မရရှိဘဲ ဖတ်ပြီးပြန်ပေးရန်အကြံဖြင့် စာအုပ်တအုပ်ကိုဖတ်ဘိအတွက်သာ ယူသွား၏။ ဤတွင်မောင်မဲ၏ စာအုပ်ကို အသုံးပြုရန်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏သဘောတူချက်ရကြောင်း သက်သေရောက်သည်ဟု ထင်မှတ်နိုင်လောက်သည်။ ဤသို့ထင်မှတ်နိုင်လောက်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

(ဎ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏မယားထံမှ အလှူခံ၏။ မောင်မဲ၏မယားက မောင်ဖြူအား ငွေ၊ အစားအစာနှင့် အဝတ်များကို မောင်ဖြူသို့ လှူလိုက်၏။ ထိုပစ္စည်းများသည်လင်ဖြစ်သူ မောင်မဲပိုင်ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်းကို မောင်ဖြူသိသော်လည်း၊ မောင်မဲ၏ မယား၌ မေးလှူပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု မောင်ဖြူ ထင်မှတ်လောက်သည်။ ဤသို့ထင်မှတ်နိုင်လောက်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

(ဏ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲမယား၏လင်မြောင်ဖြစ်၏။ မောင်မဲ၏ မယားသည် မောင်ဖြူအား အဘိုးတန်ပစ္စည်းကိုပေး၏။ ထိုပစ္စည်းသည် မောင်မဲပိုင် ဖြစ်ကြောင်းကိုငင်း၊ မောင်မဲ၏မယားသည် ပေးကမ်းပိုင်ခွင့်ကို မောင်မဲထံမှ မရရှိကြောင်းကိုငင်း မောင်ဖြူ သိ၏။ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ထိုပစ္စည်းကို ရယူလျှင်၊ ခိုးမှုကိုကျူး လွန်၏။

(တ) မောင်ဖြူသည် သဘောရိုးဖြင့် မောင်မဲပိုင်ပစ္စည်းကို မိမိပိုင် ပစ္စည်းဟု ယုံကြည်၍ ထိုပစ္စည်းကို မောင်နီ၏လက်ရှိမှရယူ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သောသဘော နှင့် ရယူခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

ခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၇၉။ ။မည်သူမဆို၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

နေအိမ် စသည်တို့ အတွင်း တွင်ခိုးမှု။

၃၈၀။ ။လူနေထိုင်ရန်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းသိုလှောင်ရန်သော်၎င်း အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံ၊ သင်္ဘောတည်းမဟုတ်တဲ၊ သင်္ဘောတည်းမဟုတ် ရေယာဉ် တခုခုအတွင်း၌ မည်သူမဆို၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၃၈၁။ ။စာရေးဖြစ်စေ၊ အစေခံဖြစ်စေ၊ စာရေးအနေနှင့်သော်၎င်း၊ အစေခံအနေနှင့်သော်၎င်း စေခိုင်းခြင်းခံရသောသူဖြစ်ခဲ့ မိမိအားစေခိုင်းသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိအလုပ်ရှင်၏ လက်ရှိပစ္စည်းတခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခိုးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

စေခိုင်းသူ၏ လက်ရှိပစ္စည်းကိုစာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံက ခိုးမှု။

၃၈၂။ ။ခိုးမှုကို ကျူးလွန်ရန် အလို့ငှါသော်၎င်း၊ ခိုးမှုကို ကျူးလွန်ပြီးနောက်ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ရန် အလို့ငှါသော်၎င်း၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၍ ရရှိသောပစ္စည်းကို ဆက်လက်ထားရှိနိုင်ရန် အလို့ငှါသော်၎င်း တဦးတယောက်သောသူကို သေစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တားဆီးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေစေမည်ဟု ဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေမည်ဟုဖြစ်စေ၊ တားဆီး ခံရမည်ဟု ဖြစ်စေ ကြောက်ရွံ့စေရန် ပြင်ဆင်ပြီးမှ မည်သူမဆို၊ ခိုးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးမှုကို ကျူးလွန်ရန် အလို့ငှါ၊သေစေရန် ဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေရန် ဖြစ်စေ၊တားဆီးရန်ဖြစ်စေ ပြင်ဆင်ပြီးမှ ကျူးလွန်သော ခိုးမှု။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ လက်ရှိပစ္စည်းကိုခိုးယူ၏။ ထိုသို့ခိုးယူရာတွင် အကယ်၍ မောင်မဲက ခုခံရဲသော် မောင်မဲကို နာကျင်စေရန် အလို့ငှါ ယမ်းထိုးပြီး ပစ္စတိုသေနတ်တလက်ကို မိမိ၏ အဝတ်အတွင်း၌ ထားရှိ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသောပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) ဖြစ်ပျက်ပုံအခြေအနေကို မောင်မဲကမြင်၍ ခုခံခဲ့လျှင်သော်၎င်း၊ မိမိအား မောင်မဲက ဖမ်းဆီးရန် အားထုတ်ခဲ့လျှင်သော်၎င်း မောင်မဲကိုတားဆီးရန် အလို့ငှါ မိမိ၏အပေါင်းအဖေါ်များကို အနီးအပါးတွင် နေရာချထား၍ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ခါးပိုက်နှိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ခြောက်လှန့်တောင်းယူမှု။

၃၈၃။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတဦးတယောက်အား နစ်နာစေမည်ဟု ကြောက်အောင် တမင်ပြု၍၊ ပစ္စည်းတခုခုကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ် အသား တခုခုကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲနိုင်သော လက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ထားသည့် အရာဝတ္ထု တခုခုကိုဖြစ်စေ တဦးတယောက်သောသူသို့ ပေးအပ်စေရန် ကြောက်အောင် တမင်ပြုခြင်းခံရသော အဆိုပါသူအား မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသို့ ကြောက်အောင်ပြု၍ သွေးဆောင်သူသည် "ခြောက်လှန့်တောင်းယူမှု" ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ခြောက်လှန့်တောင်းယူမှု။

ဥပမာများ။

(က) ငွေမပေးလျှင် မောင်မဲ၏ အသရေပျက်စေမည့် စာကို ကျေညာမည်ဟု မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ခြိမ်းခြောက်၏။ ဤနည်းဖြင့် မိမိအားငွေပေးစေရန် မောင်ဖြူသည်

မောင်မဲကို သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် "ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု" ကို ကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်မဲက မောင်ဖြူသို့ ငွေပေးရန်ရှိကြောင်း မောင်မဲအား တာဝန် ထားသည့် ငွေပေးကတိ စာချုပ်တခုကို မောင်မဲက လက်မှတ်ရေးထိုး၍ မောင်ဖြူသို့ မပေးလျှင် မောင်မဲ၏ ကလေးကို မတရားချုပ်နှောင် ထားမည်ဟု မောင်ဖြူက မောင်မဲကို ခြိမ်းခြောက်၏။ ထို့ကြောင့် မောင်မဲသည် ငွေပေး ကတိစာချုပ်ကို လက်မှတ် ရေးထိုး၍ မောင်ဖြူသို့ ပေးရ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် "ချောက်လှန့် တောင်းယူမှု"ကို ကျူးလွန်၏။

(ဂ) မောင်နီအား ကောက်ပဲသီးနှံမည်ရွေ့မည်မျှ ပေးပါမည်ဆိုသည့်ခံဝန်ချုပ်တစောင်ကို မောင်မဲက လက်မှတ်ရေးထိုး၍ မောင်နီသို့ မပေးအပ်လျှင်၊ မောင်မဲ၏ လယ်ယာကို ဖျက်ဆီးပစ်စေရန် တုတ်လက်နက် စွဲကိုင်သူတို့ကို စေလွှတ်မည်ဟု မောင်ဖြူက ခြိမ်းခြောက်၏။ ထိုသို့ ခြိမ်းခြောက်၍ ခံဝန်ချုပ်ကို မောင်မဲက လက်မှတ် ရေးထိုး၍မောင်နီအား ပေးအပ်ရန် မောင်မဲကို သွေးဆောင်၏။ မောင်ဖြူသည် "ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု" ကို ကျူးလွန်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူက မောင်မဲအား အပြင်းအထန်နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြု၍၊ စက္ကူလွတ်တချပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးစေပြီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်စေပြီးလျှင် မိမိအား ပေးအပ်စေရန် မောင်မဲကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ထိုသို့သွေးဆောင်သဖြင့် မောင်မဲက ထိုစက္ကူကို လက်မှတ်ရေးထိုး၍ မောင်ဖြူသို့ ပေးအပ်၏။ ဤတွင် ထိုသို့ လက်မှတ် ထိုးလိုက်ရသည့် စက္ကူကို အဘိုးတန် စာတမ်း အမှတ်အသားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲချင်လျှင် ပြောင်းလဲနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ မောင်ဖြူသည် "ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု"ကို ကျူးလွန်၏။

၃၈၄။ ။မည်သူမဆို၊ ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ချောက်လှန့် ထောင်းယူမှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၈၅။ ။မည်သူမဆို၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်သော သူအား နစ်နာစေမည်ဟု ကြောက်အောင် ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦး တယောက်အား နစ်နာစေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုခြင်း။

၃၈၆။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သော သူကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင် စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြု၍ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

တဦး တယောက်သော သူအား သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ်အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည်ဟုကြောက်အောင် ပြု၍ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု။

၃၈၇။ ။မည်သူမဆို၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်သော သူကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦး တယောက်သော သူအား သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်း မဟုတ် အပြင်း အထန် နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက် အောင် ပြုခြင်း။

၃၈၈။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သော သူကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေဒဏ်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တခုခုထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုး ကျူးလွန်ကြောင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ကြောင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန် စိမ့်သောငှါ အခြားသူ တဦးတယောက်အား သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်ကြောင်းနှင့် စွပ်စွဲမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြု၍၊ ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ် နိုင်သည်။

သေဒဏ်၊တသက်တကျွန်း ဒဏ်မှ စ၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုးနှင့် စွပ်စွဲမည်ဟု ခြိမ်းချောက်၍ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု။

ထို့ပြင် အထက်ပါ ပြစ်မှုမျိုးသည် ပုဒ်မ ၃၇၇ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ချမှတ် နိုင်သည်။

၃၈၉။ ။မည်သူမဆို၊ ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်သော သူကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေဒဏ်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တခုခုထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုး ကျူးလွန်ကြောင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ကြောင်းနှင့် စွပ်စွဲမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦး တယောက်သော သူအား ပြစ်မှုတခုနှင့်စွပ်စွဲမည်ဟုကြောက် အောင်ပြုခြင်း။

ထို့ပြင် အထက်ပါပြစ်မှုမျိုးသည် ပုဒ်မ ၃၇၇ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်နိုင်သည်။

လုယက်မှုနှင့် ဓါးပြမှု။

၃၉၀။ ။လုယက်မှု ဟူသမျှတွင် ခိုးမှုသော်၎င်း၊ ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုသော်၎င်း ပါသည်။

လုယက်မှု။

ခိုးမှုမှလုယက်မှု ဖြစ်လာခြင်း။

ခိုးမှု ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ ခိုးမှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် သော်၎င်း၊ ခိုးမှုကျူးလွန်၍ ရရှိသော ပစ္စည်းကို သယ်ယူရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သယ်ယူရန် အားထုတ်ရာတွင်သော်၎င်း အထမြောက်စေရေးအတွက်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် မိမိအလိုအလျောက် တဦးတယောက်သော သူအား သေစေခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ကမှုဟုတ်ခြင်း သေစေ

မည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် တမဟုတ်ခြင်း နာကျင်စေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ်တမဟုတ်ခြင်း မတရား တားဆီးခြင်း ခံရစေမည်ဟု ကြောက်အောင် ဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုခိုးမှုသည် လုယက်မှု ဖြစ်လာသည်။

ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုမှ လုယက်မှုဖြစ်လာခြင်း။

ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်စဉ်တွင် ချောက်လှန့်ခံရသူ၏ မျက်မှောက်၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ ရှိနေပြီးလျှင်၊ ချောက်လှန့် ခံရသူကို သေစေခြင်း၊ သူတပါးကိုသော်၎င်း၊ တမဟုတ်ခြင်း သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် တမဟုတ်ခြင်းနာကျင်စေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် တမဟုတ်ခြင်း မတရားတားဆီးခြင်းခံရစေမည်ဟု ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက ကြောက်ရွံ့အောင်ပြု၍၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် ချောက်လှန့်ခြင်း ခံရသူအား၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူခြင်း ခံရသော ပစ္စည်းကို ထိုအခါ ထိုနေရာ၌ ပေးအပ်စေရန် သွေးဆောင်လျှင်၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုသည် လုယက်မှု ဖြစ်လာသည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ချောက်လှန့် ခံရသူအား တမဟုတ်ခြင်း သေစေခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ တမဟုတ်ခြင်း နာကျင်စေခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ တမဟုတ်ခြင်း မတရား တားဆီးခြင်းကိုဖြစ်စေ ပြုနိုင်လောက်အောင် ချောက်လှန့်ခံရသူ၏ အနီးအပါး၌ ရှိနေလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ချောက်လှန့်ခံရသူ၏ မျက်မှောက်တွင် ရှိသည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို နှိမ်ထားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲက သဘောမတူဘဲ မောင်မဲ၏ အဝတ်ထဲမှ ငွေနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာများကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ယူ၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကို ကျူးလွန်၏။

ထိုပြင် ထိုခိုးမှုကို ကျူးလွန်ရန် မောင်မဲအား မတရားတားဆီးခြင်းကို မိမိအလိုအလျောက် ပြုခဲ့သဖြင့် မောင်ဖြူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို လမ်းတွင် တွေ့ရ၊ သေနတ်ပြပြီးလျှင် မောင်မဲ၏ငွေ အိတ်ကို တောင်း၏။ ထိုသို့တောင်းသဖြင့် မောင်မဲက မောင်ဖြူသို့ ငွေအိတ်ကို ပေးလိုက်ရ၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲအား တမဟုတ်ခြင်း နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြု၍၊ မောင်မဲထံမှ ငွေအိတ်ကို ချောက်လှန့် တောင်းယူသည့်ပြင် ထိုသို့ချောက်လှန့်တောင်းယူစဉ် အခါကလည်း၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ မျက်မှောက်၌ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲနှင့် မောင်မဲ၏ ကလေးကို လမ်းတွင်တွေ့၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ကလေးကို ယူ၍ မောင်မဲက ငွေအိတ်ကို မပေးလျှင်၊ ထိုကလေးကို ချောက်ကမ်းပါးသို့ ပစ်ချလိုက်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်၏။ ထိုသို့ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းကြောင့် မောင်မဲသည်မောင်ဖြူသို့ ငွေအိတ်ကို ပေးလိုက်ရ၏။ ဤတွင် ထိုနေရာ၌ရှိနေသော မောင်မဲ၏ ကလေးကို တမဟုတ်ခြင်း နာကျင်စေမည်ဟု မောင်ဖြူက မောင်မဲကို ကြောက်အောင်ပြု၍၊ မောင်မဲထံမှ ငွေအိတ် ချောက်လှန့် တောင်းယူသောကြောင့်၊ မောင်ဖြူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူက မောင်မဲအား "သင်၏ကလေးသည် ငါ၏လူစုလက်တွင်ရှိသည်၊ ငွေ တသောင်းမပို့လိုက်လျှင် ထိုကလေးကို သတ်မည်" ဟုပြောဆို၍၊ မောင်မဲထံမှ ငွေကို ရယူ၏။ ထိုအမှုသည် ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုသာဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုပြစ်မှုနှင့်သာ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ

ထိုက်သည်။ ကလေးကို တမုဟုတ်ခြင်း သေစေမည်ဟု မောင်မဲအား ကြောက်အောင် ပြုခြင်း မဟုတ်လျှင်၊ ထိုအမှုသည် လုယက်မှုမမြောက်။

ဓါးပြမှု။

၃၉၁။ ။ငါးဦးဖြစ်စေ၊ ငါးဦးထက်ပိုသတို့က ဖြစ်စေ လုယက်မှုကို ပူးပေါင်းကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုယက်မှုကို ပူးပေါင်း ကျူးလွန်သတို့နှင့်တကွ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ကျူးလွန်ရန်အားထုတ် သတို့နှင့်တကွ လုယက်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ကိုယ်တိုင်ရှိလျက် ကူညီကြသော သတို့ အားလုံးပေါင်း ဦးရေသည် ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုလျှင်၊ ထိုလုယက်မှု ကျူးလွန်သူဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်သူဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ကျူးလွန်ခြင်းကို၊ သို့တည်း မဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်းကို ကူညီသူဖြစ်စေ အသီးသီးသည် "ဓါးပြမှု" ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

လုယက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၉၂။ ။မည်သူမဆို၊ လုယက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထိုလုယက်မှုကို နေဝင်နှင့် နေထွက် အကြား၌ပြည်သူသွားလာရာလမ်းတွင် ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုထောင်ဒဏ်ကို ဆယ့်လေးနှစ်ထိ တိုးမြှင့် ချမှတ်နိုင်သည်။

လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှု။

၃၉၃။ ။မည်သူမဆို၊ လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့် ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ် နိုင်သည်။

လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် မိမိ အလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု။

၃၉၄။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် ဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာတွင် ဖြစ်စေတဦးတယောက်သောသူကို မိမိ အလို အလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသို့ နာကျင် စေသကိုင်း၊အဆိုပါ၊ လုယက်မှုကိုကျူးလွန်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာတွင်ဖြစ်စေ ထိုသူနှင့် ဖက်စပ်ပါဝင်သောသတို့ကိုင်း၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဓါးပြမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၉၅။ ။မည်သူမဆို၊ ဓါးပြမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လူသတ်မှုပါသော ဓါးပြမှု။

၃၉၆။ ။ဓါးပြမှုကို ပူးပေါင်း ကျူးလွန်သောသူ ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက် ပိုသော သူများအနက် တဦးတယောက်သောသူသည် အဆိုပါ ဓါးပြမှု ကျူးလွန်ရာ၌ လူသတ်မှုကိုပါ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူ အသီးသီးကို သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၃၉၇။ ။လုယက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ဓါးပြမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်သော အခါတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သသည့် တဦးတယောက်သောသူကို အပြင်းအထန်နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူအားသေစေရန်သော်၎င်း၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်သော်၎င်း အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်သည် ခုနစ်နှစ်အောက် မလျော့စေရ။

သေစေရန် ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန် ဖြစ်စေ အားထုတ်မှု ပါသော လုယက်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓါးပြမှု။

၃၉၈။ ။ • • • •

၃၉၉။ ။မည်သူမဆို၊ ဓါးပြမှုကို ကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဓါးပြမှုကို ကျူးလွန်ရန်ပြင်ဆင်မှု။

၄၀၀။ ။မည်သူမဆို၊ ဓါးပြမှုကို အမြဲတစေ ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ဖွဲ့စည်းထားသော ဂိုဏ်းတခုခု၌ ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ် နိုင်သည်။

ဓါးပြဂိုဏ်း၌ ပါဝင်သူ အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၀၀။ ။လှည့်လည်သွားလာနေသော လူဆိုးဂိုဏ်း၌သော်၎င်း၊ ...

၄၀၀။ ။လူသတ် ဓါးပြဂိုဏ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓါးပြဂိုဏ်းမဟုတ်သည့် ခိုးမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုယက်မှုကို အမြဲတစေ ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ဖွဲ့စည်းသားသည့် လှည့်ပတ်သွားလာနေသော လူဆိုးဂိုဏ်း၌သော်၎င်း၊ အခြားလူဆိုးဂိုဏ်း၌သော်၎င်း ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့် ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

သူခိုးဂိုဏ်း၌ ပါဝင်သူအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၀၂။ ။ဓါးပြမှု ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ စုဝေးသော လူငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသော သူများအနက် အပါအဝင် တဦးဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့် ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဓါးပြမှုကျူးလွန်ရန် စုဝေးမှု။

ရာဇဝတ်မကင်းသောပစ္စည်း အလွဲသုံးစားမှု။

၄၀၃။ ။မည်သူမဆို၊ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ပစ္စည်းအဖြစ်ပြောင်းလဲခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပစ္စည်းကို မရိုး မဖြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားမှု။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲပိုင် ပစ္စည်းကို မောင်ဖြူက မိမိပိုင်ပစ္စည်းဟု ယုံကြည်၍၊ မောင်မဲ၏လက်ရှိမှ ထိုပစ္စည်းကို သဘောရိုးဖြင့်ယူ၏။ ထိုသို့ယူသဖြင့် မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုမကျူးလွန်။ သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် မိမိပစ္စည်းမဟုတ်ကြောင်း သိပြီးနောက်၊ ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် မိမိ၏ ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုလျှင်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲနှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်သည့်အလျောက် မောင်မဲမရှိခိုက် မောင်မဲ၏ စားကြည့်တိုက်သို့သွား၍၊ မောင်မဲ၏အတည့်အလင်းသဘောတူချက် မရရှိဘဲ စာအုပ်တအုပ်ကိုယူသွား၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ စာအုပ်ကို ဖတ်ရန် အလိုငှါ ရယူခြင်းအတွက် မောင်မဲသဘောတူရာ ရောက်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ခိုးမှုကို မကျူးလွန်။ သို့ရာတွင် မိမိအကျိုးအတွက် ထိုစာအုပ်ကို နောင်အခါတွင် ရောင်းစားလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ဂ) မောင်ဖြူနှင့် မောင်နီတို့သည် မြင်းတကောင်ကို အတူပိုင်ကြ၏။ မောင်ဖြူသည် အသုံးပြုရန် အကြံနှင့် မောင်နီ၏ လက်ဝယ်မှ ထိုမြင်းကို ရယူ၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် ထိုမြင်းကို သုံးစွဲပိုင်ခွင့် ရှိသဖြင့် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုသည်မမည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် မြင်းကိုရောင်း၍၊ မိမိအသုံးပြုမှုအတွက် ရောင်းရငွေအားလုံးကို သုံးစားခြင်းပြုလျှင်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

ရှင်းထင်းချက် ၁။ ။မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ခဏမျှသာ အလွဲသုံးစားပြုခြင်းသည်လည်း ဤပုဒ်မအရ အလွဲသုံးစားပြုသည်မည်၏။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ကန့်သတ်မဲ့ လက်မှတ်ထိုးချက်ပါသော မောင်မဲပိုင် အစိုးရငွေပေးကတိစာချုပ်ကို တွေ့၏။ ထိုငွေပေးကတိစာချုပ်ကို မောင်မဲပိုင်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ နောက်အခါမှာမှ မောင်မဲအား ပြန်ပေးမည်ကြံရွယ်၍၊ ဘဏ်တိုက်စိုးတဦးထံ၌ ချေးငွေအတွက် အာမခံအဖြစ် ပေါင်နှံ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

ရှင်းထင်းချက် ၂။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် အခြားသူ၏ လက်ရှိ မဟုတ်သော ပစ္စည်းတခုကိုတွေ့၏။ ထိုပစ္စည်းကို ပစ္စည်းရှင်အတွက် စောင့်ရှောက်ထားရန် အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းရှင်သို့ ပြန်ပေးရန် အလို့ငှါဖြစ်စေ ရယူထား၏။ ထိုသို့ ရယူထားခြင်းသည် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ရယူထားခြင်းမဟုတ်သောကြောင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မမည်။ သို့ရာတွင် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်လောက်သော နည်းလမ်းရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ကို တွေ့အောင်ရှာဖွေ၍ အကြောင်းကြားရန် အကြောင်းလုံလောက်သော နည်းလမ်းကို သုံး၍ ပစ္စည်းကို ပိုင်ရှင်က တောင်းဆိုသည်အောင် သင့်တော်သော အချိန်ကာလအထိ သိမ်းဆည်းထားခြင်းမပြုသေးမီဖြစ်စေ မိမိအသုံးပြုမှုအတွက် သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူသည် အထက်တွင် ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ထိုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင်၊ အကြောင်းလုံလောက်သော နည်းလမ်းများ ဆိုသည်မှာ၊ သို့တည်းမဟုတ် သင့်တော်သော အချိန်ကာလ ဆိုသည်မှာ ကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

ပစ္စည်းပိုင်ရှင် မည်သူဖြစ်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူသည် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်းကို ပစ္စည်းတွေ့သူက သိရမည်ဟူသော အချက်သည်မလို။ ပစ္စည်းကို သုံးစွဲအခါက၊ မိမိပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မယုံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပိုင်ရှင် အစစ်ကို ရှာမတွေ့နိုင်ကြောင်း သဘောရိုးနှင့် ယုံလျှင် လုံလောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မည်သူပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မသိသော ငွေတကျပ်ကို လမ်းပေါ်တွင် တွေ့၍ ကောက်ယူ၏၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာ မရောက်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ပါသော စာတစောင်ကို လမ်းပေါ်၌ ကောက်ရ၏။ ဝယ်တွင်ပါသောလိပ်စာနှင့် စာသားများကိုထောက်သဖြင့် မောင်ဖြူသည် ထိုဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကို မည်သူပိုင်ဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့် သုံးစားလိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် ဆောင်ယူလာသူအား ငွေပေးရန် ညွှန်ကြားချက်ပါသော ချက်လက်မှတ်တစောင်ကို ကောက်ရ၏။ ထိုချက်လက်မှတ်သည် မည်သူလက်က ပျောက်ဆုံးကြောင်းကို မောင်ဖြူသည် မှန်းဆ၍မသိနိုင်။ သို့ရာတွင် ထိုချက်လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးလိုက်သူ၏ အမည်သည် ချက်လက်မှတ်ပေါ်တွင် ပါရှိသဖြင့် ထိုချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးလိုက်သူက၊ ထိုချက်လက်မှတ်ကို မည်သူအား ထုတ်ပေးလိုက်ကြောင်း ညွှန်ပြနိုင်သည်ကို သိ၏။ ထိုသို့ သိပါလျက် မောင်ဖြူသည် ပိုင်ရှင်ကို အားထုတ်၍မရှာဘဲ ထိုချက်လက်မှတ်ကိုသုံးစားလျှင်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် ငွေပါသော ငွေအိတ်တအိတ် မောင်မမှ ကျရစ်သည်ကိုမြင်၏။ ထိုငွေအိတ်ကို မောင်မသို့ပြန်ပေးရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ကောက်ယူ၏။ သို့ရာတွင် နောင်အခါ၌ မောင်မသို့ ပြန်မပေးဘဲ မောင်ဖြူသည် ထိုငွေကို မိမိအသုံးပြုမှုအတွက် သုံးစား၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

(င) မောင်ဖြူသည် ငွေပါသော ငွေအိတ်တအိတ်ကို ကောက်ရ၏။ မူလက မည်သူပိုင်ကြောင်း မသိသော်လည်း၊ နောင်အခါ မောင်မပိုင်ကြောင်းကိုသိရ၏။ မောင်ဖြူသည် ထိုငွေကို မိမိအသုံးပြုမှုအတွက် သုံးစား၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

(စ) မောင်ဖြူသည် အဘိုးတန် လက်စွပ်တကွင်းကိုကောက်ရ၏။ ထိုလက်စွပ်ကိုမည်သူပိုင်ကြောင်း မောင်ဖြူမသိ။ ထိုလက်စွပ် ပိုင်ရှင်ကို ရှာဖွေရန်အားထုတ်ခြင်းကို မပြုဘဲ လက်စွပ်ကိုချက်ခြင်း ရောင်းချလိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

သေဆုံးသူကကျန်ရစ်ခဲ့သည့် သေသူလက်ရှိပစ္စည်းကိုမရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုမှု။

၄၀၄။ ။တဦးတယောက်သောသူ သေဆုံးစဉ်က ကျန်ရစ်ခဲ့သော သေသူ၏ လက်ရှိပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်းသည် ဥပဒေနှင့်ညီစွာ လက်ရှိ ဖြစ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ တဦးတယောက်၏ လက်သို့မရောက်သေးကြောင်း သိလျက်နှင့်၎င်း မည်သူမဆို၊ ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလွဲလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်ငွေဖြစ်စေ နှစ်မျိုးလုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင်... [illegible]

ဒဏ်ငါမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထိုပစ္စည်းရှင် သေဆုံးစဉ်အခါက၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် သေသူ၏စာရေးအဖြစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံအဖြစ် စေခိုင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ထောင်ဒဏ်ခုနစ်နှစ်ထိ တိုးမြှင့်ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

အိမ်ထောင်ပရိဘောဂနှင့် ငွေလက်ရှိဖြစ်သူ မောင်မသေ၏။ ထိုငွေသည်လက်ရှိဖြစ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ လက်သို့မရောက်မီ မောင်မ၏အစေခံ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်

ထိုငွေကို အလွဲသုံးစားပြု၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မ၌ ဖေါ်ပြထားသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှု။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှု။

၄၀၅။ ။မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းကို၊သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင် ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ဝစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းခံရသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းကို ပြဋ္ဌာန်းသည့်ဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကို ကျူးလွန်၍သော်၎င်း၊ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အတည့်အလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိချုပ်ဆိုသော ဥပဒေနှင့်ညီသည့်ပဋိညာဉ်ကို ကျူးလွန်၍သော်၎င်း ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်သုံးစွဲခြင်းကို၊သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲခြင်းကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူက ထိုသို့ပြုသည်ကို တမင်ခွင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည်ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် သေသူတဦး၏ အမွေပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းစီမံခန့်ခွဲရန်သေတမ်းစာဖြင့် လွဲအပ်ခြင်းခံရသည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အမွေပစ္စည်း အရပ်ရပ်ကို သေတမ်းစာအရ ခွဲဝေပေးစေရန် ညွှန်ကြားသည့်ဥပဒေကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖီဆန်၍၊ထိုပစ္စည်းအရပ်ရပ်ကို မိမိ၏ ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲလိုက်၏၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် ကုန်ရုံမှူးဖြစ်၏။ မောင်မသည် ခရီးထွက်သည့်အခါ၊ ကုန်ရုံမှူး မောင်ဖြူထံ၌ မိမိပြန်ရောက်သည့်အခါ သတ်မှတ်သော ကုန်ရုံအခနွန်းခကို ပေး၍ ပစ္စည်းပြန်ယူမည်ဟူသော ပဋိညာဉ်ကိုပြုပြီးလျှင်၊ မိမိ၏အိမ်ထောင်ပရိဘောဂကို အပ်နှံထား၏။ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အပ်နှံထားသော ထိုပစ္စည်းများကို ရောင်းချလိုက်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ဂ) ရန်ကုန်မြို့နေ မောင်ဖြူသည် မန္တလေးမြို့နေ မောင်မ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်၏။ မောင်မက မောင်ဖြူထံသို့ပို့သော ငွေအားလုံးကို မောင်မ၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း မောင်ဖြူက ရင်းနှီးရန် မောင်မနှင့်မောင်ဖြူတို့သည် အတည့်အလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပဋိညာဉ်ပြုထား၏။ မောင်မက အစိုးရငွေလက်မှတ်များကိုဝယ်ယူစေရန် ညွှန်ကြား၍ မောင်ဖြူထံသို့ ငွေတသိန်းပို့လိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် မောင်မညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်၍၊ ထိုငွေများကိုမိမိကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း၌ သုံးစွဲ၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ဃ) သို့သော်လည်း အထက်ပါ ဥပမာ (ဂ)၌ မောင်ဖြူသည်၊ အစုစပ်ဘဏ္ဍာ၌ ရှယ်ယာများကို ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် မောင်မဲမှာ ပို၍အကျိုးဖြစ်ထွန်းလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်၍၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် မဟုတ်ဘဲ ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့်မောင်မဲ၏ ညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်လျက် အစိုးရငွေလက်မှတ်များကို ဝယ်ယူမည့်အစား အစုစပ်ဘဏ္ဍာ၌ရှယ်ယာများကို မောင်မဲအတွက် ဝယ်ယူလိုက်သည်တွင် မောင်မဲမှာဆုံးရှုံးခြင်းသို့ရောက်၍၊ ထိုသို့ဆုံးရှုံးသည့်အတွက် မောင်မဲက မောင်ဖြူအပေါ်၌ တရားမကြောင်း တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသော်လည်း၊ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်သောကြောင့်၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မမည်။

(င) အခွန်တော်အရာရှိ ဦးဖြူထံတွင် အစိုးရငွေများကို အပ်နှံထား၏။ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အစိုးရနှင့် အတည့်အလင်းသော်၎င်း၊ သဘောသက်ရောက်စေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ပြုထားသည့် ပဋိညာဉ်အရဖြစ်စေ၊ မိမိထံတွင် အပ်နှံထားသော အစိုးရငွေကို အစိုးရငွေတိုက်သို့ ပေးသွင်းရန် ဦးဖြူ၌ တာဝန်ရှိ၏။ ဦးဖြူက ထိုငွေများကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် သုံးစားလိုက်၏။ ဦးဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်၏။

(စ) မောင်မဲသည် မိမိ၏ပစ္စည်းများကိုကုန်းကြောင်းခရီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ရေကြောင်းခရီးဖြင့်သော်၎င်း သယ်ယူစေရန် သယ်ဆောင်သူ မောင်ဖြူထံ၌ အပ်နှံထားခဲ့၏။ ထိုပစ္စည်းများကို မောင်ဖြူက မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြု၏။ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်၏။

ရာဇဝတ် မကင်း သော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖေါက် ဖျက်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၀၆။ ။မည်သူမဆို၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သယ်ဆောင်သူ စသည်တို့က ရာဇဝတ် မကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း။

၄၀၇။ ။မည်သူမဆို၊ သယ်ဆောင်သူအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဆိပ်ခံတံတားပိုင်ရှင်အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကုန်ရုံမှူးအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းအပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင်၊ ထိုပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

စာရေးကဖြစ်စေ၊ အစေခံကဖြစ်စေ ရာဇဝတ် မကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း။

၄၀၈။ ။မည်သူမဆို၊ စာရေးသော်၎င်း၊ အစေခံသော်၎င်းဖြစ်၍၊ သို့တည်းမဟုတ် စာရေးအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အစေခံအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း စေခိုင်းခြင်းခံရ၍၊ ထိုသို့သောအနေဖြင့်ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် အပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင်၊ ထိုပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၄၀၉။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဘဏ်တိုက်စိုး၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်းအဝယ်ကိုယ်စားလှယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် မစား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်ပြသ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်လျက်သော်၎င်း ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် အပ်နှံခြင်းခံရသည်တွင်၊ ထိုပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝတ်မကောင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက ဖြစ်စေ၊ ဘဏ်တိုက်စိုးက ဖြစ်စေ၊ ကုန်သည်က ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ ရာဇဝတ်မကောင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း။

ခိုးရာပါပစ္စည်း လက်ခံမှု။

၄၁၀။ ။ခိုးယူခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ချောက်လှန့် တောင်းယူခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လုယက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လက်ပြောင်းသွားသော ပစ္စည်းသည်၊ ထို့ပြင် ရာဇဝတ်မကောင်းသော အလွဲသုံးစားမှုပြုခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကောင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှု ကျူးလွန်ခြင်းခံရသော ပစ္စည်းသည်၊ ထိုသို့လက်ပြောင်းခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ အပ၌ဖြစ်စေ ခံရသည်ဖြစ်လျှင် ခိုးရာပါပစ္စည်းမည်၏။ သို့ရာတွင် ထိုပစ္စည်းသည် ဥပဒေအရ လက်ရှိဖြစ်ထိုက်သူ၏လက်သို့ နောင်ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့်အခါ၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းအဖြစ်မှ ရပ်စဲ၏။

ခိုးရာပါပစ္စည်း။

၄၁၁။ ။မည်သူမဆို၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် လက်ခံခြင်းသော်၎င်း၊ ဆက်လက်ထားရှိခြင်းသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ခိုးရာပါပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်လက်ခံခြင်း။

၄၁၂။ ။မည်သူမဆို၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းသည် ဓါးပြတိုက်မှုကျူးလွန်ခြင်းဖြင့် လက်ပြောင်းခဲ့ကြောင်းကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် လက်ခံခြင်းသော်၎င်း၊ ဆက်လက်ထားရှိခြင်းသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓါးပြဂိုဏ်းတွင် ပါဝင်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော သူထံမှ ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် လက်ခံလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိအလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဓါးပြတိုက်မှု ကျူးလွန်ရာတွင် ရရှိသည့် ခိုးရာပါပစ္စည်းကို မရိုး မဖြောင့်သော သဘောဖြင့် လက်ခံခြင်း။

၄၁၃။ ။မည်သူမဆို၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းမှန်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကိုအမြဲ တစေလက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းဝယ်ဆက်ဆံလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြင့်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးရာပါ ပစ္စည်းကို အမြဲတစေ ရောင်းဝယ် ဆက်ဆံခြင်း။

၄၁၄။ ။မည်သူမဆို၊ ခိုးရာပါ ပစ္စည်းမှန်း သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်း ရှိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုပစ္စည်းကို ဝှက်သိမ်းရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျောက်ဖျက်ရာတွင် မိမိအလိုအလျောက် ကူညီလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ခိုးရာပါ ပစ္စည်းကို ဝှက်သိမ်းရာတွင် ကူညီခြင်း။

လိမ်လည်မှု။

၄၁၅။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား လှည့်ဖြားခြင်းဖြင့် ထိုသို့လှည့်ဖြားခံရသောသူက သူတပါးအား ပစ္စည်းတခုခုကို ပေးအပ်စေရန်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးထံတွင် ပစ္စည်းတခုခုကို ဆက်လက်ထားရှိသည်ကို သဘောတူစေရန်ဖြစ်စေ ထိုသို့လှည့်ဖြားခြင်းခံရသောသူအား လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောဖြင့်သော်၎င်း၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်သော်၎င်း သွေးဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူအား လှည့်ဖြားခြင်းဖြင့် ထိုသို့လှည့်ဖြားခြင်းခံရသောသူက အကယ်၍ လှည့်ဖြားခြင်းမခံရခဲ့သော် မိမိပြုမည်မဟုတ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိပျက်ကွက်မည်မဟုတ်သော အရာကို ပြုစေရန်သော်၎င်း၊ မပြုဘဲ ပျက်ကွက်စေရန်သော်၎င်း ထိုသို့လှည့်ဖြားခြင်းခံရသောသူအား တမင်သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုပြင် ထိုပြုလုပ်မှုက၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပျက်ကွက်မှုက ထိုသူ၏ ကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဂုဏ်သရေကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ ပျက်စီးနစ်နာစေခြင်းသော်၎င်း၊ အန္တရာယ်သော်၎င်း ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာလျှင်၊ ထိုသူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

လိမ်လည်မှု။

ရှင်းလင်းချက်။ ။မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ကြောင်းချင်းရာများကို ထိမ်ချန်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ်အရ လှည့်ဖြားခြင်းမည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် နိုင်ငံဝန်ထမ်း အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်ဘဲ ဟုတ်မှန်ယောင်ဆောင်လျက် မောင်မဲကို တမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ ကုန်ဘိုးငွေကို ပေးချေရန် သဘောမထားဘဲ မိမိအား ကုန်ခရကြွေးပေးစေရန် မောင်မဲကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် တံဆိပ်အတုကို ပစ္စည်းတခုပေါ်၌ပြု၍၊ ထိုပစ္စည်းကို ထင်ရှားသော ကုန်ထုတ်လုပ်သူက ပြုလုပ်ကြောင်း မောင်မဲယုံကြည်အောင် တမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲအား အဘိုးပေးဝယ်ယူစေရန် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲအား ပစ္စည်းနှင့်မတူသော နမူနာကိုပြ၍၊ ပစ္စည်းသည် နမူနာအတိုင်းဖြစ်ကြောင်း မောင်မဲယုံကြည်အောင် တမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲအား ပစ္စည်းကို အဘိုးပေးဝယ်ယူစေရန် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် အစုစပ် လုပ်ငန်းတွင် ငွေအပ်နှံထားခြင်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ထိုလုပ်ငန်းက မိမိ၏ ငွေလွှဲလက်မှတ်ကို ပယ်မည် ဖြစ်ကြောင်းသိထား၏။ ထိုသို့ သိထားပြီးလျက်နှင့် ပစ္စည်းတခုအတွက် ငွေပေးချေရန် အဆိုပါအစုစပ်လုပ်ငန်း၌ ငွေထုတ်ယူရမည့်ငွေလွှဲလက်မှတ်ကိုမောင်မဲအား ပေးခြင်းဖြင့် မောင်မဲကို တမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ ထိုပစ္စည်း၏ တန်ဘိုးကို ပေးရန် မကြံရွယ်ဘဲ မောင်မဲက မိမိအား ထိုပစ္စည်းကို ပေးအပ်စေရန် မောင်မဲအား မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည် မည်၏။

(င) မောင်ဖြူသည် ပစ္စည်းတခုကို စိန်မဟုတ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် ထိုပစ္စည်းကို စိန်ထည်အဖြစ်ဖြင့် ပေါင်နှံကာ မောင်မဲအား တမင် လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲက မိမိအား ငွေချေး စေရန် မောင်မဲကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည် မည်၏။

(စ) မောင်ဖြူသည် ချေးယူသည့်ငွေကို ပြန်ဆပ်ရန် ကြံရွယ်ခြင်း မရှိဘဲ မောင်မဲထံမှ ချေးယူသည့် ငွေများကို ပြန်ဆပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်အောင် ပြု၍၊ မောင်မဲကို တမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲက မိမိအား ငွေထုတ်ချေးရန် မောင်မဲအား မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည် မည်၏။

(ဆ) မောင်ဖြူသည် မဲနယ်ပင် ပေးအပ်ရန် ကြံရွယ်ခြင်း မရှိဘဲ မောင်မဲအား မဲနယ်ပင် များ ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်းယုံကြည်အောင်တမင်လှည့်ဖြား၏။ ထိုသို့ လှည့်ဖြားခြင်းကို မောင်မဲ သည် ယုံကြည်ရာ၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲက မိမိအား ငွေထုတ်ပေးစေရန် မောင်မဲကို မရိုးမဖြောင့် သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည် မည်၏။ သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် ငွေကိုရစဉ် အခါက မဲနယ်ပင်များကို ပေးအပ်ရန် ကြံရွယ်ခြင်းရှိ၍၊ နောင်အခါမှသာမှ ပဋိညာဉ်ကို ဖေါက်ဖျက်ကာ မပေးအပ်ဘဲ နေလျှင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်ရာ မရောက်။ ပဋိညာဉ် ဖေါက်ဖျက်သည့် အတွက် တရားမ ကြောင်းစွဲဆိုခြင်းကိုသာလျှင် ခံထိုက်သည်။

(ဇ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲနှင့် ပြုလုပ်ထားသည့် ပဋိညာဉ်တွင် မိမိဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သော အမှုကိစ္စကို မဆောင်ရွက်ဘဲလျက်၊ ဆောင်ရွက် ပြီးစီးကြောင်း ယုံကြည်အောင် တမင်လှည့်ဖြား၍ မိမိအား မောင်မဲက ငွေပေးစေရန် မောင်မဲကို မရိုးမဖြောင့် သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည် မည်၏။

(ဈ) မောင်ဖြူသည် မြေနေရာတခုကို မောင်နီအား ရောင်းချ၍ လွှဲပြောင်းပေး၏။ ထိုသို့ ရောင်းချပြီးဖြစ်သဖြင့် ထိုမြေနေရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိ၌ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း သိလျက်နှင့် မောင်ဖြူသည် ထိုသို့ ရောင်းချ လွှဲပြောင်းပေးပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ထုတ်ဖေါ်ပြောဆိုခြင်း မပြုဘဲ ထိုမြေနေရာကို မောင်မဲအား ရောင်းချခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ပေါင်နှံခြင်းကိုသော်၎င်း ပြု၍ မောင်မဲထံမှ ရောင်းရငွေကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အပေါင်ငွေကို လက်ခံ၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည် မည်၏။

သူတပါးအယောင်ဆောင်၍လိမ်လည်ခြင်း။

၄၁၆။ ။လူတဦးတယောက်သည် သူတပါးယောင်ဆောင်၍ သော်၎င်း၊ သိလျက်နှင့်လူစားသွင်း၍သော်၎င်း၊ မိမိသည် သူတပါးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူသည် ထိုသူအစစ်အမှန်မဟုတ်သော အခြားသူဖြစ်ကြောင်း ပြောဆို၍သော်၎င်း လိမ်လည်လျှင်၊ ထိုသူသည် သူတပါးအယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။အယောင်ဆောင်ခြင်း ခံရသူသည် တကယ်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ စိတ်ကူး၍သာ ရှိသည်ဖြစ်စေ အယောင်ဆောင်သူမှာ ဤပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မိမိနှင့် အမည်တူလူချမ်းသာ ဘဏ်တိုက်စိုး ဟန်ဆောင်၍ လိမ်လည်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် သူတပါးယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်သည် မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် သေဆုံးသွားသူ မောင်မဲဟန်ဆောင်၍ လိမ်လည်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် သူတပါးယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်သည်မည်၏။

လိမ်လည်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၁၇။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်မှု ကျူးလွန် သူသည် မိမိက ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိသူအား မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်းဖြစ်စေမည်ကို သိလျက်နှင့်လိမ်လည်ခြင်း။

၄၁၈။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်မှုကျူးလွန်ရာ၌ ထိုသို့ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သောကိစ္စတခုတွင် တဦးတယောက်၏ အကျိုးကို ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်အညီပြုသည့်ပဋိညာဉ်အရဖြစ်စေ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်ရှိသော်လည်း၊ ထိုသူအား မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်းဖြစ်စေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့် လိမ်လည်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သူတပါး ယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၁၉။ ။မည်သူမဆို၊ သူတပါးယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပစ္စည်းကို မေးအပ် စေရန် လိမ်လည်၍မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သွေးဆောင်ခြင်း။

၄၂၀။ ။မည်သူမဆို၊ လှည့်ဖြားခြင်းခံရသောသူအား တခုခုသောပစ္စည်းကို သူတဦးတယောက်သို့ မေးအပ်စေရန်သော်၎င်း၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသား အားလုံးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တစိတ်တဒေသကိုဖြစ်စေ၊ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းသော်၎င်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်းသော်၎င်း ရှိသည်လည်းဖြစ်၍၊ အဘိုးတန် စာတမ်း အမှတ်အသားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော အရာအားလုံးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တစိတ်တဒေသကိုဖြစ်စေ ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးစေရန်သော်၎င်း ထိုလှည့်ဖြားခြင်းခံရသူအား လိမ်လည်၍ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်

စာကြည့်တိုက်

သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

စာချုပ်စာတမ်းကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား ချုပ်ဆိုခြင်းနှင့် ပစ္စည်းကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား စီမံခန့်ခွဲခြင်း။

မြီရှင်တို့ ဝေငှခွဲယူခြင်းကို တားဆီးရန် ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့် ဖြစ်စေ ဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ဖုံးကွယ်သိမ်းခြင်း။

၄၂၁။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိ၏မြီရှင်တို့၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူ တဦးတယောက်၏မြီရှင်တို့ ဥပဒေအရ ပစ္စည်း ဝေငှခွဲယူခြင်းကို တားဆီးရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ဝေငှခွဲယူခြင်းကို မိမိက တားဆီးခြင်း ပြုကန်ရာသည်ဟု သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းတခုခုကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖုံးကွယ်သိမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးလက်သို့ ပေးအပ်ခြင်းပြုလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် လုံလောက်သည့် အဘိုးစားနားမရှိဘဲ ထိုပစ္စည်းကို သူတပါးအား လွှဲပြောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲပြောင်းစေလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မြီရှင်များ ရရှိနိုင်သော အကြွေးပေး ဆပ်ခြင်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြား လိုသော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ တားဆီးခြင်း။

၄၂၂။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိသို့ဖြစ်စေ၊ အခြားသူ တဦးတယောက်သို့ဖြစ်စေ၊ ပေးဆပ်ရန်ရှိသည့် ကြွေးကိုသော်၎င်း၊ မိမိကဖြစ်စေ၊ အခြားသူ တဦးတယောက်ကဖြစ်စေ ရရန်ရှိသောရထိုက်ခွင့်ကိုသော်၎င်း ဥပဒေအရ ပေးဆပ်နိုင်ခြင်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ တားဆီးလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုး စားနားကို မဟုတ်မမှန် ဖော်ပြခြင်း ပါရှိသော အပြောင်းအလွှဲ စာချုပ် စာတမ်းကို မရိုး မဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြား လိုသည့် သဘောနှင့် ဖြစ်စေ ချုပ်ဆိုခြင်း။

၄၂၃။ ။မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ တင်ထားသောတာဝန်နှင့်တကွ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်း၌ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကိုဖြစ်စေ လွှဲပြောင်းရာ၌ ရောက်သည်လည်းဖြစ်၍၊ ထိုလွှဲပြောင်းခြင်းအတွက် ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့တာဝန် ထားရှိခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ အဘိုးစားနားနှင့် စပ်လျဉ်းသော မဟုတ်မမှန် ဖော်ပြခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုမှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးကျေးဇူးအတွက်ဖြစ်စေ စာချုပ်စာတမ်းအတိုင်းဖြစ်မြောက်စေရန်အကယ်ရည်ရွယ်ခြင်းခံရသောသူတဦးနှင့်သော်၎င်း၊ အများနှင့်သော်၎င်း စပ်လျဉ်းသော မဟုတ်မမှန် ဖော်ပြခြင်းပါရှိသည်လည်းဖြစ်သည့် စာချုပ်စာတမ်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ လက်မှတ်ရေးထိုးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစာချုပ်စာတမ်း၌ အပါအဝင် ပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မရိုး မဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြား လိုသော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကိုဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ဝှက်သိမ်းခြင်း။

၄၂၄။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိကိုယ်ပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူ တဦးတယောက်ပိုင် ပစ္စည်းကိုမရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သော်၎င်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည် သဘောနှင့်သော်၎င်း ဝှက်သိမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖယ်ရှားခြင်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ဝှက်သိမ်းရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ဖယ်ရှားရာတွင်ဖြစ်စေ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သော်၎င်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်သော်၎င်း ကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိရသင့် ရထိုက်သော ရထိုက်ခွင့်ကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် စွန့်လွှတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၂၅။ ။မည်သူမဆို၊ အများပြည်သူကိုဖြစ်စေ၊ လူတဦး တယောက်ကို ဖြစ်စေ မတရား သဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီး နစ်နာခြင်း ဖြစ်စေရန်အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်း ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းတခုခုကိုဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်း၏ တန်ဘိုးဖြစ်စေ၊ အသုံးဝင်မှုဖြစ်စေ ပျက်စီးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်လျော့အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာလောက်အောင် ထိုပစ္စည်း၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်း၏ အနေအထား၌ ပြောင်းလဲခြင်းကို ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုသူသည် " အကျိုးဖျက်ဆီးမှု " ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက၊ နစ်နာခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရသည့် ပစ္စည်းရှင်အား ဆုံးရှုံးခြင်းသို့၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်းသို့ ရောက်အောင် ကြံရွယ်ရမည်ဟူသော အချက်သည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုတွင် လိုရင်းမဟုတ်။ ပစ္စည်း တခုခုသည် တဦးတယောက်သောသူ ပိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မပိုင်သည်ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကို နစ်နာစေခြင်းဖြင့် ထိုသူကို မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီး နစ်နာခြင်းဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကိုသိလျှင်၊ ထိုသို့ကြံရွယ်ခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သိခြင်းသည် လုံလောက်သောအကြောင်းဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ပစ္စည်းကို ထိခိုက်သော ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်သူသည် မိမိ ပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ အခြားသူများနှင့် တွဲဖက်ပိုင်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း ထိခိုက်သော ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မောင်မကို မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးစေရန်ကြံရွယ်၍၊ မောင်မပိုင်သော အဘိုးတန် စာတမ်း အမှတ်အသားကို မိမိအလိုအလျောက် မီးရှို့လိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မကို မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးစေရန် ကြံရွယ်၍၊ မောင်မပိုင် ရေခဲသိုလှောင်သည့်အိမ်တွင်းသို့ ရေများကို ဝင်ရောက်စေ၍၊ ရေခဲကိုပျော်စေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးစေရန် ကြံရွယ်၍၊ မောင်မဲပိုင် လက်စွပ်တကွင်းကို မိမိအလိုအလျောက် မြစ်ထဲသို့ ပစ်ချလိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဃ) မောင်မဲသို့ ပေးဆပ်ရမည့် ကြွေးမြီကို ပေးဆပ်စေရန် မိမိပိုင် ပစ္စည်းများကို ဇာရီပြုခြင်းခံရတော့မည်ကိုသိလျက်နှင့် မောင်ဖြူသည် ထိုကြွေးမြီများကို မောင်မဲမရရှိအောင် တားဆီးရန်အကြံဖြင့်၎င်း၊ မောင်မဲ ပျက်စီးနစ်နာစေရန် အကြံဖြင့်၎င်း ထိုပစ္စည်းများကို ဖျက်ဆီး၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(င) မောင်ဖြူသည် သင်္ဘောအာမခံသူတို့၏ အကျိုးကို ပျက်စီးစေရန် အကြံဖြင့်၊ မိမိ အာမခံ ချုပ်ဆိုထားသော သင်္ဘောတစင်းကို မိမိအလိုအလျောက် လွှင့်ပါးပျက်စီးစေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(စ) မောင်ဖြူသည် သင်္ဘောကို အပေါင်ထား၍ ငွေထုတ်ချေးသော မောင်မဲ၏ အကျိုးပျက်စီးစေရန် အကြံဖြင့်၊ ထိုအပေါင်ဝင်သင်္ဘောကို လွှင့်ပါး ပျက်စီးစေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဆ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးစေရန် ကြံရွယ်၍၊ မိမိတို့နှစ်ဦး ဖက်စပ် ပိုင်ဆိုင်သည့် မြင်းကို သေနတ်နှင့်ပစ်၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဇ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ အသီးအနှံများကို ပျက်စီးစေရန် ကြံရွယ်၍၎င်း၊ ထိုသို့ပျက်စီးစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်၎င်း မောင်မဲပိုင်လယ်ထဲသို့ ကျွဲနွားများကို ဝင်ရောက်စေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

၄၂၆။ ။မည်သူမဆို၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကျိုးဖျက်ဆီးမှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၂၇။ ။မည်သူမဆို၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်၍ ထိုသို့ကျူးလွန်ခြင်းဖြင့် အဘိုးငွေ ငါးဆယ်ကျပ်အောက်မနည်း ဆုံးရှုံးစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာစေလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုးငွေ ငါးဆယ်ကျပ်အောက် မနည်း ပျက်စီးနစ်နာစေသော အကျိုး ဖျက်ဆီးမှု။

၄၂၈။ ။မည်သူမဆို၊ အဘိုးငွေ တဆယ်ကျပ်အောက်မနည်း တန်ဘိုးရှိသည့် တိရစ္ဆာန် တကောင်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အများကို သတ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အဆိပ်ခတ်ခြင်း ဖြင့်သော်၎င်း၊ အင်္ဂါပျက်ယွင်းစေခြင်း ဖြင့်သော်၎င်း၊ အသုံးမဝင်အောင် ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုးငွေ တဆယ်ကျပ်အောက် မနည်း တန်ဘိုးရှိသော တိရစ္ဆာန်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် သော်၎င်း၊ အင်္ဂါ ပျက်ယွင်းစေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

အဘိုး မည်မျှ ထိုက်တန်စေကာမူ ကျွဲ နွား တိရစ္ဆာန်စသည် တို့ကိုသော်ငြား၊ ငါးဆယ်ကျပ်အောက် မနည်း တန်ဘိုးရှိသော တိရစ္ဆာန်ကို သော်ငြား သတ်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အင်္ဂါပျက်ယွင်းစေခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၂၉။ ။မည်သူမဆို၊ အဘိုးမည်မျှ ထိုက်တန်စေကာမူ၊ ဆင်ကိုသော်ငြား၊ ကုလားအုပ်ကိုသော်ငြား၊ မြင်းကိုသော်ငြား၊ လားကိုသော်ငြား၊ ကျွဲကိုသော်ငြား၊ နွားသိုးကိုသော်ငြား၊ နွားမကိုသော်ငြား၊ နွားထီးကိုသော်ငြား၊ ငွေငါးဆယ်ကျပ်အောက် မနည်း တန်ဘိုးရှိသောအခြား တိရစ္ဆာန် ကိုသော်ငြား သတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဆိပ်ခတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂါ ဖျက်ယွင်းစေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အသုံးမဝင်အောင် ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေအကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးသော်ငြား၊ ငွေဒဏ်သော်ငြား၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးသော်ငြား ချမှတ်ရမည်။

ရေသယ် လုပ်ငန်းကို ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြင့်သော် ငြား၊ ရေကြောင်းကို မအားရလဲ ဖယ်ခြင်းဖြင့် သော်ငြား အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၀။ ။မည်သူမဆို၊ လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း ကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ၊ လူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပိုင်ရှင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ စားသောက်ခြင်း ကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ၊ သန့်ရှင်းရေးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အတွက်ဖြစ်စေ ရေရရှိရေး လျော့ပါးစေသော ပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ လျော့ပါးစေ တန်ရာသည်ကို မိမိ သိသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူသွား လာရာလမ်း၊ တံတား၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်းများကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၁။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူသွားလာရာ လမ်းကိုသော်ငြား၊ တံတားကိုသော်ငြား၊ ရေယာဉ်သွားလာနိုင်သည့်မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်းကို သော်ငြား ခရီးသွားမှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်မှု အတွက် ဖြစ်စေ မသွားမလာနိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံမှု လျော့ပါးအောင်ဖြစ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကို မိမိသိသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ရေသွားလမ်းကို ရေလွှမ်းစေခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ပိတ်ဆို့စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဆုံးရှုံးခြင်းကိုဖြစ်စေသော အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၂။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သော ရေသွားလမ်းအား၊ ရေလွှမ်းစေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပိတ်ဆို့စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကို မိမိသိသောပြုလုပ်မှုကိုပြုခြင်းဖြင့် နစ်နာခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးရှုံးခြင်းကိုဖြစ်စေသော အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေ ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မီးပြတိုက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပင်လယ် အမှတ် အသားကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရွှေ့ပြောင်း ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အသုံးဝင်မှုလျော့ပါးစေခြင်း ဖြင့် ဖြစ်စေ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၃။ ။မည်သူမဆို၊ မီးပြတိုက်ကို ဖြစ်စေ၊ ပင်လယ်အမှတ် အသားအဖြစ် အသုံးပြုသောအခြားမီးဖြက်ဖြစ်စေ၊ ပင်လယ်အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ရေကြောင်းပြု ဘောကို ဖြစ်စေ၊ ရေကြောင်းသွားလာသူတို့အတွက် လမ်းပြအဖြစ် ချမှတ်ထားသော အခြားအရာကိုဖြစ်စေ ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့စေခြင်းဖြင့် သော်၎င်း၊ ဆိုခဲ့သော မီးပြတိုက်၊ ပင်လယ်အမှတ်အသား၊ ရေကြောင်းပြဘော နှင့် အခြားအရာ တခုခုအား ရေကြောင်းသွားလာသူများ အတွက် လမ်းပြအဖြစ် အသုံးဝင်မှုလျော့ပါးစေသောပြုလုပ်မှုကိုပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ အာဏာပိုင် အမိန့်နှင့် စိုက်ထူထားသော မြေမှတ်တိုင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းခြင်း စသည်တို့ကိုပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၄။ ။မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း၏ အမိန့်အာဏာအရ မြေပေါ်၌ သတ်မှတ်စိုက်ထူထားသောမှတ်တိုင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုမှတ်တိုင်၏ အသုံးဝင်မှုကို လျော့ပါးစေသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုးငွေ တရာအောက် မနည်းသောတန်ဘိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် (စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းထွက်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်) ငွေ တဆယ်အောက်မနည်းသော တန်ဘိုးကို ဆုံးရှုံးစေရန် အကြံနှင့် မီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဖြင့်သော်၎င်း အကျိုး ဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၅။ ။မည်သူမဆို၊ မစည်းတခုခုတွင် အဘိုးငွေ တရာအောက် မနည်းသောတန်ဘိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် (စိုက်ပျိုး ရေး လုပ်ငန်းထွက် ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်) ငွေတဆယ်အောက် မနည်းသော တန်ဘိုးကို ဆုံးရှုံးစေရန် အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဆုံးရှုံးစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် မီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အိမ် အစရှိသည် တို့ကို ဖျက်ဆီးရန် ကြံရွယ်၍၊ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သည့် အရာဖြင့် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၆။ ။မည်သူမဆို၊ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ နေအိမ် အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းများ သိုလှောင် ထိန်းသိမ်းသောနေရာအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း သာမန်အားဖြင့် အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံကိုဖျက်ဆီးရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိကထိုသို့ ပျက်စီး စေမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၄၃၇။ ။မည်သူမဆို၊ ကုန်းပတ်ပါရှိသော ရေယာဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဝန်စည်တန်ချိန် နှစ်ဆယ်အောက် မနည်းတင်ဆောင်နိုင်သော ရေယာဉ်ကိုဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးမကင်းစေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ မိမိကထိုသို့ပျက်စီးစေမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးမကင်းစေမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကုန်းပတ်ပါရှိသော ရေယာဉ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝန်စည် တန်ချိန် နှစ်ဆယ်အောက် မနည်း တင်ဆောင်နိုင်သော ရေယာဉ်ကို ပျက်စီးစေရန်ဖြစ်စေ၊ ဘေးမကင်းစေရန် ဖြစ်စေ ကြံရွယ်၍ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၈။ ။မည်သူမဆို၊ မီးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဖြင့်ဖြစ်စေ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မ၌ပေါ်ပြထားသည့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင် ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဖြင့် ကျူးလွန်သည့် ပုဒ်မ ၄၃၇ ရှိ အကျိုး ဖျက်ဆီးမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၃၉။ ။မည်သူမဆို၊ ရေယာဉ်၌ပါရှိသောပစ္စည်းကို ခိုးရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ထိုပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားပြုရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ခိုးခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အလွဲသုံးစားပြုခြင်းကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း ရေယာဉ်ကို တမင် သောင်တင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကမ်းတင်စေလျှင် ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးမှု အစရှိသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံဖြင့် ရေယာဉ်ကို တမင် သောင်တင်စေသည့် အတွက်၊ သို့တည်း မဟုတ် ကမ်း တင်စေသည့် အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၄၀။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်၏သေစေမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မဘာရေးတားဆီးခံရမှုကိုပြုရန်ဖြစ်စေ၊ သေစေမည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေမည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားဘားဆီးခံရမည်ကို ကြောက်စေရန်ဖြစ်စေ ပြင်ဆင်ပြီးနောက် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

သေစေမှုအတွက်၊ သို့တည်း မဟုတ် နာကျင် စေမှုအတွက် ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ကျူးလွန်သည့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုများ။

၄၄၁။ ။မည်သူမဆို၊ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူ တဦးတယောက်ကို ခြောက်လှန့်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စော်ကားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငိုငြင်စေရန်အကြံဖြင့် သူတပါး၏ လက်ရှိပစ္စည်းအတွင်းသို့ဖြစ်စေ၊ အပေါ်သို့ဖြစ်စေ ဝင်ရောက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းအတွင်းသို့ဖြစ်စေ၊ အပေါ်သို့ဖြစ်စေ တရားသဖြင့် ဝင်ရောက်ပြီး

ရာဇဝတ် မကင်းသော ကျော်နင်းမှု။

သည့်နောက် ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူကို ချောက်လှန့်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စော်ကားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ပို့ငြင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အကြံဖြင့် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ကာ ထိုပစ္စည်း၌ဆက်လက်၍နေလျှင်၊ ထိုသူသည် "ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှု" ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၄၂။ ။မည်သူမဆို၊ လူနေအိမ်အဖြစ်အသုံးပြုသည့် အဆောက်အအုံကိုဖြစ်စေ၊တဲကိုဖြစ်စေ၊ ရေယာဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းသိုလှောင်ထိန်းသိမ်းသော နေရာအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း အသုံးပြုသည့် အဆောက်အအုံကိုဖြစ်စေ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်နေခြင်းဖြင့် ရာဇဝတ်မကင်းသောကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူသည် "အိမ်ကျော်နင်းမှု" ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုကျူးလွန်သူ၏ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဝင်ရောက်ခြင်းသည် အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်ခြင်းမြောက်ရန် လုံလောက်သည်။

ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၄၃။ ။အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်ရာ၌၊ ထိုသို့ကျော်နင်းရာဖြစ်သော အဆောက်အအုံမှဖြစ်စေ၊ တဲမှဖြစ်စေ၊ ရေယာဉ်မှဖြစ်စေ ကျော်နင်းကျူးလွန်သူကို ထုတ်ပယ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှင်ရန်အခွင့်အရေးရှိသူက ထိုသို့ကျော်နင်းသည်ကို မသိမမြင်အောင်ကြိုတင်စီမံမှုပြု၍ မည်သူမဆို အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူသည် "ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု" ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ညဥ့်အချိန် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၄၄။ ။မည်သူမဆို၊ နေဝင်ပြီးအချိန်မှစ၍ နေမထွက်မီအချိန်အတွင်း ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူသည်ညဥ့် အချိန် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၄၅။ ။မည်သူမဆို၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကျူးလွန်ရာ၌ အိမ်အတွင်းသို့ဖြစ်စေ၊ အိမ်၏ တစိတ်တဒေသတနေရာသို့ဖြစ်စေ၊အောက်ဖေါ်ပြပါနည်းခြောက်မျိုးအနက် တနည်းနည်းဖြင့် ဝင်ရောက်ခြင်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ အိမ်အတွင်းဖြစ်စေ၊အိမ်၏တစိတ်တဒေသတနေရာ၌ဖြစ်စေ ရောက်ရှိပြီး၍၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်အတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ အိမ်၏တစိတ် တဒေသတနေရာ၌ဖြစ်စေ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ပြီး၍ ထိုသူသည် အိမ်မှသော်၎င်း၊ အိမ်၏တစိတ်တဒေသတနေရာမှသော်၎င်း အောက်ပါနည်းခြောက်မျိုးအနက် တနည်းနည်းဖြင့် ထွက်ခွါလျှင်၊ ထိုသူသည် "အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု" ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ပဌမ။ ။အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ထိုသူသည် မိမိကိုယ်တိုင်ကဖြစ်စေ၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုအားပေးကူညီသူကဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထားသည့် ထွက်ဝင်ပေါက် ကဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်လျှင်

ဒုတိယ။ ။မိမိကိုယ်တိုင်မှတပါး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသူမှတပါး၊ အခြားမည်သူမျှဝင်ထွက်ရန်ကြံရွယ်ခြင်းမရှိသော ထွက်ဝင်ပေါက်က ထိုသူဝင်လျှင်၊ သို့တည်း

မဟုတ်ထွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နံနက်ဖြစ်စေ၊ အဆောက်အအုံကိုဖြစ်စေ တွယ်တက်၍သော်၎င်း၊ ကျော်တက်၍သော်၎င်း ဝင်ရောက်ခဲ့သည့် ထွက်ဝင်ပေါက်ကဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထွက်လျှင်။

တတိယ။ ။ထွက်ဝင်ပေါက်ဖွင့်ရန် နေထိုင်သူမကြံရွယ်သည့်နည်းတခုဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်ကဖြစ်စေ၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို အားပေးကူညီသူကဖြစ်စေ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ဖွင့်ခဲ့သည့် ထွက်ဝင်ပေါက်က ထိုသူဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်လျှင်။

စတုတ္ထ။ ။အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်ပြီးနောက် အိမ်မှထွက်ရန်အလို့ငှါ ထိုသူသည် သော့ခလောက်ကိုဖွင့်၍ဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်လျှင်။

ပဉ္စမ။ ။ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို သုံးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မကျူးလွန်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မပြုမည်ဟု သူတဦးတယောက်အား ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ထိုသူသည် ဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်လျှင်။

ဆဋ္ဌမ။ ။မဝင်မထွက်နိုင်အောင် ပိတ်ထားကြောင်းကိုသိလျက်နှင့် ထွက်ဝင်ပေါက်ကို မိမိကိုယ်တိုင်ဖွင့်၍ဖြစ်စေ၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုအားပေးကူညီသူက ဖွင့်၍ဖြစ်စေ ဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်လျှင်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။အိမ်မသို့အတွင်းလမ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသော အရံအိမ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖီဆောင်သည် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်အရ အိမ်မ၏တစိတ်တဒေသဖြစ်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏အိမ်နံရံတွင် အပေါက်တပေါက်ကို ဖေါက်ထွင်း၍၊ ထိုအပေါက်က မိမိ၏လက်ကိုသွင်းခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် သင်္ဘောကုန်းပတ်နှစ်ခုအကြားရှိ လေသာပေါက်ကတွား၍ ဝင်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏အိမ်အတွင်းသို့ ပြတင်းပေါက်ကဝင်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် မဝင်မထွက်နိုင်အောင် ပိတ်ထားသော တံခါးကိုဖွင့်ပြီးလျှင်၊ မောင်မဲ၏အိမ်အတွင်းသို့ ထိုတံခါးပေါက်ကဝင်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(င) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲအိမ်တံခါး၏ အပေါက်တပေါက်က နန်းကြိုးထိုးသွင်း၍ တံခါးပင်းတုန်းကို မ,ပြီးလျှင်၊ ထိုတံခါးပေါက်မှ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှု ကိုကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(စ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲပျောက်ဆုံးသော အိမ်တံခါးသော့ဖြင့် မောင်မဲ၏ အိမ်တံခါးကိုဖွင့်ပြီးလျှင်၊ မောင်မဲ၏အိမ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဆ) မောင်မဲသည် မိမိ၏အိမ်တံခါးဝမှာရပ်နေ၏။ မောင်ဖြူက မောင်မဲကို လဲအောင်ပြု၍၊ အိမ်တွင်းသို့ အတင်းဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဇ) မောင်နီ၏ တဲခါးစောင့် မောင်မဲသည် မောင်နီ၏ အိမ်တံခါးဝတွင် ရပ်နေ၏။ မောင်ဖြူက မောင်မဲကိုရိုက်နှက်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်၍၊ မိမိဝင်သည်ကို မတားဆီးနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ အိမ်တွင်းသို့ဝင်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၄၆။ ။မည်သူမဆို၊ နေဝင်ပြီးအချိန်မှစ၍ နေမထွက်မီအချိန်အတွင်း၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူသည် "ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု" ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရာဇဝတ် မကောင်းသော ကျော်နင်းမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၄၇။ ။မည်သူမဆို၊ ရာဇဝတ်မကောင်းသော ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အိမ်ကျော်နင်းမှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၄၈။ ။မည်သူမဆို၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သေဒဏ် ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၄၉။ ။မည်သူမဆို၊ သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသည့် အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက် တကျွန်း ဒဏ် ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၅၀။ ။မည်သူမဆို၊ တသက်တကျွန်းဒဏ် ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထောင် ဒဏ် ထိုက် သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၅၁။ ။မည်သူမဆို၊ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ ကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်သည့်ပြစ်မှုသည် ခိုးမှုဖြစ်ခဲ့သော်၊ ထောင်ဒဏ်ကို ခုနစ်နှစ်ထိ တိုး၍ချမှတ်နိုင်သည်။

နာကျင်စေမှုကို ဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်မှုကို ဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးမှုကို ဖြစ်စေ ကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်၍ အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၅၂။ ။မည်သူမဆို တဦးတယောက်အား နာကျင်စေမှုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ မတရားတားဆီးမှု ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူကို နာကျင်စေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုပြုမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားတားဆီးမှုပြုမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုရန်သော်၎င်း ပြင်ဆင်ပြီးနောက် အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုန်း လျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှု အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက် ထွင်းမှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၅၃။ ။မည်သူမဆို ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထောင်ဒဏ် ထိုက် သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက် ထွင်းမှု။

၄၅၄။ ။မည်သူမဆို ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင်ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ကျူးလွန်ရန်ကြံရွယ်သည့် ပြစ်မှုသည် ခိုးမှုဖြစ်ခဲ့သော်၊ ထောင်ဒဏ်ကိုဆယ်နှစ်ထိ တိုး၍ချမှတ်နိုင်သည်။

နာကျင်စေမှုကို ဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်မှုကို ဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးမှုကို ဖြစ်စေ ပြုရန် ပြင် ဆင်ပြီးနောက် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော် နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက် ထွင်းမှု။

၄၅၅။ ။မည်သူမဆို သူတဦးတယောက်အား နာကျင်စေမှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း လက်ရောက်မှုကိုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ မတရားတားဆီးမှု ကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ သူတဦးတယောက်ကိုနာကျင်စေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုပြုမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားတားဆီးမှုပြုမည်ဟုကြောက်အောင်ပြုရန်သော်၎င်း ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ညဉ့် အချိန်ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှု အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၅၆။ ။မည်သူမဆို ညဉ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ ညဉ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ် နိုင်သည်။

ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၅၇။ ။မည်သူမဆို၊ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ ကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်သည့် ပြစ်မှုသည် ခိုးမှုဖြစ်ခဲ့သော်၊ ထောင်ဒဏ်ကို ဆယ့်လေးနှစ်ထိ တိုး၍ချမှတ်နိုင်သည်။

နာကျင်စေမှုကို ဖြစ်စေ၊ လက်ရောက် မှုကို ဖြစ်စေ၊ မတရား တားဆီးမှုကို ဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ညဉ့် အချိန် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်း မဟုတ် ညဉ့် အချိန် အိမ် ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၅၈။ ။မည်သူမဆို၊ သူတဦးတယောက်အား နာကျင်စေမှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ မတရားတားဆီးမှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ သူတဦးတယောက်ကို နာကျင်စေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှု ပြုမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားတားစီးမှု ပြုမည်ဟု ကြောက်အောင် ပြုရန်သော်၎င်း ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ဖြစ်စေ ကျူးလွန် စဉ် အပြင်း အထန် နာကျင်စေမှု။

၄၅၉။ ။မည်သူမဆို၊ ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုသော်၎င်း၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုသော်၎င်း ကျူးလွန်စဉ် သူတဦးတယောက်အား အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုကိုဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတဦးတယောက် သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးသော်၎င်း ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ညဉ့် အချိန် ပုန်းလျှိုး အိမ် ကျော်နင်းမှုကို၊ သို့တည်း မဟုတ် ညဉ့် အချိန် အိမ်ဖေါက် ထွင်းမှုကို ကျူး လွန်ရာ၌ တွဲဖက် ပါဝင်သူ များမှ တဦး တယောက်က သေစေမှုကို သော်၎င်း၊ အပြင်း အထန် နာကျင်စေမှုကို သော်၎င်း၊ ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုပါ ဝင် သူများ အားလုံး ခံထိုက် သော ပြစ်ဒဏ်။

၄၆၀။ ။ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုသော်၎င်း၊ ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုသော်၎င်း ကျူးလွန်သည့်အခါ၊ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ထင်ရှားသောသူတဦးဦးက တဦးတယောက်သောသူကို မိမိအလိုအလျောက် သေစေမှုကိုသော်၎င်း၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုသော်၎င်း ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသို့ညဉ့်အချိန် ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော်နင်းမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်ရာ၌ တွဲဖက်ပါဝင်သူ အသီးသီးကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ထည့်စရာကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖေါက်ဖွင့်မှု။

၄၆၁။ ။မည်သူမဆို ပစ္စည်းပါဝင်၍ ပိတ်ထားသည့်အရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပါဝင်သည်ဟု မိမိယုံကြည်သော ပိတ်ထားသည့်အရာကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကျူးလွန်ရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ဖေါက်ဖွင့်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖွင့်လျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ် နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သိုလှောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း အပ်နှံ ခံရသူက အလားတူ ပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်သည့်အခါ ချမှတ်ရမည့်ပြစ်ဒဏ်။

၄၆၂။ ။မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းပါဝင်၍ ပိတ်ထားသည့် အရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပါဝင်သည်ဟု မိမိယုံကြည်သော ပိတ်ထားသည့် အရာကို အပ်နှံခြင်းခံရသည့်ဘွင် ထိုအရာကို ဖွင့်ပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကိုကျူးလွန်ရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုအရာကို ဖေါက်ဖွင့်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖွင့်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၈။

စာတမ်းအမှတ်အသားနှင့်ဆိုင်သော၊ ကုန်တံဆိပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတံဆိပ်များနှင့်ဆိုင်သော ပြစ်မှုများ။

လိမ်လည်အတုပြုမှု။

၄၆၃။ ။မည်သူမဆို၊ အများပြည်သူကိုသော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူကို သော်၎င်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာခြင်းဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ထောက်ခံရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူအား ပစ္စည်းလက်လွှတ်စေရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အတည့်အလင်းဖြစ်သော၊သို့တည်းမဟုတ်သဘောသက်ရောက်စေသော ပဋိညာဉ်ကိုပြုစေရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်နိုင်စေရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ မဟုတ်မမှန်သော စာတမ်းအမှတ်အသားတခုကိုသော်၎င်း၊ တစိတ်တဒေသကိုသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည်လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

၄၆၄။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် အောက်ပါတခုခုကိုပြုလျှင်၊ မဟုတ်မမှန်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုပြုသည်မည်၏။

မဟုတ်မမှန်သည့် စာတမ်း၊ အမှတ်အသား ပြုခြင်း။

ပဌမ ။ ။တဦးတယောက်သောသူကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ ခွင့်ပြုချက်နှင့်ဖြစ်စေ စာတမ်းအမှတ်အသားတခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တစိတ်တဒေသကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်း တခုခုမပြုကြောင်းကို မိမိသိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ စာတမ်းအမှတ်အသားတခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ်တစိတ်တဒေသကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်းတခုခုကို မိမိသိချက်အရမပြုသောအချိန်၌သော်၎င်း ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်းတခုခုကိုပြုကြောင်းကို ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် တဦးတယောက်သောသူသည် စာတမ်း အမှတ်အသားတခုကိုသော်၎င်း၊ တစိတ်တဒေသကိုသော်၎င်း မရိုးမဖြောင့်သော

သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်း တခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသား ချုပ်ဆိုကြောင်းပေါ်ပြသော အမှတ်အသားကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ဒုတိယ။ ။စာတမ်းအမှတ်အသားကိုမိမိကိုယ်တိုင်ကပြုလုပ်ပြီးနောက်၊သို့တည်းမဟုတ်ချုပ်ဆိုပြီးနောက် စာတမ်းအမှတ်အသားတွင် အရေးပါသောအချက်ကို၊ ဥပဒေအရ အခွင့်မရှိဘဲ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ဖျက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားနည်းဖြင့်သော်၎င်း ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားကိုအခြားသူကပြုလုပ်ပြီးနောက်၊သို့တည်းမဟုတ်ချုပ်ဆိုပြီးနောက်အရေးပါသောအချက်ကိုပြောင်းလဲသောအခါက ထိုအခြားသူအသက်ရှင်လျက်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ သေသည်ဖြစ်စေ ထိုအရေးပါသောအချက်ကို၊ ဥပဒေအရ အခွင့်မရှိဘဲ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်သော်၎င်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောနှင့်သော်၎င်း ဖျက်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

တတိယ။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မူးယစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စာတမ်းအမှတ်အသား၌ပါရှိသောအကြောင်းအရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲထားခြင်း၏သဘောကို မသိနိုင်ကြောင်း မိမိကသိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူသည်လှည့်ဖြားခြင်းခံရခြင်းကြောင့် စာတမ်းအမှတ်အသား၌ ပါရှိသောအကြောင်းအရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲထားခြင်း၏သဘောကို မသိကြောင်း မိမိကသိလျက်နှင့် ထိုသူအားစာတမ်းအမှတ်အသားကို လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်းတခုခုကိုမရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့်သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ပြုစေလျှင်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲထံမှ ငွေ ၁၀,၀၀၀ ရရှိရန် မောင်နီကရေးသားပေးသော ငွေထုတ်ခွင့်စာကို မောင်ဖြူရရှိထား၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုလိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသဖြင့် ငွေ ၁၀,၀၀၀ တွင် သုညတလုံးတိုးထည့်၍၊ မောင်နီကထိုသို့ရေးသားသည်ဟု မောင်မဲယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကို ငွေ ၁,၀၀,၀၀၀ ဖြစ်စေ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်နီပိုင် မြေယာတကွက်ကို မောင်မဲအားရောင်းချ၍၊ မောင်မဲထံမှမြေဘိုးငွေကိုရရှိရန်အကြံဖြင့် မောင်နီက မောင်ဖြူအားမြေနေရာလွှဲပြောင်းခြင်းသဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားတွင် မောင်နီ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ မောင်နီ၏တံဆိပ်ကိုခတ်နှိပ်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဂ) ဘဏ်တိုက်စိုးတဦးထံမှ ငွေထုတ်ယူစေရန် မောင်မဲလက်မှတ်ထိုးထားသော်လည်း ငွေမည်မျှဟုဖော်ပြမထားသော ဆောင်ယူလာသူအား ငွေထုတ်ပေးရန်ဖြစ်သည့် ချက်လက်မှတ်တစောင်ကို မောင်ဖြူကောက်ရ၏။ မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့်သဘောဖြင့် ချက်လက်မှတ်ပေါ်၌ ငွေတသောင်းကိုရေးထည့်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် မိမိလက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ချက်လက်မှတ်တစောင်ကို မောင်မဲထံ၌ထားခဲ့၏။ ထိုချက်လက်မှတ်၌ ငွေမည်မျှဟု ဖော်ပြမထားဘဲ မောင်မဲကထိုချက်လက်မှတ်

၌ တသောင်းထက်မပိုသောငွေကို ရေးထည့်နိုင်စေရန် မောင်မဲအား အခွင့်ပြုထား၏။ မောင်မဲသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောဖြင့် ချက်လက်မှတ်တွင် ငွေနှစ်သောင်းဟု ရေးထည့်၏။ မောင်မဲသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(င) မောင်ဖြူသည် ငွေလွှဲစာချုပ်တစောင်ကို အစစ်အမှန်အနေဖြင့် ဘဏ်တိုက်စိုးတဦးထံသို့ပြ၍လျှော့နှုန်းဖြင့်ငွေလဲယူရန်ကြံရွယ်၍၊ မောင်မဲ၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ မောင်မဲ၏ အမည်ဖြင့် မိမိအားညွှန်ကြားသော ငွေလွှဲစာချုပ်တခုကိုပြုလုပ်၏။ မောင်ဖြူသည် အချိန်စေ့သောအခါ ငွေပြန်ဆပ်၍ ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ကို ပြန်ယူရန်အကြံရှိ၏။ သို့ပါသော်လည်းငွေလွှဲစာချုပ်၌မောင်မဲ၏အာမခံချက်ပါရှိသည်ဟု ဘဏ်တိုက်စိုးယုံကြည်စေရန် ဘဏ်တိုက်စိုးအား လိမ်လည်၍ လျှော့နှုန်းဖြင့်ငွေလဲယူရန်ကြံရွယ်လျက် ငွေလွှဲစာချုပ်ကို ပြုလုပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(စ) မောင်မဲ၏ သေတမ်းစာ၌ "ကျန်ရစ်ပိုင်ပစ္စည်းကျန်ရှိသမျှအားလုံးကို မောင်ဖြူ မောင်ညိုနှင့် မောင်နီတို့ညီတူညီမျှခွဲယူရရှိစေရမည်" ဟု ပါရှိလျက်နှင့် မောင်ဖြူကထိုပစ္စည်းများအားလုံးသည် မိမိနှင့် မောင်နီအတွက်သာချန်ထားခဲ့ကြောင်း ယုံကြည်စေရန် ကြံရွယ်လျက် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် မောင်ညို၏အမည်ကိုခြစ်၍ ဖျက်လိုက်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည်လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဆ) အစိုးရငွေပေးကတိစာချုပ်တစောင်တွင် မောင်နီသို့ဖြစ်စေ၊ မောင်နီညွှန်ကြားသူသို့ဖြစ်စေ စာချုပ်ပါငွေကိုပေးစေရန် "မောင်နီအား၊ သို့တည်းမဟုတ် မောင်နီညွှန်ကြားသူအားပေးရန်" ဟူသော စကားတို့ကို မောင်ဖြူသည်ရေး၍ ထိုစာချုပ်တွင်လက်မှတ်ထိုး၏။ မောင်မဲသည်မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် "မောင်နီအား၊ သို့တည်းမဟုတ် မောင်နီညွှန်ကြားသူအားပေးရန်" ဟူသော စကားများကိုဖျက်၍ ကန့်သတ် လက်မှတ်ထိုးချက်ကို ကန့်သတ်မဲ့လက်မှတ်ထိုးချက်သို့ပြောင်းလဲ၏။ဤတွင်မောင်မဲသည်လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဇ) မောင်ဖြူသည် မြေယာတကွက်ကိုမောင်နီအားရောင်းချလွှဲအပ်၏။ ထိုသို့လွှဲအပ်ပြီးမှ မောင်နီကိုလိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ မြေကိုဆုံးပါးစေရန် မောင်နီအားထိုမြေကိုမလွှဲအပ်သေးမီ၊ မောင်မဲအား လွှဲအပ်ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် မောင်နီအား လွှဲအပ်ရောင်းချသည့်နေ့ရက်မတိုင်မီ ခြောက်လကနေ့စွဲဖြင့်ရေးသား၍ ထိုမြေကိုမောင်မဲအား လွှဲအပ်ကြောင်း စာချုပ်ပြုလုပ်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည်လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဈ) မောင်မဲသည် မိမိသေတမ်းစာကို နှုတ်ဖြင့်ပြော၍ မောင်ဖြူအားရေးစေ၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲပြောဆိုသော သေတမ်းစာဖြင့် ပစ္စည်းပေးခြင်းခံရသူ၏ အမည်ကို မရေးဘဲ အခြားအမည်တခုကိုတမင်ရေးပြီးလျှင်၊ မောင်မဲညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ရေးပြီးကြောင်း မောင်မဲအားပြော၍ သေတမ်းစာကိုလက်မှတ်ထိုးရန် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ည) သက်သေခံစာကို အကြောင်းပြု၍ မောင်နီနှင့် အခြားသူများထံမှအလှူခံရန် အကြံဖြင့် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏အခွင့်မရရှိဘဲ သက်သေခံစာတစောင်တွင် မောင်ဖြူမှာ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသောသူတယောက်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ကံမကောင်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောအခြေသို့ရောက်ရှိနေကြောင်းဖေါ်ပြ၍မောင်မဲ၏အမည်လက်မှတ်ကိုရေးထိုး၏။ မောင်နီကိုပစ္စည်းလက်လွှတ်ဘို့သွေးဆောင်ရန် မောင်ဖြူသည် စာတမ်းလိမ်ကို ပြုသည်ဖြစ်သောကြောင့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဌ) မောင်နီ၏ လက်အောက်၌ အလုပ်ရရှိရန်အကြံဖြင့်၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ အခွင့်မရရှိဘဲ မောင်ဖြူ၏ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းကြောင်းသက်သေခံစာ တစောင်ရေး၍ မောင်မဲ၏ အမည်လက်မှတ်ကိုရေးထိုး၏။ လိမ်လည် အတုပြုသော သက်သေခံစာဖြင့်၊ မောင်နီအား လှည့်ဖြား၍ မောင်နီနှင့် အလုပ်ငါး ပဋိညာဉ်အတည့်အလင်းပြုမှုအတွက် သော်၎င်း၊ ပဋိညာဉ်သဘော သက်ရောက်သော ပြုမှုအတွက်သော်၎င်း မောင်နီကို သွေးဆောင်ရန် ကြံရွယ်သည်နှင့်အမျှ မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။(၁) တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိအမည်လက်မှတ်ကို ရေးထိုးခြင်းဖြင့်ပင် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မိမိအမည်နှင့် တူသူတဦးက ငွေလွဲစာချုပ်ကိုလက်မှတ်ရေးထိုးသည်ဟု ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့်၊ မောင်ဖြူသည် ထိုငွေလွဲစာချုပ်၌ မိမိ၏အမည်လက်မှတ်ကို ရေးထိုး၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်မသည် မောင်နီထံမှ တောင်းခံသော ငွေလွဲစာချုပ်ကို စက္ကူတရွက်၌ နောင်အခါတွင်ရေး၍၊ မောင်နီက လက်ခံပြီး ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ထိုငွေလွဲစာချုပ်ကိုလွဲပြောင်းနိုင်ရန်အလို့ငှါမောင်ဖြူသည်စက္ကူတရွက်ပေါ်၌ "လက်ခံပြီး" ဟူသောစကားကိုရေးပြီးလျှင် မောင်နီ၏ အမည်လက်မှတ်ကိုရေးထိုး၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည် အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်သည်။ အကယ်၍ မောင်မဲသည်ထိုအကြောင်းခြင်းရာကို သိလျက်နှင့် မောင်ဖြူ၏ အကြံအတိုင်း ထိုစက္ကူပေါ်တွင် ထိုငွေလွဲစာချုပ်ကိုရေးလျှင်၊ မောင်မဲသည်လည်း လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မိမိအမည်နှင့်တူသောအခြားသူတယောက်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ပေးချေရန်ဖြစ်သော ငွေလွှဲစာချုပ်တစောင်ကို ကောက်ရ၏။ ငွေပေးချေစေရန် ညွှန်ကြားသူက တဆင့် လက်မှတ်ရေးထိုးသည်ကို ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် မောင်ဖြူသည် မိမိ၏ အမည်လက်မှတ်ကို ထိုငွေလွှဲစာချုပ်၌ တဆင့်လက်မှတ်ရေးထိုး၏၊ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဃ) မောင်မဲ အပေါ်တွင် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီအတည်ပြုချက်အရ ရောင်းချသော မြေနေရာကို မောင်ဖြူကဝယ်၏။ မောင်မဲသည် မောင်ဖြူကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် အကြံဖြင့်၎င်း၊ မြေနေရာကို မသိမ်းယူမီ အငှါးချထားပြီးကြောင်း ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့်၎င်း ထိုမြေနေရာကို သိမ်းယူပြီးမှ မောင်နီနှင့်ပေါင်းပေါင်းလျက်မောင်နီအား အငှါးချသော အငှါးစာချုပ်ကို အခအနည်းငယ်မျှနှင့် ရှည်ကြာသော ကာလအတွက် ချုပ်ဆို၍၊ အဆိုပါ မြေနေရာကို မသိမ်းယူမီ ခြောက်လနေ့စွဲကို ထိုအငှါးစာချုပ်တွင် ထည့်တပ်၏။ မောင်မဲသည် ထိုအငှါးစာချုပ်ကို မိမိအမည်နှင့် ချုပ်ဆိုသည် မှန်သော်လည်း ရှေးမမှန်နေ့စွဲကို တပ်ထားသည်ဖြစ်သောကြောင့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(င) ကုန်သည်မောင်ဖြူသည် လူမွဲစာခံရမည့်သူ အဖြစ်သို့ မိမိကျရောက်မည်ကို တင်ကူး၍ သိမြင်သဖြင့်၊ မိမိ၏မြီရှင်များကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန်ကြံရွယ်၍ မိမိအကျိုးအတွက် မိမိပစ္စည်းများကို မောင်မဲထံ၌ အပ်နှံထား၏။ ထိုနောက် မောင်ဖြူသည် မိမိပြုသည့် အမှုကို ယုတ္တိရှိအောင် မောင်မဲထံမှ တန်ဘိုးရှိသော တုံ့ပြန်ချက် ရရှိသည့်အတွက် မောင်မဲအား ငွေပေးဆပ်ပါမည်ဟု ငွေပေးကတိစာချုပ်ကိုရေး၍၊ မောင်ဖြူ လူမွဲအဖြစ်သို့ ကျရောက်အံ့ဆဲဆဲ

မတိုင်မီက ထိုငွေပေး ကတိစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုကြောင်း ယုံကြည်စေရန် အကြံဖြင့် ထိုငွေပေး ကတိစာချုပ်၌ ရှေးမမှန်နေ့စွဲကိုတပ်ထား၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မ၏ ပဋမအပိုဒ်အရ လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။(၂) စာတမ်းအမှတ်အသားတခုကို အမှန်စင်စစ် ရှိသူတဦးကပြုလုပ်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန်ကြံရွယ်၍ ကြံစည်ဖန်တီးသောအမည်ဖြင့်သော်၎င်း၊ကွယ်လွန်သူတဦးအသက်ရှင်လျက် ရှိစဉ်က ပြုလုပ်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန်ကြံရွယ်၍ ထိုကွယ်လွန်သူ၏ အမည်ဖြင့်သော်၎င်း စာတမ်းလမ်ကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် လိမ်လည်အတုပြုမှု မြောက်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

ကြံစည်ဖန်တီးသော အမည်တခုအား ညွှန်ကြားသော ငွေလွှဲစာချုပ်တစောင်ကို မောင်ဖြူသည် ပြုလုပ်ပြီးလျှင်၊ ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ကို လွှဲပြောင်းရန်ကြံရွယ်၍၊ ထိုကြံစည်ဖန်တီးသောအမည်နှင့်ပင် လိမ်လည်လည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ကို လက်ခံ၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

လိမ်လည်အတုပြုမှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၆၅။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည် အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူအား နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရုံးမှတ်တမ်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ စာရင်း စသည်တို့ကို လိမ်လည်အတုပြုမှု။

၄၆၆။ ။မည်သူမဆို၊ တရားရုံး၏ မှတ်တမ်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုတွဲကိုသော်၎င်း၊ ဖွါးစာရင်း၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာသွင်းစာရင်း၊ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာစာရင်း၊ မြေမြုပ်သင်္ဂြိုဟ်စာရင်း တခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့သော စာရင်းအနေနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ထိန်းသိမ်းသော စာရင်းကိုသော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးတ မိမိ၏ရာထူးအလျောက်ပြုလုပ်သော သက်သေခံလက်မှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားကိုသော်၎င်း၊ ကိုယ်စား တရားမမှု စဆိုနိုင်ခွင့်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချေပနိုင်ခွင့်ကိုသော်၎င်း၊ ထိုတရားမမှု၌ မှုခင်းမဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ကိုသော်၎င်း၊ စွဲဆိုချက်အတိုင်း ဖြောင့်ဆိုနိုင်ခွင့်ကိုသော်၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ် လွှဲစာကိုသော်၎င်း လိမ်လည်အတုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အဘိုးတန် စာတမ်း အမှတ် အသား၊ သေတမ်းစာ စသည်တို့ကို လိမ်လည်အတုပြုမှု။

၄၆၇။ ။မည်သူမဆို၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသား သဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ သေတမ်းစာကိုဖြစ်စေ၊ သားမွေးစားရန်ခွင့်ပြုချက်ကိုဖြစ်စေ၊အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲပြောင်းရန် တဦးတယောက်အား အခွင့်ပြုသည့်သဘော သက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုအဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားအပေါ်၌ ငွေရင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အတိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြတ်ဝေစုကိုရရှိသည့်သဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ငွေကိုသော်၎င်း၊ ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုသော်၎င်းရရှိသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေး

အပ်သည့် သဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ငွေပေးသည်ကို ရကြောင်းဝန်ခံသည့်လိုးဝပြေစာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြေစာသဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုသော်၎င်း ပေးဆပ်သည့်အတွက် လုံးဝပြေစာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြေစာသဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်အတုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးသော်၎င်း ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လိမ်လည်ရန် အလို့ငှါလိမ်လည် အတုပြုမှု။

၄၆၈။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်ရန်အလို့အင်္ဂါ လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားကို သုံးစွဲစေရန် အကြံဖြင့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

သူတပါး၏ ဂုဏ်သရေကို နစ်နာထိခိုက်စေရန် အလို့ငှါ လိမ်လည် အတုပြုမှု။

၄၆၉။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်း အမှတ်အသားဖြင့်တဦးတယောက်သောသူ၏ ဂုဏ်သရေကို ထိခိုက်နစ်နာ စေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့နစ်နာထိခိုက်စေရန် အလို့ငှါ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကို အသုံးပြုစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လိမ်လည် အတုပြုထားသော စာတမ်း အမှတ်အသား။

၄၇၀။ ။လိမ်လည်အတုပြုခြင်းဖြင့် လုံးဝဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်စေ ပြုထားသည့် မမှန်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို "လိမ်လည်အတုပြုထားသောစာတမ်းအမှတ်အသား" ဟု ခေါ်သည်။

လိမ်လည် အတု ပြုထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားကို အစစ်အမှန် အနေနှင့် အသုံးပြုမှု။

၄၇၁။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်း အမှတ်အသားဖြစ်ကြောင်း မိမိသိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ရန် မိမိ၌အကြောင်းရှိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လိုသည့် သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ အစစ်အမှန်အနေနှင့် အသုံးပြုလျှင်၊ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကို မိမိကိုယ်တိုင် လိမ်လည် အတုပြုဘိသကဲ့သို့ ထိုသူအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၄၆၇ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည် အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံဖြင့် တံဆိပ်တု စသည်တို့ကို ပြုမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားမှု။

၄၇၂။ ။မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၇ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ တံဆိပ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ပြားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံသဏ္ဌာန် ထင်အောင်ပြုသော အခြားကိရိယာကို သုံးစွဲစေရန် အကြံဖြင့် ထိုတံဆိပ်၊ တံဆိပ်ပြား၊ အခြား ကိရိယာတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြံဖြင့် ထိုတံဆိပ်၊ တံဆိပ်ပြား၊ အခြားကိရိယာတခုခုသည် အတုဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် မိမိထံ၌ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အခြား ပုဒ်မ အရပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည် အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန်အကြံဖြင့် တံဆိပ်တု စသည် တို့ကို ပြုမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိ ထားမှု။

၄၇၃။ ။မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၇ မှတပါး ကျန်အခန်းပါ အခြားပုဒ်မ တခုခုအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန် အလို ငါ တံဆိပ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ်တံဆိပ်ပြားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန် ထင်အောင်ပြုသော အခြား ကိရိယာကို သုံးစွဲစေရန် အကြံဖြင့် ထိုတံဆိပ်၊ တံဆိပ်ပြား၊ အခြားကိရိယာ တခုခုကို ပြုလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြံဖြင့် ထိုတံဆိပ်၊ တံဆိပ်ပြား၊ အခြားကိရိယာတခုခုသည် အတုဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် မိမိထံ၌ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၄၆၆ ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ၄၆၇ ၌ ဖော်ပြထားသည့် စာတမ်း အမှတ်အသားကို လိမ်လည် အတုပြုထားကြောင်း သိလျက်နှင့်ရင်း၊အစစ် အမှန် အနေဖြင့် အသုံးပြုရန် အကြံဖြင့်ရင်း လက်ရှိထားမှု။

၄၇၄။ ။မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၆ ၌ ဖော်ပြထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားမျိုးတခုခုကို လိမ်လည်အတုပြုထားကြောင်း သိလျက်နှင့်ရင်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ဖြစ်စေ အစစ်အမှန် အနေနှင့်အသုံးပြုစေရန် အကြံဖြင့်ရင်း မိမိထံ၌လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင်ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ထိုစာတမ်း အမှတ်အသားသည် ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင် ဖော်ပြထားသည့် စာတမ်း အမှတ်အသားမျိုးတခုခုဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင် ဖော်ပြထားသည့် စာတမ်း အမှတ်အသားကိုအမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန် အလိုငှါ အသုံးပြုသည့် ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို အတုပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုထား သောအမှတ် အသား ပါသည့်အရာဝတ္ထုကို လက်ရှိထားခြင်း။

၄၇၅။ ။မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင် ဖော်ပြထားသည့် စာတမ်း အမှတ်အသား အမှန် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန် အလိုငှါ အသုံးပြုသော ပုံအမှတ်ကို၊သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို လိမ်လည် အတုပြုထားသော စာတမ်း အမှတ်အသားအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထု တခုခုပေါ်တွင် နောင်အခါ လိမ်လည်အတုပြုမည် ဖြစ်သော စာတမ်းအမှတ်အသားအတွက် အမှန်ဖြစ်ဟန်ရှိအောင် အသုံးပြုစေရန် အကြံဖြင့် ဆိုခဲ့သော ပုံအမှတ်ကိုသော်ရင်း၊ အမှတ်အသားကိုသော်ရင်း ဆိုခဲ့သော အရာဝတ္ထုတခုခုအပေါ်၌ ဖြစ်စေ၊အထဲ၌ဖြစ်စေ အတုပြုလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သော အကြံဖြင့် အပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ အထဲ၌ဖြစ်စေ ဆိုခဲ့သော ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို အတုပြုထားသည့် အရာဝတ္ထုကို မိမိထံ၌ လက်ရှိထားလျှင်၊ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

၄၇၆။ ။မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင် ဖော်ပြထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားမှတပါး အခြားစာတမ်း အမှတ်အသားကို အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန်အလို့ငှါ အသုံးပြုသောပုံအမှတ်ကို၊သို့တည်းမဟုတ်အမှတ်အသားကို လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားအတွက်၊သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထု တခုခုပေါ်တွင် နောင်အခါ လိမ်လည်အတုပြုမည်ဖြစ်သော စာတမ်းအမှတ်အသားအတွက် အမှန်ဖြစ်ဟန်ရှိအောင် အသုံးပြုစေရန်အကြံဖြင့် ဆိုခဲ့သောပုံအမှတ်ကိုသော်၎င်း၊အမှတ်အသားကိုသော်၎င်း ဆိုခဲ့သောအရာဝတ္ထုတခုခုအပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ အထဲ၌ဖြစ်စေ အတုပြုလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သောအကြံဖြင့် အပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ အထဲ၌ဖြစ်စေ ဆိုခဲ့သော ပုံအမှတ်ကို၊သို့တည်းမဟုတ်အမှတ်အသားကိုအတုပြုထားသည့် အရာဝတ္ထုကို မိမိထံ၌ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင် ဖော်ပြထားသည့် စာတမ်း အမှတ်အသားမှ တပါး၊ အခြားစာတမ်း အမှတ် အသားကို အမှန် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန်အလို့ငှါ အသုံးပြုသည့် ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကိုအတုပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုထားသော အမှတ်အသားပါသည့် အရာဝတ္ထု ကို လက်ရှိထားခြင်း။

၄၇၇။ ။မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်သော်၎င်း၊မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်သော်၎င်း၊ အများပြည်သူကိုဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူကိုဖြစ်စေ ဆုံးရှုံးစေမှုကို၊သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေမှုကိုဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်းသေတမ်းစာဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် သေတမ်းစာသဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ သားမွေးစားရန် ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန် စာတမ်း အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ဖျောက်သိမ်းခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်ဖျက်ခြင်းတခုခုကို ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ပြုရန်အားထုတ်သျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖုံးကွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖုံးကွယ်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သော စာတမ်း အမှတ်အသားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

သေတမ်းစာကိုသော်၎င်း၊ မွေးစားရန် ခွင့်ပြုချက်ကိုသော်၎င်း၊ အဘိုးတန် စာတမ်းအမှတ်အသားကို သော်၎င်း လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသောသဘောဖြင့် ဖျောက်သိမ်းခြင်း၊သို့တည်းမဟုတ်ဖျက်ဆီးခြင်း စသည်အမှု။

၄၇၇-က။ ။မည်သူမဆို၊ စာရေး၊ အရာရှိ၊ အခိုင်း အစေ တမျိုးမျိုးဖြစ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာရေး၊ အရာရှိ အခိုင်းအစေ တမျိုးမျိုး အဖြစ်ဖြင့် စေခိုင်းခံရသူသော်၎င်း၊ဆောင်ရွက်သူသော်၎င်း ဖြစ်လျက်၊ မိမိ၏ အလုပ်ရှင်ပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ အလုပ်ရှင် လက်ရှိဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအတွက်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားဖြစ်စေ မိမိ လက်ခံရရှိသော စာအုပ်၊ စက္ကူ၊ အရေးအသား၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား၊ စာရင်းတခုခုအား ဖျက်ဆီးခြင်း၊ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဆုတ်ဖြဲခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြုခြင်း တခုခုကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောအကြံဖြင့် တမင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သောစာအုပ်၊ စက္ကူ၊ အရေးအသား၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား၊ စာရင်းတခုခုတွင် လိမ်လည်

စာရင်းများကို မဟုတ်မမှန် ပြုခြင်း။

လည့်ဖြားလိုသောအကြံဖြင့် တမင်မဟုတ်မမှန် ရေးသွင်းချက်ကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ပြုခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သော စာအုပ်၊ စက္ကူ၊ ဒုံးရေး အသား၊ အဘိုးတန် စာတမ်း အမှတ်အသား၊ စာရင်းတခုခုမှသော်၎င်း၊ အတွင်း၌သော်၎င်း လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောအကြံဖြင့် အရေးပါသော အချက်ကို တမင်မထည့်ဘဲ ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပျက်ကွက်မှုကို အားပေးကူညီလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ်ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ပြောင်းလဲခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင်၊ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ကြံရွယ်ခြင်းခံရသူ၏ အမည်ကို မဖော်ဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ကြံရွယ်ခြင်း ခံရသည့်နေ့ကို အတိအကျ မဖော်ပြဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်နေ့ရက်ကို အသေအချာမဖော်ပြဘဲ လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ယေဘုယျအကြံရှိကြောင်းကို ထုတ်ဖော် စွဲဆိုလျှင်၊ ဤပုဒ်မအရ မည်သည့်စွဲချက်အတွက်မဆို လုံလောက်သည်။

ကုန်တံဆိပ်၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်နှင့် အခြားတံဆိပ်များ။

ကုန်တံဆိပ်။

၄၇၈။ ။တဦးတယောက်သောသူ၏ ထုတ်လုပ် ကုန်စည်ဖြစ်ကြောင်းကို သော်၎င်း၊ အရောင်းအဝယ် ကုန်စည်ဖြစ်ကြောင်းကို သော်၎င်း ဖော်ပြရန် အသုံးပြုသော အမှတ်အသားကို ကုန်တံဆိပ်ဟု ခေါ်သည်။

ပစ္စည်းတံဆိပ်။

၄၇၉။ ။ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို တဦးတယောက်သော သူပိုင်ကြောင်း ဖော်ပြရန် အသုံးပြုသော အမှတ်အသားကိုပစ္စည်းတံဆိပ်ဟု ခေါ်သည်။

ကုန်တံဆိပ် လိမ်ကို သုံးစွဲခြင်း။

၄၈၀။ ။ကုန်စည်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာ တခုခု၌ ပါရှိသည့် ကုန်စည်သည် တဦးတယောက်သောသူ၏ ထုတ်လုပ်ကုန်စည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်းအဝယ် ကုန်စည်မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဟုတ်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန် ယုတ္တိရှိအောင် စီမံပြုလုပ်ထားသော နည်းလမ်းဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုကုန်စည်များကိုသော်၎င်း၊ကုန်စည်များ ပါရှိသော ထိုသေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာတခုခုကိုသော်၎င်း အမှတ်အသားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အမှတ်အသားပါရှိသော သေတ္တာ၊ အထုပ်၊အခြားထည့်စရာတခုခုကို သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူသည် ကုန်တံဆိပ်လိမ်ကို သုံးစွဲသည်မည်၏။

ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ကို သုံးစွဲခြင်း။

၄၈၁။ ။ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်စည်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် သေတ္တာ၊ အထုပ်၊အခြားထည့်စရာ တခုခု၌ ပါရှိသည့် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်စည်များကို တဦးတယောက်သောသူ မပိုင်ပါဘဲလျက် ပိုင်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန်၊ ယုတ္တိရှိအောင် စီမံပြုလုပ်ထားသော နည်းလမ်းဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ ကုန်စည်များကိုသော်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်း၊ ထိုကုန်စည် တခုခုပါဝင်သည့်

သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာတခုခုကိုသော်၎င်း အမှတ်အသားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အမှတ်အသားပါရှိသော သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာ တခုခုကို သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူသည် ပစ္စည်းတံဆိပ် လိမ်ကို သုံးစွဲသည်မည်၏။

ကုန်တံဆိပ် လိမ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်း တံဆိပ်လိမ်ကို ဖြစ်စေ သုံးစွဲ သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၈၂။ ။မည်သူမဆို ကုန်တံဆိပ်လိမ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ကိုဖြစ်စေ သုံးစွဲရာ၌ လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော အကြံမရှိဘဲ သုံးစွဲကြောင်းထင်ရှားအောင် သက်သေမပြနိုင်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခြားသူ သုံးစွဲသောကုန် တံဆိပ်ကို သော်၎င်း၊ ပစ္စည်း တံဆိပ်ကို သော်၎င်း အတု ပြုခြင်း။

၄၈၃။ ။မည်သူမဆို အခြားသူတဦး တယောက် သုံးစွဲသော ကုန်တံဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုသော်၎င်း အတုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း သုံးစွဲသော အမှတ်အသားကိုအတု ပြုခြင်း။

၄၈၄။ ။မည်သူမဆို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း သုံးစွဲသော ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတခုကို လူတဦးတယောက်ကဖြစ်စေ၊ အချိန်ကာလ တခု၌ဖြစ်စေ၊ နေရာတခု၌ဖြစ်စေ ထုတ်လုပ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတခုသည် အမျိုးအစားတခုဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုံးတခုခုသို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတခုသည် ကင်းလွတ်ခွင့်ရထိုက်ကြောင်း ဖေါ်ပြရန် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း သုံးစွဲသော အမှတ်အသားကို အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သော ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ အမှတ်အသားကိုသော်၎င်း အတုဖြစ်ကြောင်း မိမိသိလျက်နှင့် အစစ်အမှန်အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ကုန်တံဆိပ်ကို ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်း တံဆိပ်ကိုဖြစ်စေ အတုပြုရန် ကိရိယာတခုခုကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခြင်း။

၄၈၅။ ။မည်သူမဆို၊ ကုန်တံဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုသော်၎င်း အတုပြုရန် အလို့ငှါ တံဆိပ်သန်းရန်ပုံကိုဖြစ်စေ၊ တံဆိပ်ပြားကိုဖြစ်စေ၊ အခြားကိရိယာကိုဖြစ်စေ ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်စည်များသည် တဦးတယောက်သောသူ၏ ထုတ်လုပ်ကုန်စည်၊ အရောင်းအဝယ် ကုန်စည်တခုခု မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဟုတ်ကြောင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုကုန်စည်များကိုတဦးတယောက်သောသူက မပိုင်ပါဘဲလျက် ပိုင်ကြောင်းကိုသော်၎င်း ဖေါ်ပြရန်အလို့ငှါ ကုန်တံဆိပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို ဖြစ်စေ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးသော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်သော်၎င်း၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး သော်၎င်း ချမှတ်ရမည်။

ကန့်တံဆိပ်လိမ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပဝ္စည်းတံဆိပ် လိမ်နှင့်ဖြစ်စေ အမှတ် အသား ထားသော ကုန်စည်များကို ရောင်းခြင်း။

၄၇၆။ ။မည်သူမဆို၊ ကုန်တံဆိပ်လိမ်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ဖြစ်စေ စွဲကပ်ထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခပ်နှိပ်ထားသော ကုန်စည်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်တံဆိပ်လိမ်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ဖြစ်စေ၊ စွဲကပ်ထားသော သို့တည်းမဟုတ် ခတ်နှိပ်ထားသော သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာ တခုခု၌ ပါရှိသည့် ကုန်စည်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာများကို ရောင်းသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ပြထားသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရောင်းရန်သော်၎င်း၊ ကုန်သွယ်ရန်သော်၎င်း၊ ထုတ်လုပ်ရန်သော်၎င်း လက်ရှိထားသည်တွင်—

(က) ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို မဖြစ်စေရန် သင့်လျော်သော ကြိုတင်သတိပြုချက်အလုံးစုံကို ထားရှိလျက် စုပ်စွဲခံရသည့် အမှုကို ပြုသည့်အချိန်အခါ၌၊ တံဆိပ်ကို မသင်္ကာဖြစ်ရန် အကြောင်းမရှိဟူ၍၎င်း၊

(ခ) တရားစွဲဆိုသူကဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားဖြစ်စေ တောင်းဆိုသောအခါ အဆိုပါကုန်စည်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာများကိုမည်သူ့ ထံမှရရှိကြောင်း မိမိတတ်နိုင်သမျှ သတင်းအလုံးစုံကို ပေးခဲ့သည်ဟူ၍၎င်း သက်သေအထင်အရှားမပြနိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) မိမိသည် အခြားနည်းဖြင့် အပြစ်ကင်းစွာ ပြုခဲ့သည်ဟု သက်သေအထင်အရှား မပြနိုင်လျှင်

ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကုန်စည်များ ပါရှိသော ထည့်စရာ အပေါ်၌ အမှတ်အသားလိမ်ပြုခြင်း။

၄၇၇။ ။သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ ထည့်စရာတခုခုတွင်ကုန်စည်မပါရှိဘဲလျက်၊ ပါရှိကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါရှိပါလျက် မပါရှိကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါရှိသော ကုန်စည်များသည် ပစ္စည်းမှန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမျိုးမှန်မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဟုတ်ကြောင်းကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအားသော်၎င်း၊ သူတပါးအားသော်၎င်း ယုံကြည်စေရန် ယုတ္တိရှိအောင် စီမံပြုလုပ်ထားသော နည်းလမ်းဖြင့် မည်သူမဆို၊ ကုန်စည်များပါရှိသော သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာတခုခုအပေါ်၌၊ အမှတ်အသားလိမ် ပြုလုပ်သည်တွင်၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော အကြံမရှိဘဲ မိမိပြုလုပ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေမပြနိုင်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဆိုခဲ့သော အမှတ်အသားလိမ်ကို သုံးစွဲသည့် အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၇၈။ ။မည်သူမဆို၊ တဆက်တည်း ဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မအရ တနည်းနည်းဖြင့် တားမြစ်ထားသော အဆိုပါ အမှတ်အသားလိမ်ကို သုံးစွဲသည်တွင်၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော အကြံမရှိဘဲ မိမိပြုလုပ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေ မပြနိုင်လျှင်၊ ထိုသူကို ထိုပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

၄၇၉။ ။မည်သူမဆို၊ လူတဦးတယောက်အား နစ်နာစေရန် ကြံရွယ်လျက်သော်၎င်း၊ ထိုသို့နစ်နာစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပုံသဏ္ဍာန်ဖျက်ခြင်း၊ထပ်ထည့်ခြင်း တခုခုပြုလျှင်၊ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

နစ်နာစေရန် အကြံဖြင့် ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို တမျိုးတဖုံပြုခြင်း။

ငွေစက္ကူနှင့် ဘဏ်ငွေလက်မှတ်များ။

၄၇၉-က။ ။မည်သူမဆို၊ ငွေစက္ကူကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိသိလျက်နှင့် ထိုသို့လိမ်လည်အတုပြုမှုလုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်တွင် အဆင့်တခုခုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ငွေစက္ကူများကို ဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်များကို ဖြစ်စေ လိမ်လည် အတုပြုခြင်း။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ဤပုဒ်မနှင့် ပုဒ်မ ၄၇၉ (ခ)၊ ၄၇၉ (ဂ)၊ ၄၇၉ (ဃ) များ၏ ကိစ္စအလို့ငှါ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ် ဆိုသည်မှာ၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အရပ်ဒေသတခုခု၌ ဘဏ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သူက ထုတ်သည်လည်းဖြစ်၍၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်ကဖြစ်စေ၊ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ကဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်၏ အမိန့်အရဖြစ်စေ၊ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်၏ အမိန့်အရဖြစ်စေ ထုတ်သည်လည်းဖြစ်၍၊ ငွေနှင့်အလားတူသော်၎င်း၊ ငွေအစားသော်၎င်း သုံးစွဲရန် ကြံရွယ်သည်လည်း ဖြစ်သော ငွေပေးကတိစာချုပ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝန်ခံချက် စာတမ်းကို ဆိုလိုသည်။ ထိုငွေပေးကတိစာချုပ်နှင့် ဝန်ခံချက် စာတမ်းတို့သည်ဆောင်ယူလာသူ တောင်းခံသည့်အခါတွင် ဆောင်ယူလာသူအား ငွေပေးရန် ဖြစ်သော အရာများဖြစ်သည်။

၄၇၉-ခ။ ။မည်သူမဆို၊ ငွေစက္ကူအတုကိုသော်၎င်း၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ် အတုကိုသော်၎င်း အတုပြုထားကြောင်းသိလျက်ဖြစ်စေ၊ထိုသို့ပြုထားကြောင်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်ဖြစ်စေ ရောင်းခြင်း၊ ဝယ်ခြင်း၊ လက်ခံခြင်း၊ အခြားနည်းကူးသွယ်ခြင်း၊ အစစ်အမှန်အနေဖြင့် သုံးစွဲခြင်းတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ငွေစက္ကူအတုကို ဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေ လက်မှတ်အတုကို ဖြစ်စေ အစစ်အမှန် အနေဖြင့် သုံးစွဲခြင်း။

၄၇၉-ဂ။ ။မည်သူမဆို၊ငွေစက္ကူအတုကိုသော်၎င်း၊ဘဏ်ငွေလက်မှတ်အတုကိုသော်၎င်း အတုပြုထားကြောင်းကို သိလျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုထားကြောင်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်၊ ထိုပြင်အစစ်အမှန်အနေဖြင့် သုံးစွဲရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲ နိုင်စေရန် ကြံရွယ်လျက် လက်ရှိထားလျှင်၊ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ငွေစက္ကူအတုကို ဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေ လက်မှတ် အတုကို ဖြစ်စေ လက်ရှိထားခြင်း။

၄၇၉-ဃ။ ။မည်သူမဆို၊ ငွေစက္ကူကိုသော်၎င်း ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကိုသော်၎င်း အတုပြုမှုအတွက် အသုံးပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်သည်ကို သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ စက်ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စက်ကိရိယာ၊ ကိရိယာ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းတခုခု ပြုမှုလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် အဆင့်တခုခုကို ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝယ်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်း တခုခုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ငွေစက္ကူကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကို ဖြစ်စေ အတုပြုရန် ကိရိယာကို သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းများကို သော်၎င်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခြင်း။

အခန်း ၁၉။

ဆောင်ရွက်မှုပဋိညာဉ်ကို ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်အောင် ဖေါက်ဖျက်ခြင်း။

၄၉၀။ ။ • • • •

၄၉၁။ ။မည်သူမဆို၊ အသက်ငယ်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ရောဂါစွဲကပ်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ချည့်နဲ့ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း အားကိုးရာမဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏လုံခြုံမှုအတွက် ကိုယ်တိုင်မစမ်းဆောင်နိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိအလိုရှိသည်ကို မိမိကိုယ်တိုင် မဖြည့်စွမ်းနိုင်သောသူကို ဥပဒေနှင့်အညီ ပြုလုပ်သည့် ဝဋ္ဋိညာဉ်အရ ပြုစုကြည့်ရှုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏အလိုများကိုဖြည့်စွမ်းရန် တာဝန်ရှိပါလျက် ထိုတာဝန်ကို မိမိအလိုအလျောက် မဆောင်မရွက် ချန်လှပ်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလအထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်သူကို ပြုစု ကြည့်ရှုရန်၊ အလိုရှိသည့် အရာများကို ဖြည့်စွမ်း ရန်ဖြစ်သော ပဋိညာဉ်ကိုဖေါက်ဖျက်မှု။

၄၉၂။ ။ • • • •

အခန်း ၂၀။

ထိမ်းမြားခြင်းဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ။

၄၉၃။ ။မည်သည့်ယောကျ်ားမဆို၊ မိမိနှင့် တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းမပြုသော မိန်းမကို မိမိနှင့် တရားသဖြင့် ထိမ်းမြားကြောင်း လှည့်ဖြားယုံကြည်စေ၍ ထိုသို့ယုံကြည်စေသဖြင့် မိမိနှင့် ကာမစပ်ယှက်စေလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

တရားဝင် ထိမ်းမြားကြောင်းကို ယုံကြည်စေရန်၊ ယောကျ်ားက လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် သွေးဆောင်၍ ကာမ စပ်ယှက်ခြင်း။

လင်၊ သို့တည်း မဟုတ် မယားရှိနေစဉ်ကာလအတွင်း ထပ်မံ ထိမ်းမြားခြင်း။

၄၉၄။ ။မည်သူမဆို၊ အသက်ရှင်သောလင်ဖြစ်စေ၊ မယားဖြစ်စေ ရှိသည်ဖြစ်၍နောက်ထပ် ထိမ်းမြားရာတွင်၊ ထိုလင်ဖြစ်စေ၊ ထိုမယားဖြစ်စေ အသက်ရှင်လျက် ရှိခြင်းကြောင့် ထိမ်းမြားခြင်း အတည်မဖြစ်သော ကိစ္စမျိုး၌ နောက်ထပ်ထိမ်းမြားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။မူလထိမ်းမြားခြင်းသည် အတည်မဖြစ်ဟု စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ရုံးတော်က စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်လျှင်၊ ဤပုဒ်မနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

အထက်လင်သော်၎င်း၊ အထက်မယားသော်၎င်း အသက်ရှိစဉ် ကာလအတွင်း နောက်ထပ်ထိမ်းမြားသည့်ကိစ္စတွင်၊ ထိုလင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမယားသည် ခုနစ်နှစ်တိုင်တိုင်မလာမရောက်ရှိလျှင်၎င်း၊ ထိုအချိန်ကာလအတွင်း၌လည်းထိုလင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမယား အသက်ရှင်လျက်ရှိသည်ဟု မကြားခဲ့လျှင်၎င်း၊ နောက်ထပ်ထိမ်းမြားမည့်သူကိုထိမ်းမြားခြင်း မပြုမီ မိမိသိသမျှဖြစ်သော အကြောင်းချင်းရာအမှန်ကို ဖွင့်ပြောလျှင်၎င်း ဤပုဒ်မနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

နောက်ထပ်ထိမ်းမြားမည့်သူအား၊ အထက်က ထိမ်းမြားခြင်းအကြောင်းကို ထိမ်ချန်သည့် အတူ ထပ်တူ ပြစ်ဒဏ်။

၄၉၅။ ။မည်သူမဆို၊ နောက်ထပ်ထိမ်းမြားမည့်သူအား၊ အထက်ကထိမ်းမြားခြင်း အကြောင်းကို ထိမ်ချန်၍၊ တဆက်တည်းဖြစ်သောအထက်ပုဒ်မ၌ဖော်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

တရားဝင် ထိမ်းမြားခြင်း မမြောက်ဘဲ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် ထိမ်းမြားခြင်း အခမ်းအနားကို ခံယူမှု။

၄၉၆။ ။မည်သူမဆို၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ တရားဝင် ထိမ်းမြားခြင်းမမြောက်သည်ကို သိလျက်နှင့် ထိမ်းမြားခြင်းအခမ်းအနားကို ခံယူလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

မယားခိုးမှု။

၄၉၇။ "မည်သူမဆို၊ လင်ရှိမယားလည်းဖြစ်၍ လင်ရှိမယားဖြစ်ကြောင်းမိမိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းမိမိယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သောမိန်းမကိုလင်ဖြစ်သူသဘောမတူဘဲသော်၎င်း၊ အလိုတူရာရောက်ခြင်းမရှိဘဲသော်၎င်း ကာမစပ်ယှက်ခြင်းပြုရာ၌ မုဒိမ်းမမြောက်လျှင်၊ မယားခိုးမှုကိုကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်၍၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထိုအမှုမျိုးတွင် မယားဖြစ်သူကို အားပေးကူညီသူ အဖြစ်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်မထိုက်စေရ။

ရာဇဝတ် မကင်းသော အကြံနှင့် တရားဝင် မယားကိုဖြားယောင်းခြင်းဖြင့်ထွက်သွားစေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ယူသွားခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် တားဆီးခြင်း။

၄၉၈။ ။မည်သူမဆို၊ လင်ရှိမယားလည်းဖြစ်၍ လင်ရှိမယားဖြစ်ကြောင်း မိမိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်း မိမိယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော မိန်းမကို တဦးတယောက်သောသူနှင့် မတရား ကာမစပ်ယှက်ခြင်းပြုစေရန် အကြံဖြင့် ထိုမိန်းမ၏ လင်ထံမှဖြစ်စေ၊ ထိုလင်၏ ကိုယ်စား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူထံမှဖြစ်စေဆောင်ယူသွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြားယောင်းခြင်းအားဖြင့် ထွက်သွားစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြံဖြင့်ထိုမိန်းမကိုဝှက်သိမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တားဆီးလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၂၁။

အသရေဖျက်မှု။

အသရေဖျက်မှု။

၄၉၉။ ။မည်သူမဆို၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဖတ်ရှုစေရန် ကြံရွယ်သည့်စကားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ လူတဦးတယောက်၏ အသရေကို နစ်နာစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသူနှင့်စပ်လျဉ်းသော စွပ်စွဲခြင်းသည် ထိုသူ၏အသရေကို နစ်နာစေမည်ဟု သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုသူနှင့်စပ်လျဉ်းသော စွပ်စွဲချက်ကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ကြေညာလျှင်၊ ထိုသူသည် အောက်ပါကင်းလွတ်ချက်များမှတပါး၊ အဆိုပါ လူ၏အသရေကို ဖျက်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။သေသူ တဦးတယောက်ကို စွပ်စွဲသော စွပ်စွဲချက်သည် ထိုသူ အသက်ရှင်လျက် ရှိနေပါက ထိုသူ၏အသရေကို နစ်နာစေမည်ဖြစ်လျှင်၎င်း၊ ထိုသူ၏မိသားစုအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားဆွေမျိုးအရင်းများအား၊ စိတ်နှလုံးထိခိုက်စေရန် ကြံရွယ်လျှင်၎င်း သေသူကိုစွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု မြောက်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ကုမ္ပဏီကို ကုမ္ပဏီအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊အသင်းကိုအသင်းအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ လူတစုကို လူတစုအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း စွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု မြောက်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။တခုမဟုတ်လျှင် တခုဟုတ်ကြောင်း စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သရော်၍စွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု မြောက်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၄။ ။စွပ်စွဲချက်တခုသည် လူတဦးတယောက်၏ အကျင့်စာရိတ္တကိုသော်၎င်း၊ ဉာဏ်ပညာ အရည်အချင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုသူ၏ မျိုးရိုးဇာတ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်အကိုင်နှင့်ဖြစ်စေ စပ်လျဉ်းသော ကျင့်ဝတ်ကိုသော်၎င်း၊ ထိုသူ၏စီးပွါးရေးဂုဏ်ကိုသော်၎င်း တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ အထင်အမြင်သေးခြင်းမဖြစ်စေလျှင်၊သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ကိုယ်အင်္ဂါသည်စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သည်ဟုသော်၎င်း၊ ယေဘုယျအားဖြင့် ရှက်ဖွယ်ရာအခြေ၌ရှိသည်ဟုသော်၎င်း သူတပါးယုံကြည်ခြင်း မဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုစွပ်စွဲချက်သည် ထိုသူ၏အသရေကို ဖျက်သည်မမည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲ၏ ခါးပိုက်ဆောင်နာရီကို မောင်နီခိုးယူကြောင်း ယုံကြည်စေရန် အကြံဖြင့် မောင်ဖြူက "မောင်နီသည် ရှိးသားသပါ၊ မောင်မဲ၏နာရီကိုသဘာယ်တော့မှ မခိုးခဲ့ပါ" ဟုပြော၏။ ထိုသို့ ပြောခြင်းသည် ကင်းလွတ်ချက် တခုခု၌ မပါဝင်လျှင်၊ အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည်။

(ခ) မောင်မဲ၏ နာရီကို မည်သူခိုးယူကြောင်းမေးရာ၊ မောင်ဖြူက မောင်နီခိုးယူကြောင်း ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် မောင်နီကို ညွှန်ပြ၏။ ထိုသို့ညွှန်ပြခြင်းသည် ကင်းလွတ်ချက် တခုခု၌မပါဝင်လျှင်၊ အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်။

(ဂ) မောင်မဲ၏ နာရီကို မောင်နီခိုးယူကြောင်း ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် မောင်မဲ၏ နာရီကို မောင်နီယူဆောင် ပြေးသွားနေသော ရုပ်ပုံကို မောင်ဖြူရေးဆွဲ၏။ ထိုသို့ရေးဆွဲခြင်း သည် ကင်းလွတ်ချက်တခုခု၌ မပါဝင်လျှင်၊ အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်။

ပဌမကင်းလွတ်ချက်။ ။တဦးတယောက်သောသူနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ မှန်ကန်သော စွပ်စွဲချက်ကိုအများပြည်သူ အကျိုးအတွက် ပြုလုပ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေညာရန် သင့်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ထိုစွပ်စွဲချက်သည် အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည်မမည်။ အများပြည်သူအကျိုးအတွက် ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသောအချက်မှာ ကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာ ဖြစ်သည်။

အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက် ပြုလုပ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေညာရန် လိုအပ်သည့် မှန်ကန်သော အရာကို စွပ်စွဲခြင်း။

ဒုတိယကင်းလွတ်ချက်။ ။ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် အလုပ်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ အပြုအမူနှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ အကျင့်စာရိတ္တသည် ထိုသူ၏ အပြုအမူ၌ထင်ပေါ်နေသည်အထိ ထိုသူ၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း တဦးတယောက်သောသူက သဘောရိုးဖြင့် မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကို ဖေါ်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည်မမည်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း၏ တာဝန် ဝတ်တရား ဆိုင်ရာ အပြုအမူ။

တတိယကင်းလွတ်ချက်။ ။ အများပြည်သူ့ ပြဿနာဆိုင်ရာ တဦးတယောက်သောသူ၏ အပြုအမူနှင့်စပ်လျဉ်း၍၎င်း၊ ထိုသူ၏ အကျင့်စာရိတ္တသည် ထိုသူ၏ အပြုအမူ၌ ထင်ပေါ်နေသည်အထိ ထိုသူ၏ အကျင့် စာရိတ္တနှင့် စပ်လျဉ်း၍၎င်း တဦးတယောက်သောသူက သဘောရိုးဖြင့် မိမိ၏ထင်မြင်ချက်ကို ဖေါ်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည် မမည်။

အများ ပြည်သူ့ ပြဿနာဆိုင်ရာ တဦး တယောက်သော သူ၏ အပြုအမူ။

ဥပမာ။

မောင်မဲသည် အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ အစိုးရထံလျှောက်ထားရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ အစည်းအဝေးတခု ကျင်းပရန်တောင်းဆိုလွှာ၌ လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့သော အစည်းအဝေးတွင် အကြီး

အမှုးပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တက်ရောက်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ၏ အကျိုးအညီကို တောင်းခံဖွဲ့စည်းသည့်အသင်းကို တည်ထောင်ရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအသင်း၌ပါဝင်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ၏ အကျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သော အလုပ်ဝတ်တရားများကို ကျမ်းကျင်စွာဆောင်ရွက်သည့် ရာထူးနေရာအတွက် လူတဦးတယောက်အား မပေးရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအတွက် မတောင်းရာတွင်ဖြစ်စေ မောင်မ၏ အပြုအမူနှင့် စပ်လျဉ်းသော ထင်မြင်ချက်ကို မောင်ဖြူက သဘောရိုးနှင့် ဖော်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

စတုတ္ထကင်းလွတ်ချက်။ ။တရားရုံးတခု၏ မှုခင်းဆောင်ရွက်ချက် များကိုဖြစ်စေ၊ မှုခင်းဆောင်ရွက်ပြီးပြတ်ပုံကိုဖြစ်စေ အရေးပါသော အချက်အလက်များ၌ မှန်ကန်စွာ ကျေညာခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

တရားရုံးများ၏ မှုခင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ကျေညာခြင်း။

ရှင်းလင်းချက်။ ။တရားရုံးတရုံးတွင် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုမီ၊ လူသိရှင်ကြားစစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းကိုပြုသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအရာရှိသည် အထက်ပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ်အရ တရားရုံးဖြစ်သည်။

ပဉ္စမကင်းလွတ်ချက်။ ။တရားရုံးက စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးသောတရားမမှု၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မှု၏ အရည်အသွေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ထိုအမှုတွင် အမှုသည်၏၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်သေ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောသူ၏ အပြုအမူနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ထိုသူ၏ အကျင့်စာရိတ္တသည် ထိုသူ၏ အပြုအမူ၌ ထင်ပေါ်နေသည်အထိ ထိုသူ၏အကျင့်စာရိတ္တနှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း တဦးတယောက်သောသူက သဘောရိုးဖြင့် မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကို ဖော်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

တရားရုံးတွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့် အမှု၏အရည်အသွေး၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်သေများနှင့် အခြား သက်ဆိုင်သူများ၏ အပြုအမူ။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူက "ထိုအမှုကို စစ်ဆေးစီရင်ရာ၌၊ မောင်မဲ၏ သက်သေထွက်ချက်သည်ဆန့်ကျင်ကဲလွဲလှသဖြင့် မောင်မဲသည် ဥာဏ်တုံးသသော်၎င်း၊ မရိုးမဖြောင့်သသော်၎င်း ဖြစ်ရမည် ကျွန်ုပ်ထင်ပါသည်" ဟုပြောဆို၏။ မောင်ဖြူက သဘောရိုးဖြင့် ထိုသို့ပြောဆိုလျှင်၊ ပြောဆိုသောထင်မြင်ချက်သည် သက်သေအဖြစ်ဖြင့် မောင်မဲ၏ အပြုအမူ၌ထင်ပေါ်နေသော မောင်မဲ၏၊ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အထိသာလျှင် ပြောဆိုသောထင်မြင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

(ခ) သို့သော်လည်း မောင်ဖြူက "မောင်မဲသည် သမာဓိကင်းမဲ့သူဖြစ်ကြောင်းကျွန်ုပ်သိသောကြောင့် ထိုအမှုစစ်ဆေးရာ၌၊ မောင်မဲ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ကျွန်ုပ်မယုံကြည်" ဟုပြောဆို၏။ မောင်မဲ၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုသို့ပြောဆိုသောမောင်ဖြူ၏ ထင်မြင်ချက်သည် သက်သေအဖြစ်ဖြင့် မောင်မဲ၏ အပြုအမူ၌ အခြေခံထားခြင်းမရှိသော ထင်မြင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်နှင့် မသက်ဝင်ချေ။

ဆဋ္ဌမကင်းလွတ်ချက်။ ။လူအများက ဝေဖန်ချက်ပြုရန် စာရေးဆရာ တဦးကတင်ပြသော အထင်အရှားဆောင်ရွက်မှု၏ အရည်အသွေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ထိုစာရေးဆရာ၏အကျင့်စာရိတ္တသည် ထိုဆောင်ရွက်မှု၌ ထင်ပေါ်နေသည်အထိ ထိုစာရေးဆရာ၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူက မိမိ၏ထင်မြင်ချက်ကို သဘောရိုးဖြင့် ဖော်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည် မမည်။

အထင်အရှား ဆောင်ရွက်မှု၏ အရည် အသွေး။

ရှင်းလင်းချက်။ ။လူအများဝေဖန်နိုင်ရန် အထင်အရှားဆောင်ရွက်မှုတခုကို အတည့်အလင်းဖော်ပြခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လူအများဝေဖန်နိုင်ရန် တင်ပြခြင်းသဘော သက်ရောက်သည့် ဆောင်ရွက်သူ၏ ပြုလုပ်မှုများဖြင့်သော၎င်း တင်ပြနိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) စာအုပ်တအုပ်ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသောသူသည်၊ မိမိ၏ စာအုပ်ကို လူအများဝေဖန်ချက်ပြုရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

(ခ) ပရိသတ်ရှေ့တွင် မိန့်ခွန်းစကား ပြောဆိုသောသူသည်၊ မိမိ၏ မိန့်ခွန်းစကားကို လူအများဝေဖန်ချက်ပြုရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

(ဂ) လူအများသွားရောက် ကြည့်ရှုသည့် ဇာတ်စင်ပေါ်၌ ကပြ သီဆိုသော သဘင်သည်တဦးသည်၊ မိမိ၏ ကပြ သီဆိုခြင်းကိုလူအများဝေဖန်ချက်ပြုရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

(ဃ) မောင်မဲ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စာအုပ်ကို မောင်ဖြူက "မောင်မဲ၏စာအုပ်သည် အကျိုးမရှိ၊ မဖတ်အပ်၊ မောင်မဲသည် ပညာချို့တဲ့သူဖြစ်၏။ မောင်မဲ၏စာအုပ်သည် ညစ်ညမ်း၏။ မောင်မဲသည်သဘောထား မဖြူစင်သောသူဖြစ်၏။" ဟုပြောဆို၏။ မောင်ဖြူက သဘောရိုးဖြင့် ထိုသို့ပြောဆိုလျှင်၊ ပြောဆိုသော ထင်မြင်ချက်သည် မောင်မဲ၏ စာအုပ်၌ ထင်ပေါ်နေသမျှဖြစ်သော မောင်မဲ၏အကျင့်စာရိတ္တနှင့် သက်ဆိုင်သည်အထိသာလျှင် ပြောဆိုသောထင်မြင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့်မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

(င) သို့သော်လည်း မောင်ဖြူက "မောင်မဲသည်ပညာချို့တဲ့၍ ကာမဂုဏ်လိုက်စားသူဖြစ်သောကြောင့် သူ၏စာအုပ်သည်အကျိုးမရှိခြင်း၊ မဖတ်အပ်ခြင်း၊ ညစ်ညမ်းခြင်း ဖြစ်သည်မှာ အံ့သြစရာမရှိ" ဟုပြောဆို၏။ မောင်မဲ၏အကျင့်စာရိတ္တနှင့်စပ်လျဉ်း၍ထိုသို့ပြောဆိုသော မောင်ဖြူ၏ ထင်မြင်ချက်သည် မောင်မဲ၏စာအုပ်ပေါ်၌ အခြေမတည်ထားခြင်းမရှိသော ထင်မြင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်၌ မသက်ဝင်ချေ။

သတ္တမကင်းလွတ်ချက်။ ။ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ပြုလုပ်သောပဋိညာဉ်အရဖြစ်စေ တဦးတယောက်သောသူအပေါ်၌ အခွင့်အာဏာ ရှိသူက ထိုအခွင့်အာဏာနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စများတွင် ထိုတဦးတယောက်သောသူ၏ အပြုအမူကို သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည် မမည်။

တဦး တယောက် သောသူအပေါ်၌ ဥပဒေနှင့် အညီ အခွင့် အာဏာ ရှိသူက သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း။

ဥပမာ။

တရားသူကြီးတဦးက သက်သေတဦး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုံးအရာရှိတဦး၏ အပြုအမူကို သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း။ ဌာနအကြီးအကဲက မိမိ၏ လက်အောက်ခံရာထမ်းမှုထမ်းတို့ကို သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း။ မိဘက သားသမီးကိုအခြားကလေးများရှေ့တွင် သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း။မိဘဖြစ်သူ၏အခွင့်ကို ရရှိသည့်ကျောင်းဆရာက တပည့်ကို အခြားတပည့်များရှေ့တွင် သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း။ အရှင်ဖြစ်သူက မိမိ၏အစေခံကို အလုပ်ပေါ့လျော့ လစ်ဟင်းသည့်အတွက် သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း၊ ဘဏ်တိုက်စိုးက မိမိ၏ဘဏ်တိုက်ငွေကိုင်စာရေးကို ငွေကိုင်စာရေး၏ အပြုအမူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်းတို့သည် ကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

အဋ္ဌမကင်းလွတ်ချက်။ ။စွပ်စွဲသည့် အကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တဦးတယောက်သောသူအပေါ်၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အခွင့်အာဏာရှိသော သူအား ထိုတဦး တယောက်အကြောင်းကို သဘောရိုးဖြင့် ပြောဆို စွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည်မမည်။

လူ တဦးတယောက် အကြောင်းကို အခွင့် အာဏာ ရရှိသူအား၊ သဘော ရိုးဖြင့် ပြောဆို စွပ်စွဲခြင်း။

ဥပမာ။

ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့တွင် မောင်ဖြူက သဘောရိုးဖြင့် မောင်မဲကို စွပ်စွဲလျှင်၎င်း၊ မောင်ဖြူက အစေခံမောင်မဲ၏ အပြုအမူကို မောင်မဲ၏ ဆရာအား သဘောရိုးဖြင့် တိုင်တန်းလျှင်၎င်း၊ မောင်ဖြူက ကလေးဖြစ်သူမောင်မဲ၏ အပြုအမူကို မောင်မဲ၏ ဘခင်အား သဘောရိုးဖြင့် တိုင်တန်းလျှင်၎င်း မောင်ဖြူသည် ကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

နဝမကင်းလွတ်ချက်။ ။အခြားသူ တယောက်၏အကျင့်စာရိတ္တကို ထိခိုက်အောင် စွပ်စွဲရာ၌၊ စွပ်စွဲသူက သဘောရိုးဖြင့် မိမိ၏ အကျိုးကိုသော်၎င်း၊ သူတပါး၏အကျိုးကိုသော်၎င်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက် စွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

တဦး တယောက်သောသူက မိမိ၏ အကျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူ၏ အကျိုးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန် သဘောရိုးဖြင့်စွပ်စွဲခြင်း။

ဥပမာများ။

(က) ဆိုင်ရှင် မောင်ဖြူက မိမိ၏ မန်နေဂျာ မောင်မအား "မောင်နီသည် ရုံးမြောင်သူ မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်သည်။ထို့ကြောင့် ငွေလက်ငင်းမပေးလျှင်၊ သူ့အား ဘာမျှမရောင်းနှင့်" ဟု ပြော၏။ မောင်ဖြူသည် မိမိ၏ အကျိုးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန် မောင်နီအား သဘောရိုးဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းဖြစ်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

(ခ) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး မောင်ဖြူသည် မိမိ၏ အထက်အရာရှိထံ အစီရင်ခံရာ၌၊ မောင်နီ၏ အကျင့်စာရိတ္တကို ထိခိုက်အောင် စွပ်စွဲ၏။ ဤတွင် စွပ်စွဲခြင်းကို သဘောရိုးဖြင့် အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက် ပြုသည်ဖြစ်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

ဒသမကင်းလွတ်ချက်။ ။အခြားသူတဦးတယောက်အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ တဦးတယောက်သောသူအား သတိပေးရာတွင်၊ သတိပေးသူကသတိပေးခြင်းခံရသူ၏ အကျိုးအတွက် သော်၎င်း၊ ထိုသူကအကျိုးလိုလားသောသူ၏ အကျိုးအတွက်သော်၎င်း၊အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက်သော်၎င်း ရည်ရွယ်၍ သဘောရိုးဖြင့် သတိပေးခြင်းဖြစ်လျှင်၊ အသရေ ဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

သတိ ပေးခြင်းခံရသူ အကျိုး အတွက်ဖြစ်စေ၊အများပြည်သူ၏ အကျိုး အတွက် ဖြစ်စေ ရည်ရွယ်၍ သတိပေးခြင်း။

၅၀၀။ ။မည်သူမဆို၊ အခြားသူ တဦး၏ အသရေကို ဖျက်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အသရေဖျက်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၅၀၁။ ။မည်သူမဆို၊ အကြောင်းအရာတခုကို ပုံနှိပ်ရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတွင်းရာတွင်၊ ထိုအကြောင်းအရာသည် တဦးတယောက်သောသူ၏ အသရေကို ပျက်စေသည်ဟု သိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ပျက်စေသည်ဟု ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျှင်၊ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အသရေ ပျက်စေမည်ဟု သိသော အကြောင်းအရာကို ပုံနှိပ်ခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ထုတွင်းခြင်း။

၅၀၂။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူ၏ အသရေပျက်စေသော အကြောင်းအရာပါရှိသည့် ပုံနှိပ်ထားသော အရာကိုဖြစ်စေ၊ ထုတွင်းထားသောအရာကိုဖြစ်စေ ရောင်းရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ကမ်းလှမ်းရာတွင်၊ ထိုသို့ အသရေပျက်စေသည့် အကြောင်း ပါရှိသည်ဟုသိလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အသရေ ပျက်စေသော အကြောင်း ပါရှိသည့် ပုံနှိပ်ထားသော အရာကိုဖြစ်စေ၊ ထုတွင်းထားသော အရာကို ဖြစ်စေရောင်းခြင်း။

အခန်း ၂၂။

ရာဇဝတ်မကင်းသောခြောက်လှန့်မှု၊ စော်ကားမှုနှင့် စိတ်ငြိုငြင်စေမှုများ။

၅၀၃။ ။မည်သူမဆို၊ တခြားသူတဦးတယောက်၏ ကိုယ်ကိုသော်၎င်း၊ဂုဏ်သရေကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုအခြားသူက အကျိုးလိုလားသောသူ၏ ကိုယ်ကိုသော်၎င်း၊ ဂုဏ်သရေကိုသော်၎င်း နစ်နာစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ရာတွင်၊ ထိုသို့ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည် ထိုသူအား ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခြိမ်းခြောက်သည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းခံရမည်ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် အကြောင်းအမြစ်ဖြင့် ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ရန် တာဝန်မရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ထိုသူအား ပြုစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊

ရာဇဝတ် မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှု။

ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ထိုသူအား မပြုမလုပ်ပျက်ကွက်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံရသူက အကျိုးလိုလားသော သေသူ၏ အသရေကို နစ်နာစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မ၌ သက်ဝင်သည်။

ဥပမာ။

တရားမမှုကို မောင်မမစွဲဆိုအောင် မောင်မကို သွေးဆောင်ရန်အလို့ငှါ မောင်ဖြူက မောင်မ၏အိမ်ကို မီးရှို့မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုကို ကျူးလွန်၏။

ငြိမ်ဝပ်ရေး ပျက်ပြားစေရန် အကြံဖြင့် တမင်စော်ကားခြင်း။

၅၀၄။ ။မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား တမင်စော်ကား၍ ဒေါသထွက်စေမှုကို ပြုသည်တွင်၊ ထိုသို့ဒေါသထွက်စေမှုပြုခြင်းသည် ထိုသူက နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ရေးကိုဖျက်ဆီးစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ဖျက်ဆီးတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ အခြားပြစ်မှုတခုခုကို ထိုသူက ကျူးလွန်စေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပြုခြင်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အများပြည်သူ၏ အကျိုးပျက်စီးစေမှုကို ဖြစ်စေသော ပြောချက်။

၅၀၅။ ။မည်သူမဆို၊ ဖော်ပြချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ကောလာဟလကိုဖြစ်စေ၊ သတင်းကိုဖြစ်စေပြုရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပြန်ကြေညာရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချိရာတွင်—

(က) ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏ ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုမှအရာရှိအား၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်သားအား စစ်ပုန်ကန်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာမိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရားကို မလေးစားခြင်းသော်၎င်း၊ ပျက်ကွက်ခြင်းသော်၎င်း ပြုစေရန်အကြံရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုစေတန်ရာသည့် အကြောင်းရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) နိုင်ငံတော် အစိုးရကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ရေးကိုဖြစ်စေ ထိခိုက်သည့် ပြစ်မှုကို တဦး တယောက်သောသူကကျူးလွန်ချင်လာအောင်အများပြည်သူကိုသော်၎င်း၊ အများပြည်သူ၏ သီးခြားလူစုကိုသော်၎င်း ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန် အကြံရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည့် အကြောင်းရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) လူအမျိုးအစား အချင်းချင်းဖြစ်စေ၊ လမျိုးစု အချင်းချင်းဖြစ်စေ တဘက်နှင့်တဘက်ပြစ်မှု ကျူးလွန်အောင်လှုံ့ဆော်ရန်အကြံရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ လှုံ့ဆော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတန်ရာသည့် အကြောင်းရှိလျှင်၊

ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။တဦးတယောက်သောသူသည် ဖေါ်ပြချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ကောလာဟလကိုဖြစ်စေ၊ သတင်းကိုဖြစ်စေ ပြုရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပြန်ကျေညာရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချိရာတွင်၊ ထိုဖေါ်ပြချက်သော်၎င်း၊ ထိုကောလာဟလသော်၎င်း၊ ထိုသတင်းသော်၎င်း မှန်ကန်သည်ဟု ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသည့်ပြင် အထက်ကဆိုခဲ့သော အကြံမရှိဘဲပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပြန်ကျေညာလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချိလျှင် ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ်အရ ပြစ်မှုမမြောက်။

၅၀၆။ ။မည်သူမဆို၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရာဇဝတ် မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

ဇာကယ်၍ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည် သေစေမည်ဟုသော်၎င်း၊ အပြင်းအထန်နာကျင် စေမည်ဟုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကို မီးဖြင့် ပျက်စီးစေမည်ဟုသော်၎င်း၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေထိုက်သောပြစ်မှုကိုကျူးလွန်မည်ဟုသော်၎င်း၊ ကာမဖေါက်ပြန်ကြောင်းဖြင့် မိန်းမတဦးအား စွပ်စွဲမည်ဟု သော်၎င်း ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကယ်၍ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည် သေစေရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန် စသည်တို့ဖြစ်လျှင်။

၅၀၇။ ။မည်သူမဆို၊ ပစ်စာဖြင့်သော်၎င်း၊ ခြိမ်းခြောက်သူ၏ အမည်ကိုဖြစ်စေ၊ စနေရပ်ကိုဖြစ်စေ ထိမ်ချန်ရန် ကြိုတင်ပြုလုပ်ပြီးမှုသော်၎င်း၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်အပြင် နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။

ပစ်စာဖြင့် ရာဇဝတ် မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှု။

၅၀၈။ ။မည်သူမဆို၊ မိမိက ပြုလုပ်စေလိုသည့်အရာကို တဦးတယောက်သောသူက မပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိကမပြုလုပ်စေလိုသည့် အရာကို ထိုသူက ပြုလုပ်လျှင်၊ မိမိ၏ ပြုလုပ်မှု တခုခုကြောင့် ထိုသူသော်၎င်း၊ ထိုသူက အကျိုးလိုလားသူသော်၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာ အယူဝါဒအရ အပြစ်ရောက်မည်ဟု ယုံကြည်စေရန် ထိုသူအားသွေးဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ဥပဒေအရ ထိုသူပြုလုပ်ရန် တာဝန်မရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ထိုသူအား မိမိအလိုအလျောက် ပြုလုပ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုလုပ်စေရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရ ထိုသူ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ထိုသူအား မိမိအလိုအလျောက် မပြုလုပ်ဘဲ နေစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူမပြုလုပ်ဘဲ နေစေရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာ အယူဝါဒအရ အပြစ်ရောက်မည်ဟု ယုံကြည်စေရန် တဦးတယောက်သော သူအား သွေးဆောင်ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်မှု။

ဥပမာများ

(က) * * * *

(ခ) * * * *

၅၀၉။ ။မည်သူမဆို၊ မိန်းမတဦးဦး၏ကာယိန္ဒြေကိုစော်ကားရန်ကြံရွယ်၍ ပြောဆိုခြင်း ပြုသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသံပြုသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်အမူအရာကို ပြသသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတခုခုကို ပြသည်တွင်၊ ပြောဆိုသော စကားကိုဖြစ်စေ၊ ပြုသော အသံကို ဖြစ်စေ ထိုမိန်းမအား ကြားစေရန် ကြံရွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုသောကိုယ်အမူအရာကိုဖြစ်စေ ပြသောအရာဝတ္ထုကိုဖြစ်စေ ထိုမိန်းမအား မြင်စေရန် ကြံရွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမိန်းမ၏ ကာယိန္ဒြေကို စော်ကားရန်ကြံရွယ်၍ ထိုမိန်းမ၏ ဆိတ်ကွယ်ရာသို့ ကျူးကျော်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မိန်းမတို့ ကာယိန္ဒြေကိုစော်ကားရန် ရည်ရွယ်သော စကား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ် အမူအရာ၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြုလုပ်မှု။

၅၁၀။ ။မည်သူမဆို၊ မူးယစ်လျက် အများပြည်သူနှင့် ဆိုင်သော နေရာသို့ဖြစ်စေ၊ မိမိ လာရောက်လျှင် ကျူးကျော်ရာ ဖြစ်မည့် နေရာသို့ ဖြစ်စေ လာရောက်၍ ထိုနေရာတွင် တဦးတယောက်သောသူအား စိတ်ပြင်းပြင်းအောင် ပြုမူလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ဆယ့်လေးနာရီထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တဆယ်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မူးယစ်သူက အများနှင့် ဆိုင်သော နေရာ၌မလျော်သော အမူကိုပြုခြင်း။

အခန်း ၂၃။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အားထုတ်မှုများ။

၅၁၁။ ။မည်သူမဆို၊ ဤရာဇသတ်ကြီးအရ တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်ရာသော်၎င်း အားထုတ်၍၊ ထိုသို့အားထုတ်ရာတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရှေ့ရှုသော ပြုလုပ်မှု တခုခုကိုပြုရာ၌၊ အဆိုပါအားထုတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန် ဤရာဇသတ်ကြီး၌ အတည့်အလင်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ ထိုသူကို သက်ဆိုင်ရာပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော အများဆုံး ကာလအပိုင်းအခြား၏ ထက်ဝက်အထိ တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသည့်ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တကျွန်း ပို့ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေထိုက်သော ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် သေတ္တာတလုံးကိုခွဲဖေါက်ပြီးလျှင် ကျောက်မျက်ရတနာအချို့ကို ခိုးယူရန်အားထုတ်၏။ သေတ္တာကို ဖွင့်ပြီးသောအခါ ကျောက်မျက်ရတနာမရှိသည်ကိုသိရ၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် ခိုးမှု ကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရှေ့ရှုသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုပြီးသောကြောင့် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ အကျီအိတ်အတွင်းသို့ လက်သွင်း၍ ခါးပိုက်နှိုက်ရန် အားထုတ်၏။ မောင်မဲ၏ အိတ်အတွင်း၌ ဘာမျှမရှိခြင်းကြောင့် မောင်ဖြူ၏ အားထုတ်ခြင်းသည် မအောင်မြင်သော်လည်း၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၏။